BUDAPEST RÉGISÉGEI

XXIV. 4

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

BUDAPEST 1977

BUDAPEST RÉGISÉGEI

XXIV. 4

HU ISSN 0133–1892

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

BUDAPEST 1977

1997 -11- 24

Főszerkesztő: Dr. HORVÁTH MIKLÓS

Szerkesztő: Dr. KUBINYI ANDRÁS

Segédszerkesztő: ZSIDI PAULA

Lektor: Dr. ENTZ GÉZA

A rajzokat készitették:
BOLDIZSÁR PÉTER
CZAGÁNY ISTVÁN
DÉVÉNYI EDINA
ERDŐS MÁRIA
KISS TIBOR ZSIGMOND
KUCZOGI ZSUZSANNA
MAJOR JÁNOS
SZEBÉNYI JUDIT

A fotókat készitették:
BAKOS ÁGNES
BAKOS MARGIT
BARDÓCZ ENDRE
BODA JENŐ
CSIGÓ LÁSZLÓ
LŐRINCZY GYÖRGY
PIROS TIBOR
SÁRKÖZI ÁGNES
SCHOPPER TIBOR
SZEMENYEI TIVADAR
TIHANYI BENCE
TÓTH ATTILA

STATISZTIKAI KIADÓ VÁLLALAT
Felelős vezető: Kecskés József igazgató
Terjedelem: 30 (A/5) iv Nyomdaüzem - 77-0153-7

ÁBRÁK

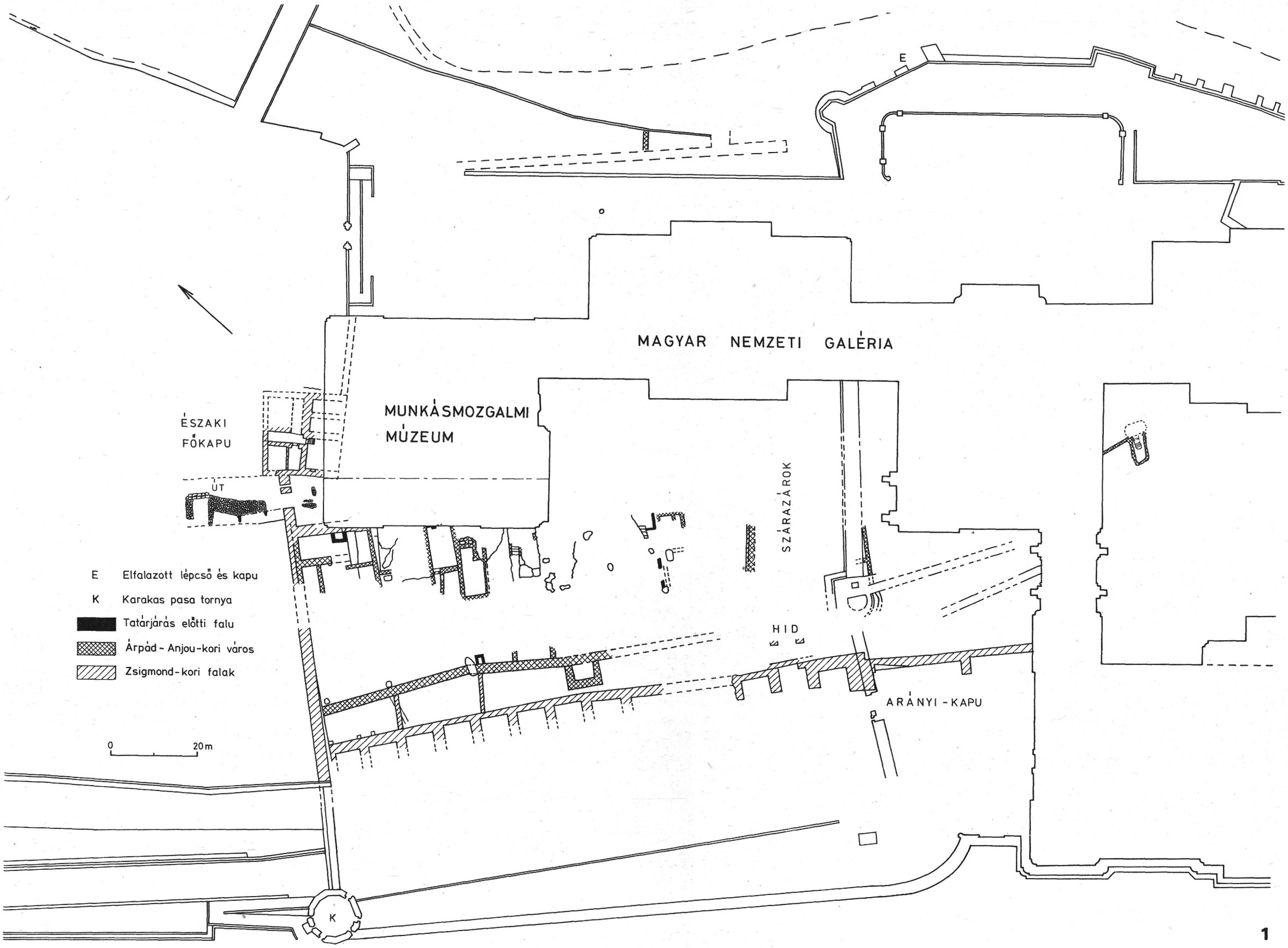
E
MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
ÉSZAKI FŐKAPU
MUNKÁSMOZGALMI MÚZEUM
ÚT
SZÁRAZÁROK
HID
ARÁNYI-KAPU
K
E Elfalazott lépcső és kapu
K Karakas pasa tornya
Tatárjárás előtti falu
Árpád-Anjou-kori város
Zsigmond-kori falak
0
20m

1

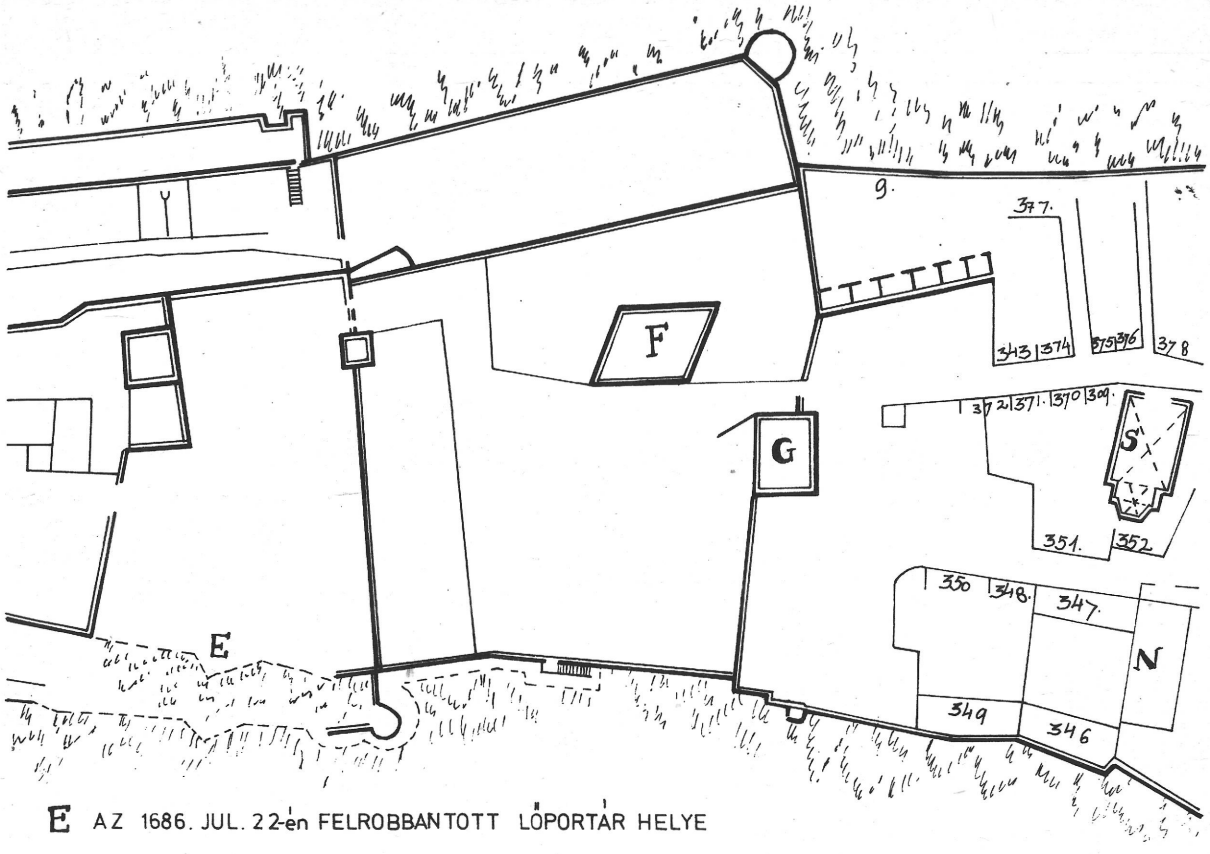

E AZ 1686. JUL. 22-én FELROBBANTOTT LŐPORTÁR HELYE

F HAÜY-SZERINT „CAVALLIER" (TÖRÖKKORI ÉPÜLET)

G HAÜY-SZERINT „MAGAZIN" (É-i KAPUTORONY)

S SZT. ZSIGMOND PRÉPOSTSÁG TEMPLOMA

N FERENCESEK SZT. JÁNOS EVANG. TEMPLOMA

BUDA 1687

(Részlet a Rabatta térképről)

M=1:2000

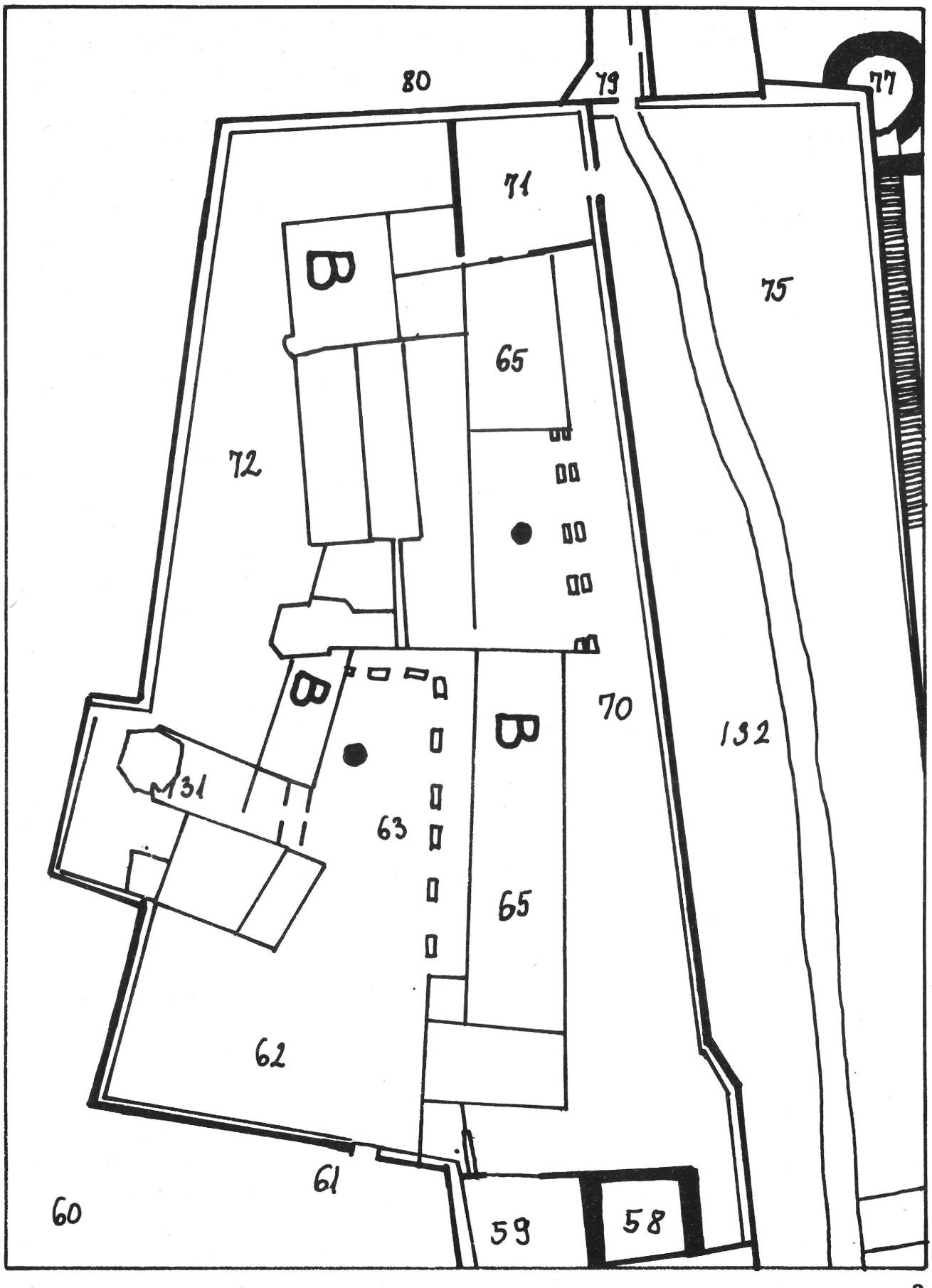

3

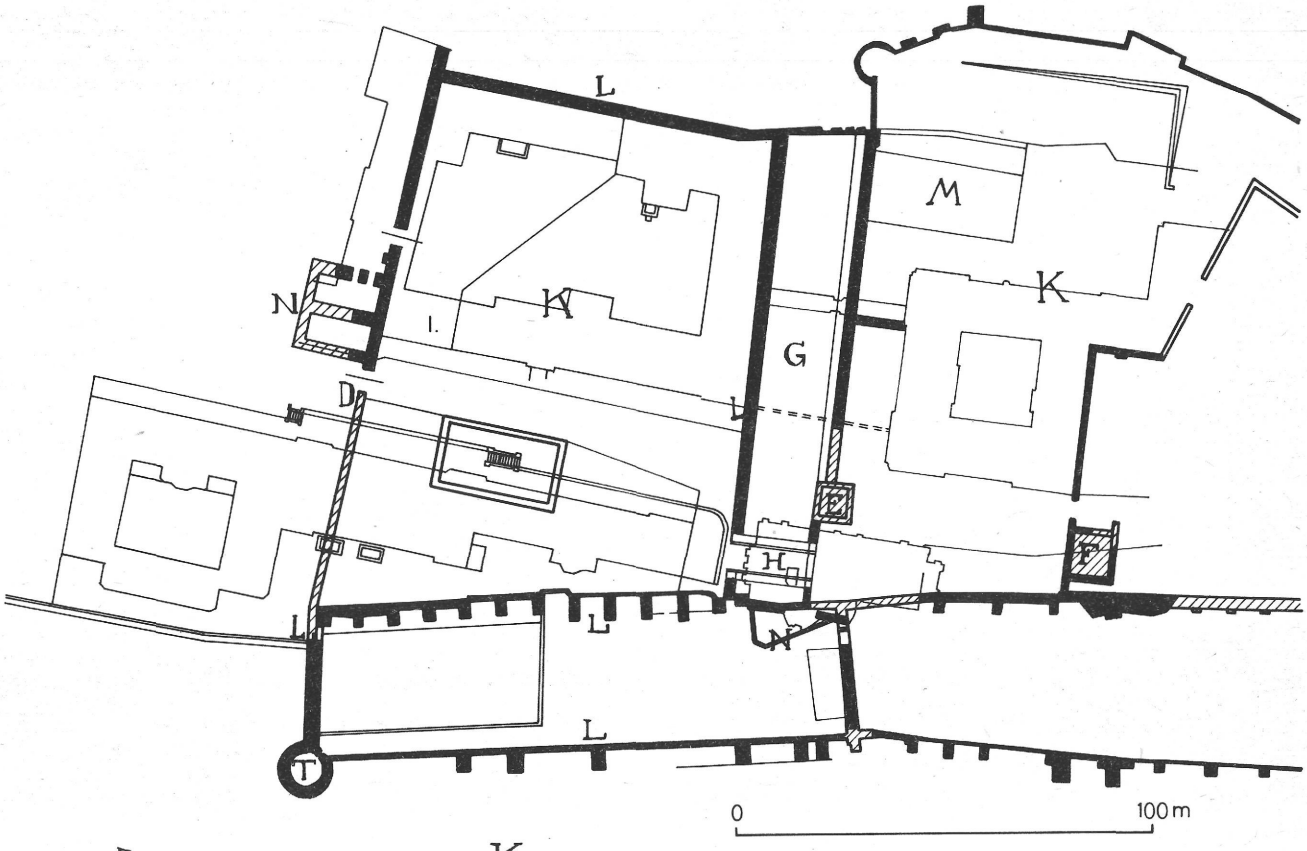

D kapuk

E tömlöctorony

F csonkatorony

G nagy árok

H felvonóhíd

K udvarok

L bástyafalak

M Zsigmond idejéből való épület

N őrségi épület

T bástya, torony

I. Zeughaus (Hadiszertár)

4

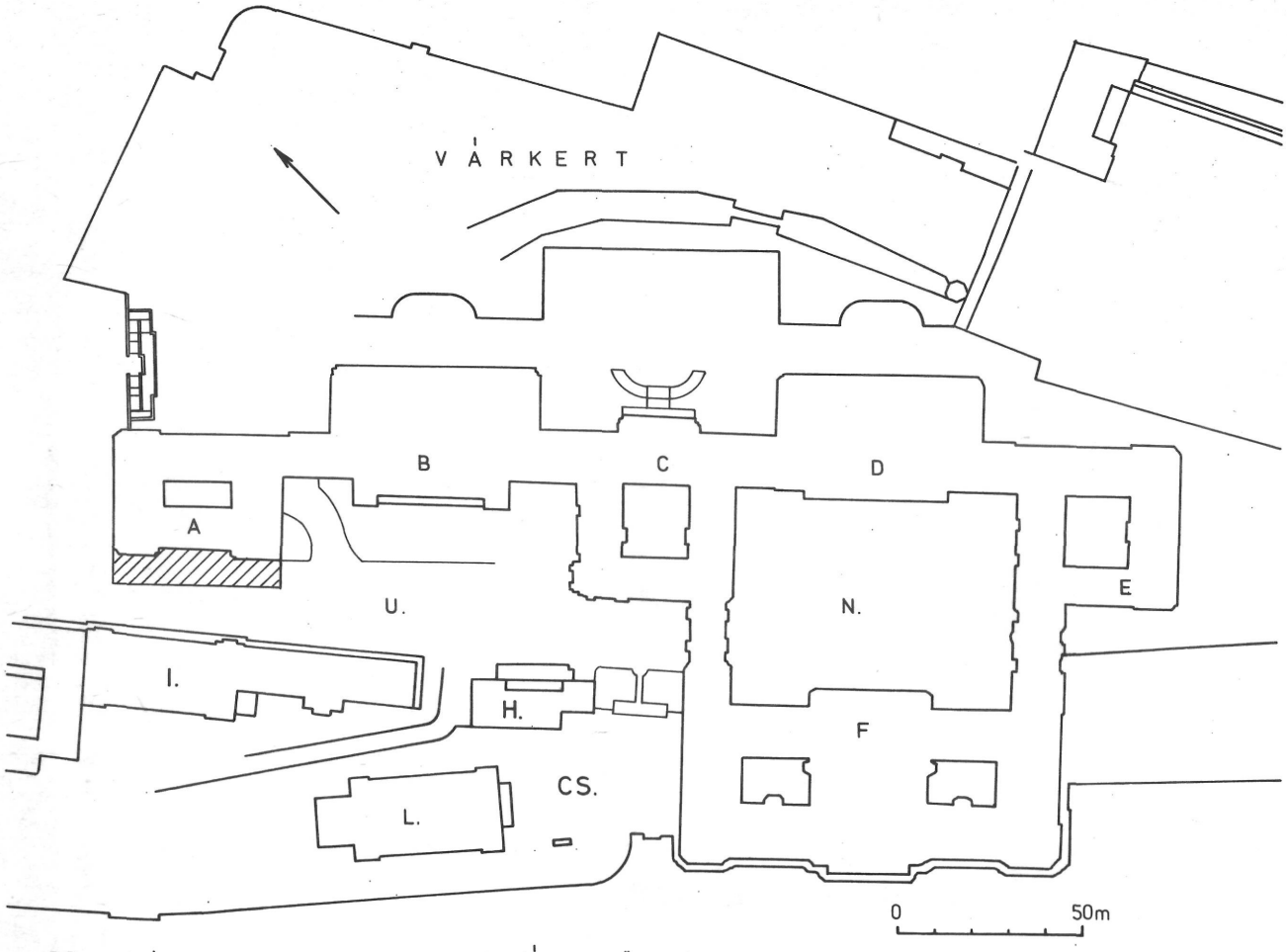

CS.- Csikós udvar
I. - Királyi istállók
H.- Őrségi épület
L.- Fedeles lovarda
U.- Hunyadi udvar (Északi előudvar)
N. - Nagyudvar
A - F Mai palota épületei
Hozzáépítés az 1960-as években

5

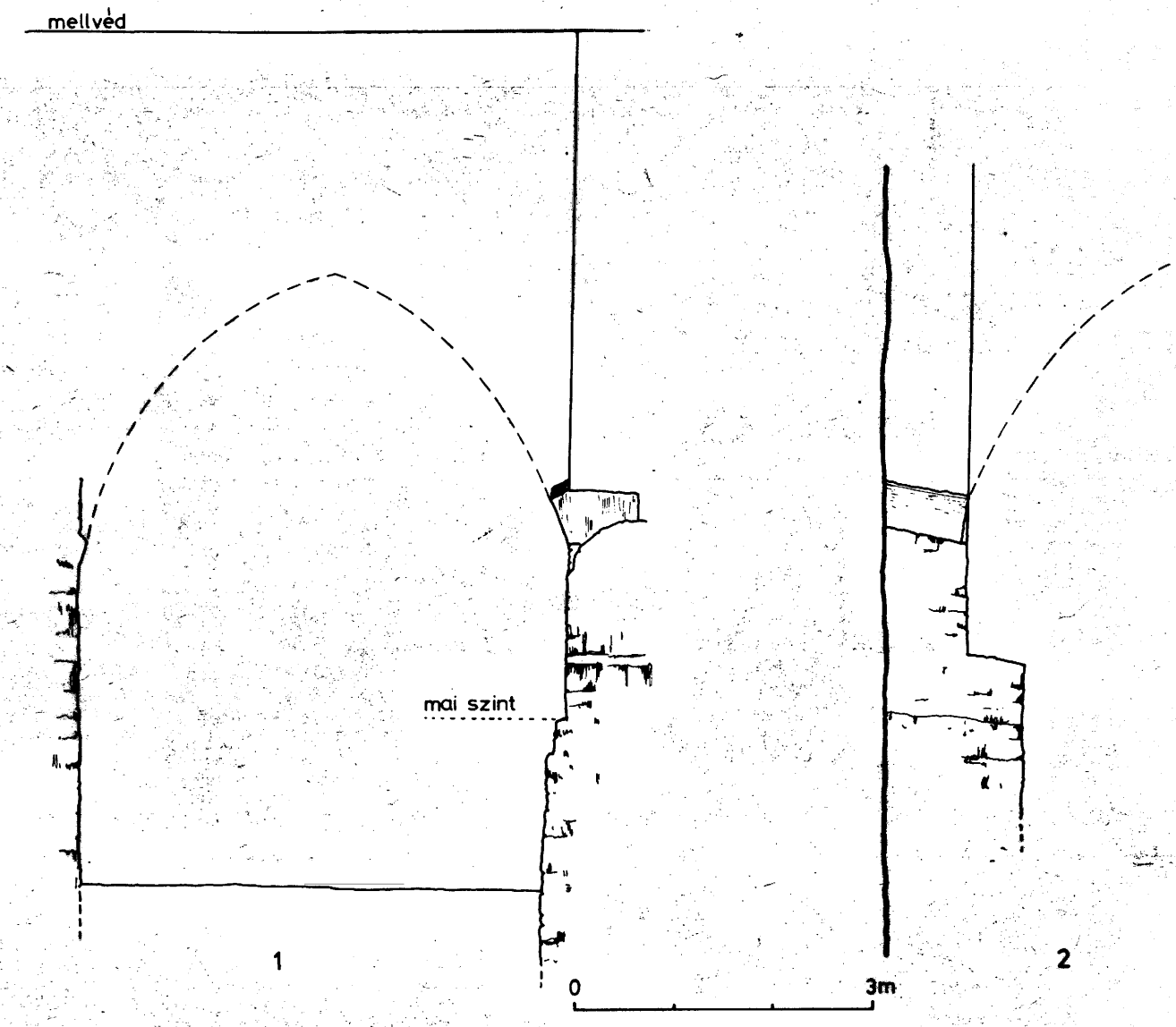

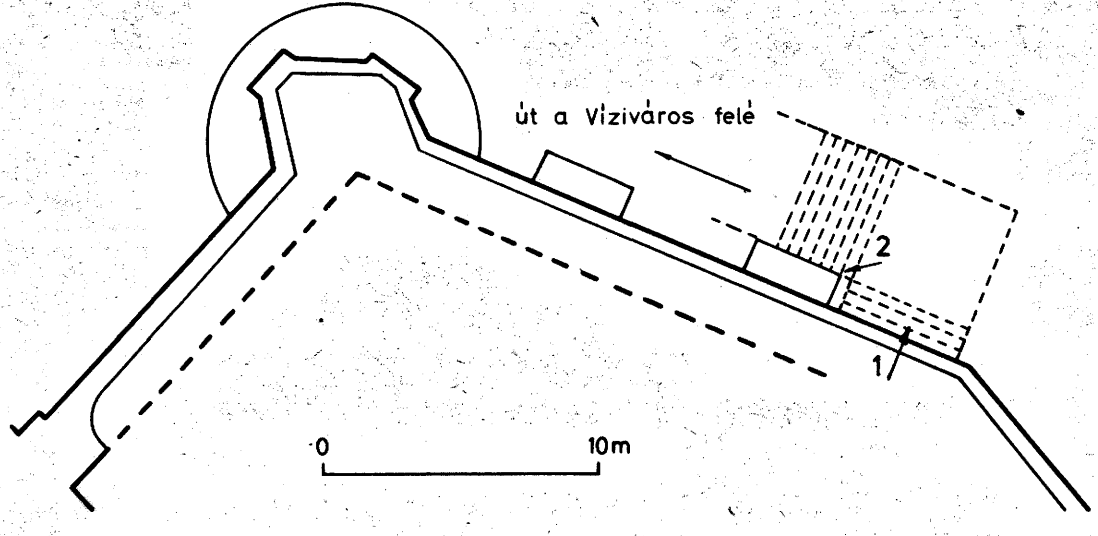

6

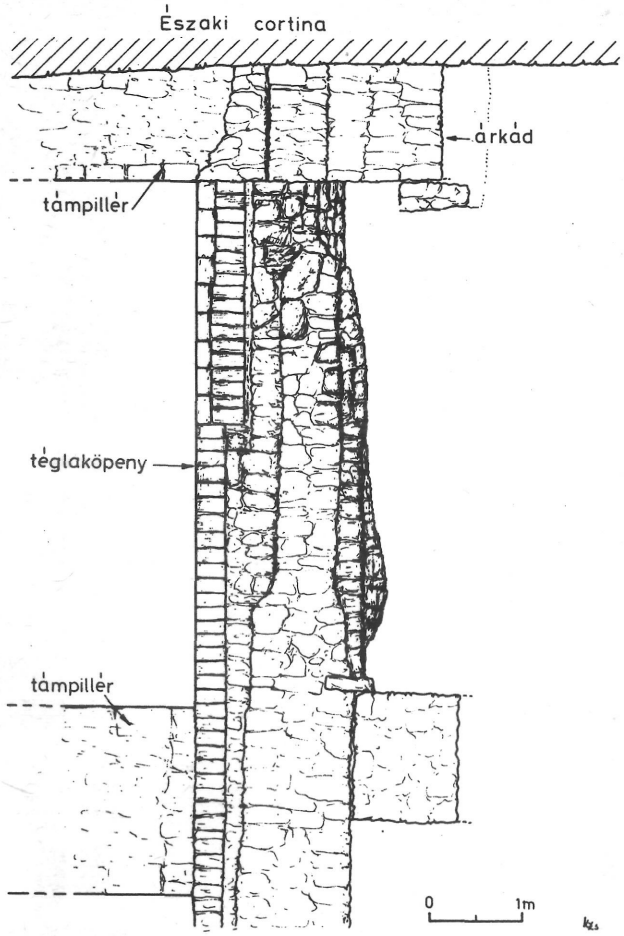

7

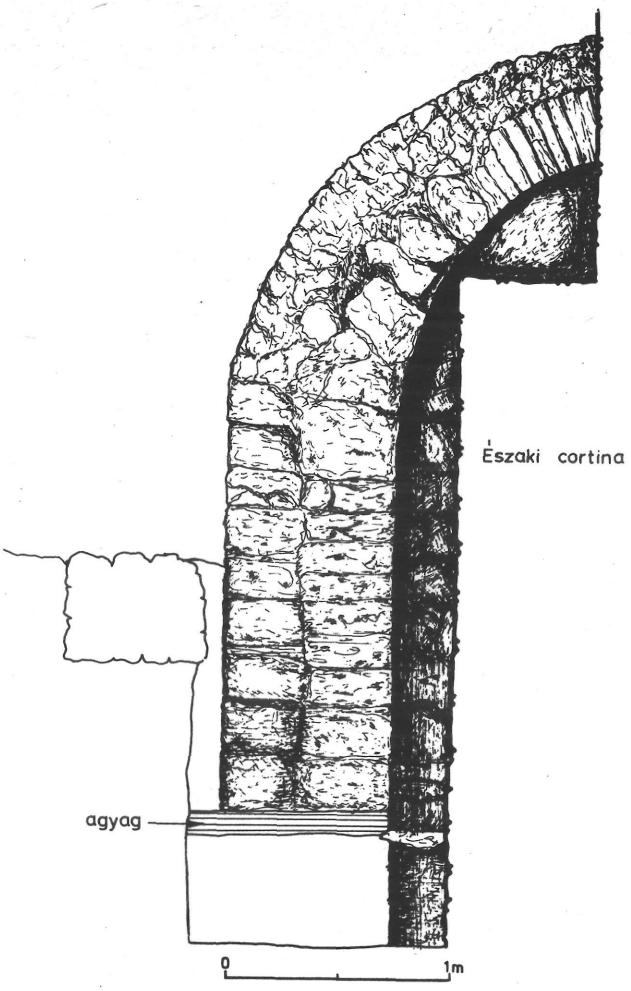

8

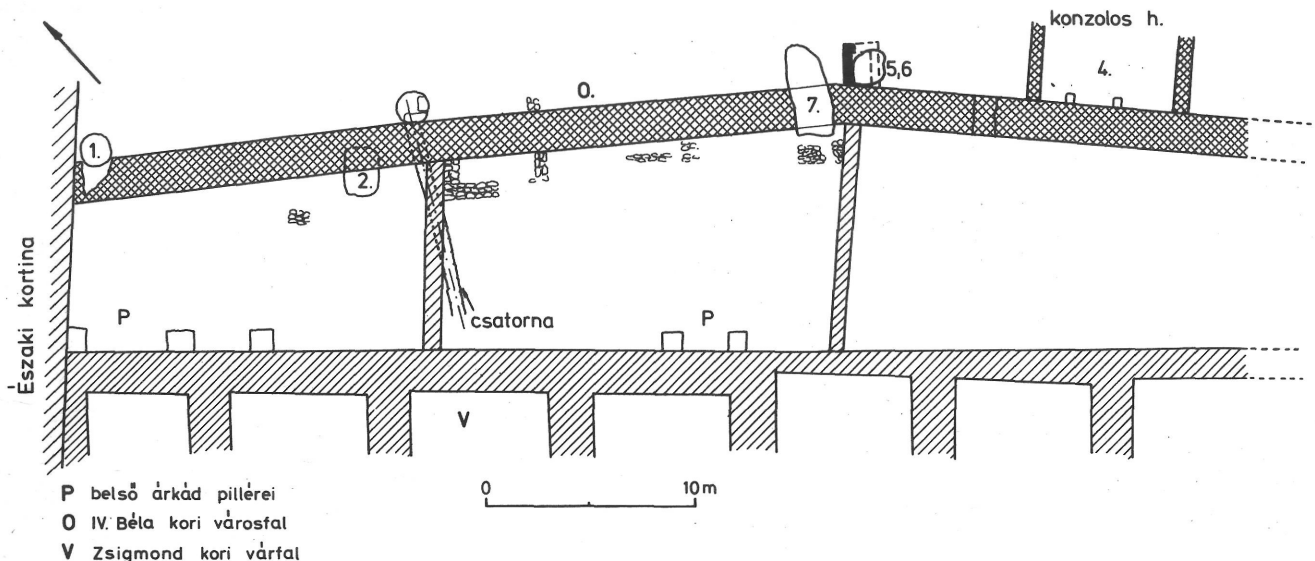

P belső árkád pillérei
O IV. Béla kori városfal
V Zsigmond kori várfal

9

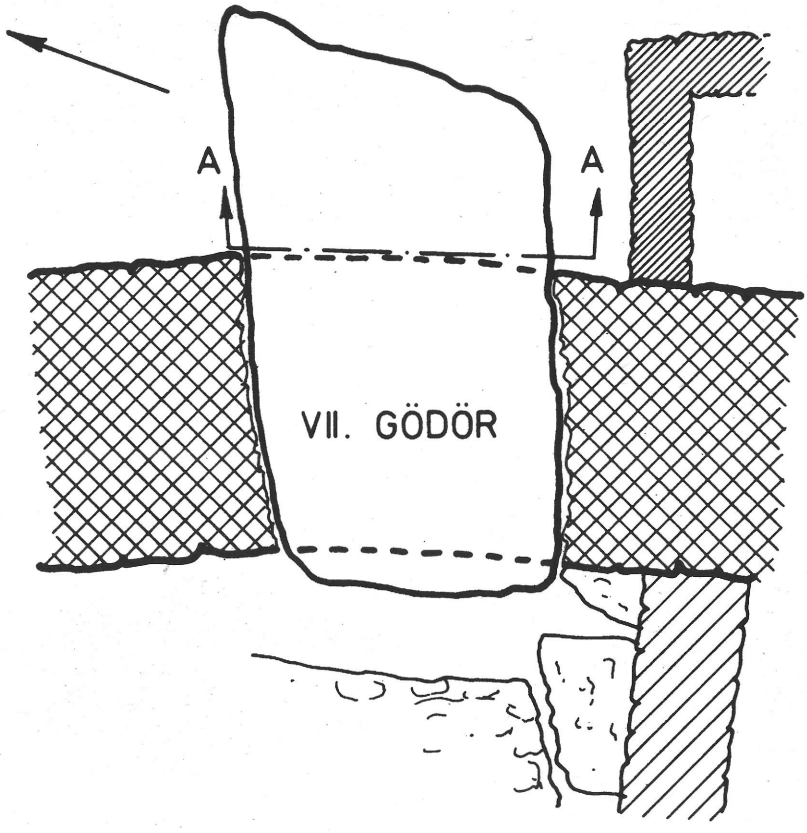

A - A

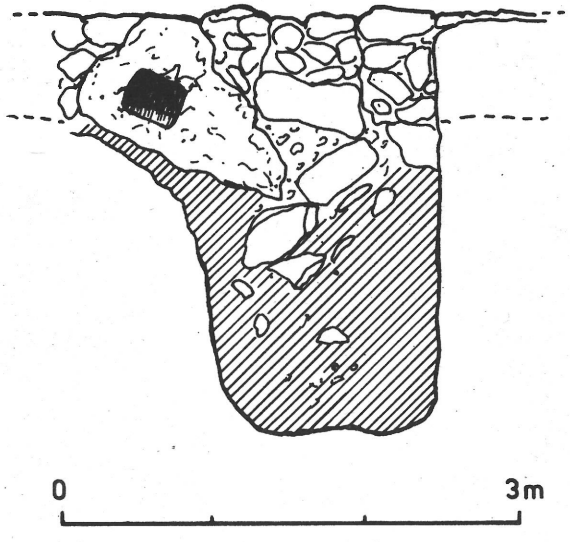

10

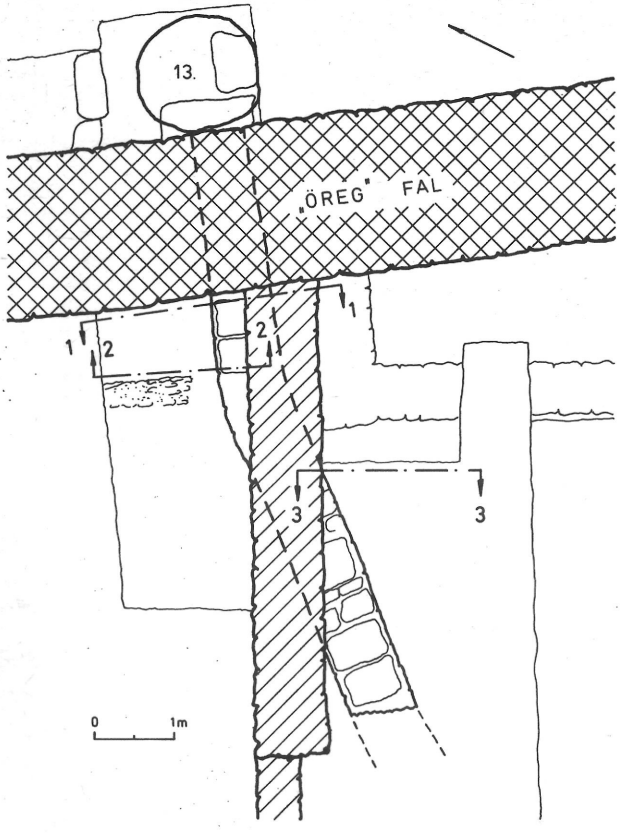

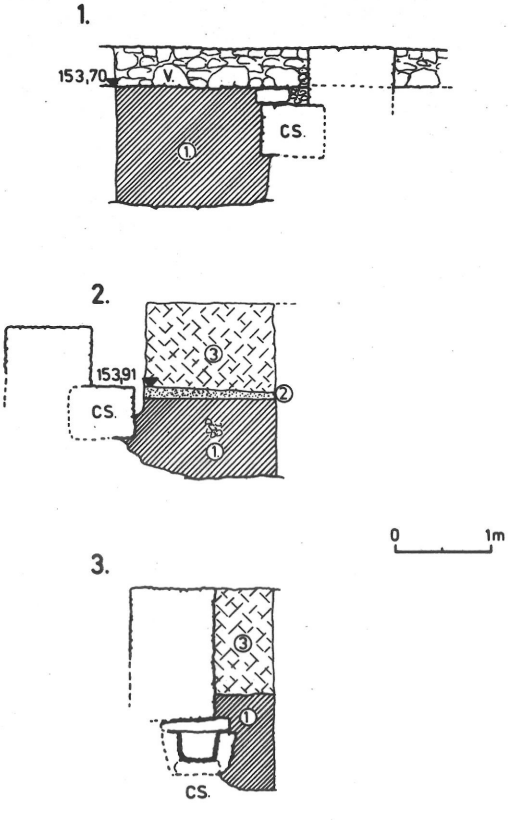

V. IV. Béla kori városfal
CS. Csatorna

1. őskori réteg
2. járószint
3. törmelékes r.

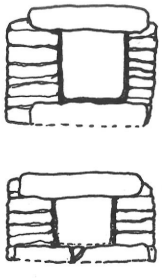

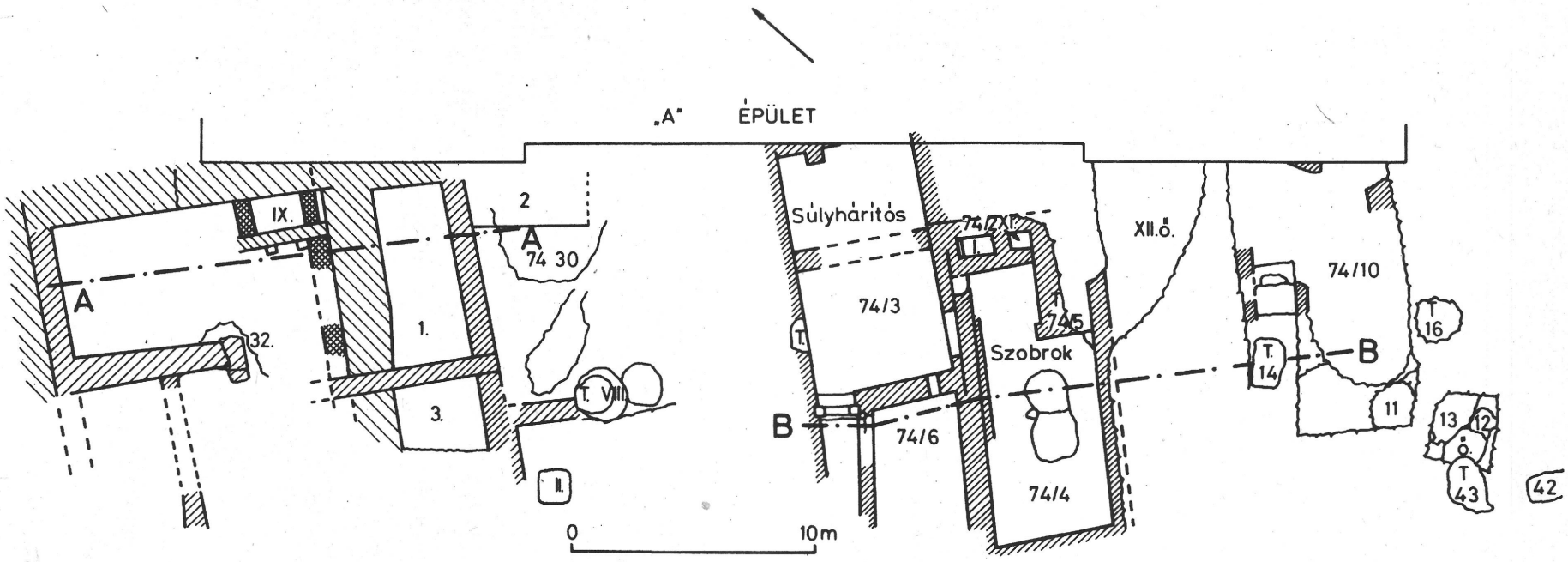
„A" ÉPÜLET
IX.
2
A
74 30
A
1.
32.
3.
T. VIII.
II.
Súlyháritós
74/XI.
74/3
T.
74/5
Szobrok
B
74/6
74/4
XII.ö.
74/10
T. 14
B
T. 16
11
13
12
T. 43
42
0
10m

12

13

A - A

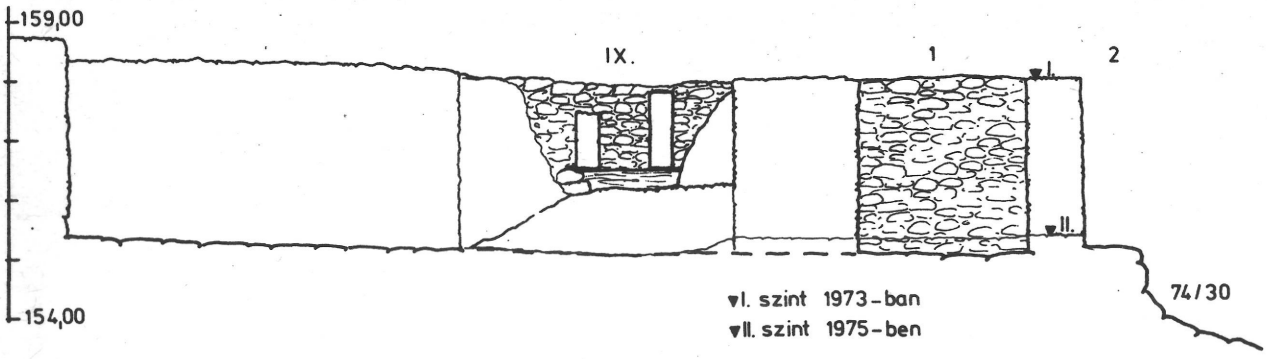
159,00
154,00
IX.
1
2
I.
II.
74/30
I. szint 1973-ban
II. szint 1975-ben

B - B

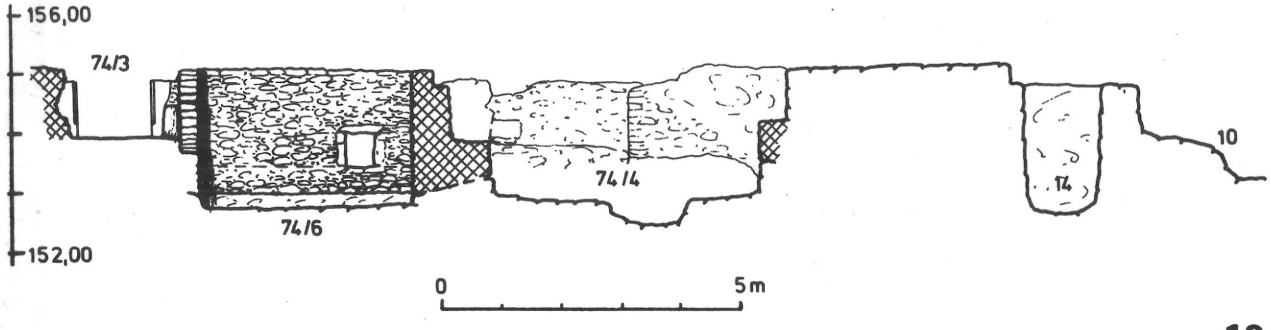
156,00
152,00
74/3
74/6
74/4
74
10
0
5m

13

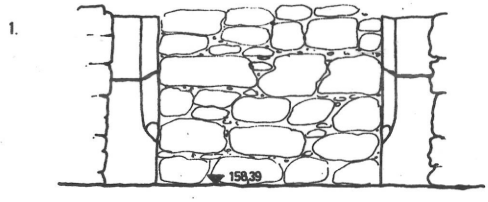
1.
158,39

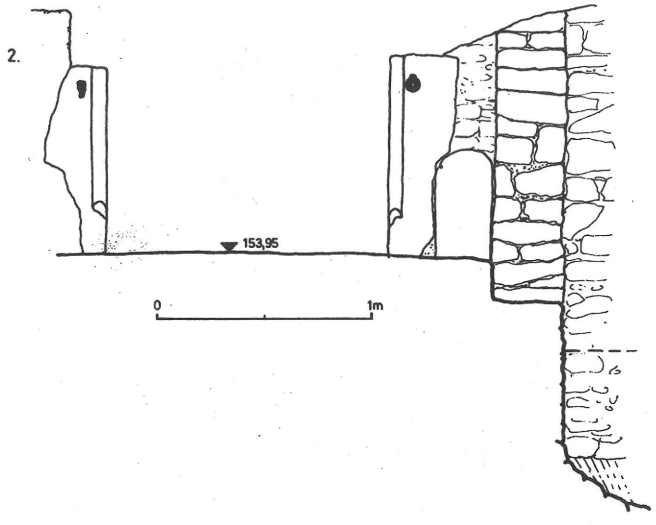
2.
153,95
0
1m

14

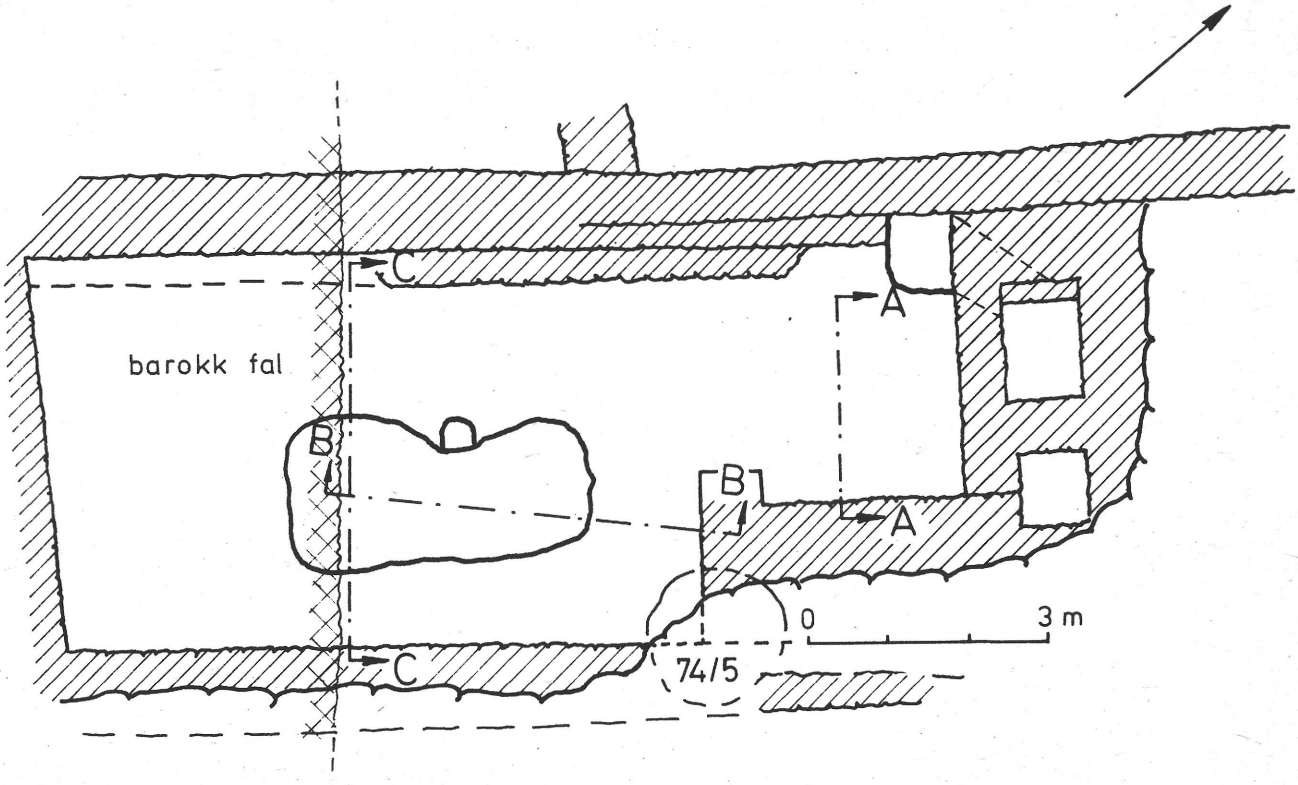
barokk fal
C
C
B
B
A
A
0
3 m
74/5

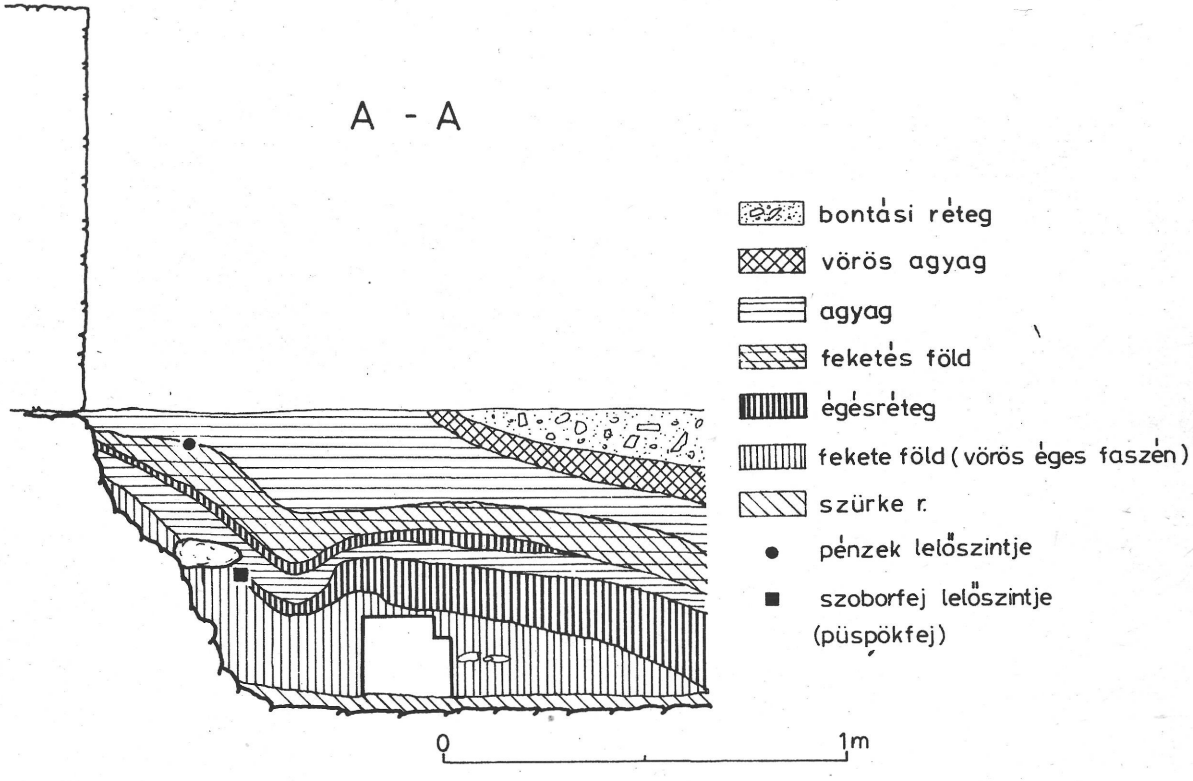
A - A
bontási réteg
vörös agyag
agyag
feketés föld
égésréteg
fekete föld (vörös éges faszén)
szürke r.
pénzek lelőszintje
szoborfej lelőszintje
(püspökfej)
0
1m

15

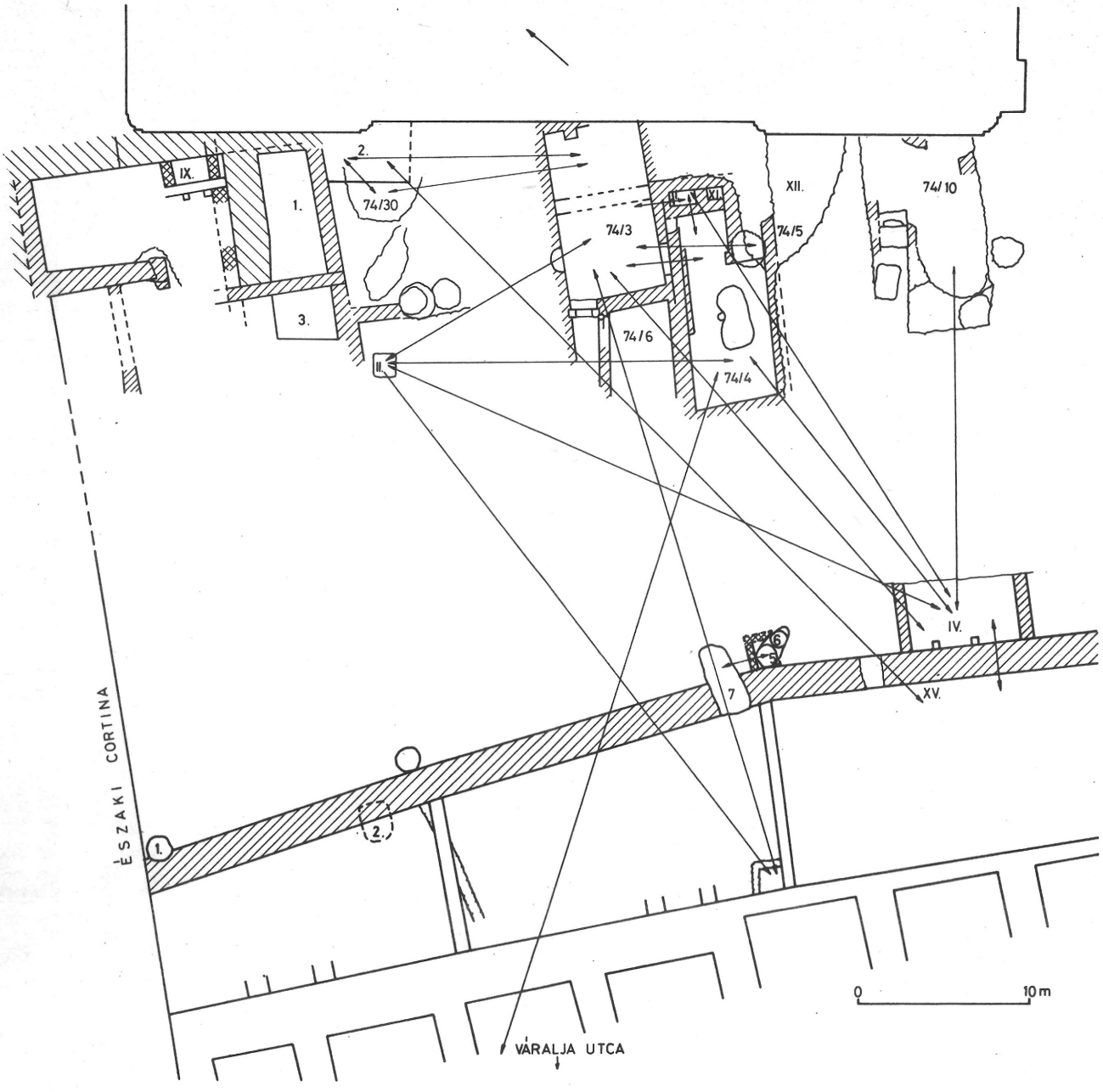
IX.
1.
2.
74/30
3.
74/3
74/6
74/4
II.
III.
XI.
XII.
74/5
74/10
IV.
XV.
6
5
7
1.
2.
ÉSZAKI CORTINA
VÁRALJA UTCA
0
10 m

16

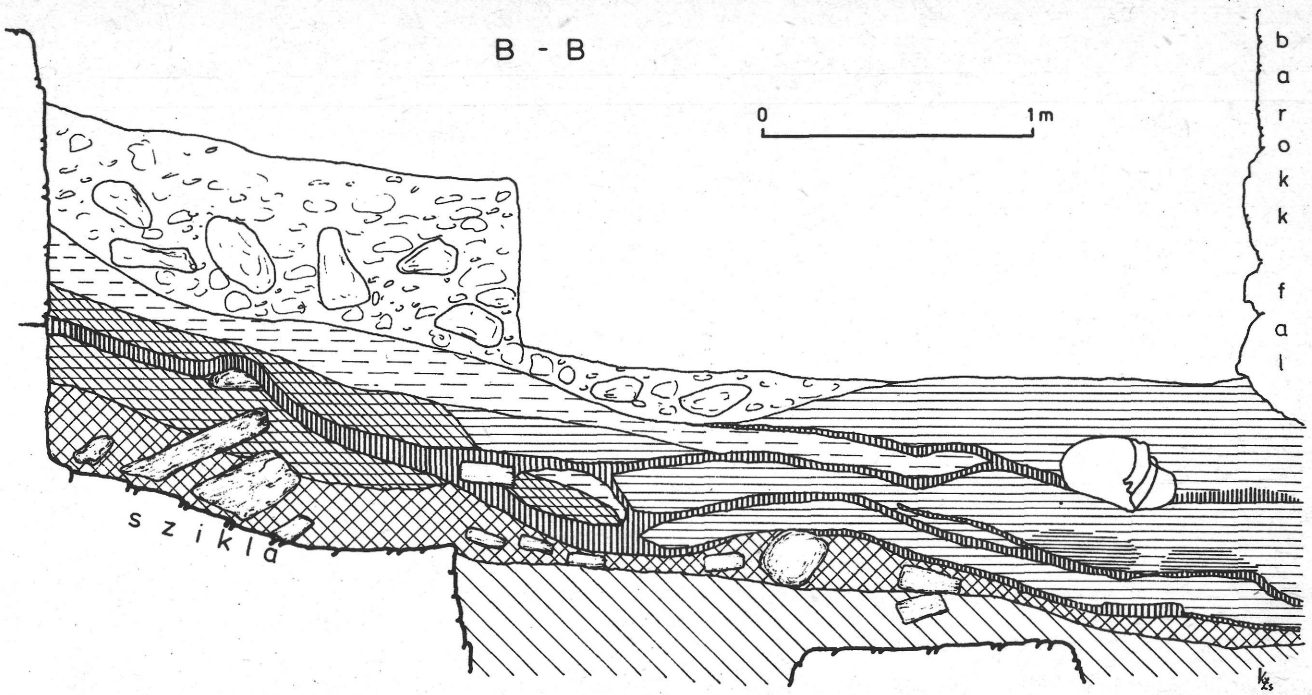

épületomlás, törmelék
sárgás agyag
agyag
vörösre égett agyag
szürkével kevert agyag
faszenes égésréteg
sötét, vörösesbarna betöltés (kő, tégla)
szürkés kevert r. (gödör betöltés)

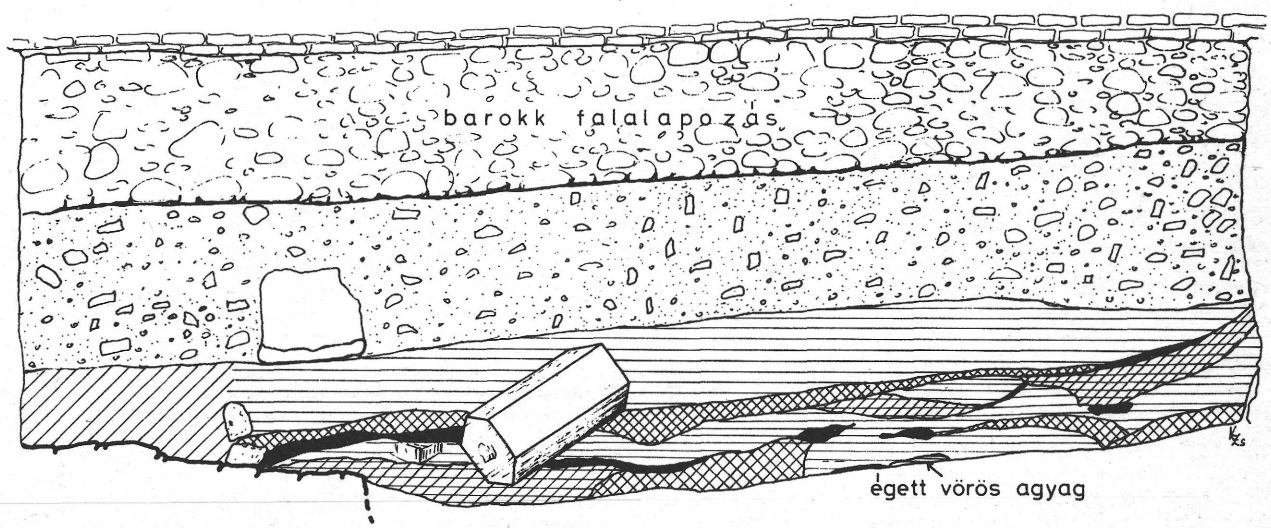

épülettörmelék
barnás betöltés
kevert barna r.
fekete égésréteg
kevert agyag
sárgás agyag

17

MELLVASAS LOVAG 5

FŰZÖTT ING

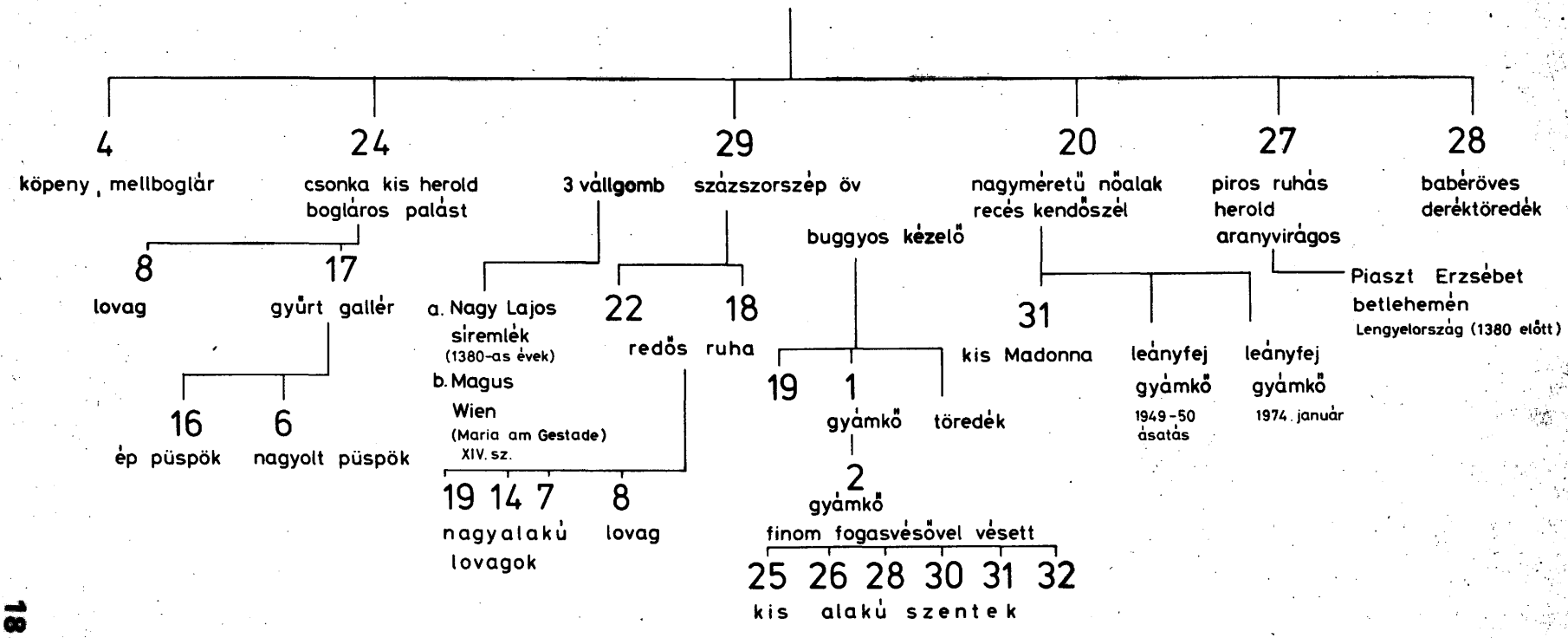

18

MELLVASAS LOVAG 5

DÍSZÖV , KÉZMEGMUNKÁLÁS , ÖVCSAT

18 24 22 29 — HEROLD

7 — TARSOLYOS TORZÓ

35 — KIS BALKÉZ APOSTOL 75.1.75.

36 — APOSTOL

33 — KÖNYVET TARTÓ APOSTOL

19

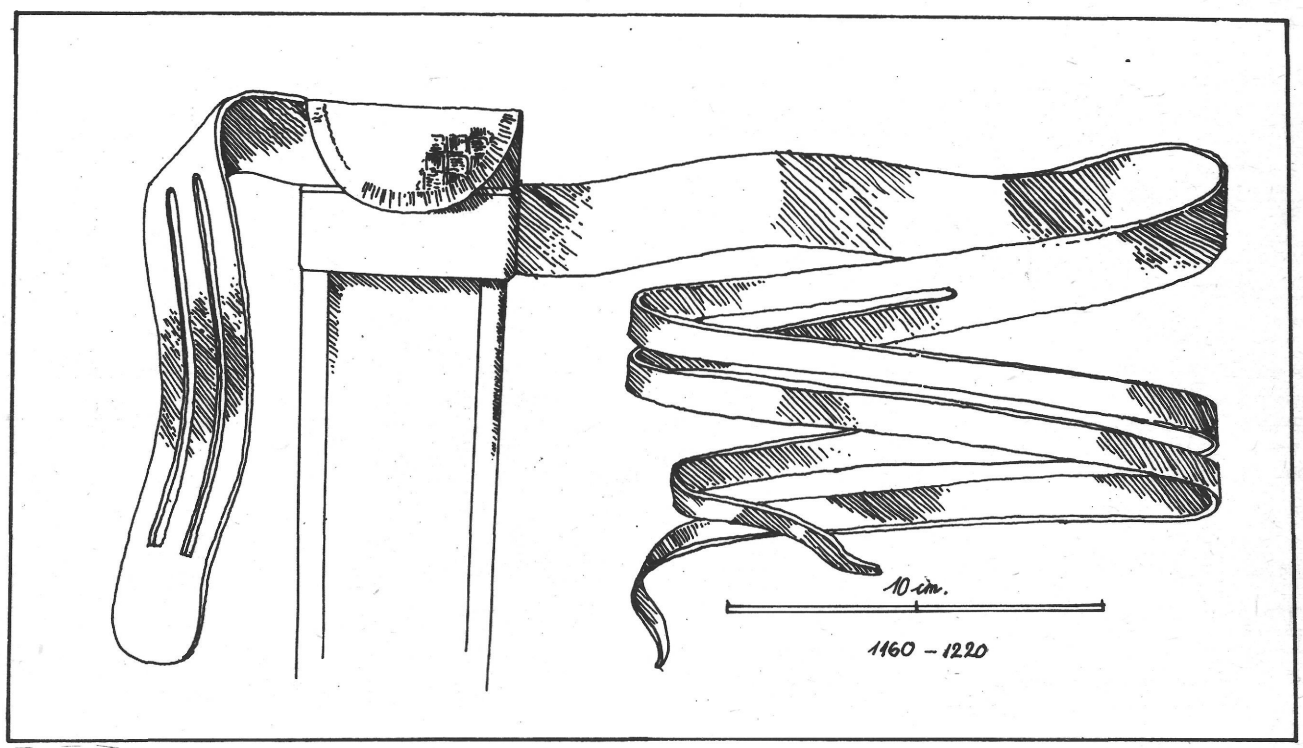

20

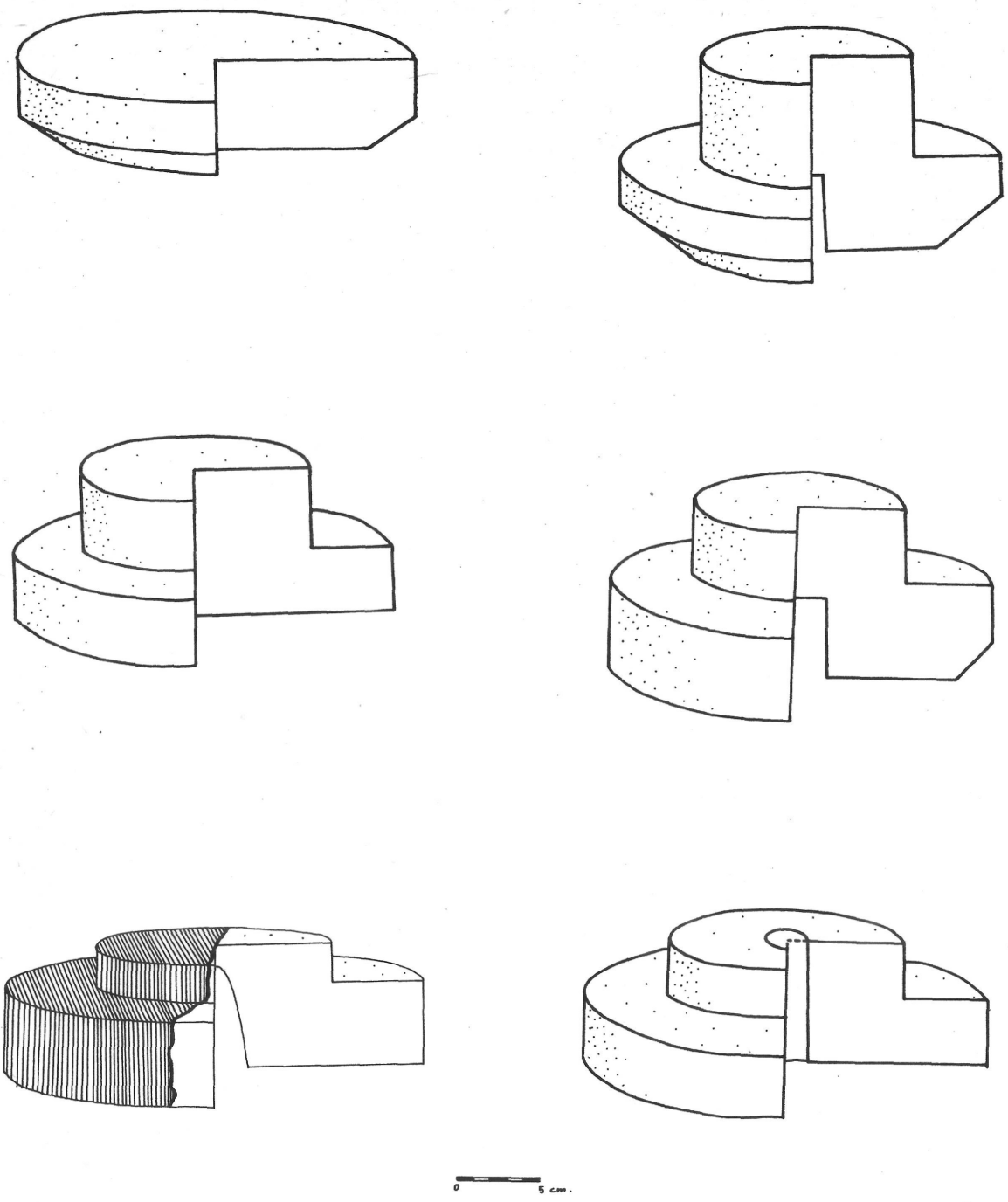

21

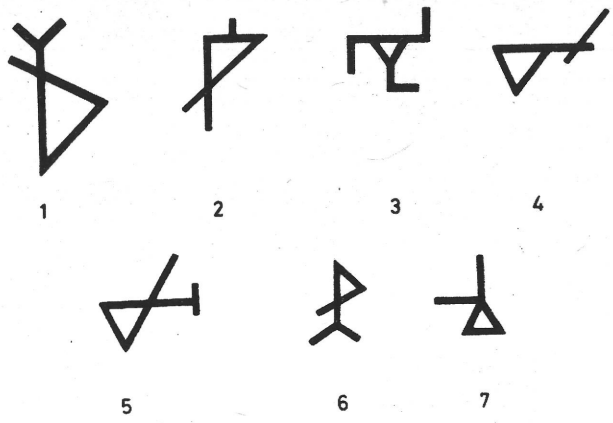

22

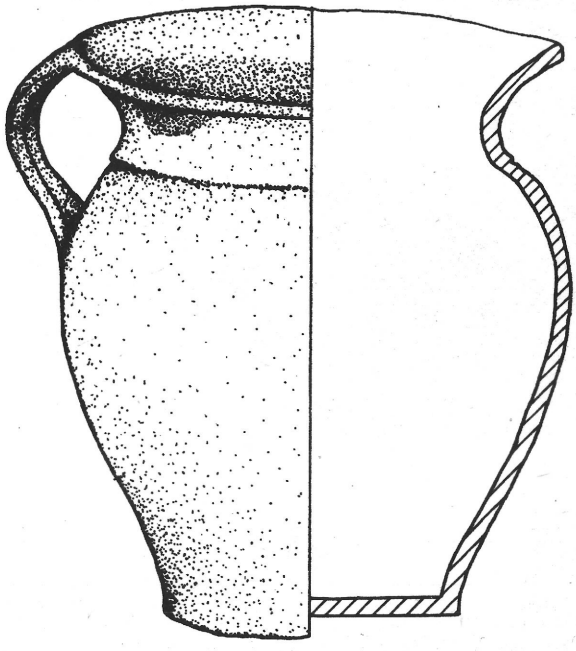

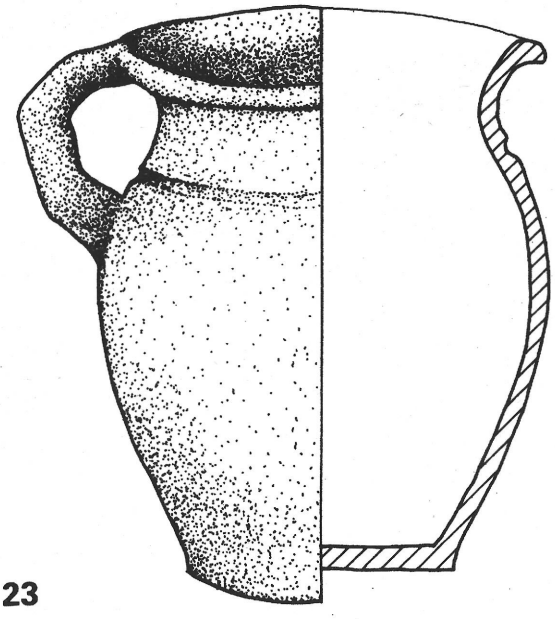

23

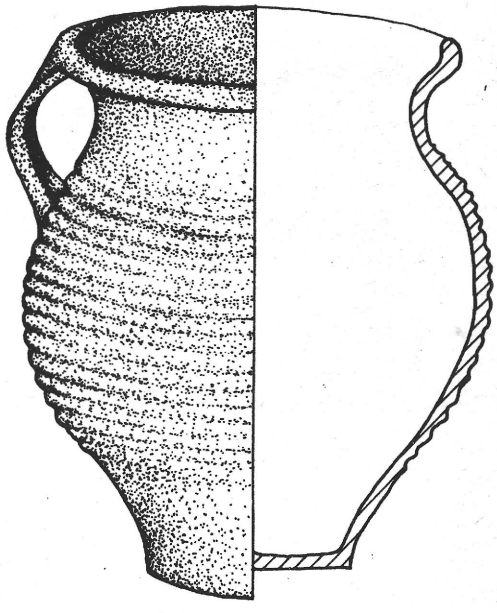

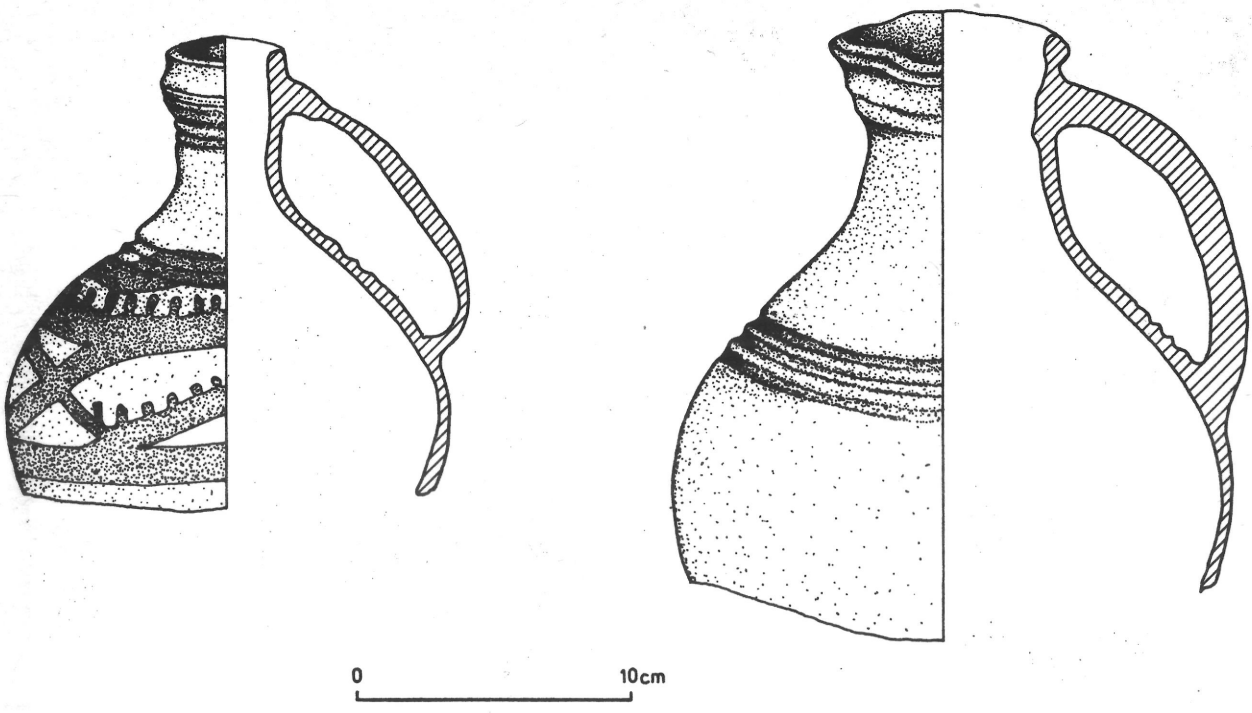

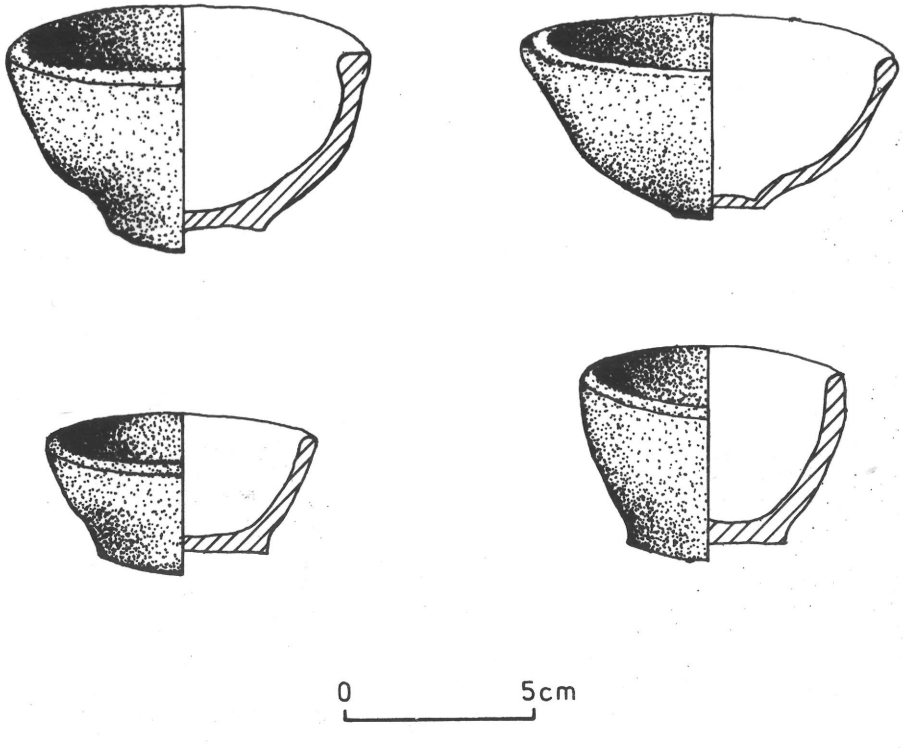

24

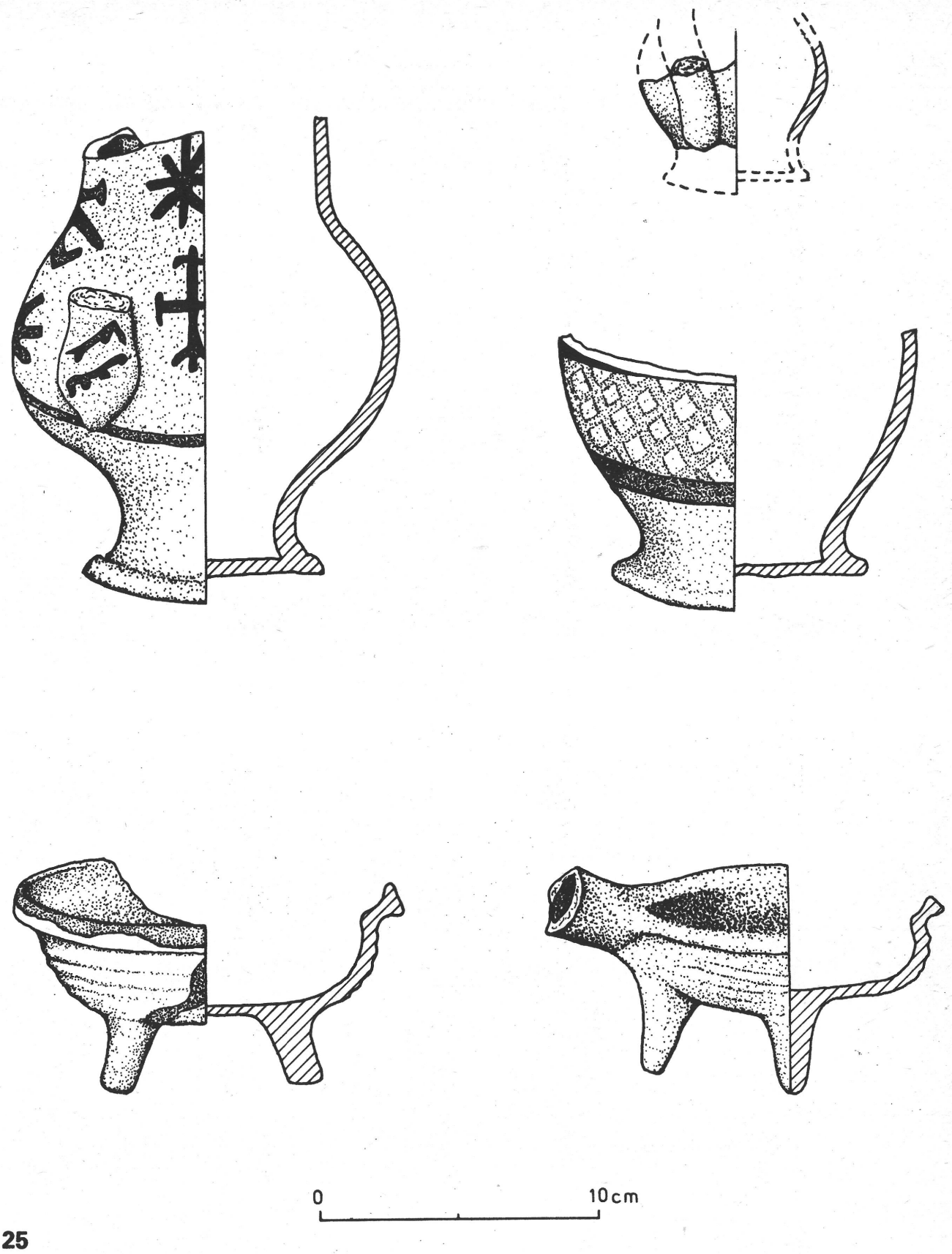

25

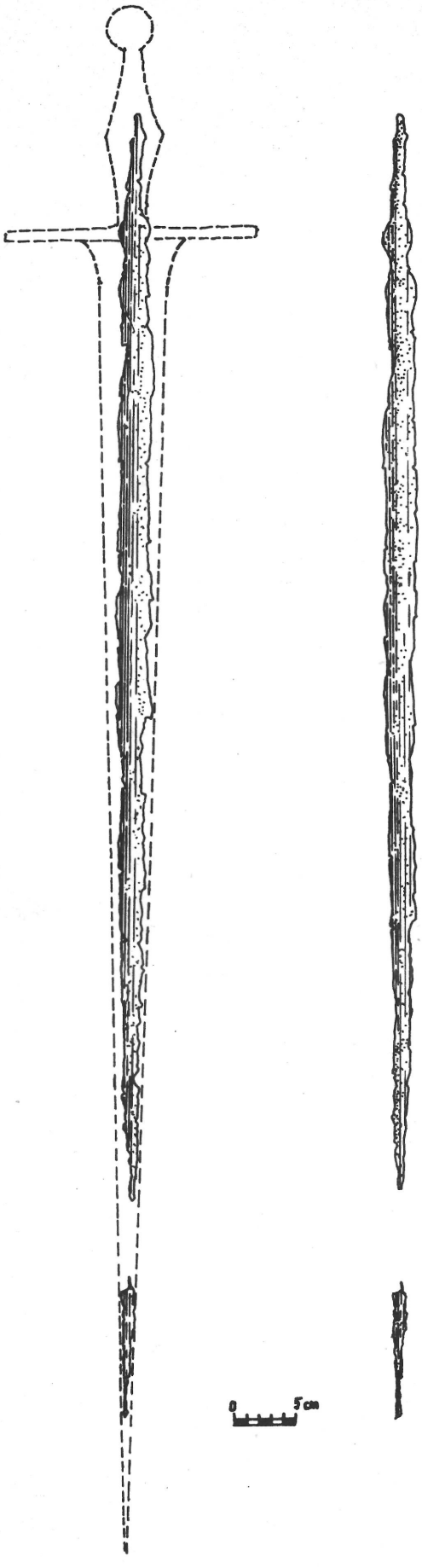
0
5cm

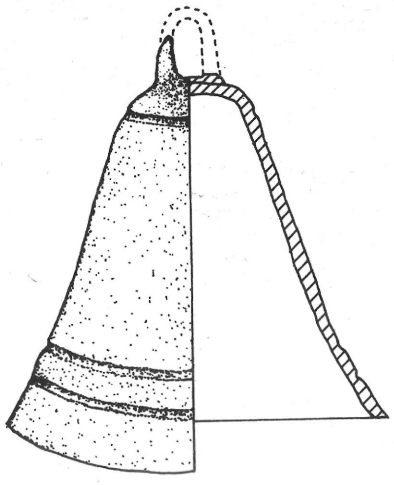

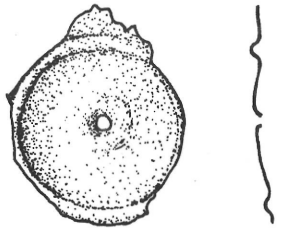

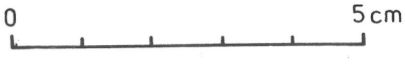
0
5cm

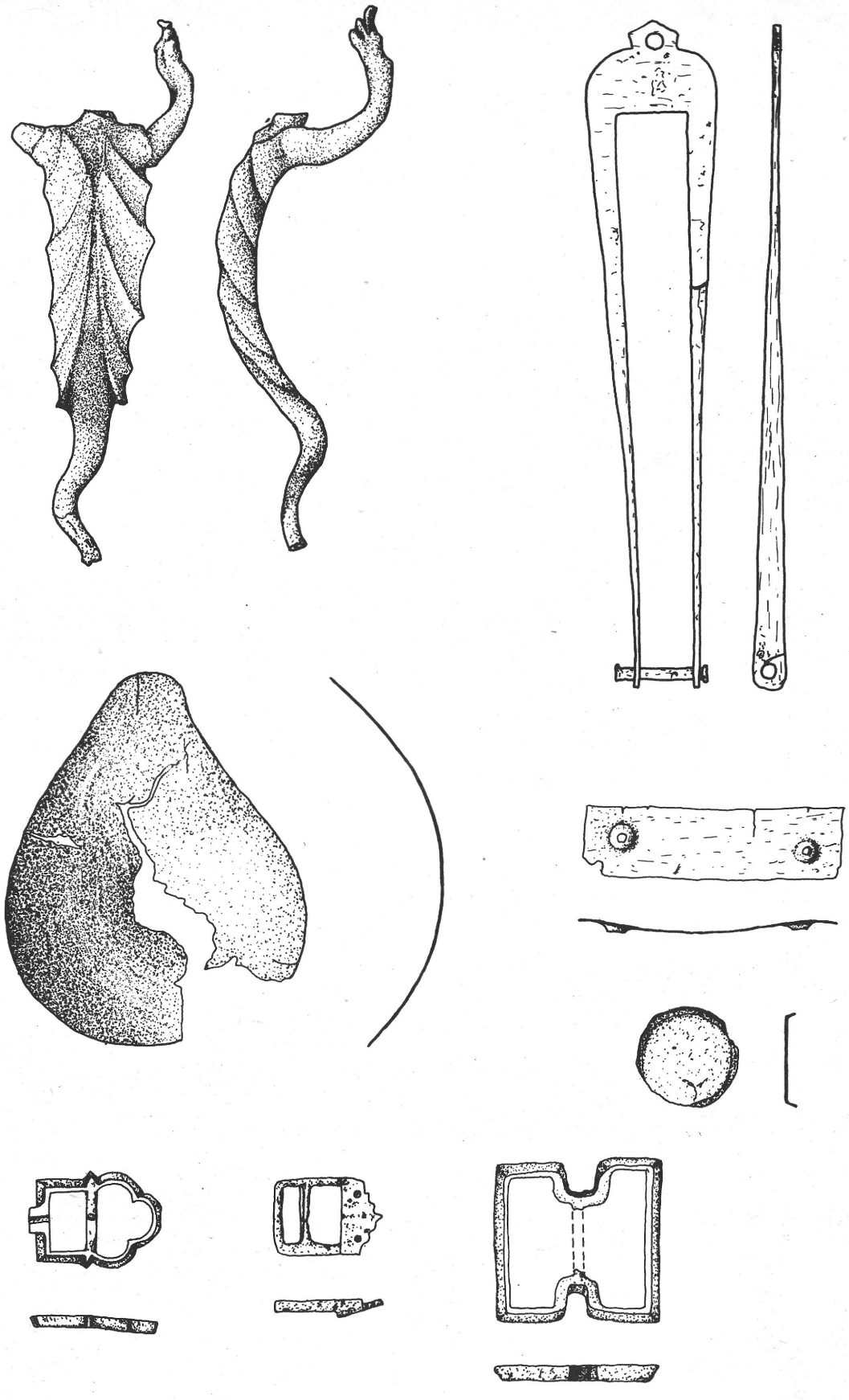

27

25

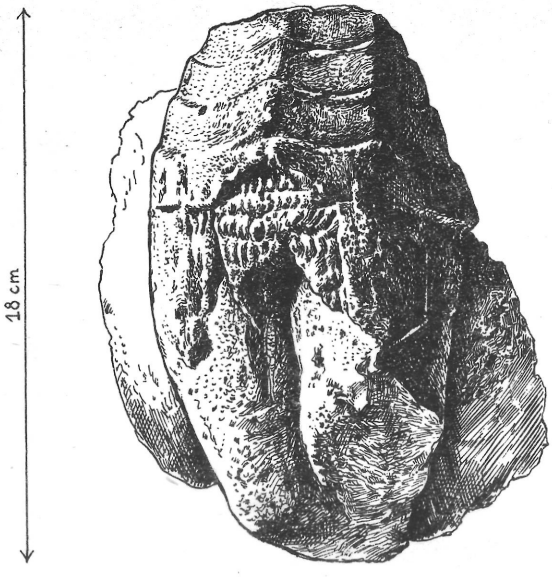

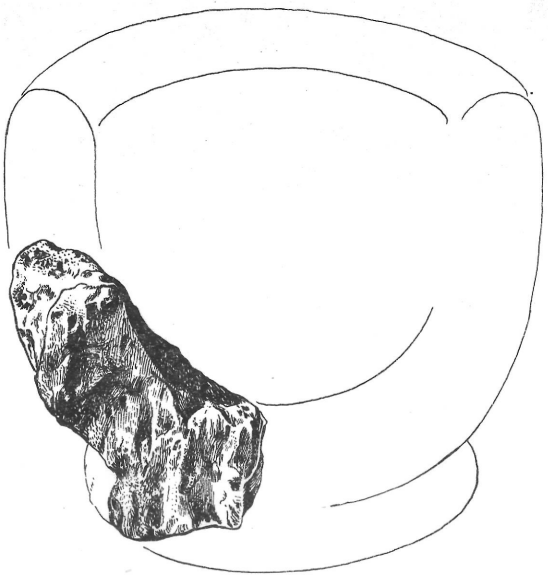

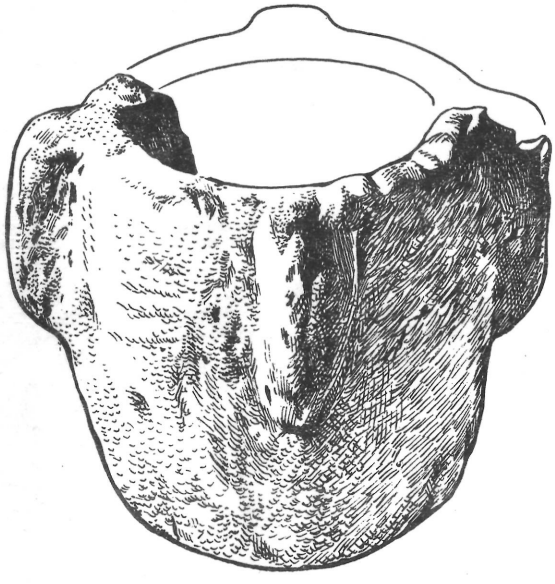

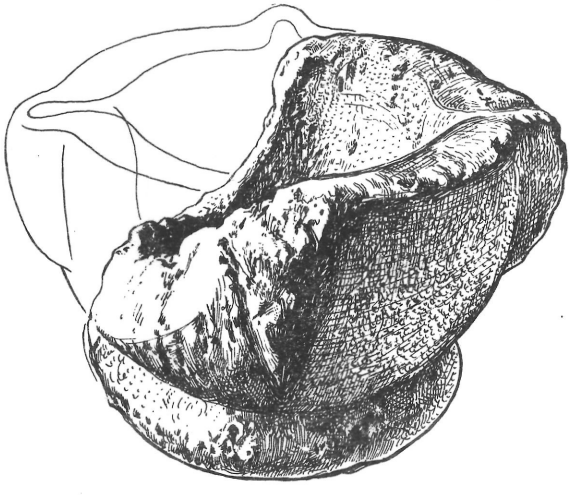

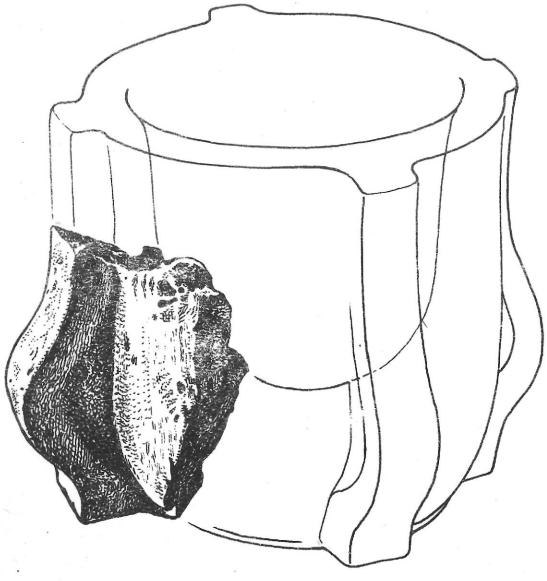

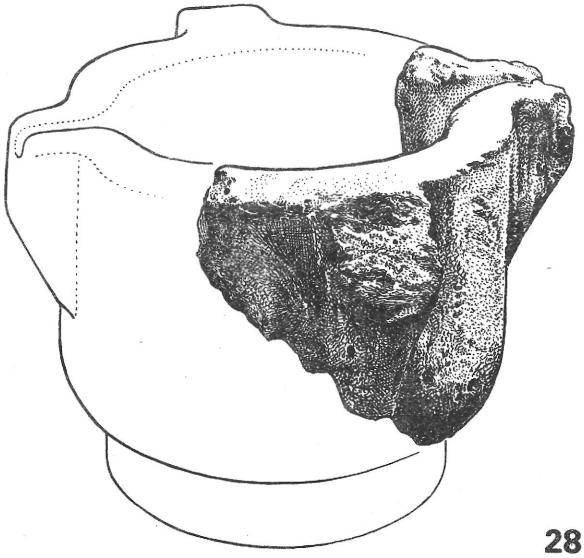

26

28

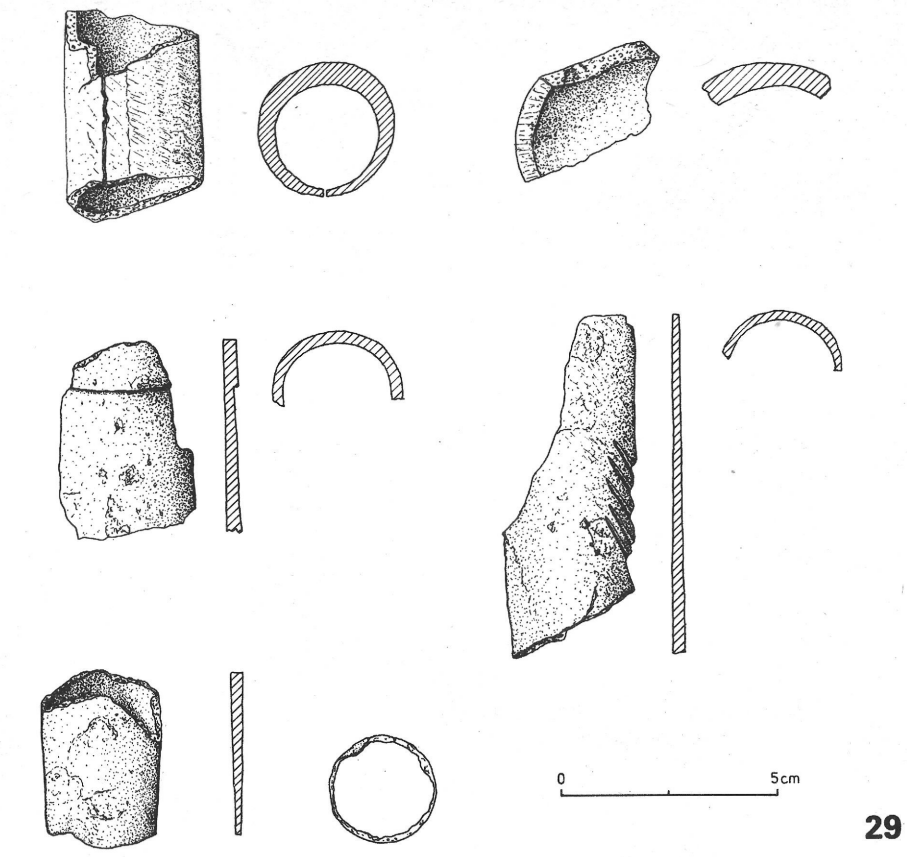

29

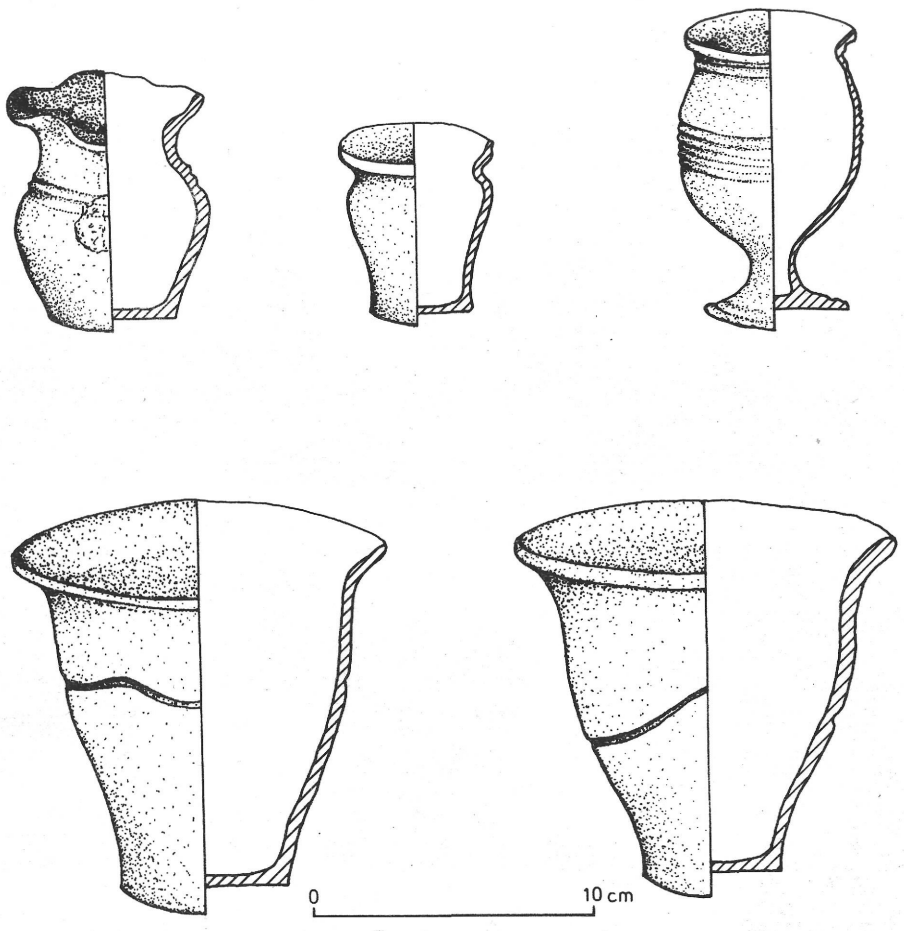

30

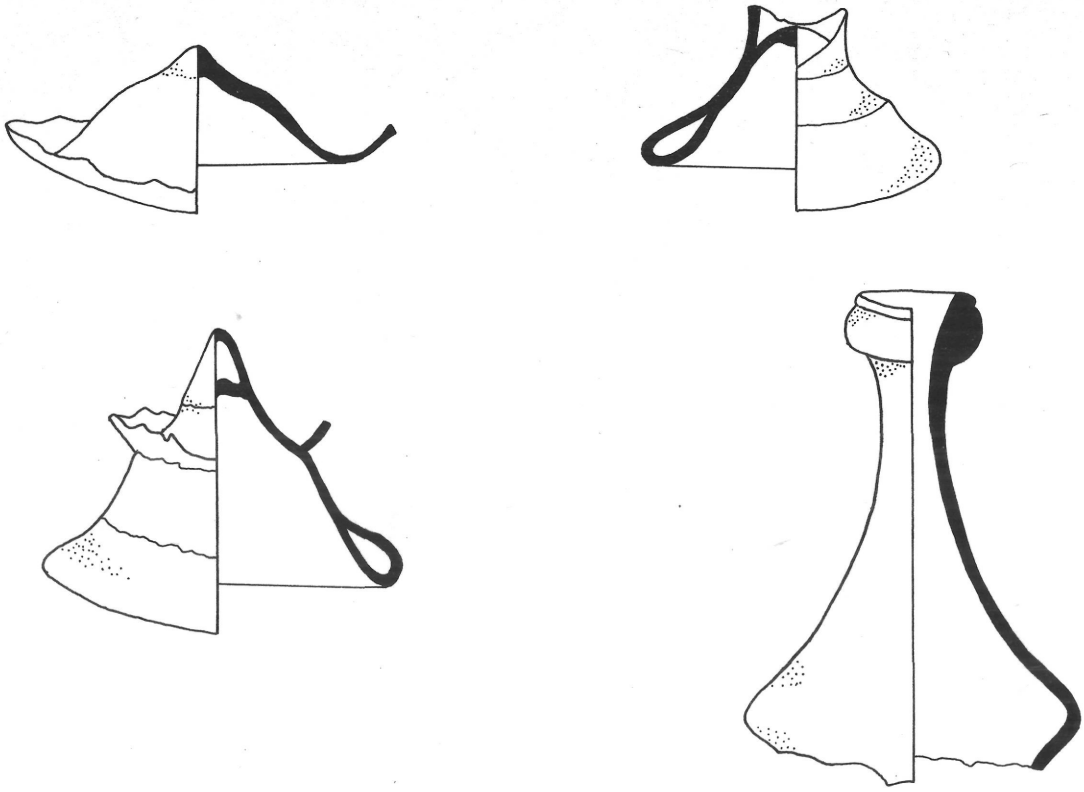

31

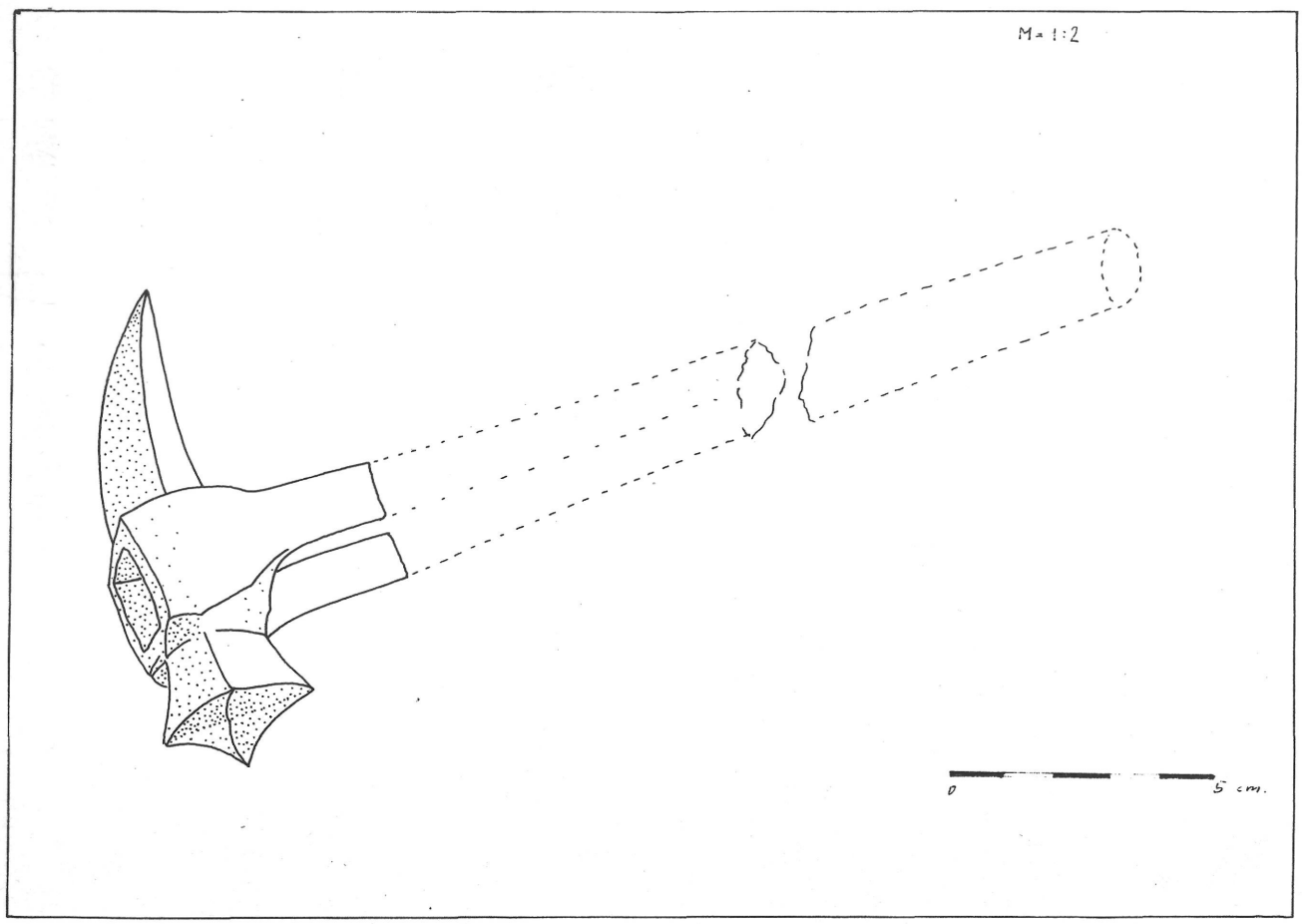

32

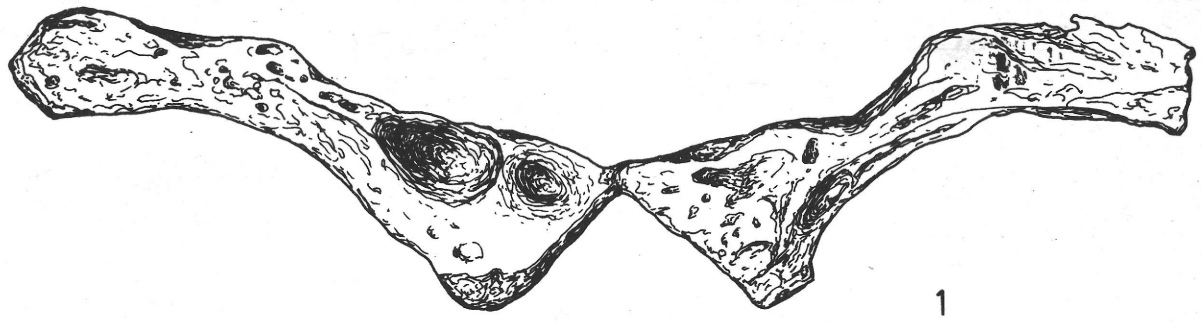

1

2

3

4

5

0 5cm

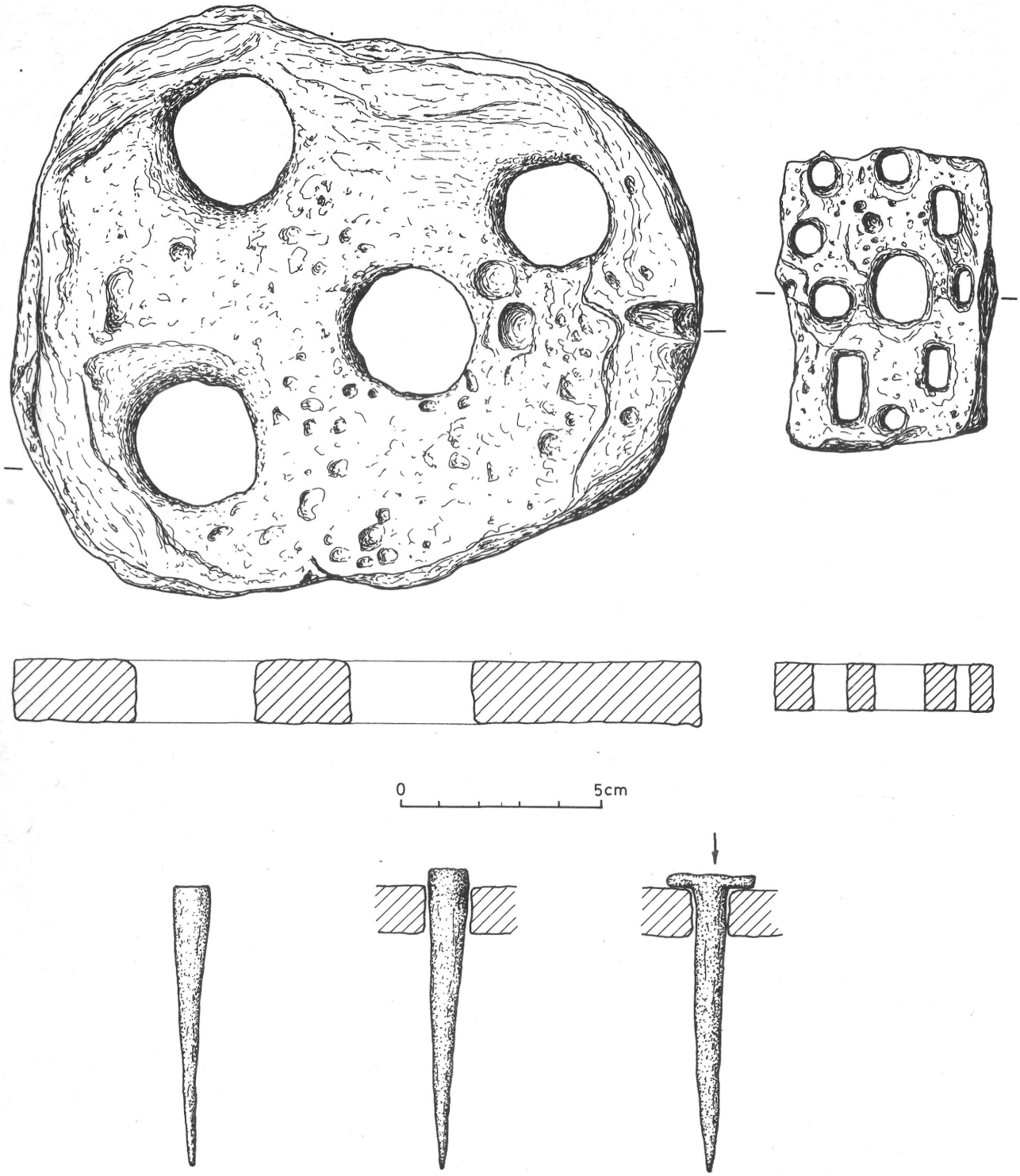

33

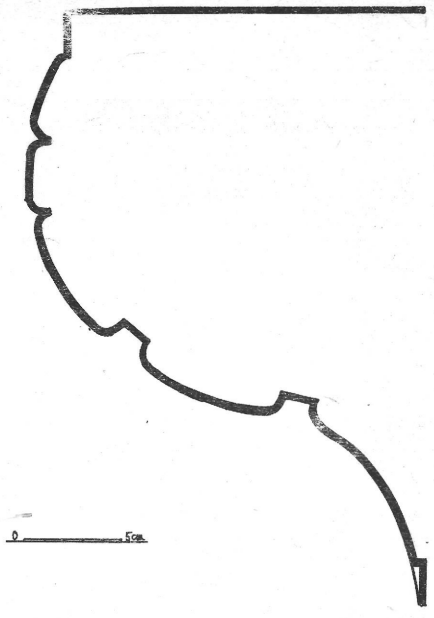

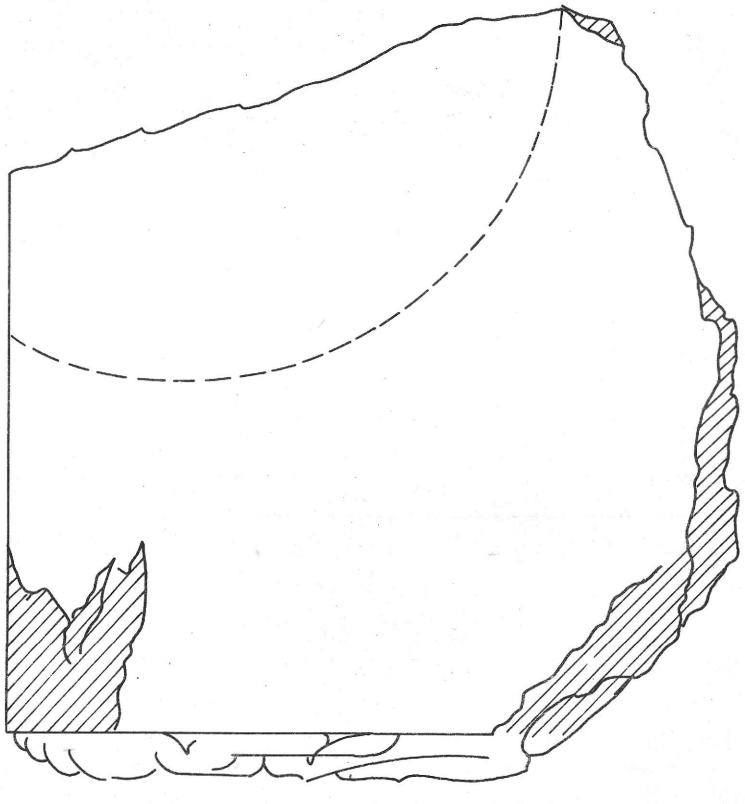

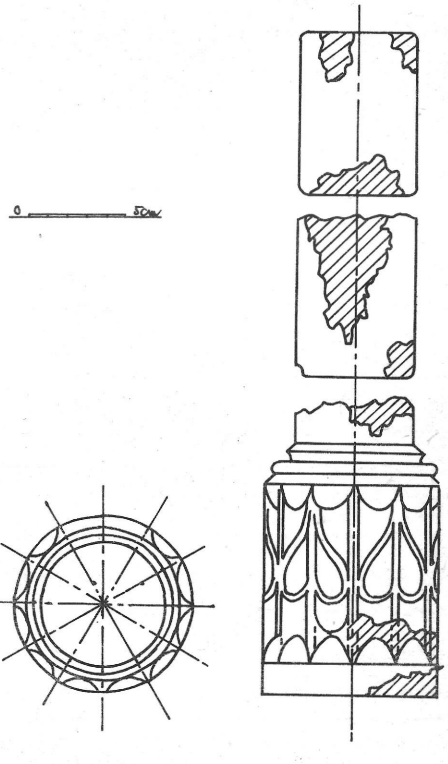

34

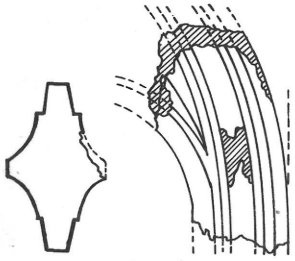

1

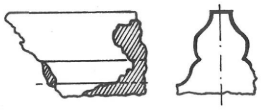

2

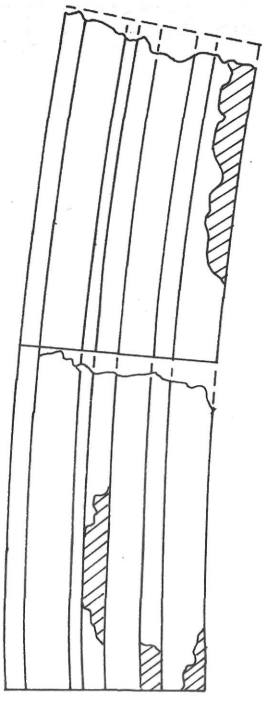

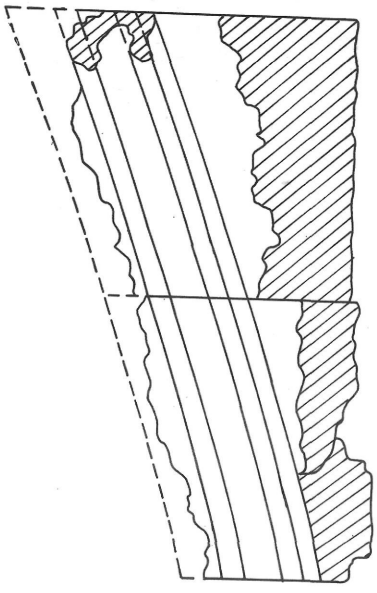

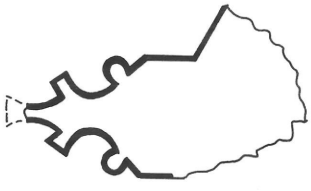

4

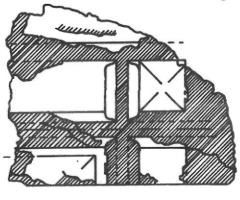

3

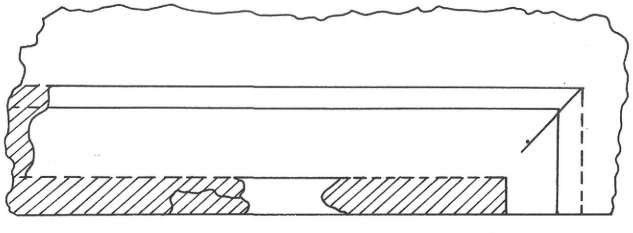

5

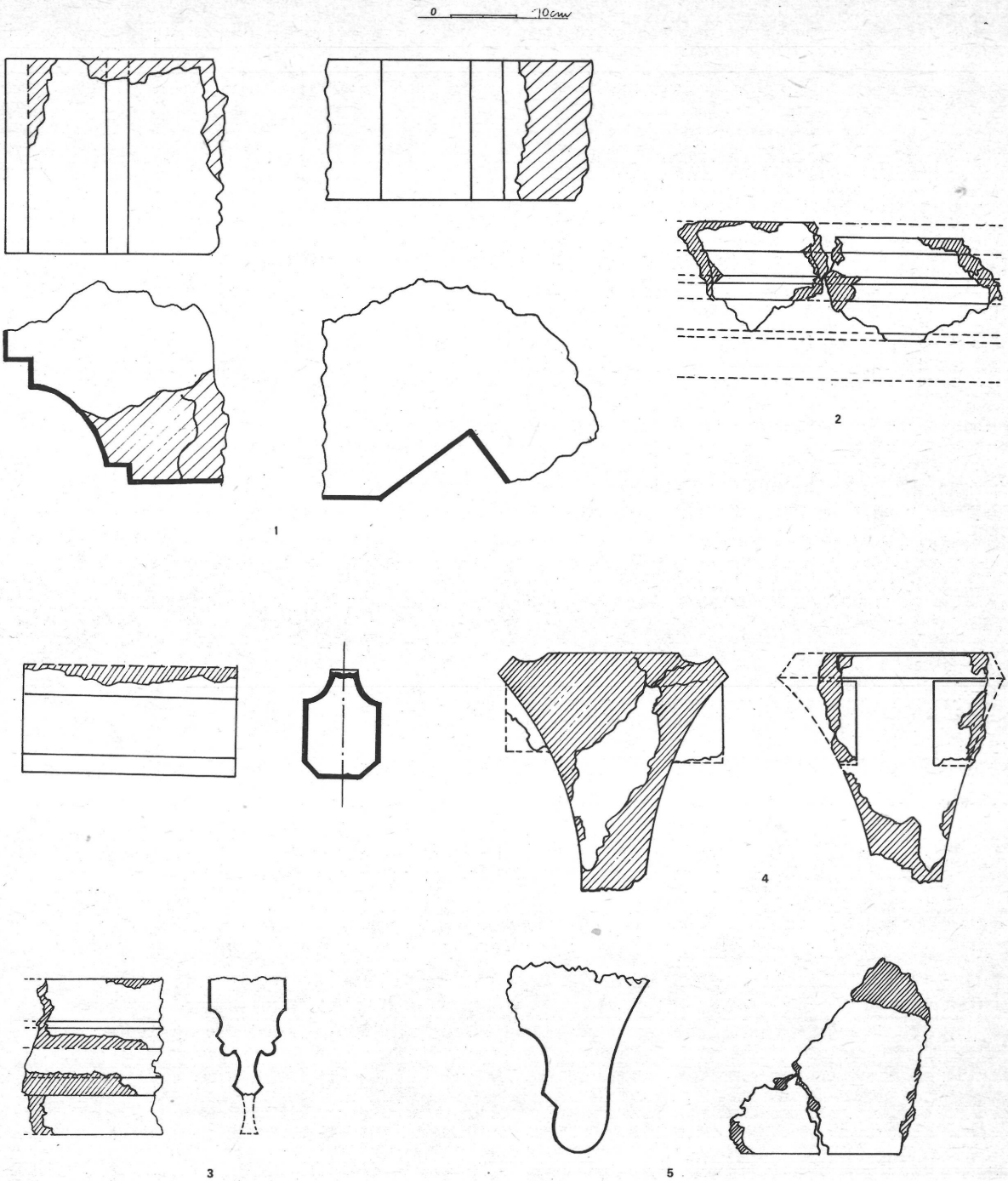

36

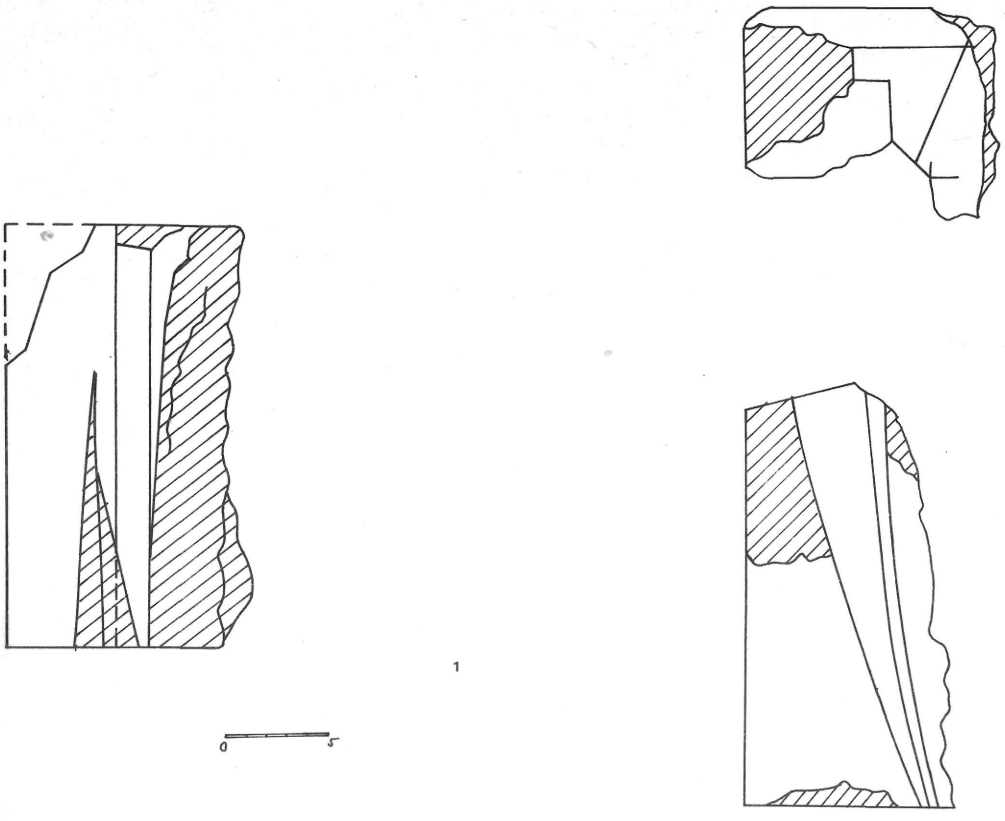
1
0
5
HOMLOKNÉZET
METSZET
2
METSZET
HOMLOKNÉZET
3
0 10 cm

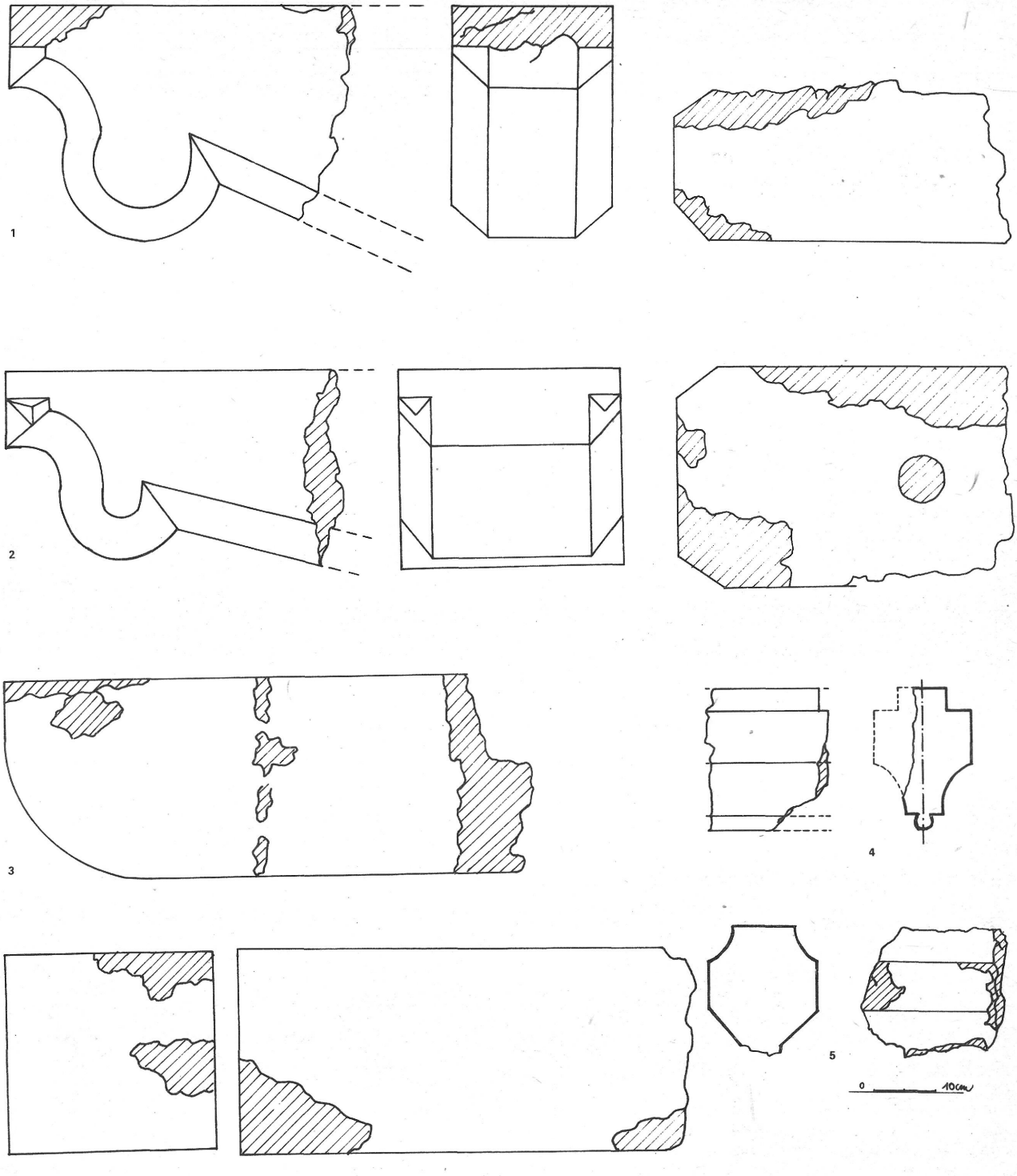

38

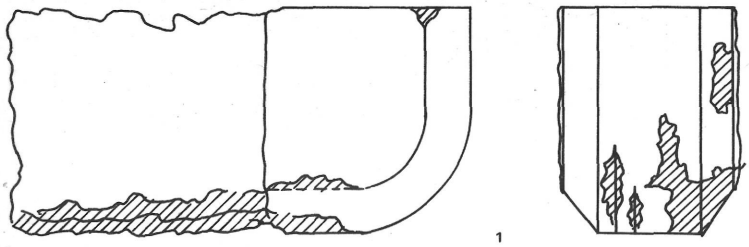

1

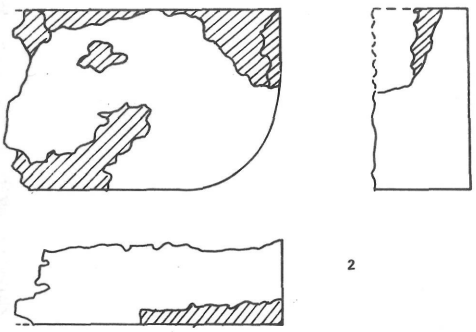

2

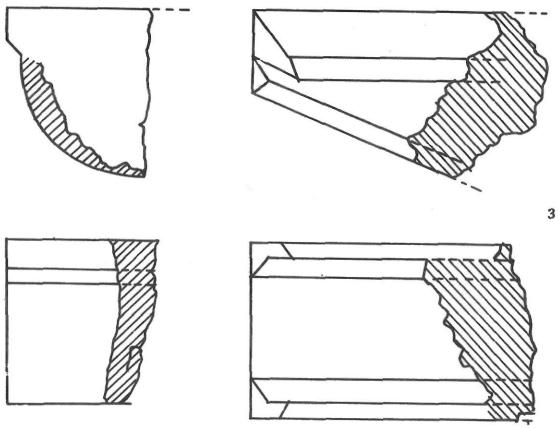

3

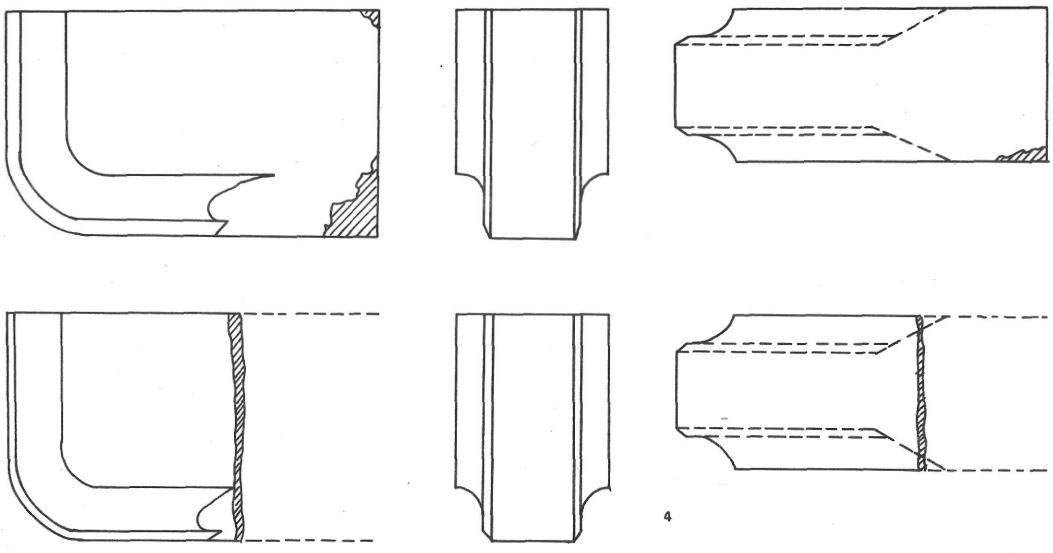

4

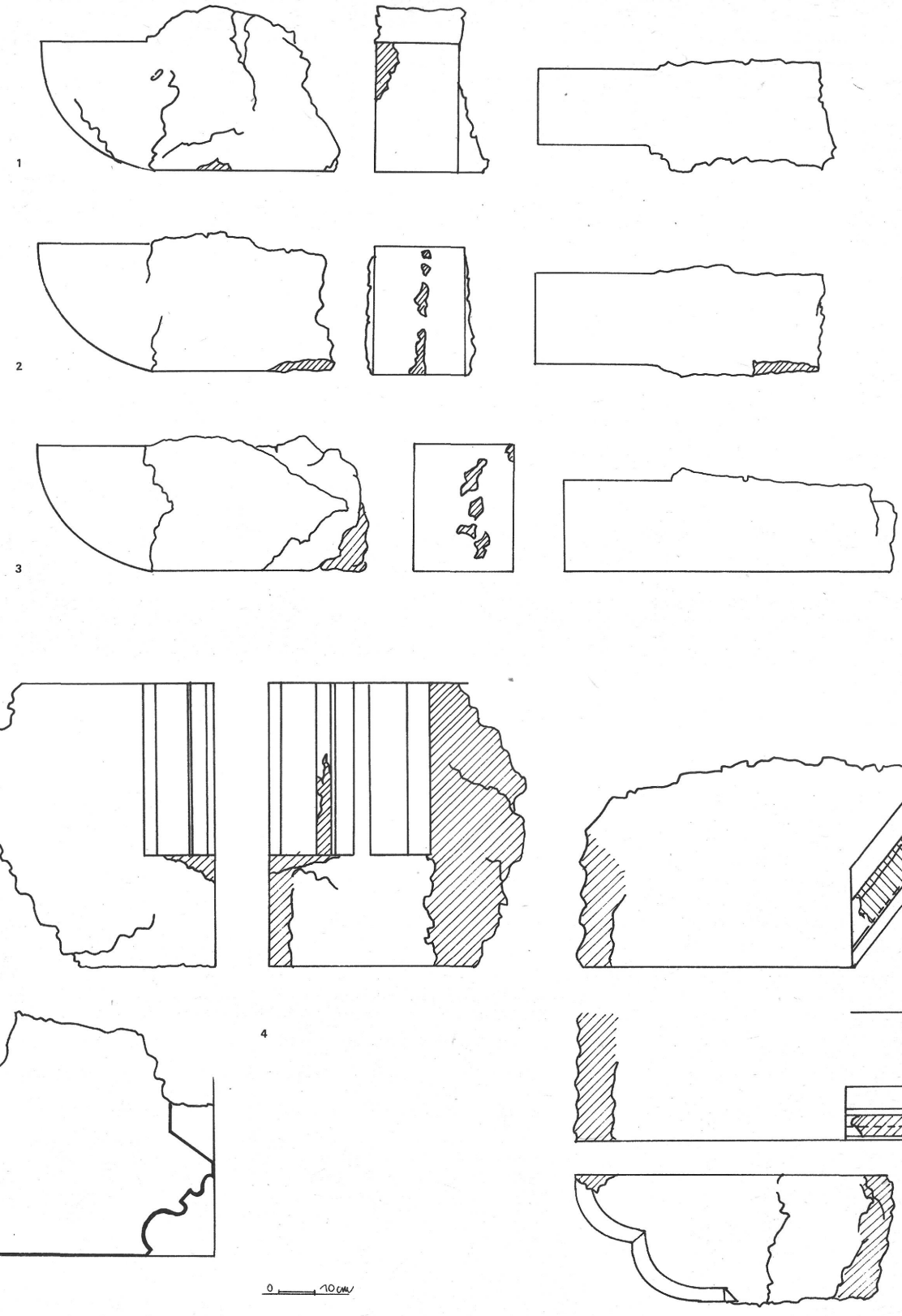

40

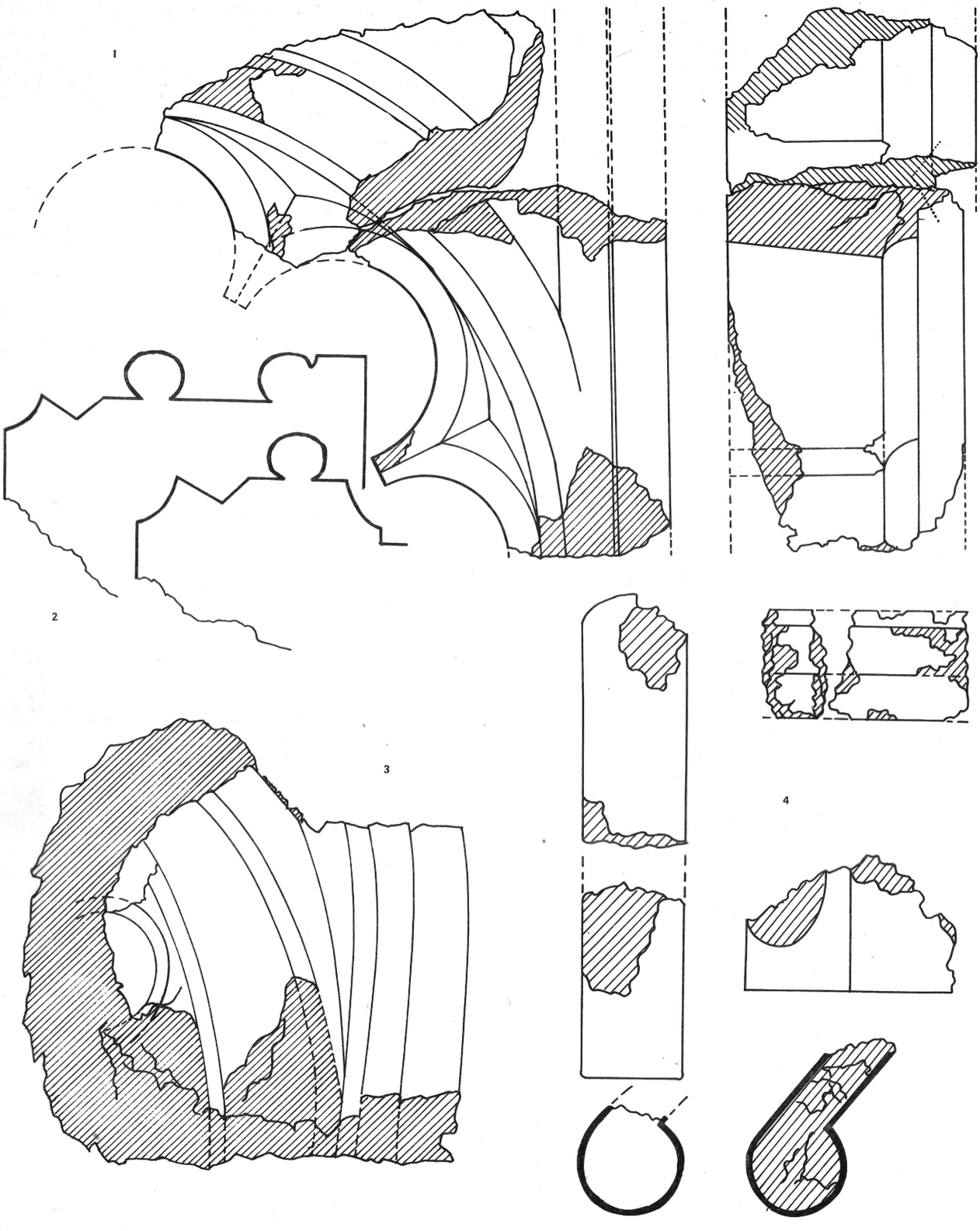

41

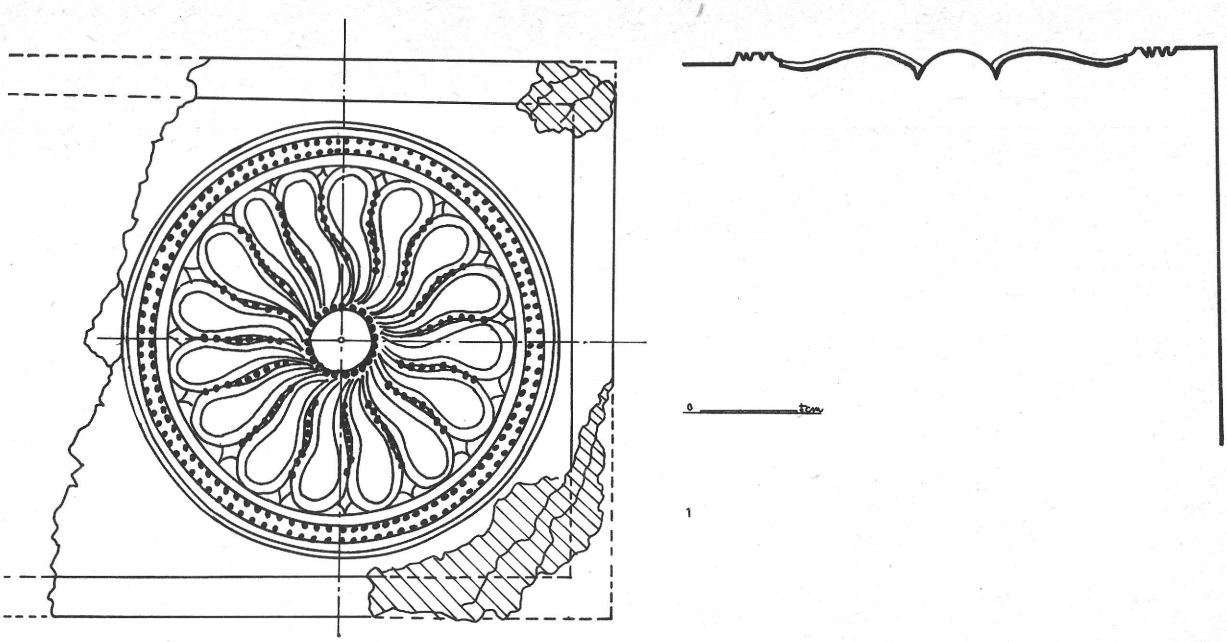

1

2

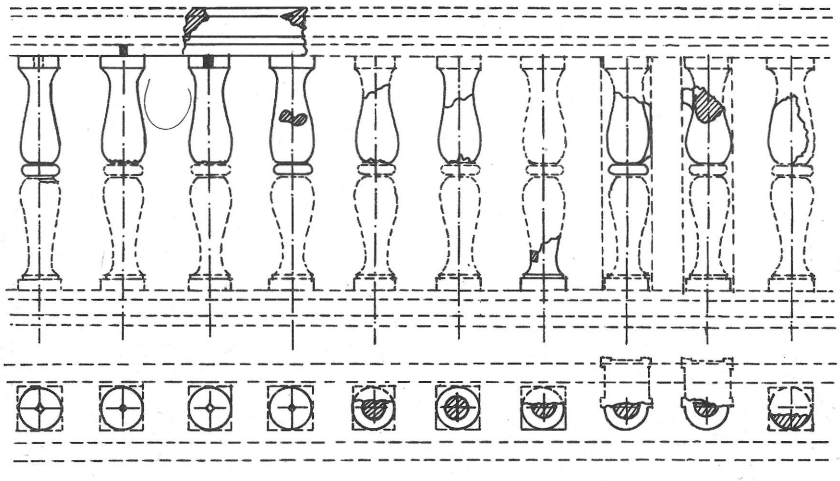

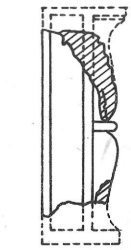

3

0 10cm

42

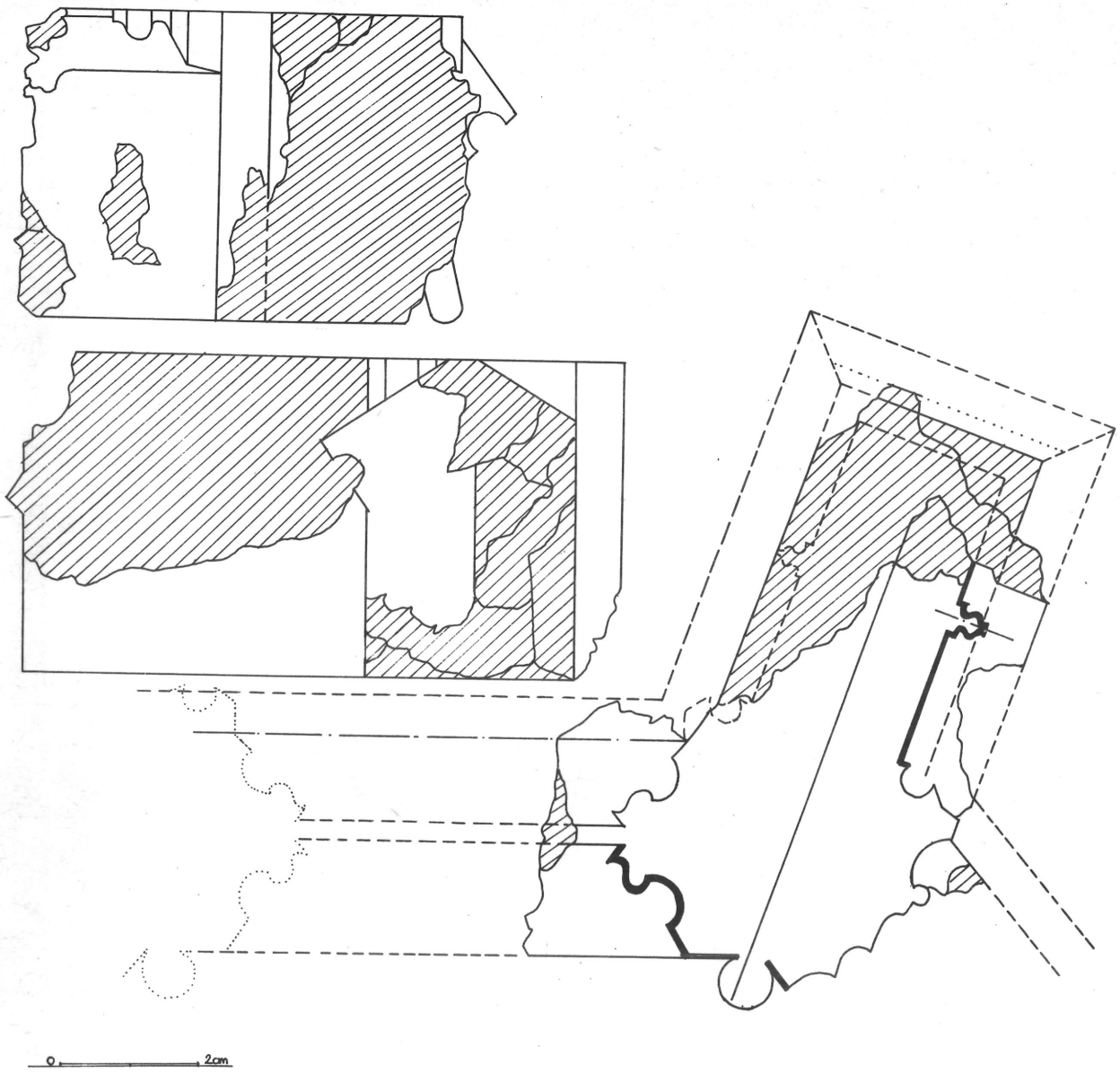

43

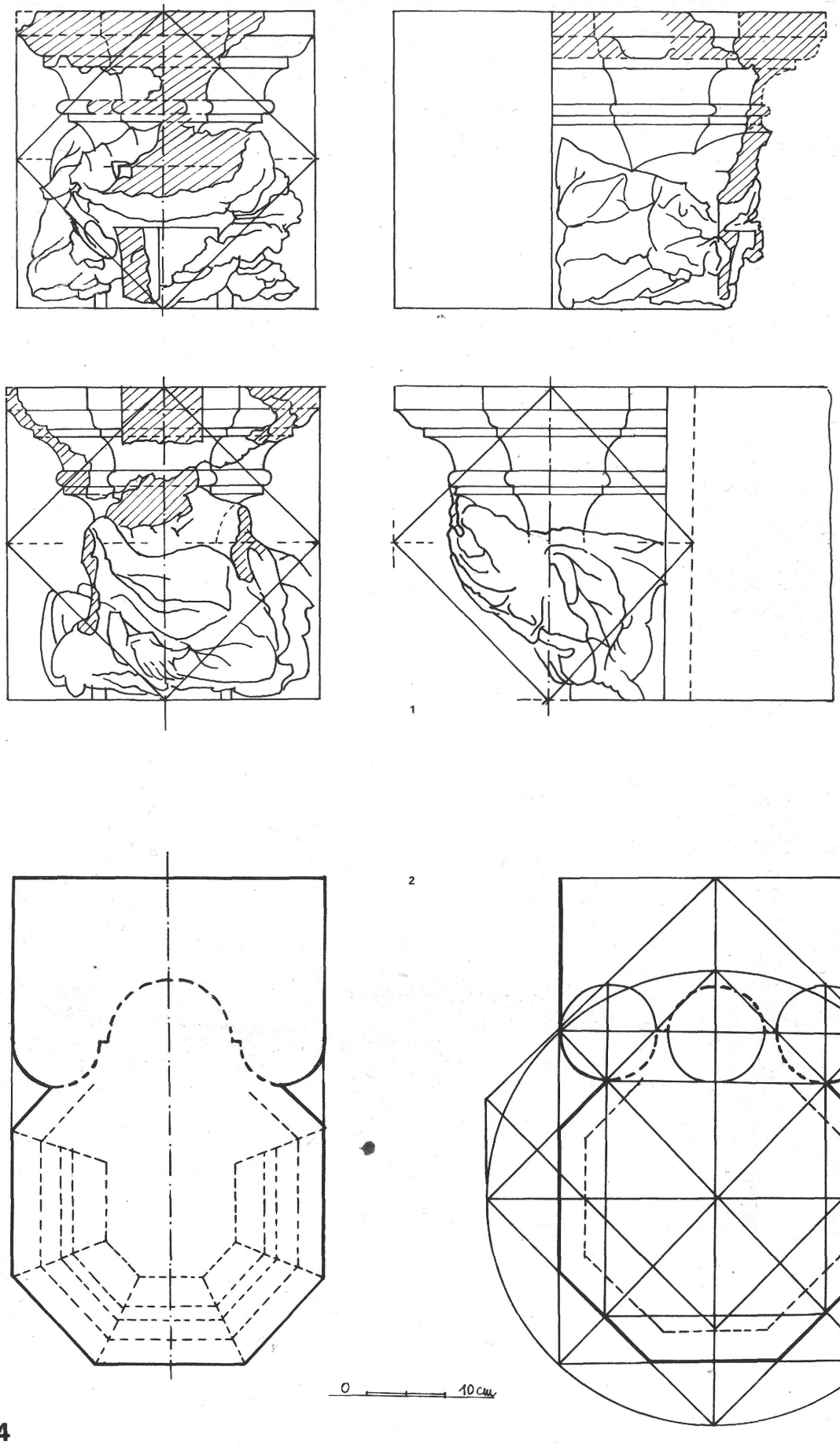

44

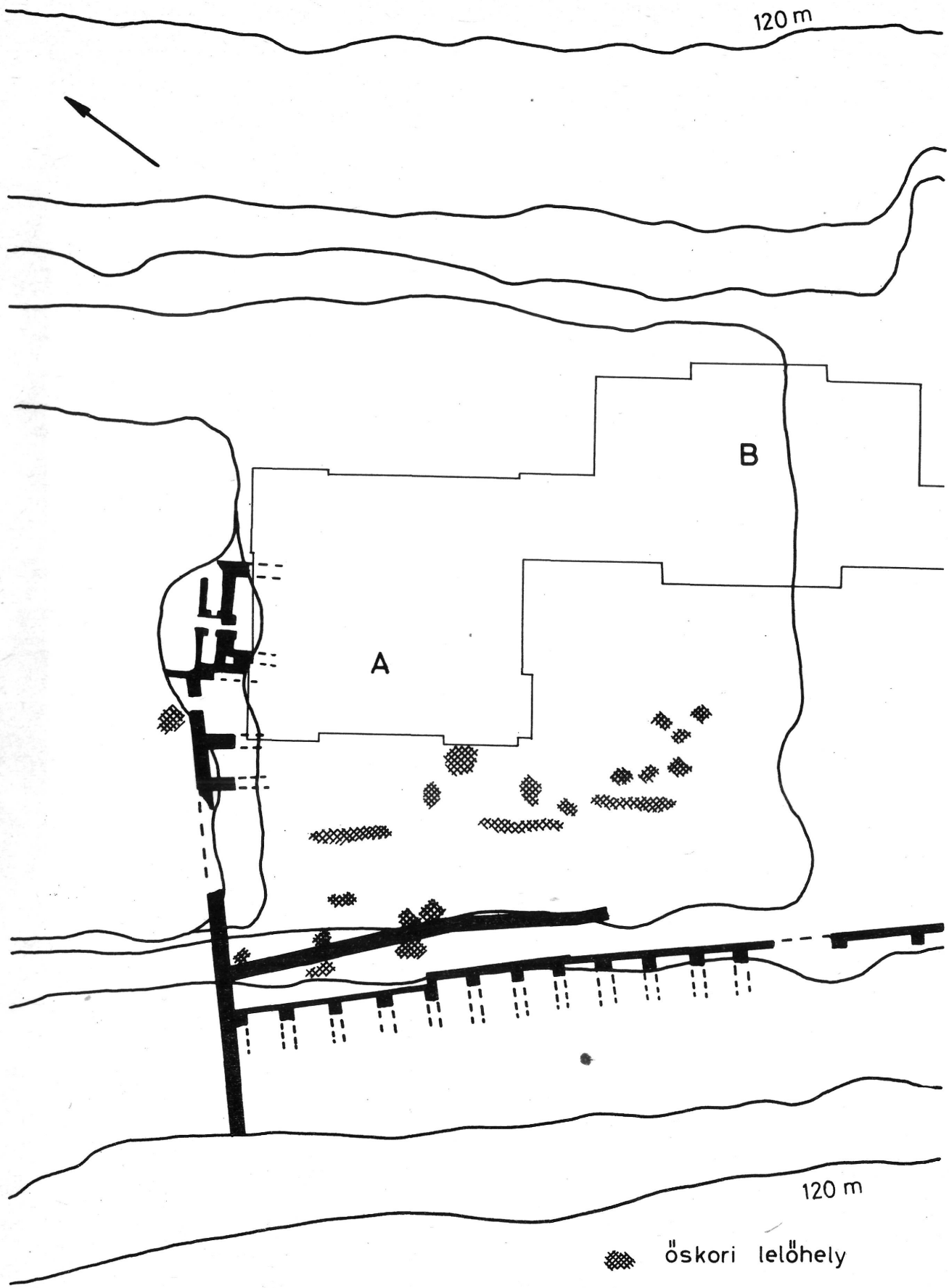

45

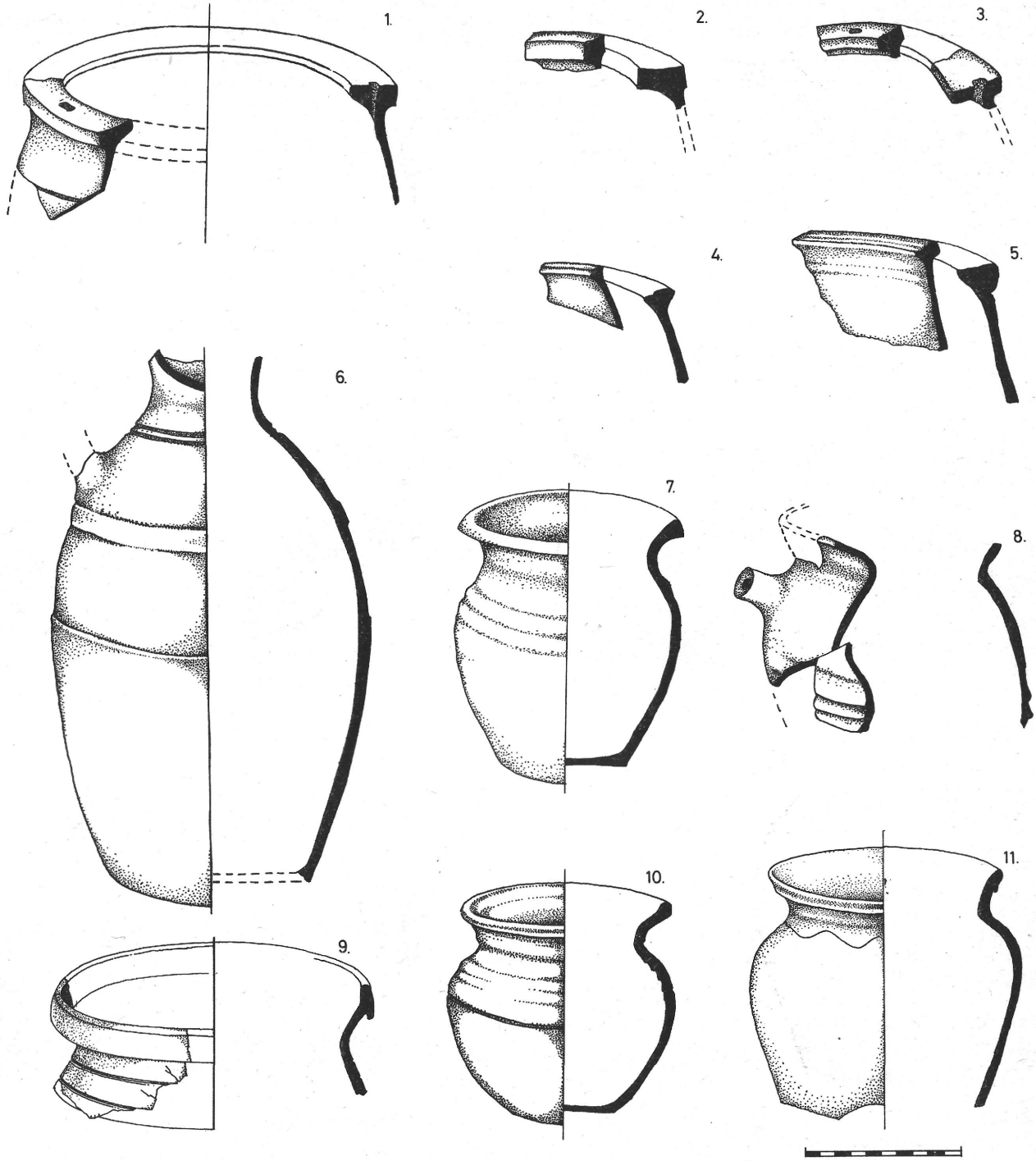

46

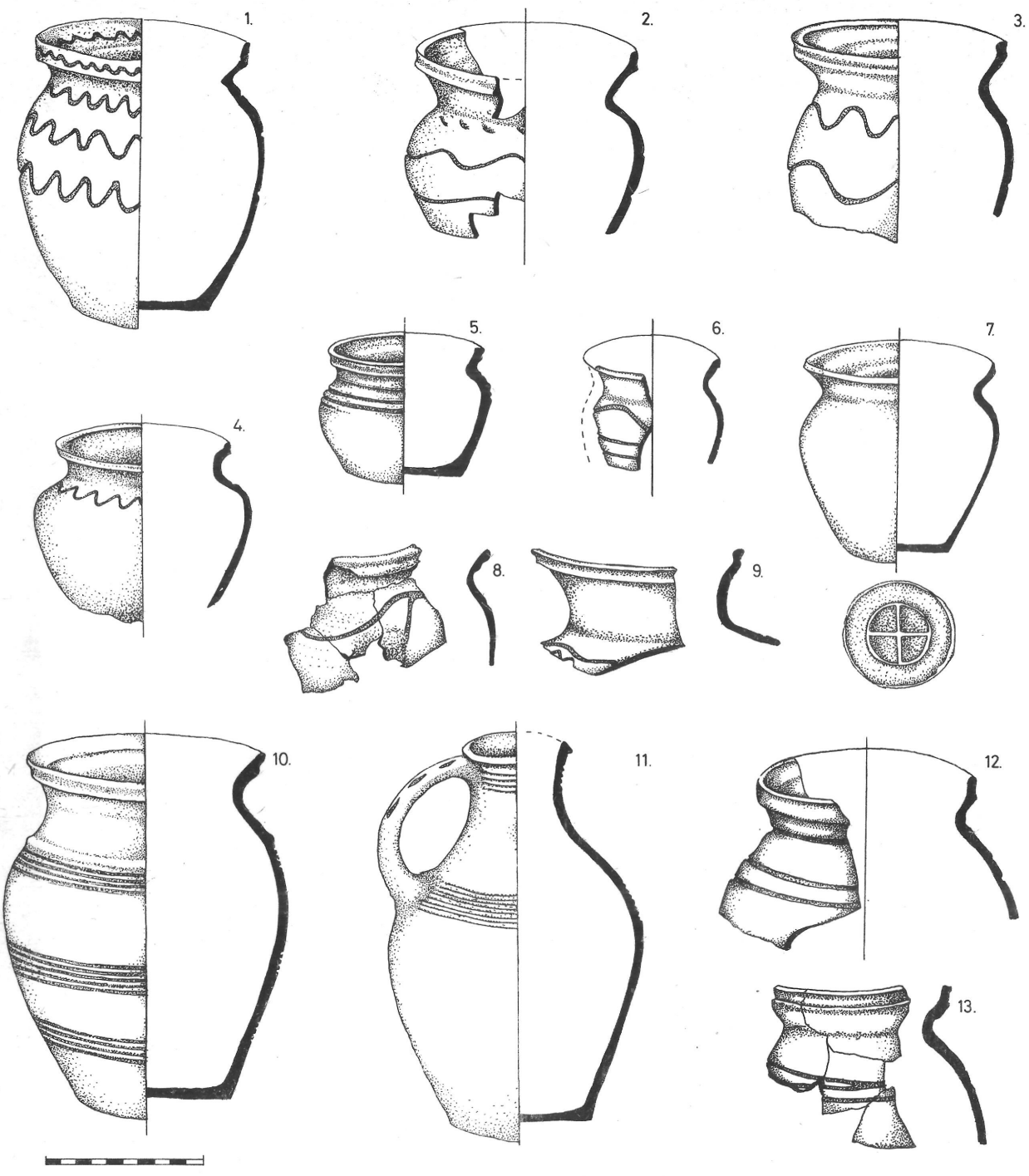

47

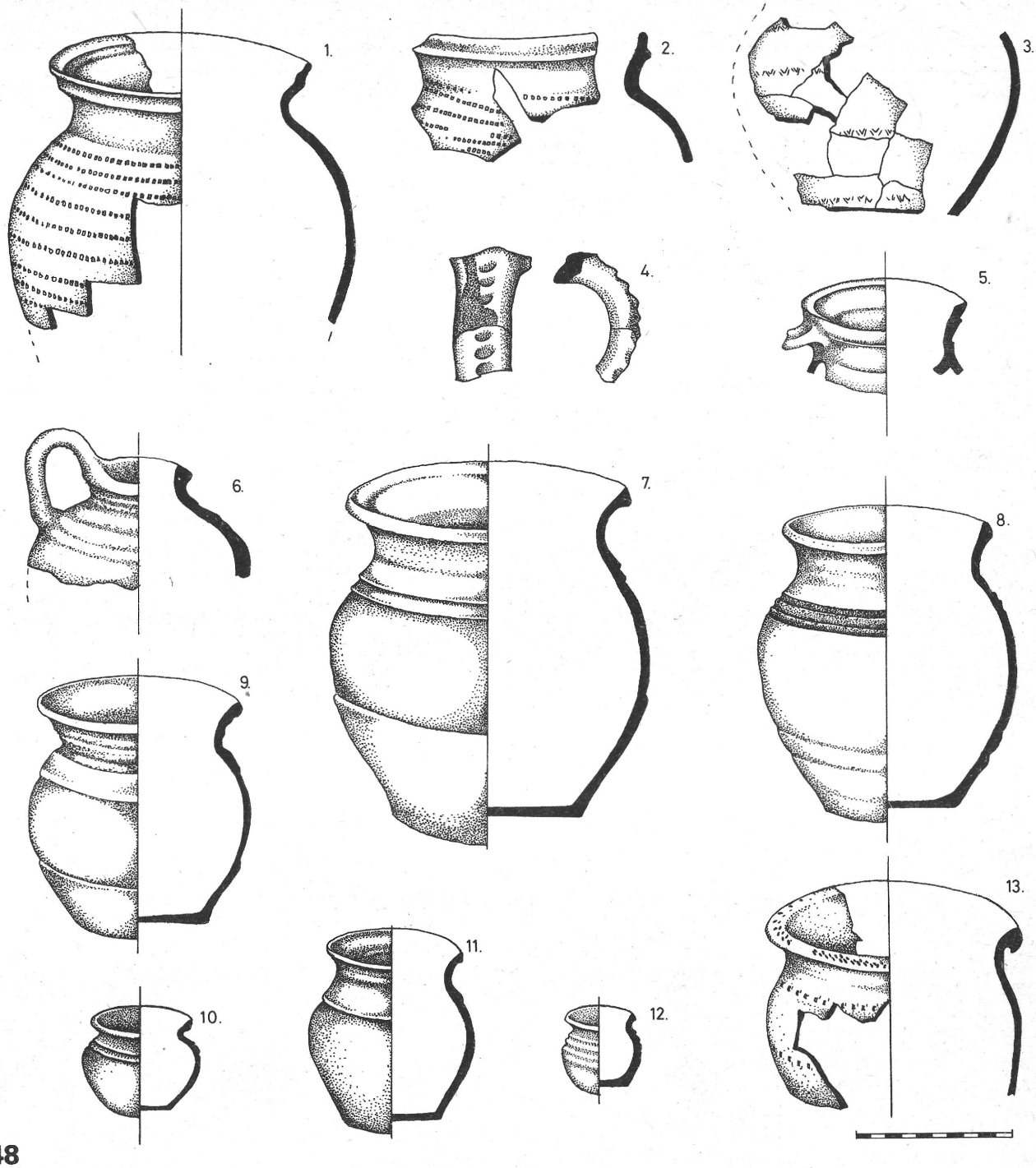

48

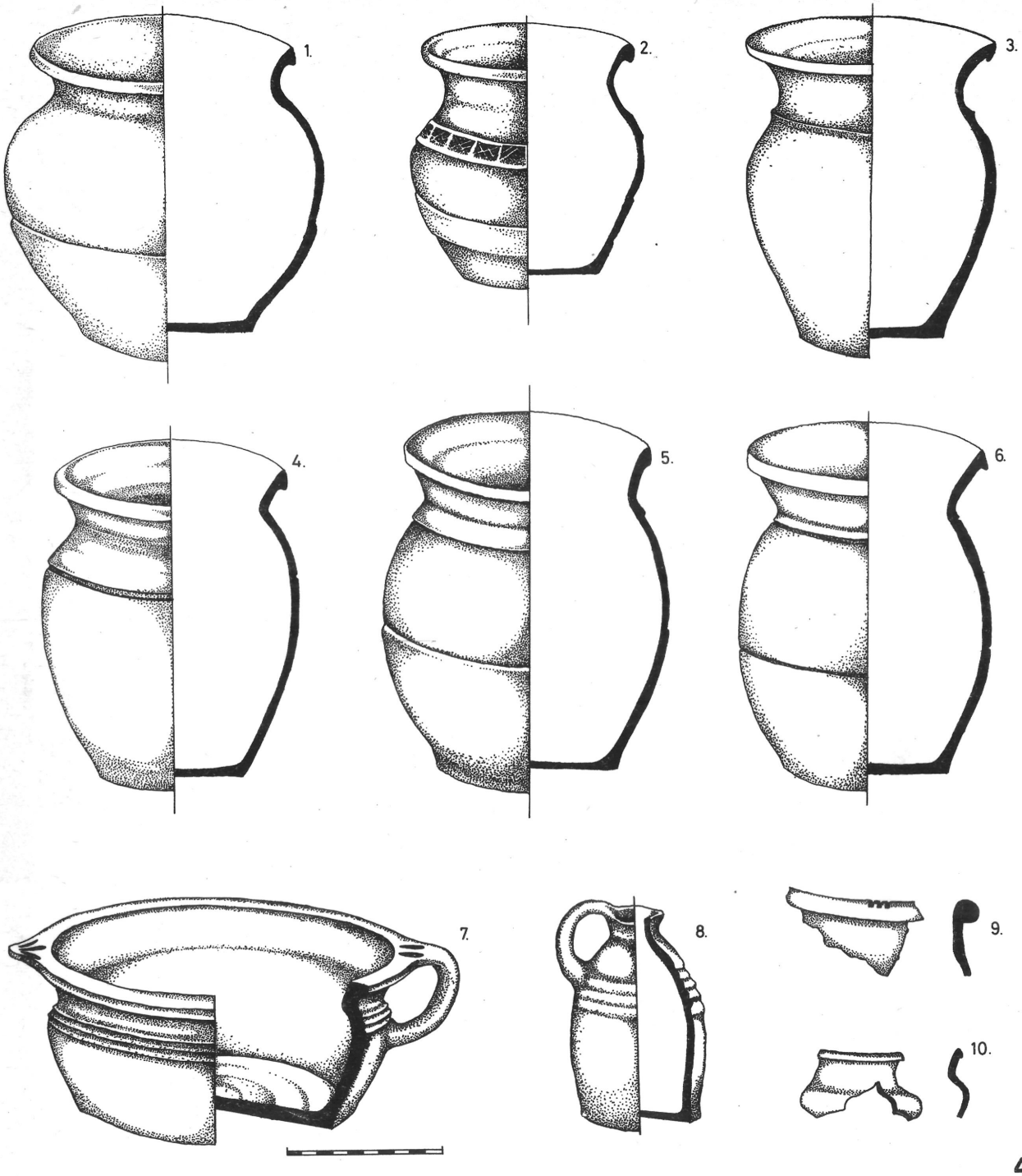

49

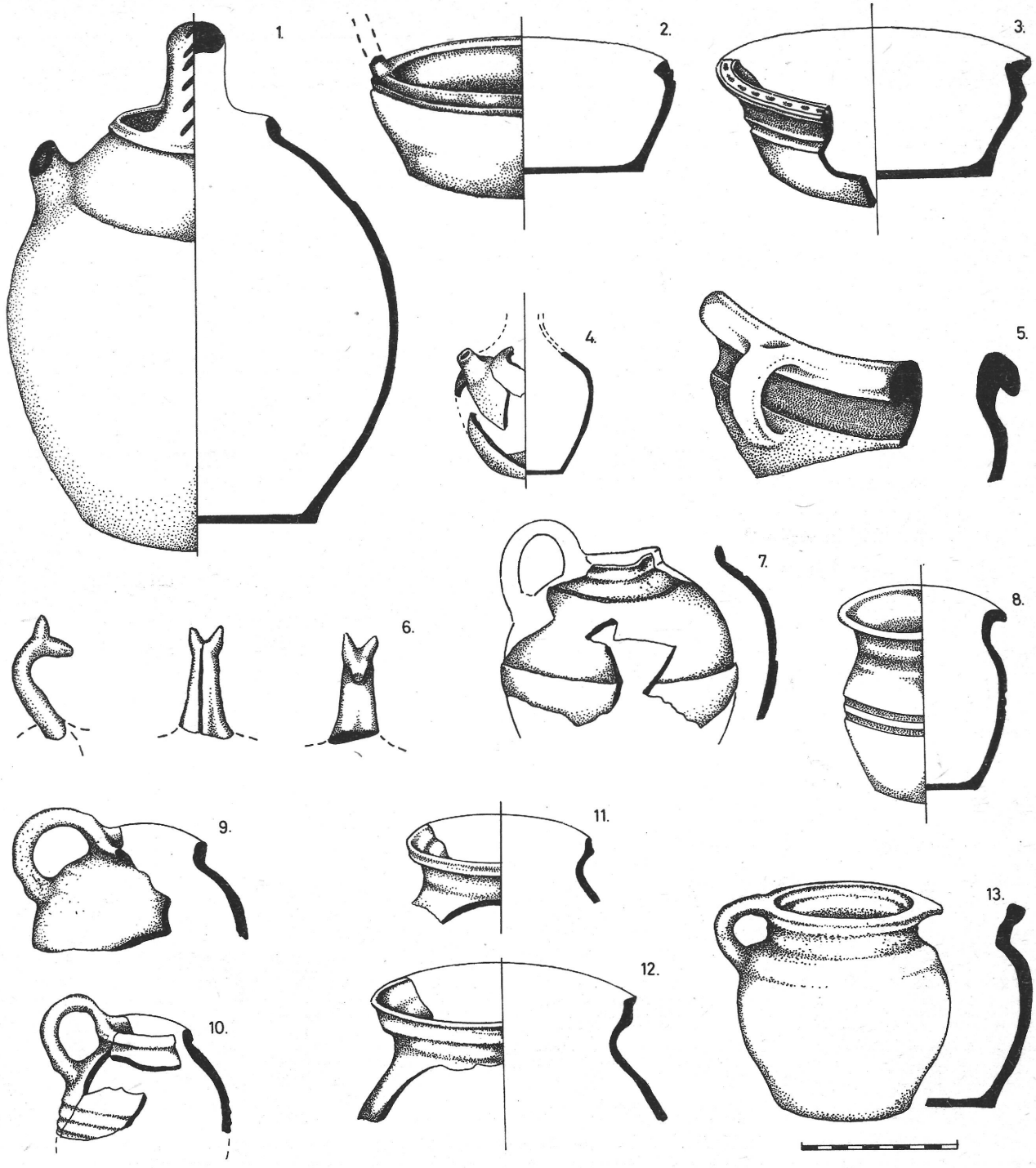

50

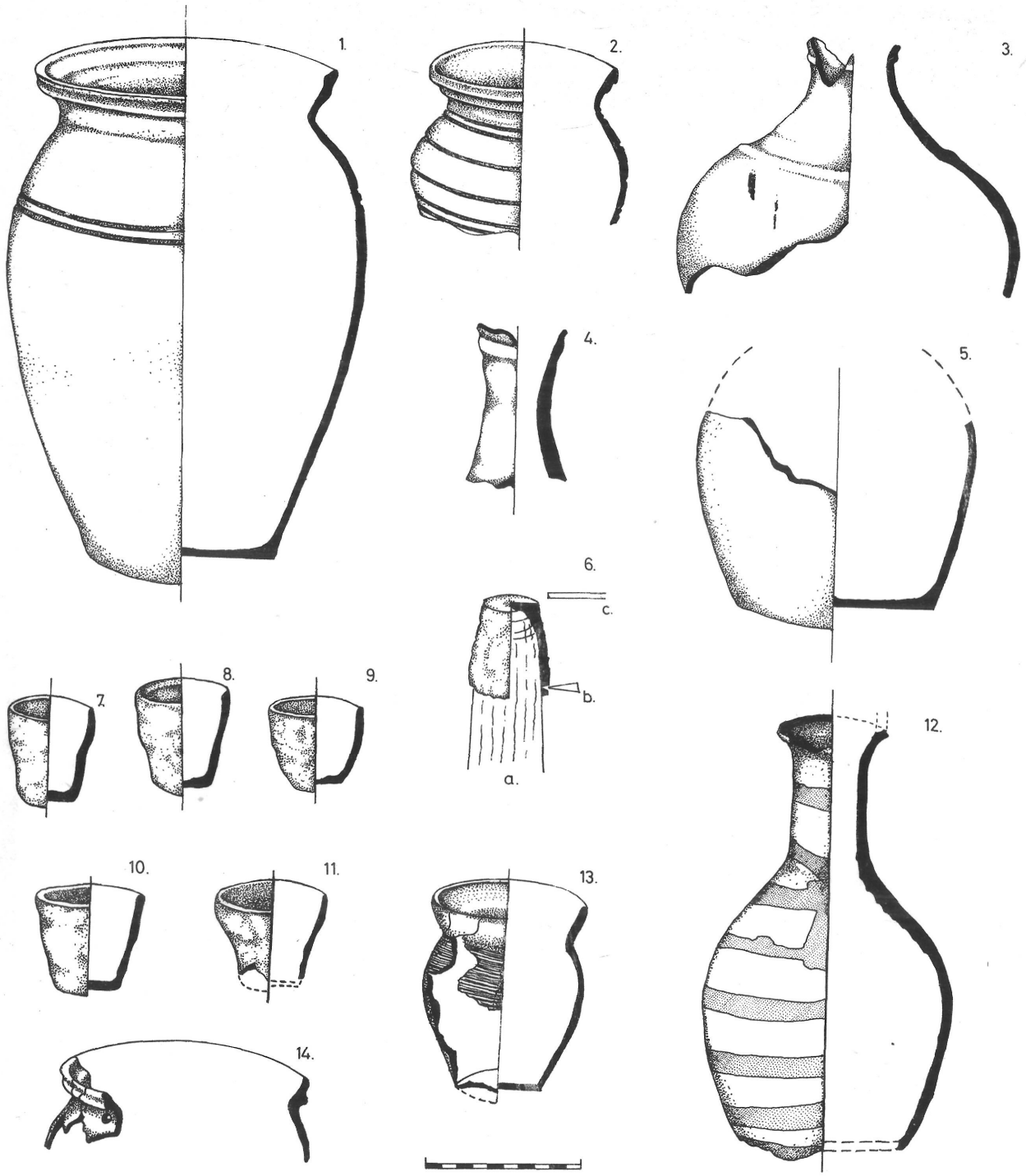

51

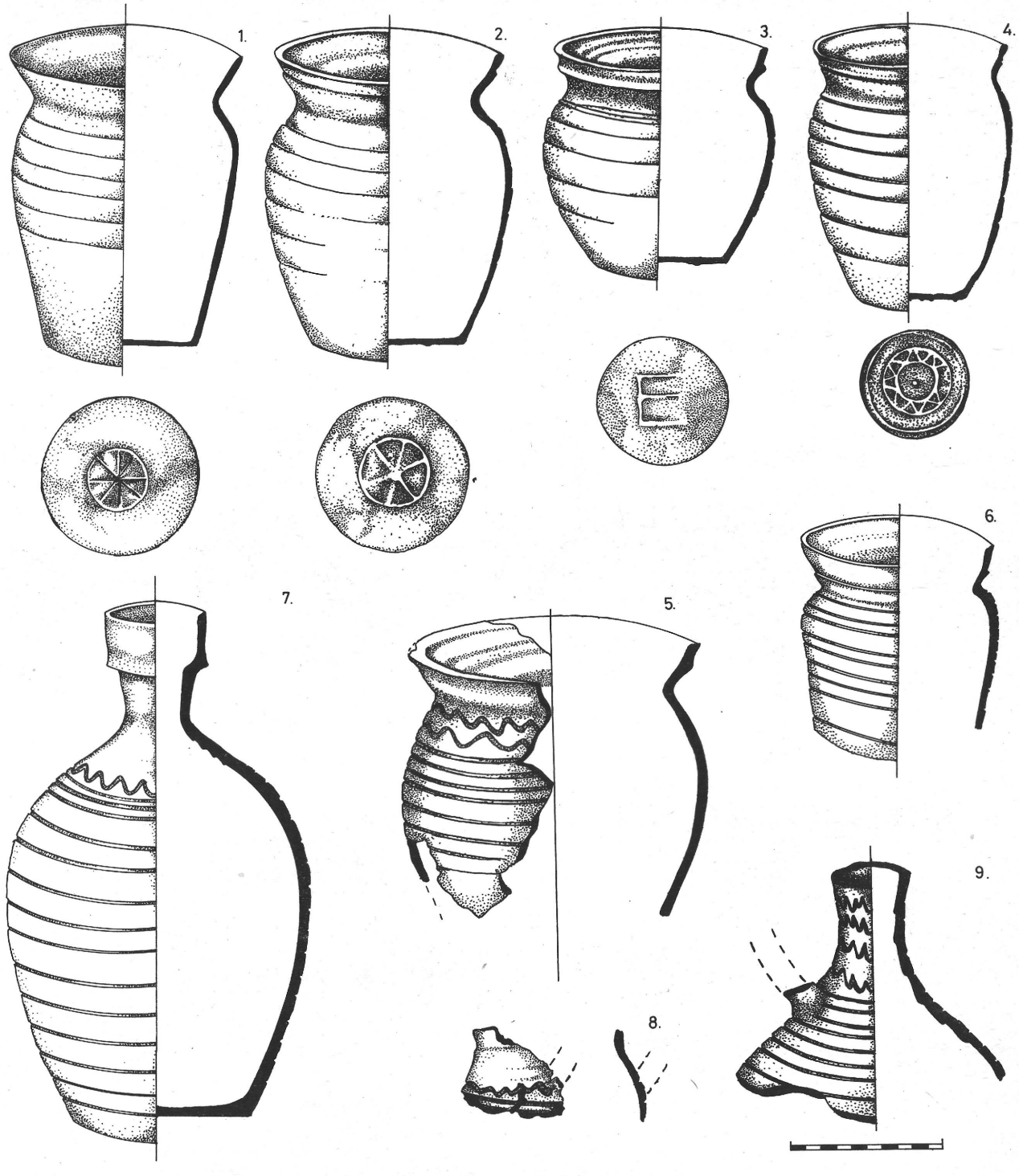

52

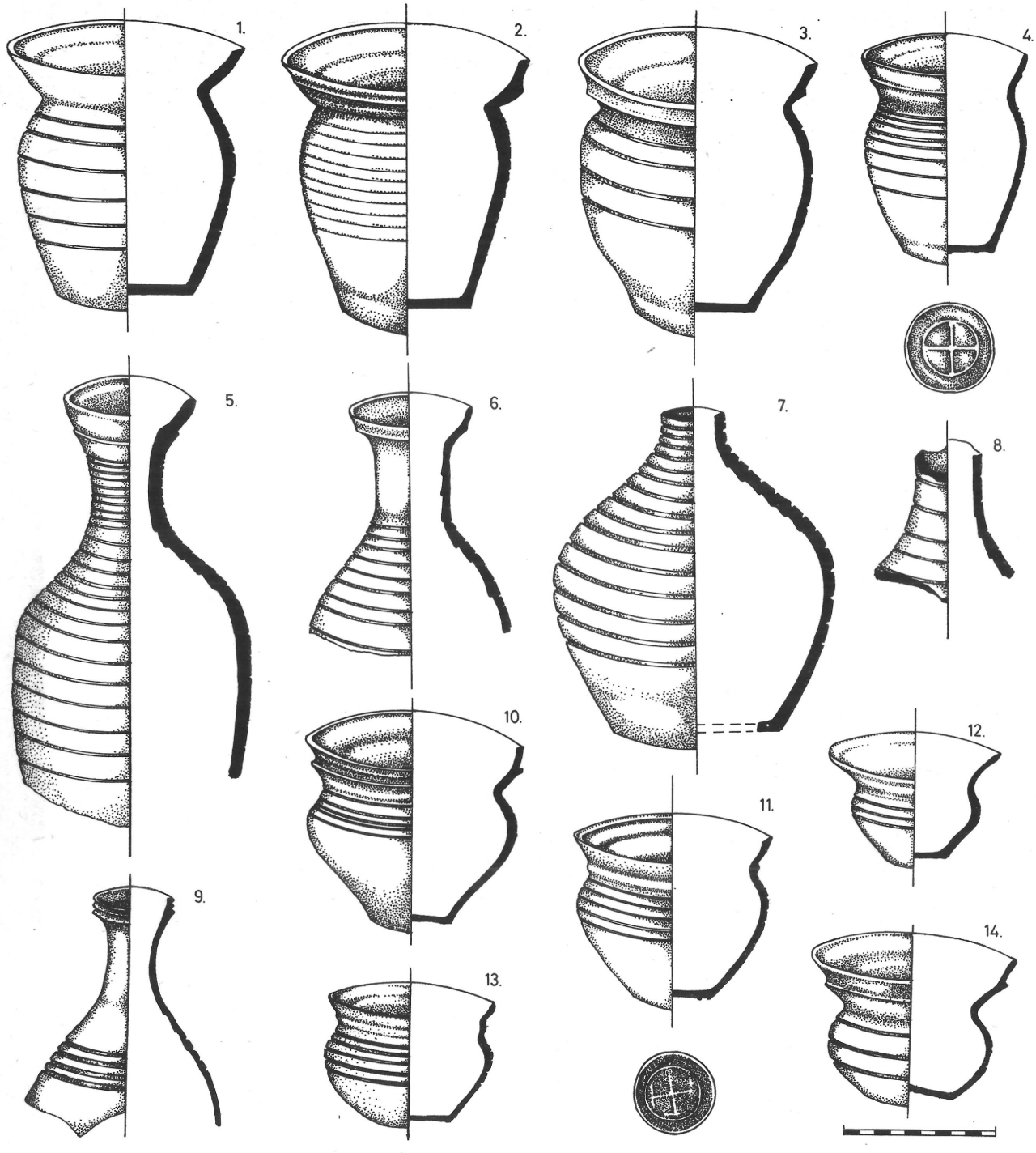

53

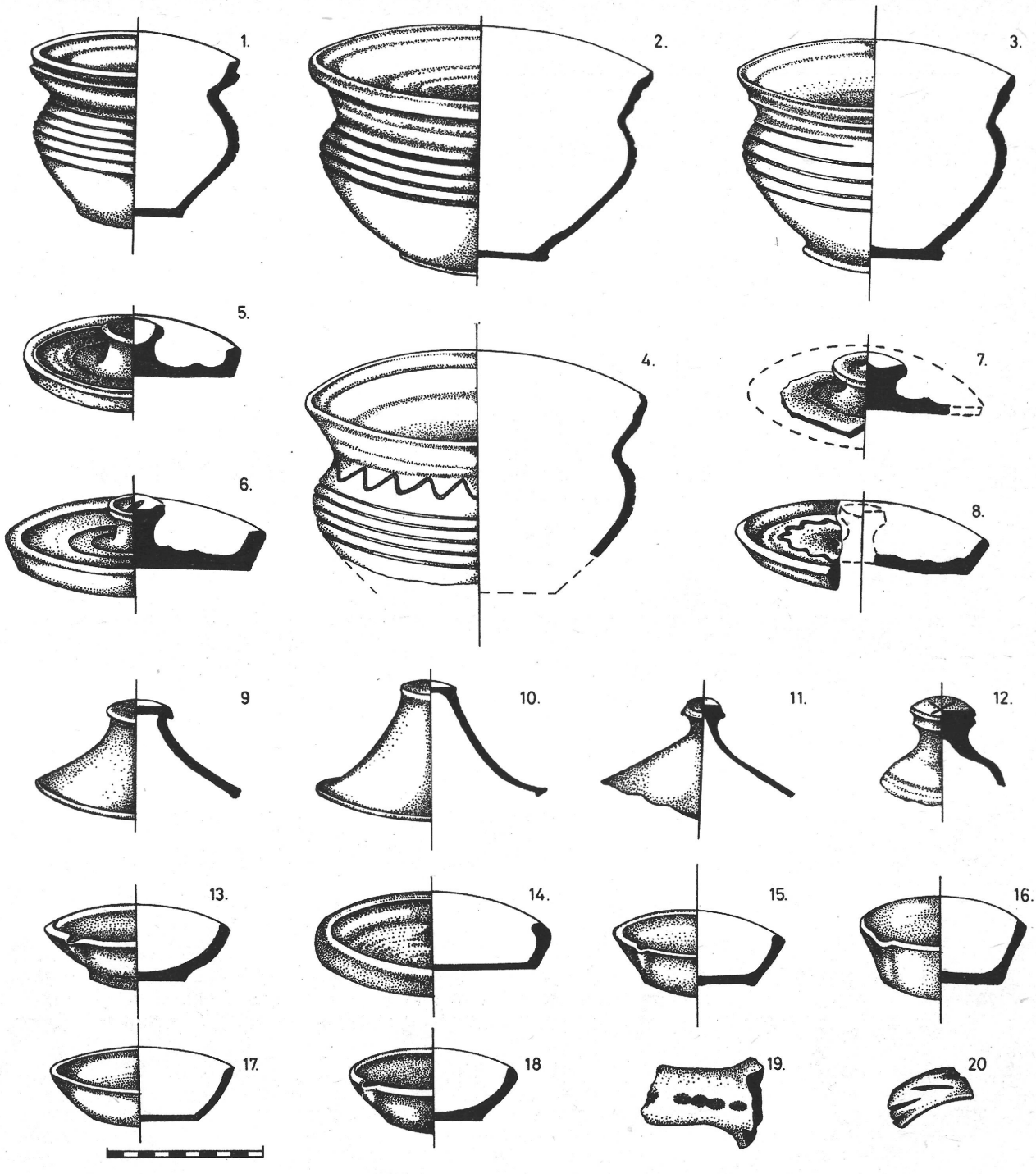

54

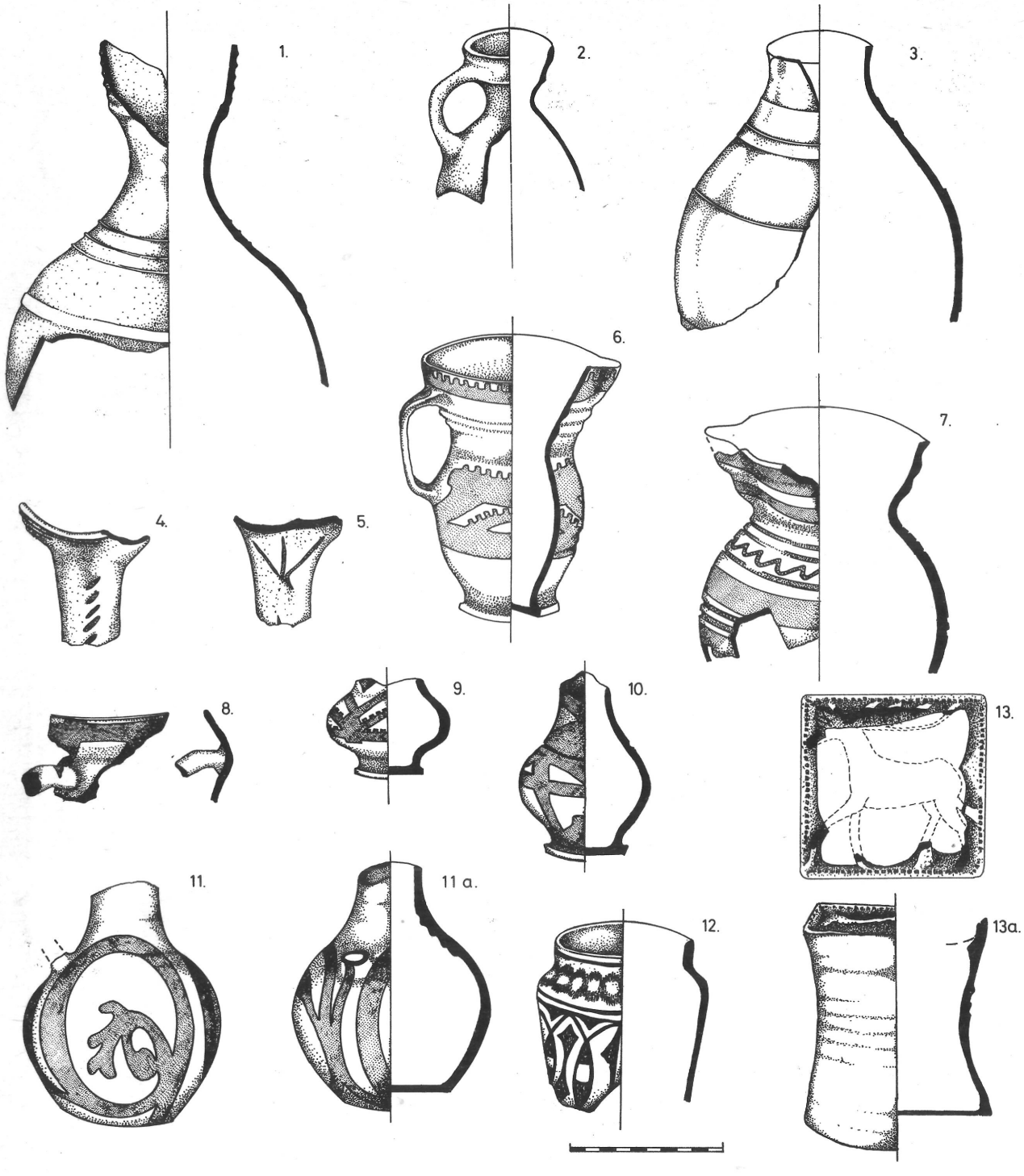

55

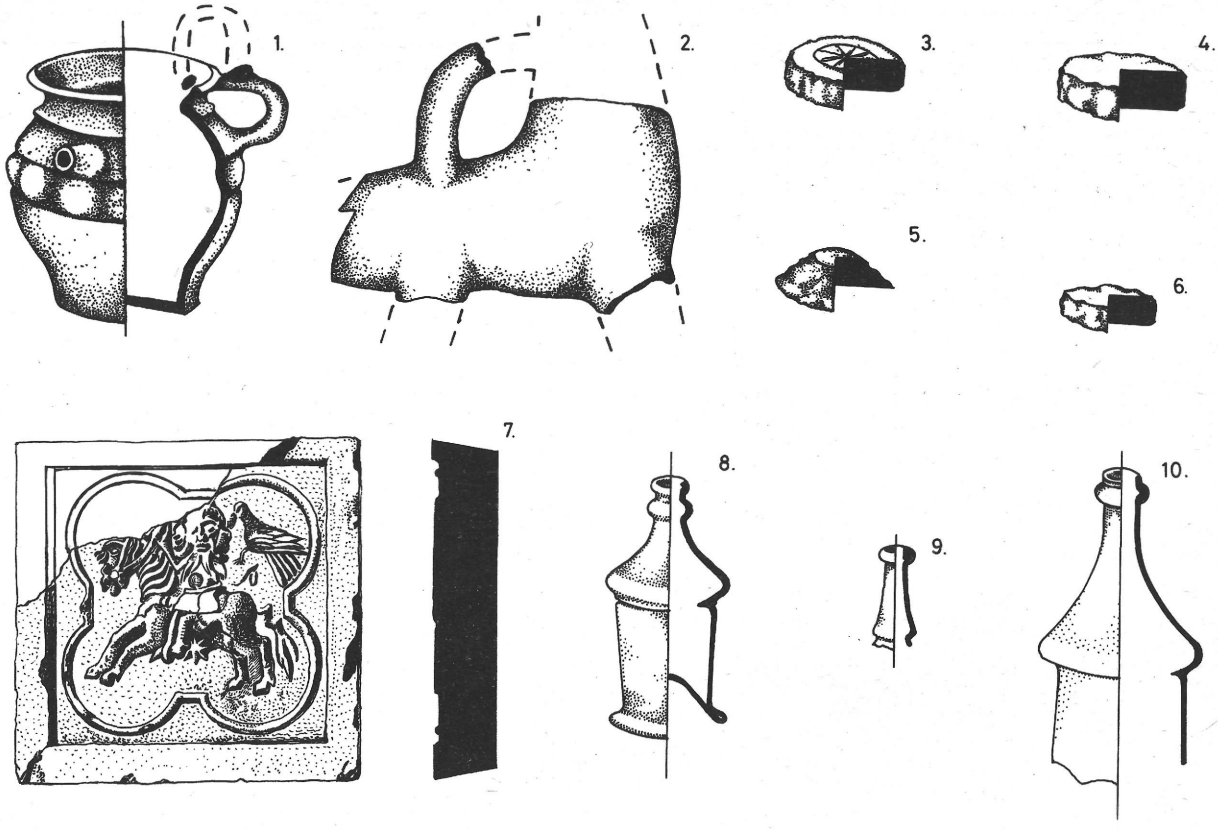

56

1. CSOPORT
V. - VII. LELŐHELY

1. TIPUS:	1: fenékbélyeg	72. 233. 119.	
		74. 130. 59.	
	2: fenékbélyeg	74. 129. 10.	
		74. 130. 37.	
		74. 130. 64.	
		74. 130. 65.	
	3: fenékbélyeg	74. 130. 69.	
	4: fenékbélyeg	72. 233. 128.	
	5: fenékbélyeg	74. 128. 11.	
		74. 130. 61.	
	6: fenékbélyeg	74. 128. 3.	
	7: fenékbélyeg	74. 130. 60.	
	8: fenékbélyeg	74. 130. 35.	
		74. 130. 36.	

1. CSOPORT
V – VII. LELŐHELY

2. TIPUS:	9: fenékbélyeg	74. 130. 33.	
	10: bekarcolt perembélyeg	74. 128. 14/c	
6. TIPUS:	11: fenékbélyeg	74. 130. 103.	
11. TIPUS:	12: bekarcolt fülbélyeg		

2. CSOPORT
I., XIII. SZEMÉTGÖDÖR, CSATORNA

1/1 TIPUS	1: fenékbélyeg	74. 124. 80.	
	2: fenékbélyeg	74. 124. 90.	
	3: bekarcolt perembélyeg		
	4: fenékbélyeg		

3. CSOPORT
IX.-X. LELŐHELY

1/2 TIPUS:	1: bekarcolt perembélyeg	74. 132. 28.	
	2: bekarcolt perembélyeg	74. 132. 27.	
	3: bekarcolt fülbélyeg	74. 132. 29.	
	4: bekarcolás edényvállon	74. 132. 30.	
1/2 TIPUS	5: bekarcolt perembélyeg	74. 133. 2.	
		74. 133. 3.	

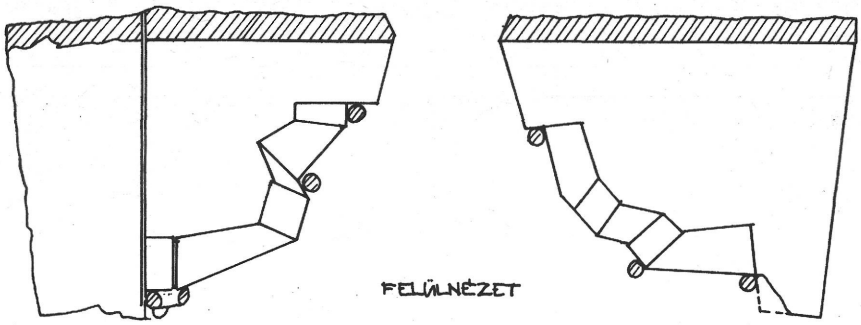

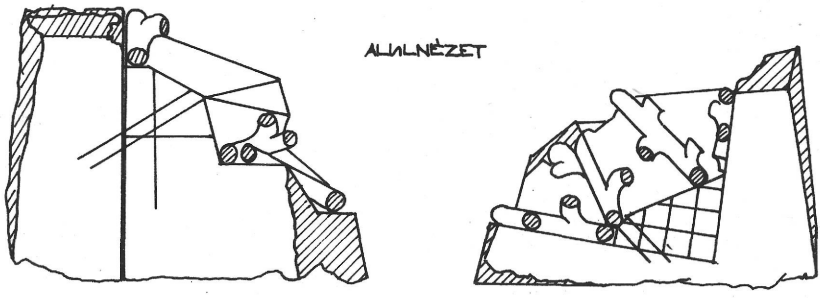

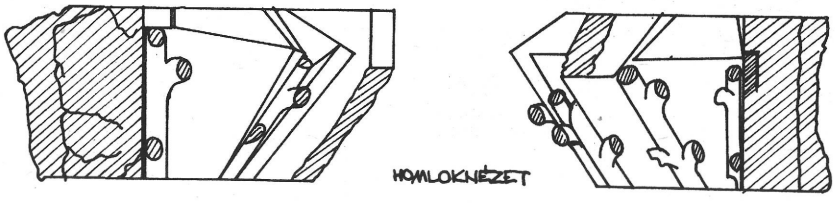

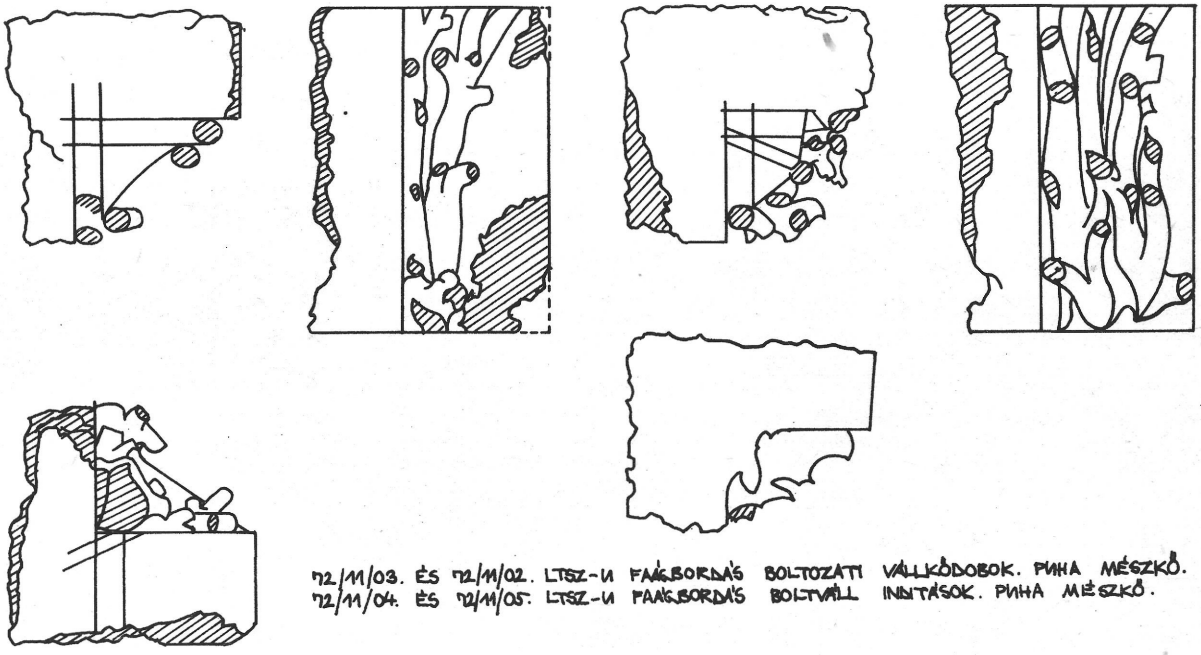

72/11/03. ÉS 72/11/02. LTSZ-Ú FAÁGBORDÁS BOLTOZATTI VÁLLKŐDOBOK. PIHA MÉSZKŐ.
72/11/04. ÉS 72/11/05. LTSZ-Ú FAÁGBORDÁS BOLTVÁLL INDÍTÁSOK. PIHA MÉSZKŐ.

0 50cm

58

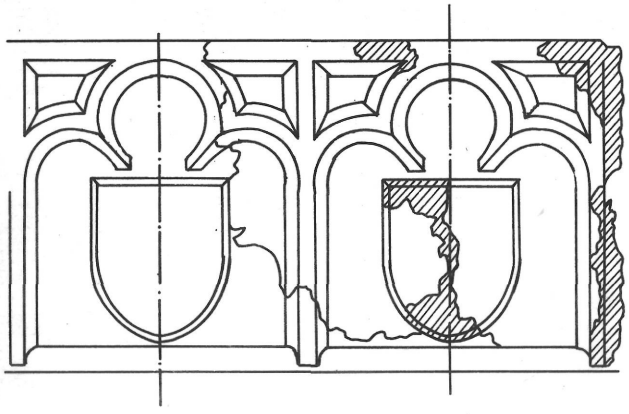

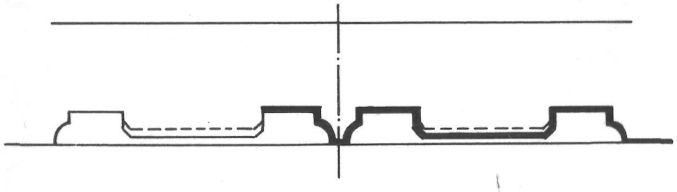

NYOLCSZÖGŰ PILLÉR
KEMÉNY MÉSZKŐ
A VIZKÖPŐ-TORZFEJES KÚT
PILLÉRÉNEK DARABJAI.

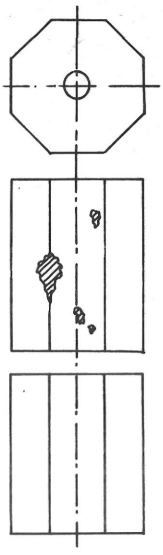

ZSIGMONDKORI VIZKÖPŐKÚT
VÁLASZTÓPÁRKÁNYÁNAK PROFILJA

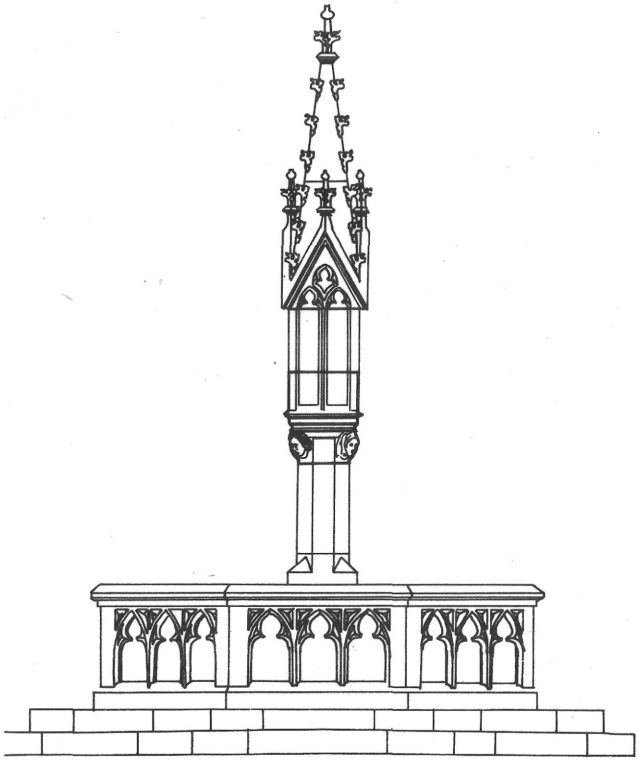

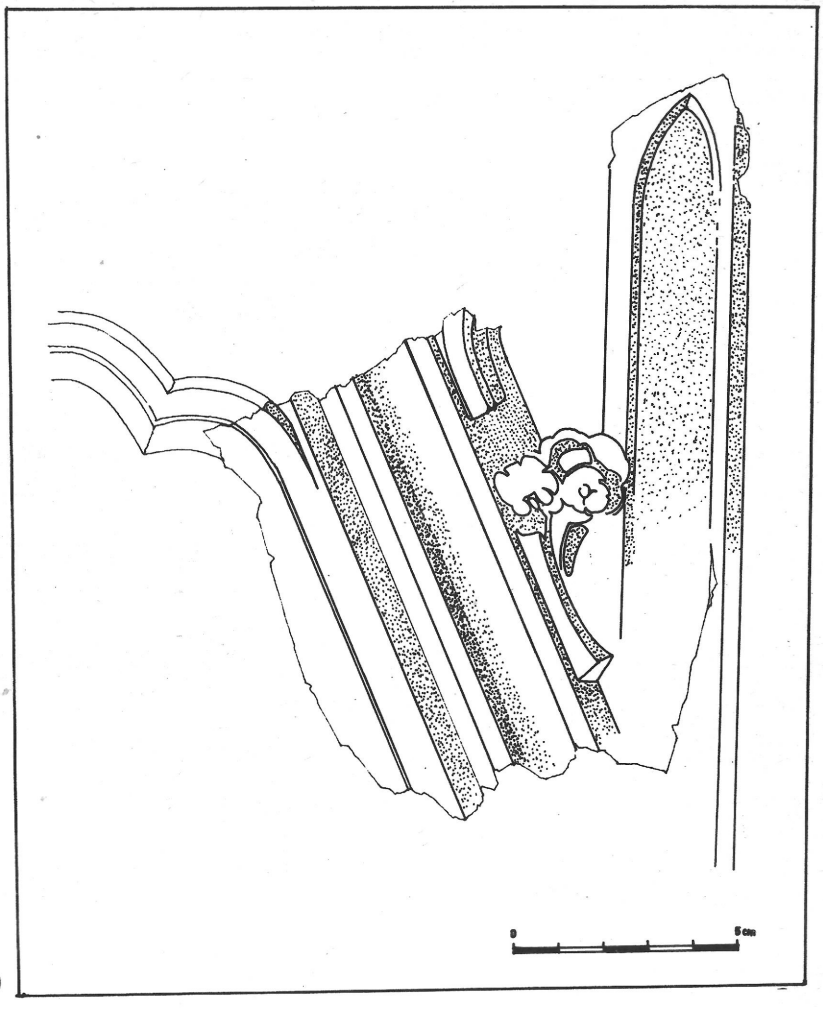

60

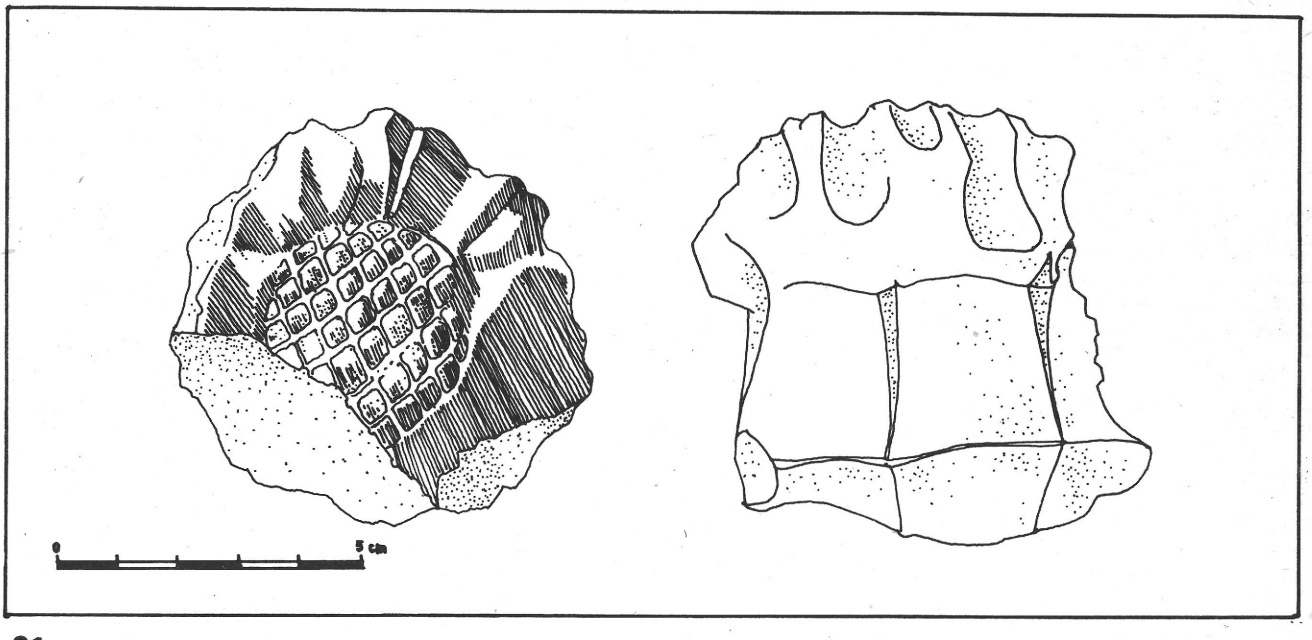

61

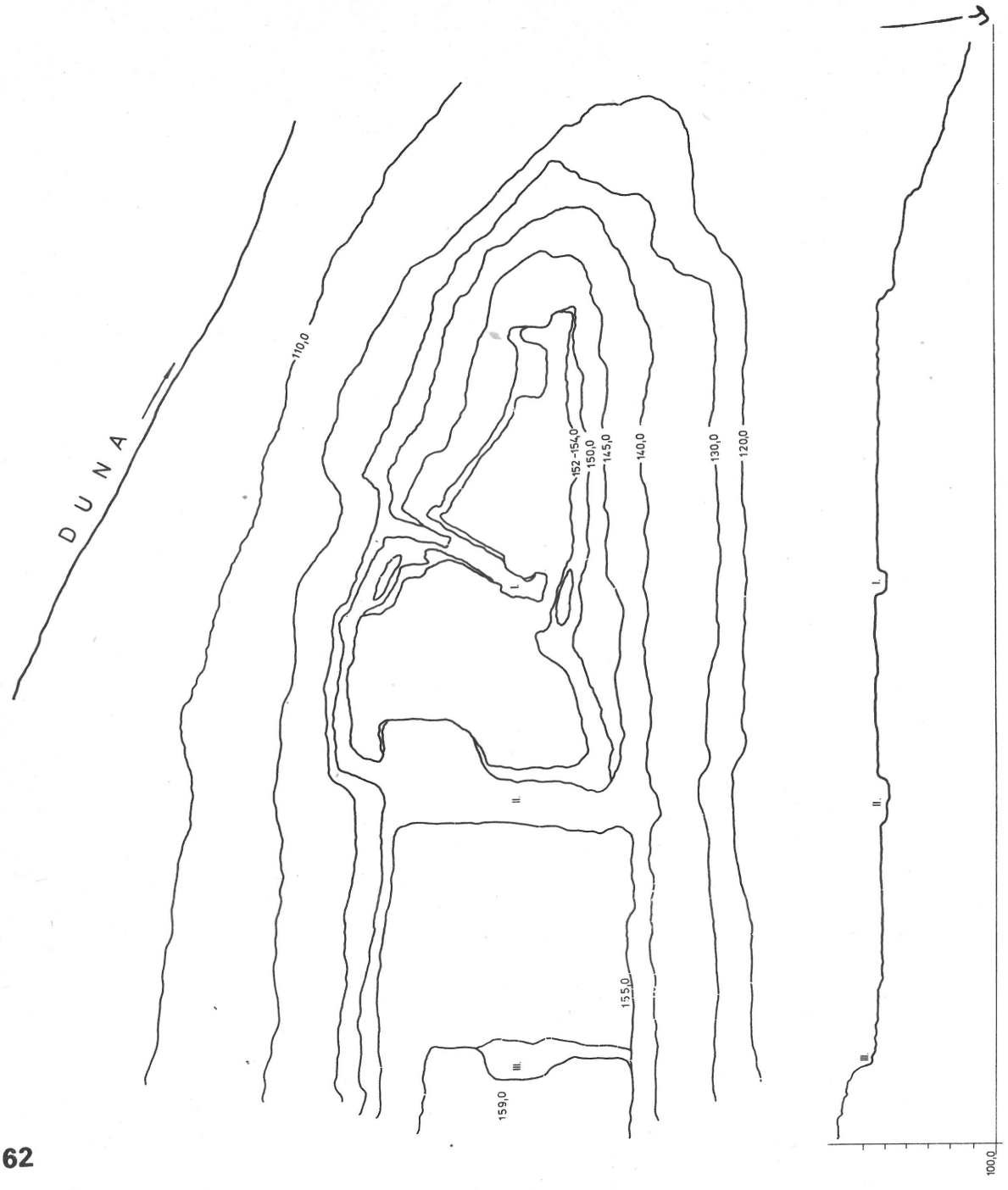
DUNA
110,0
152-154,0
150,0
145,0
140,0
130,0
120,0
155,0
159,0
I
II
III
100,0

62

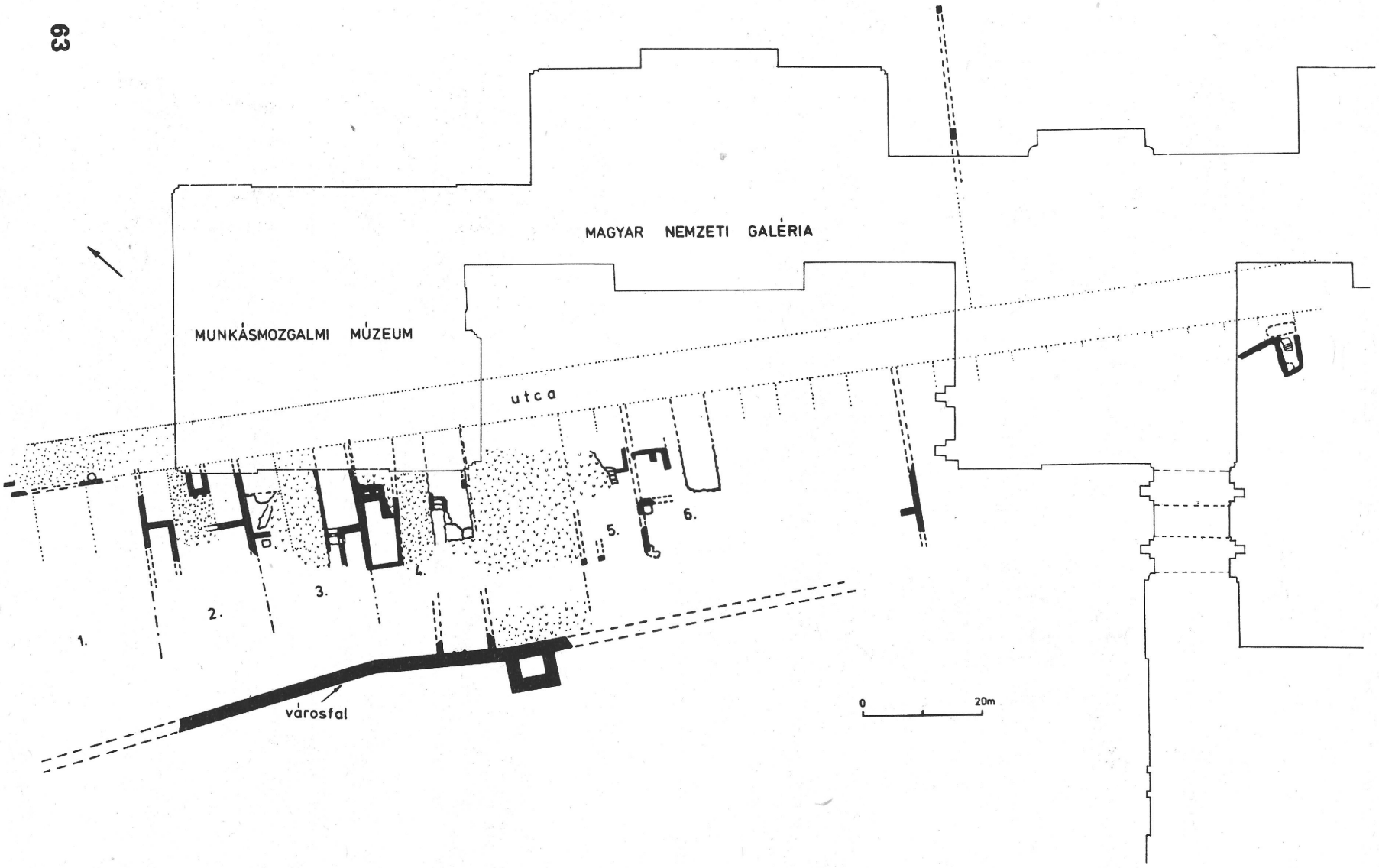
MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
MUNKÁSMOZGALMI MÚZEUM
utca
1.
2.
3.
4.
5.
6.
városfal
0
20m

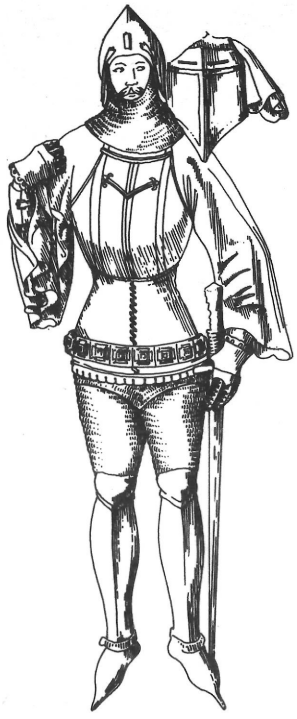

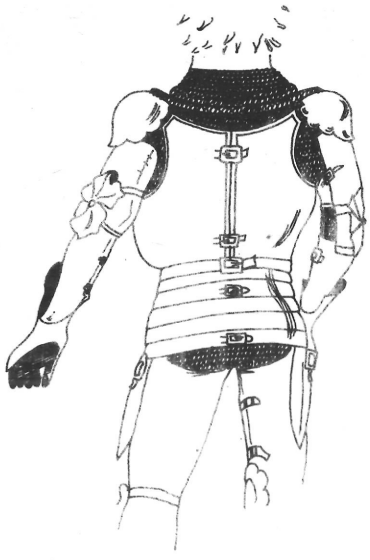

20

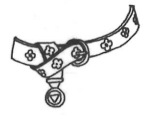

22

31

21.

23.

24.

27.

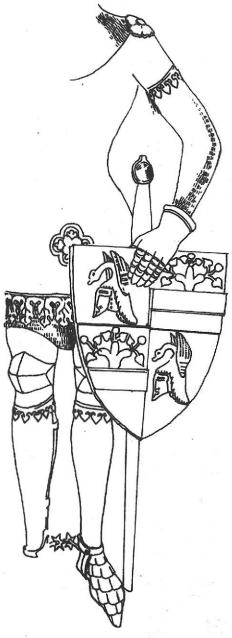

26.

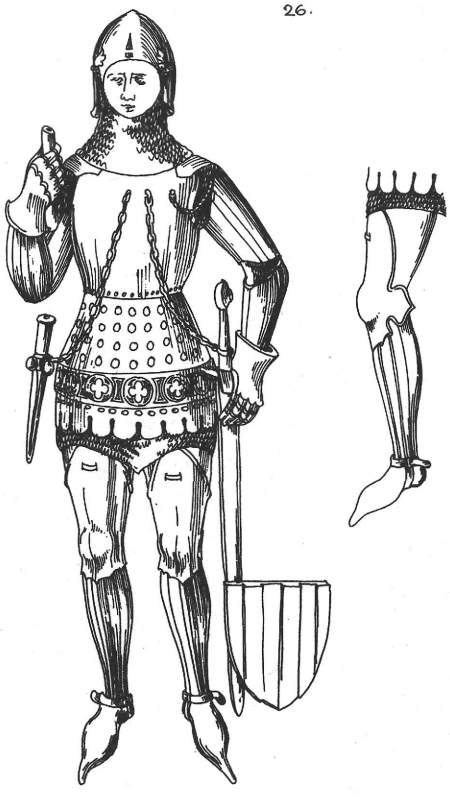

31.

28.

31.

30.

1375.

20.

KÉPEK

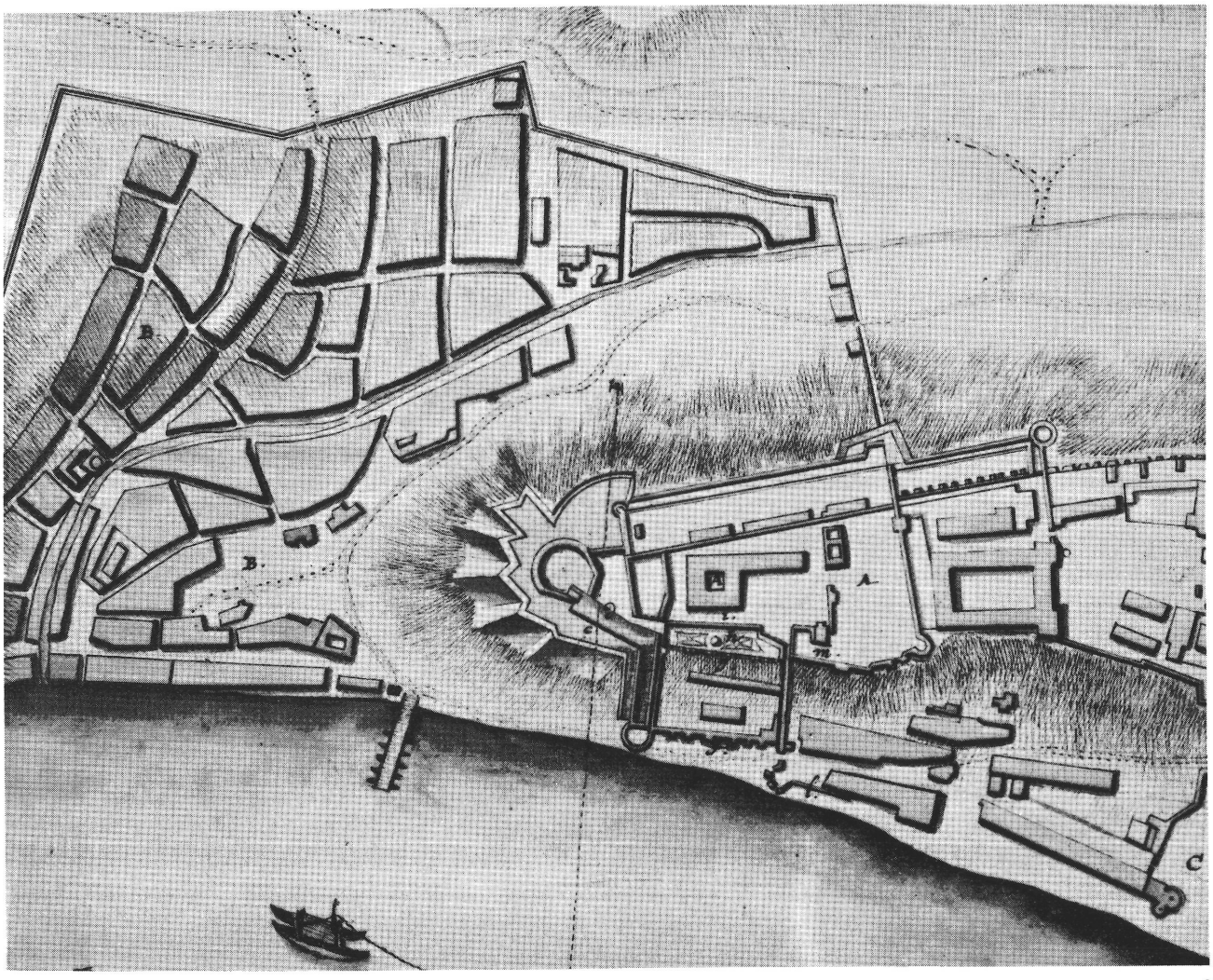

1

2

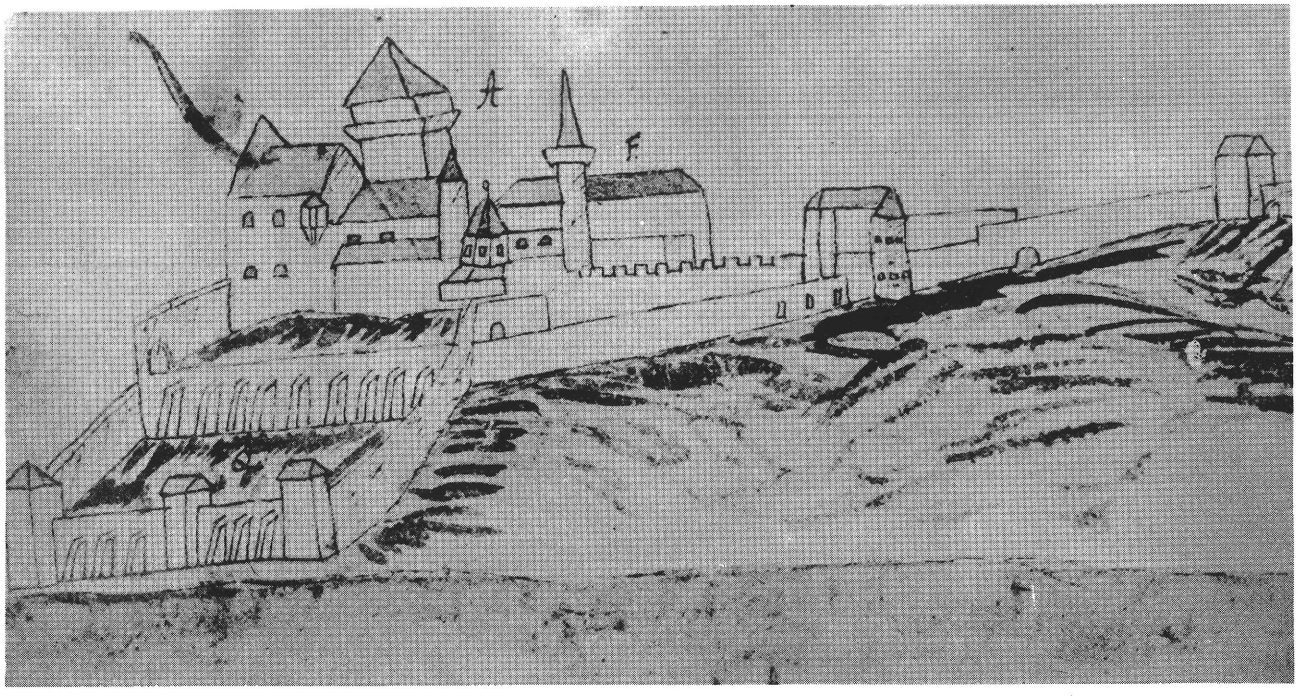

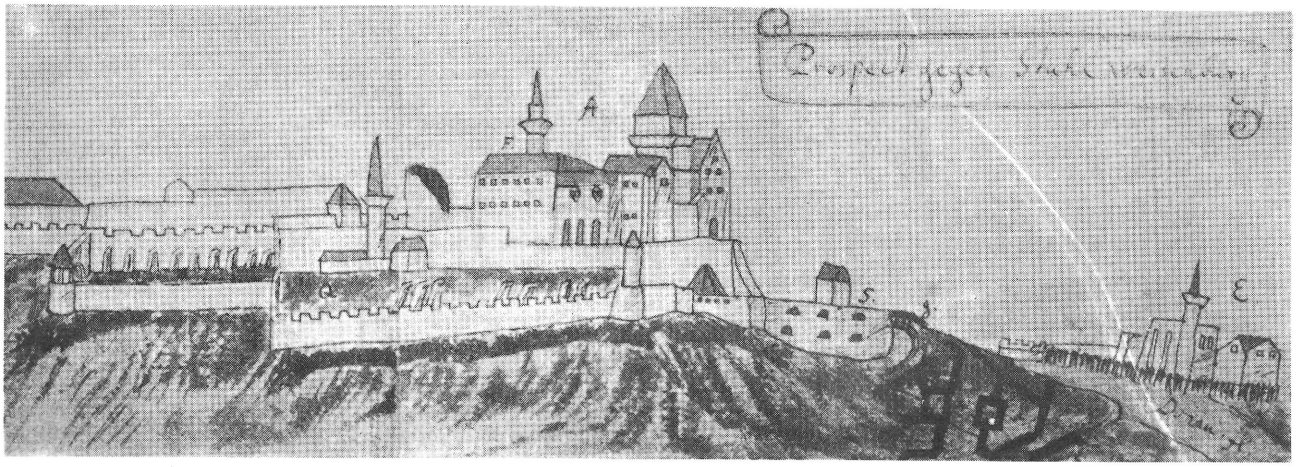

3

4

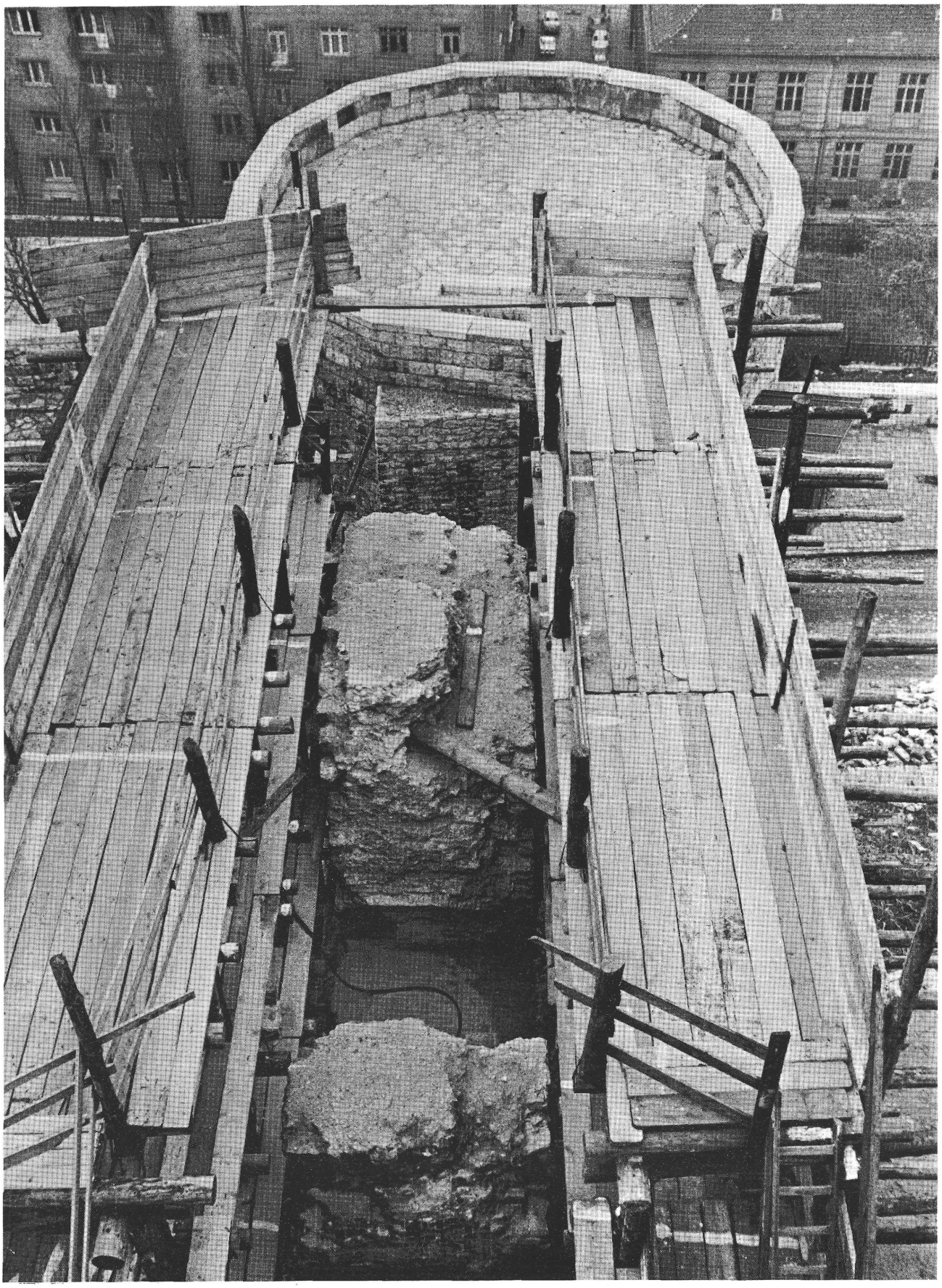

5

6

7

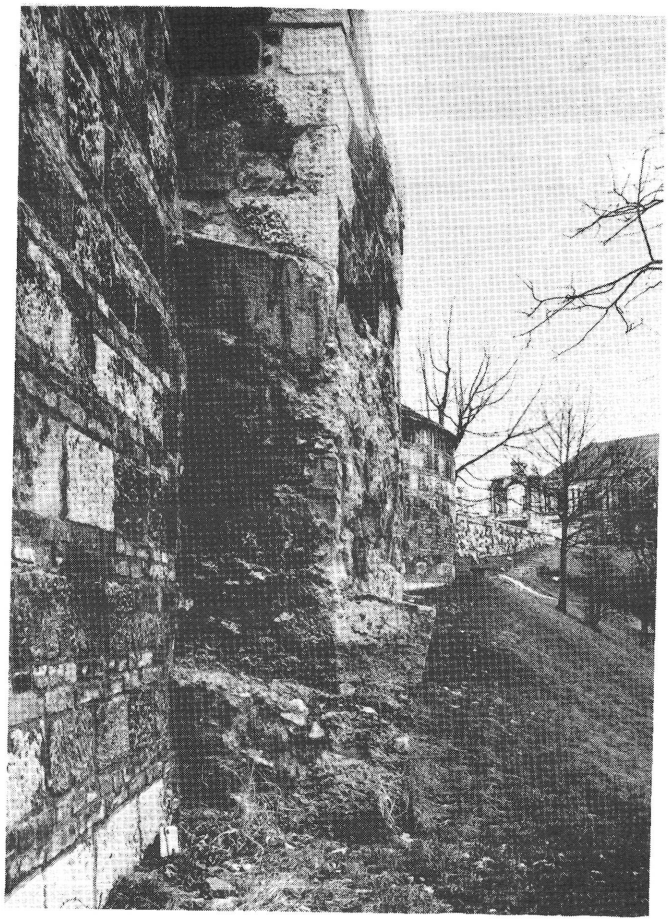

9

8

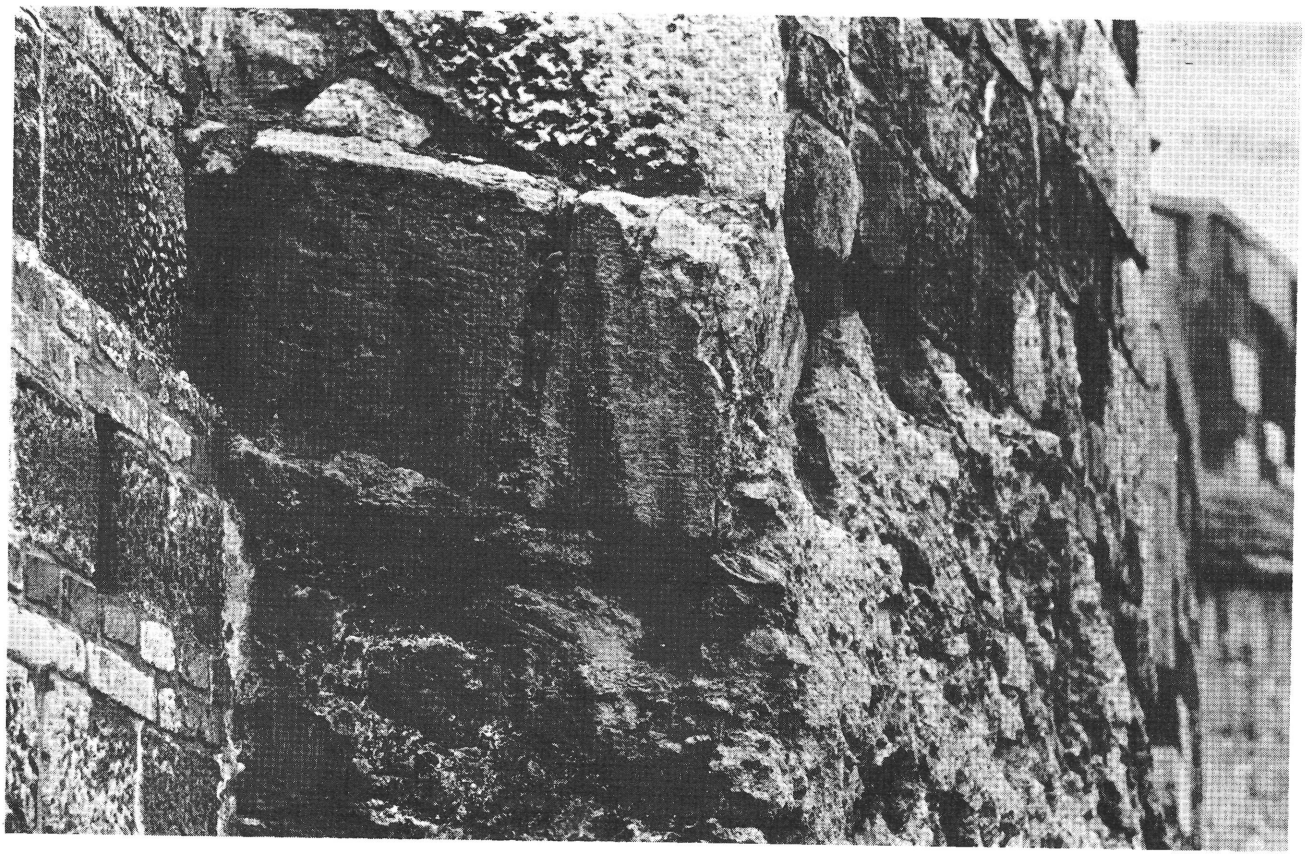

10

11

12

13

14

15

16

17

19

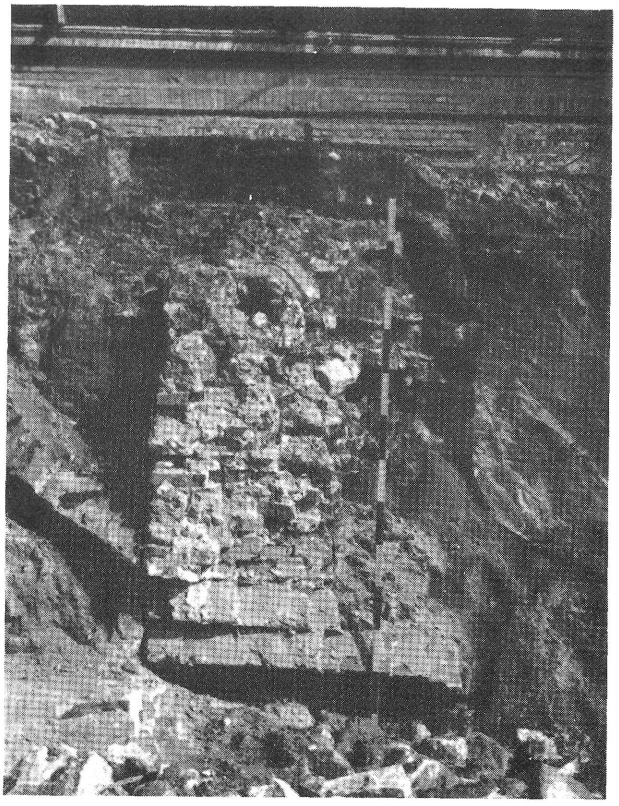

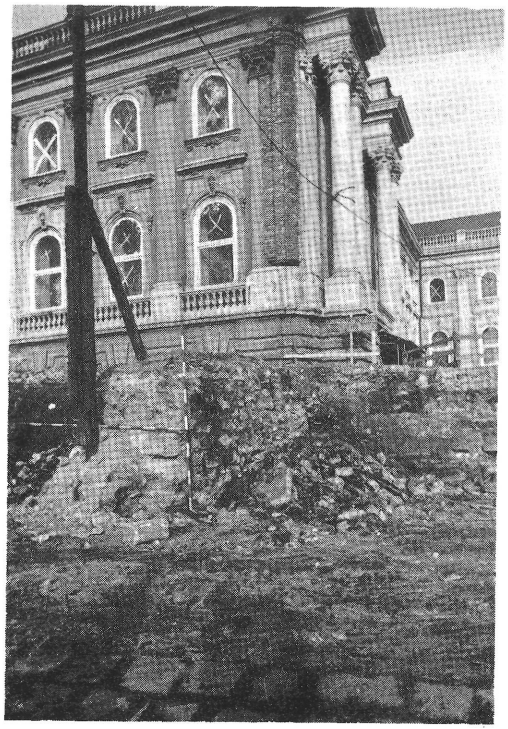

18

20

21

22

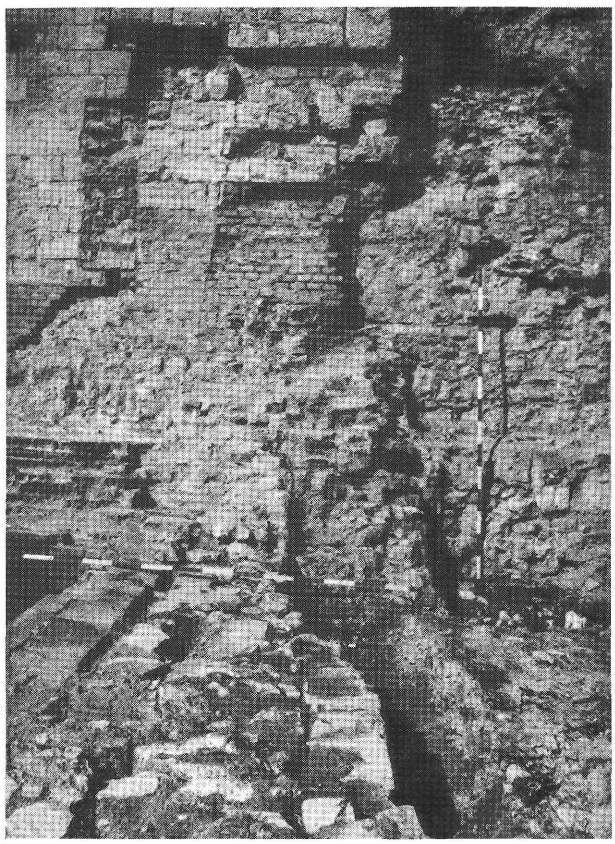

23

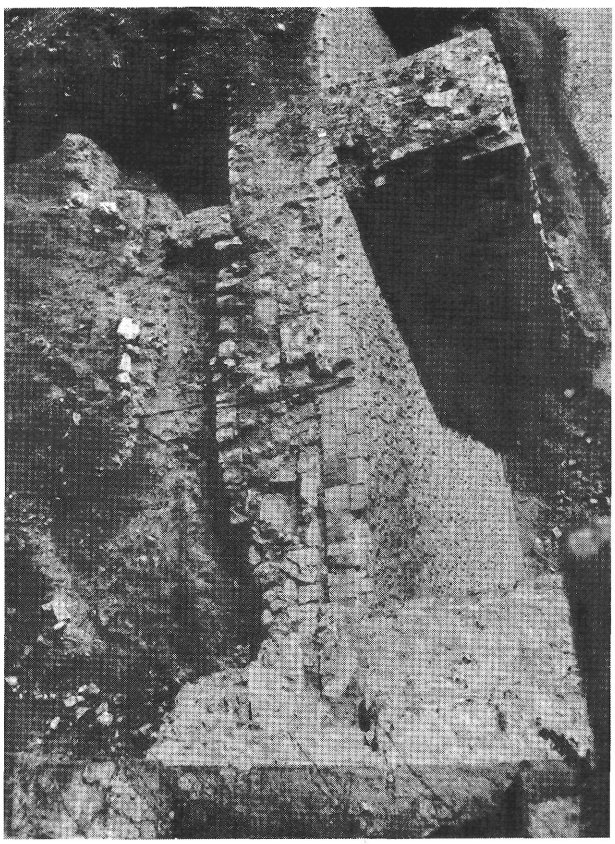

24

25

26

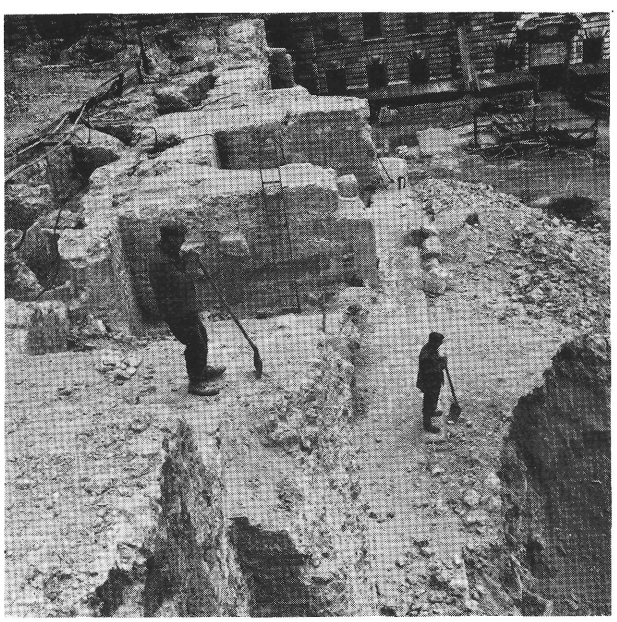

27

28

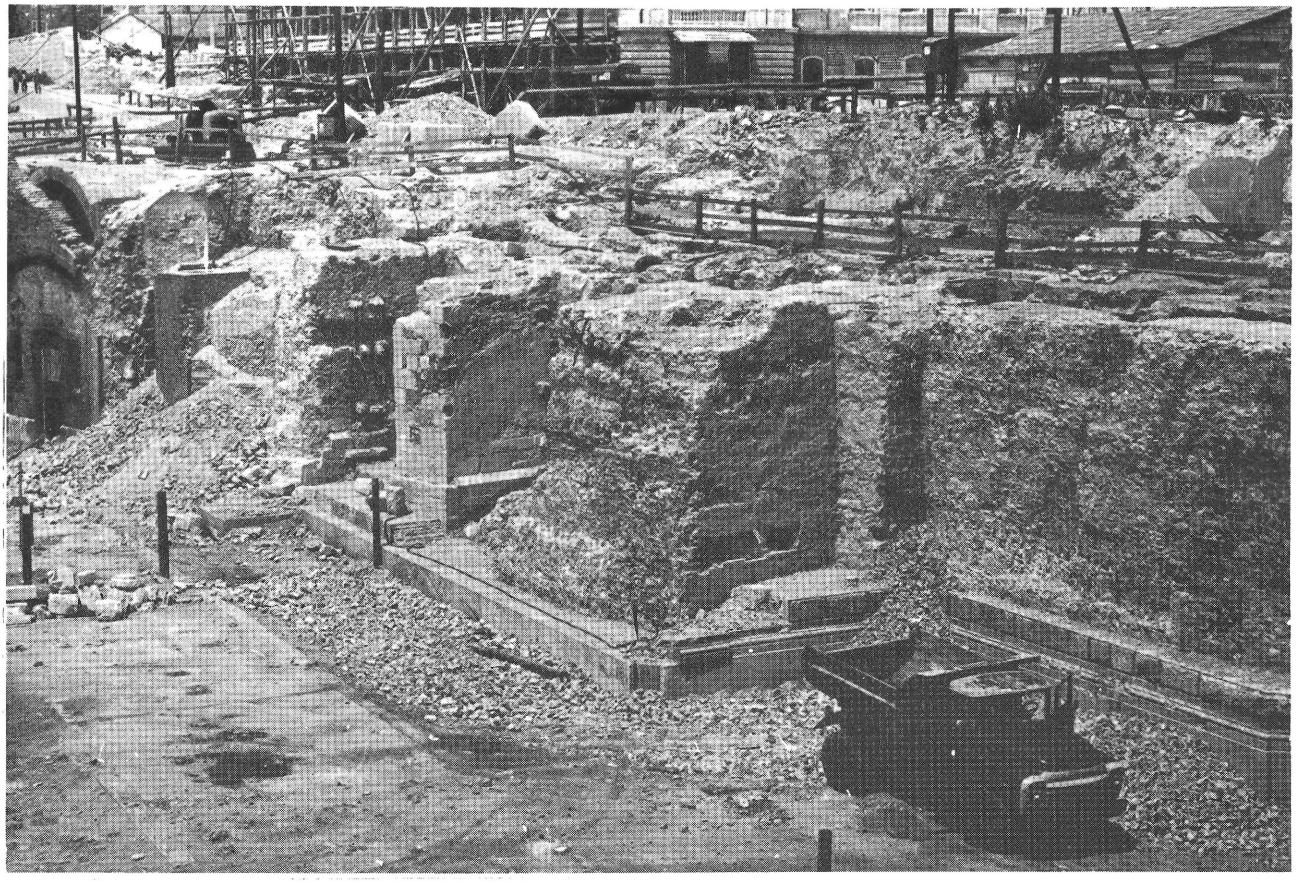

29

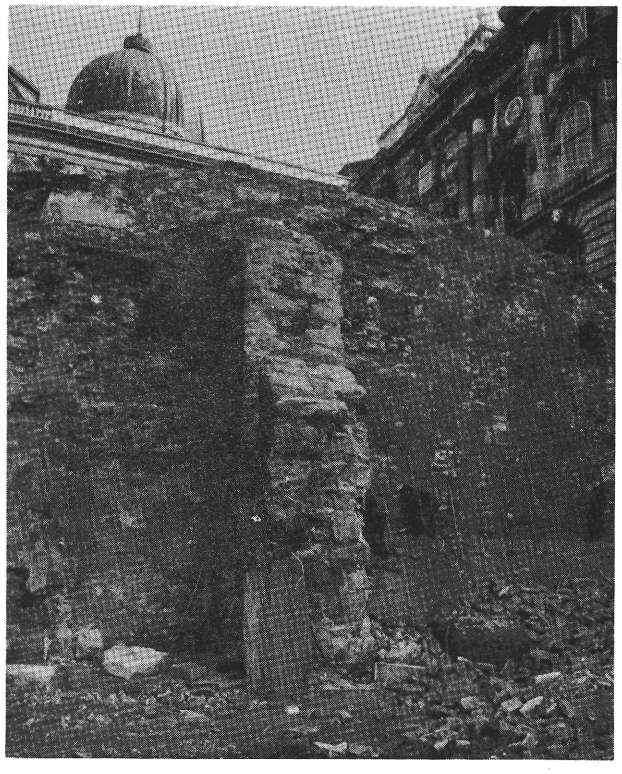

30

31

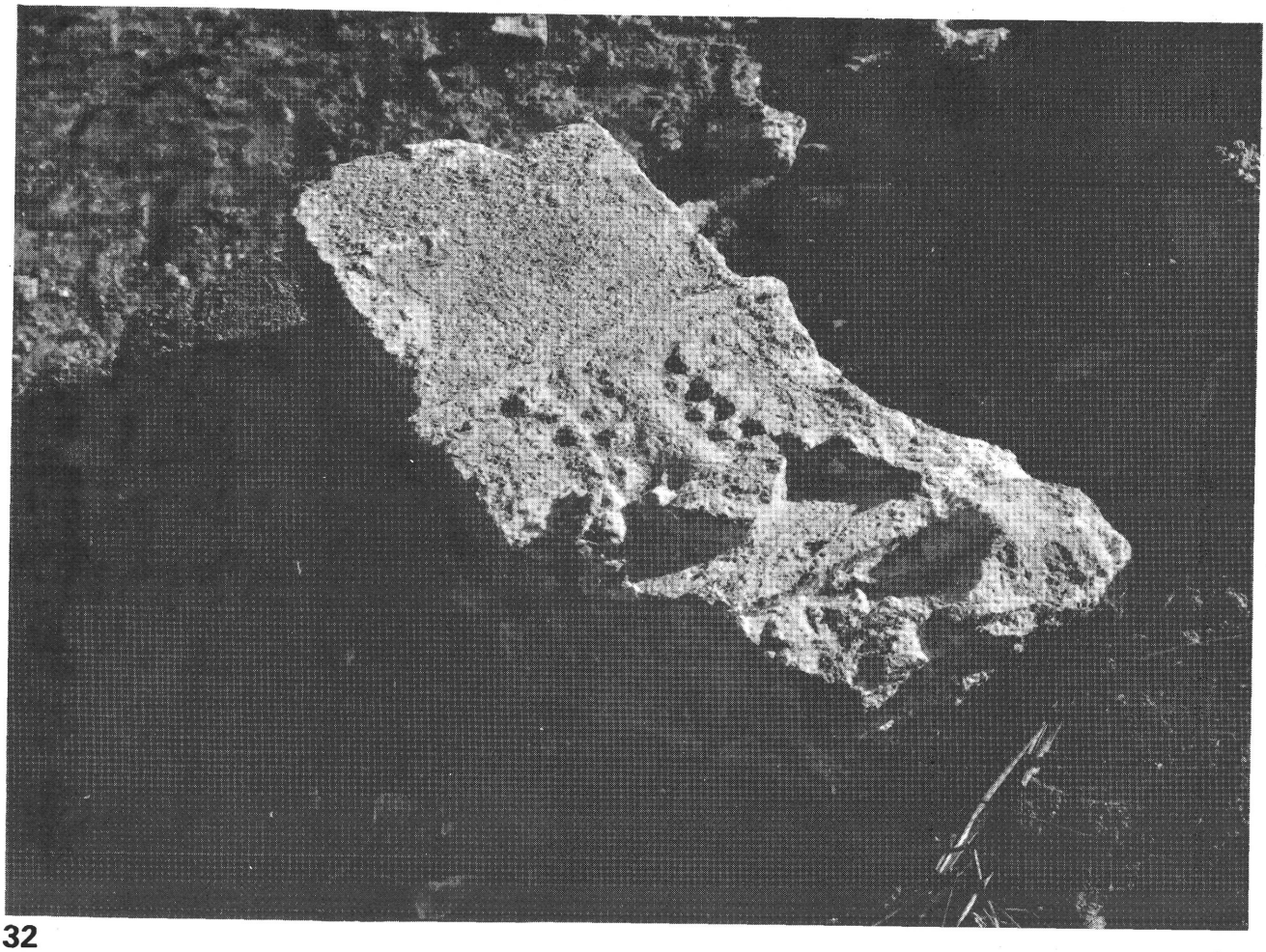

32

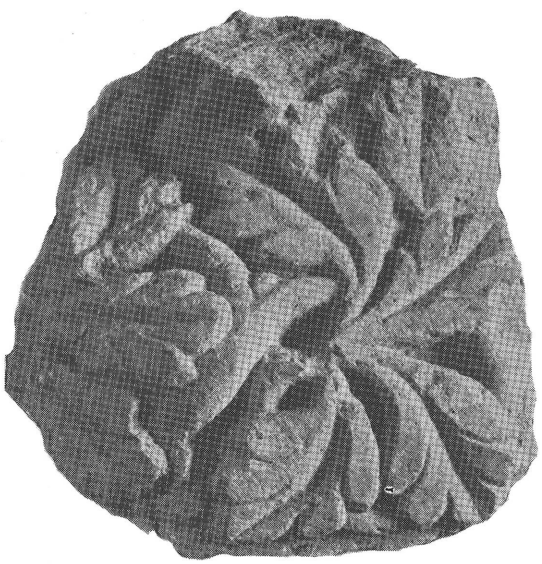

33

34

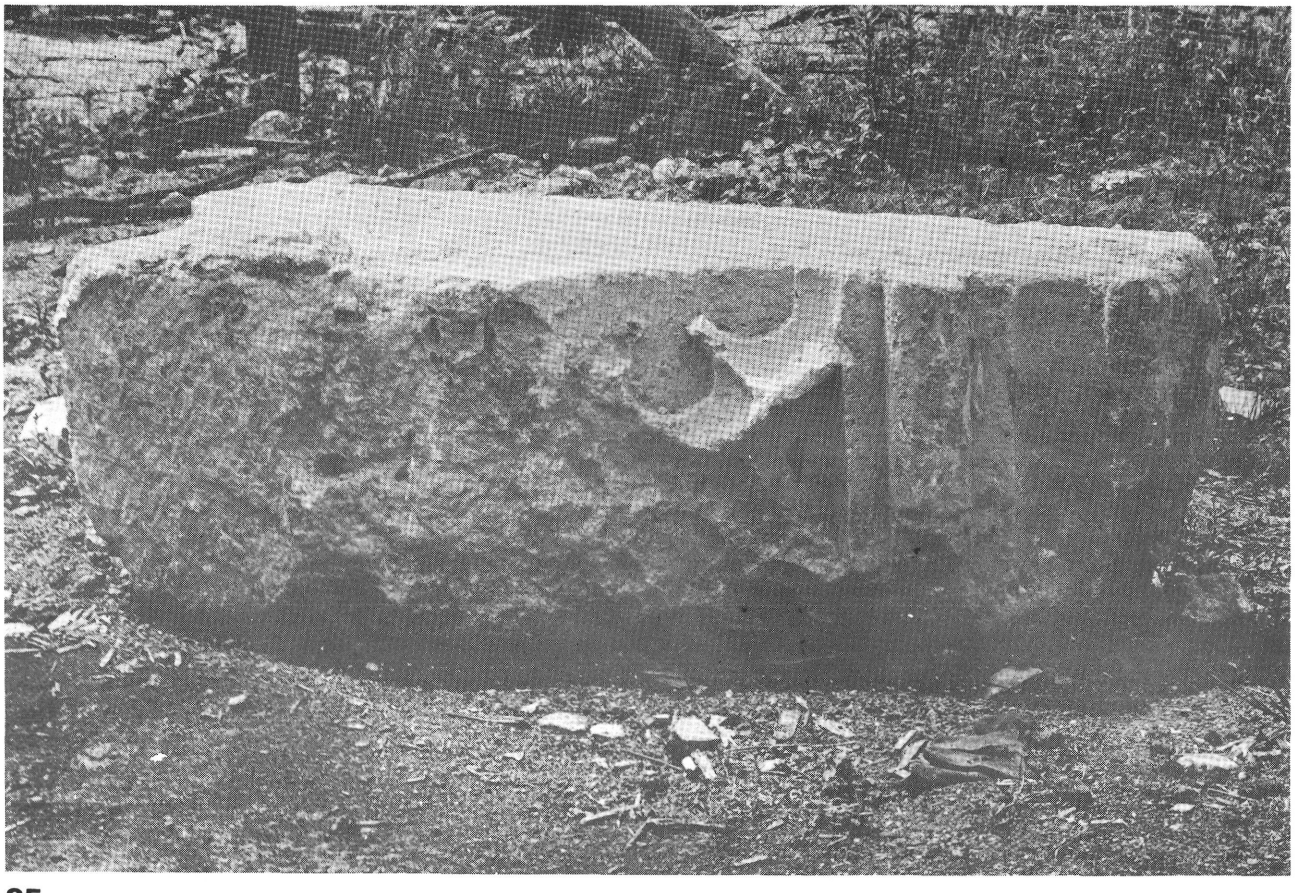

35

36

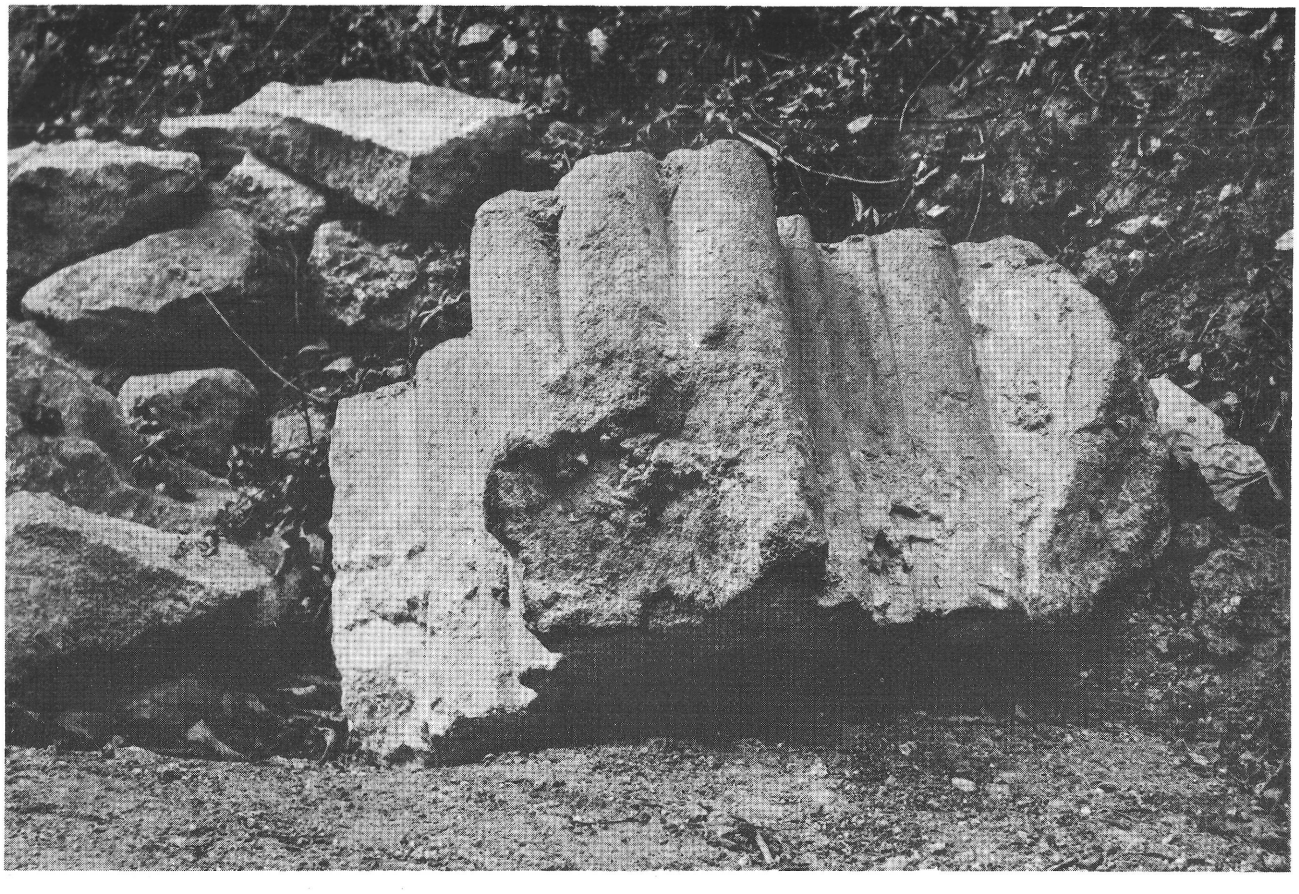

37

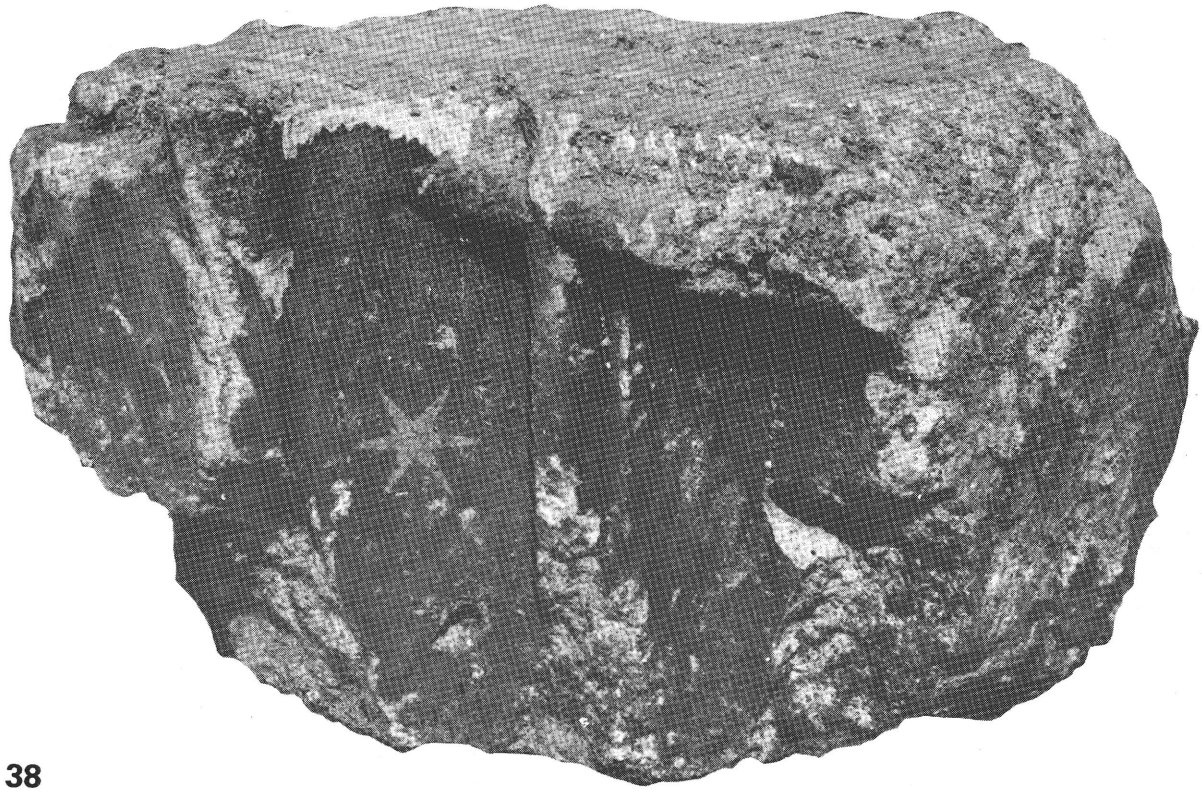

38

39

40

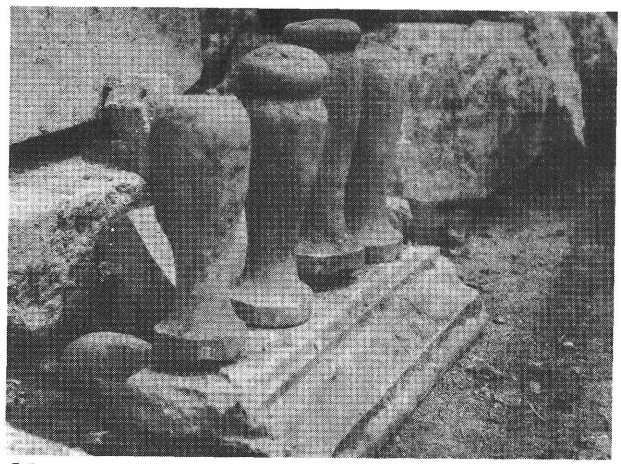

41

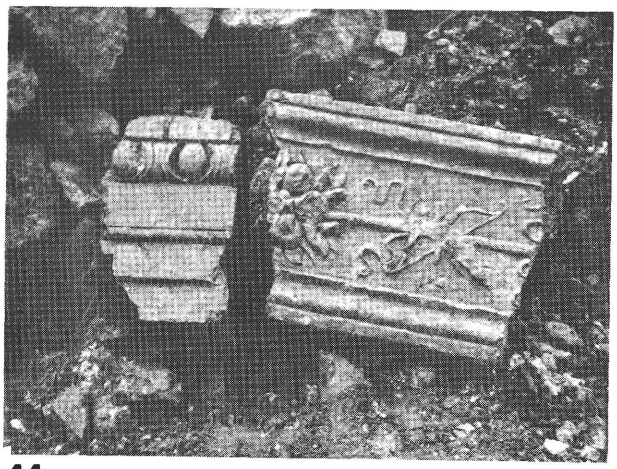

44

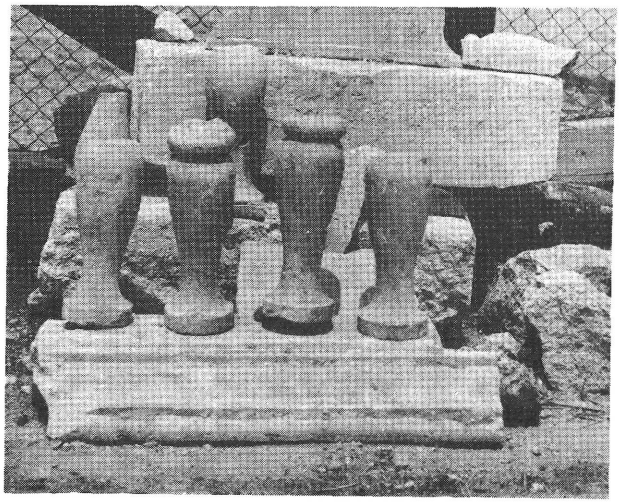

42

45

46

43

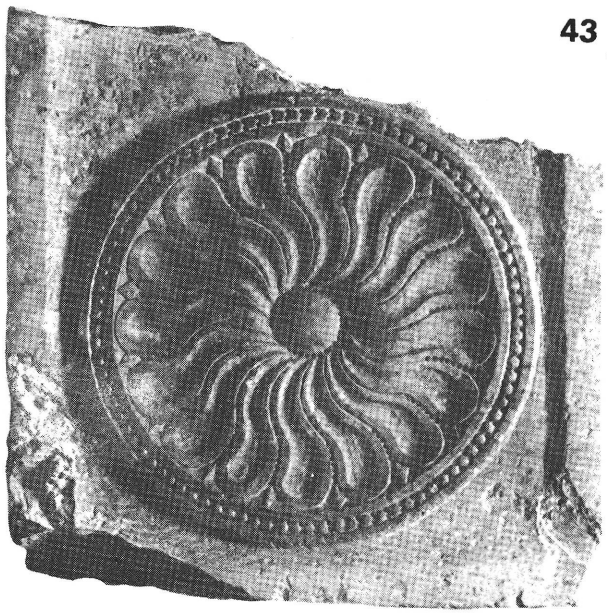

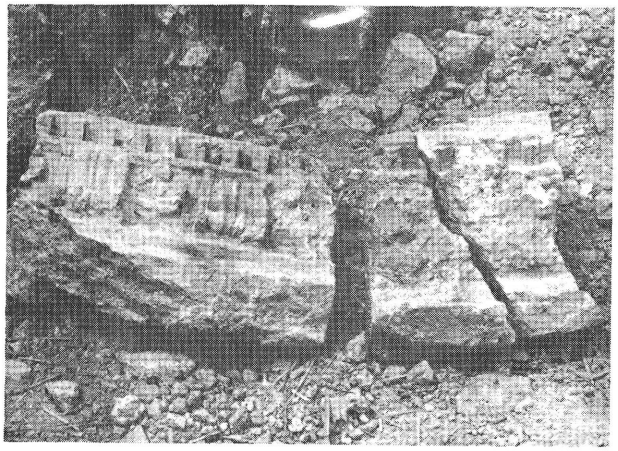

47

48

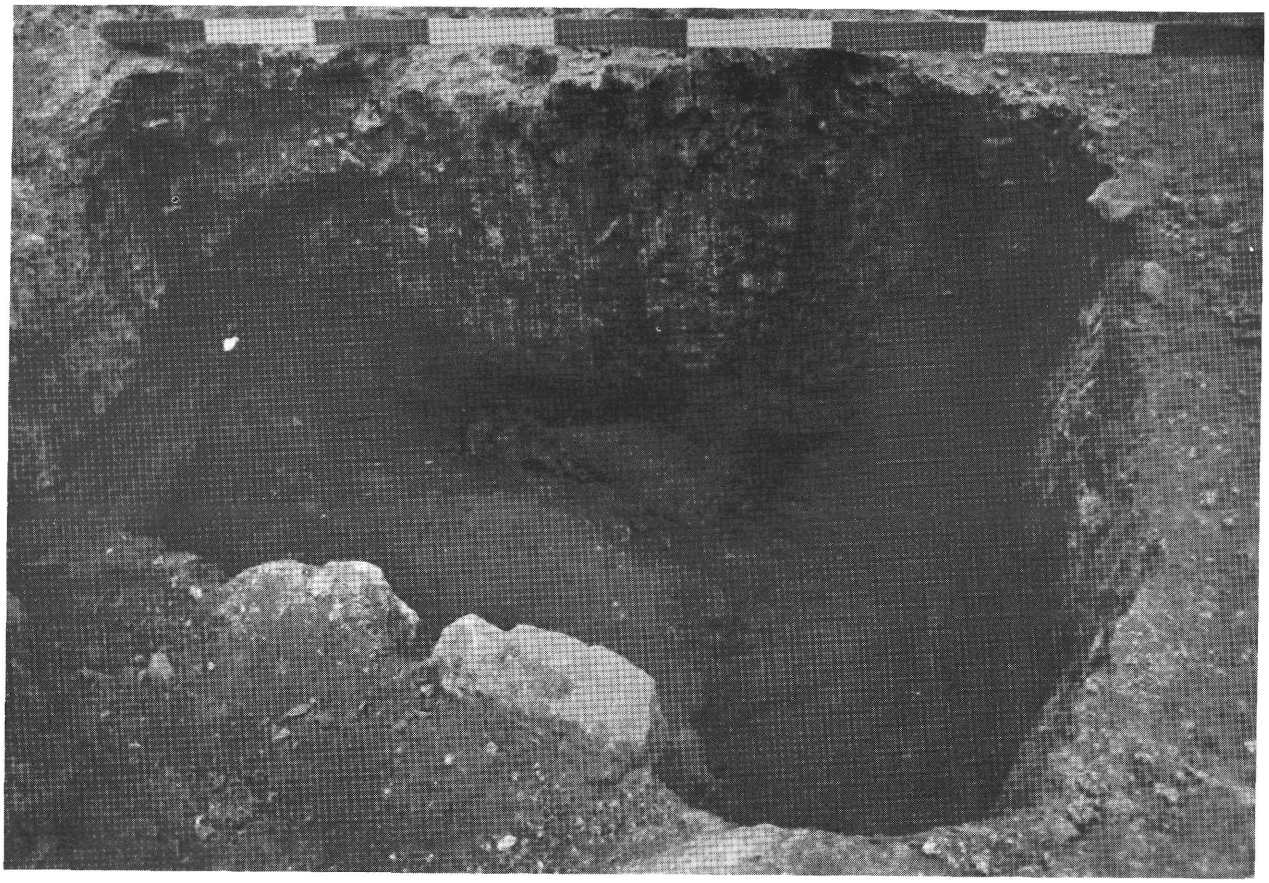

49

50

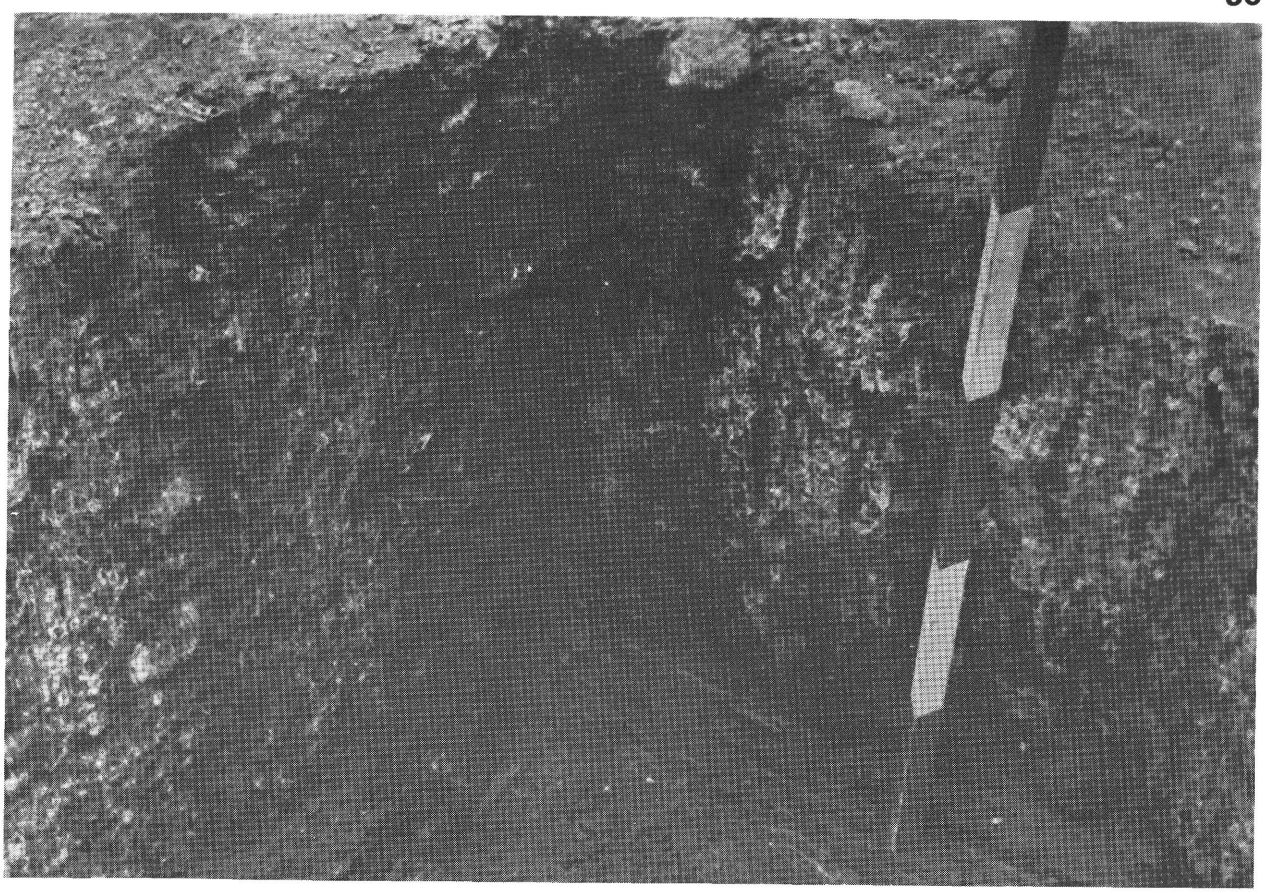

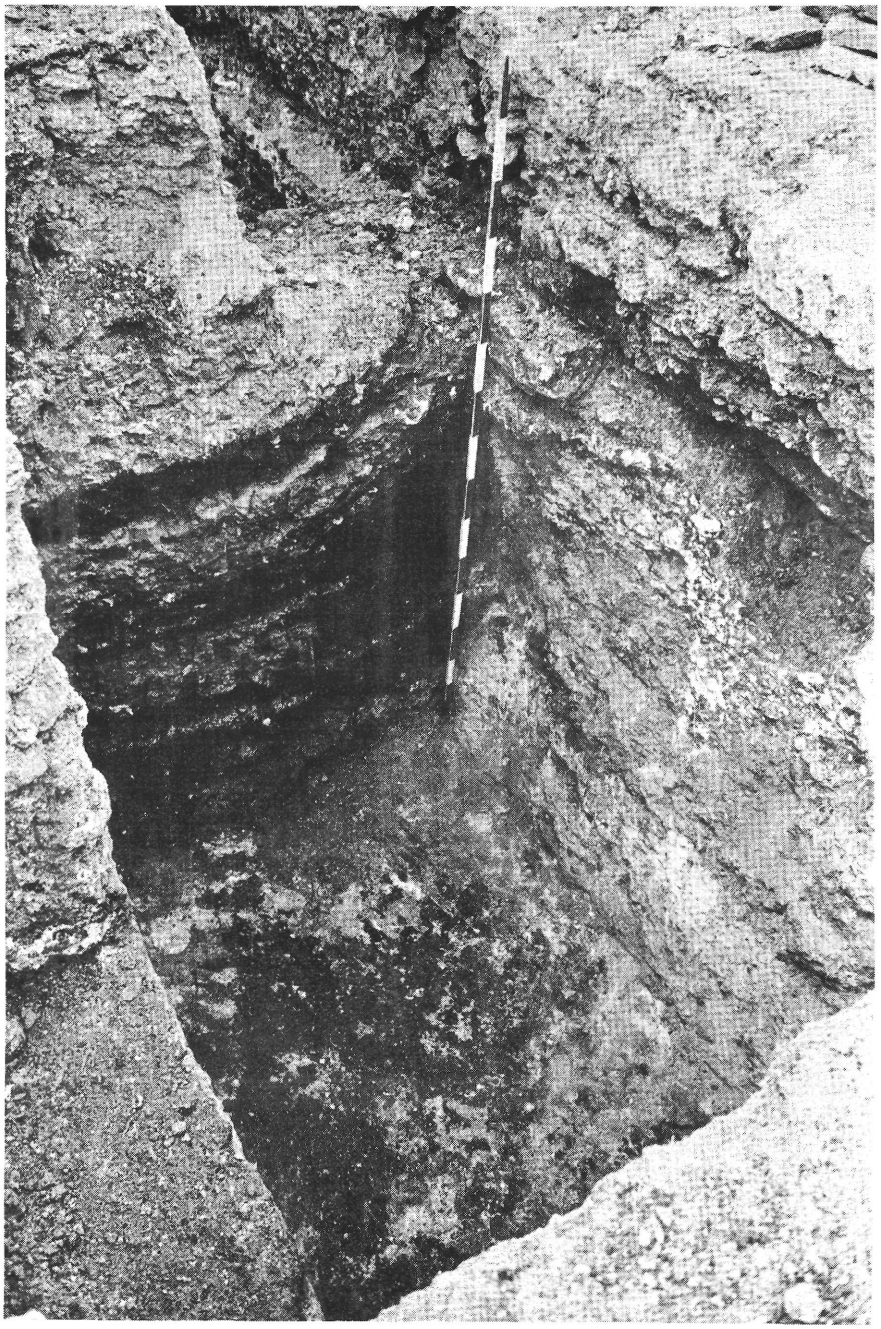

51

52

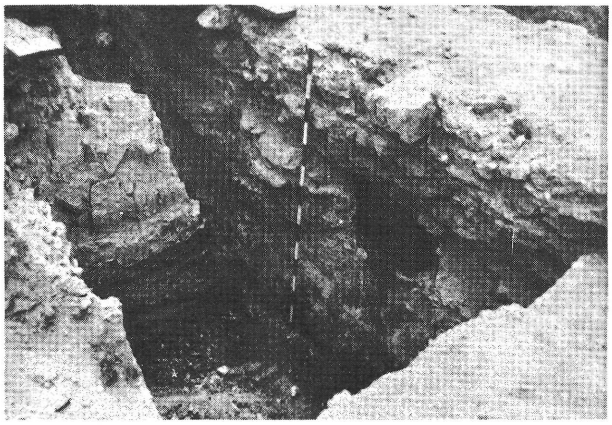

53

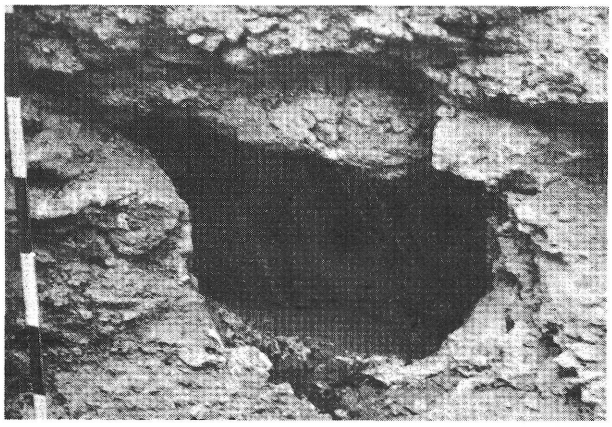

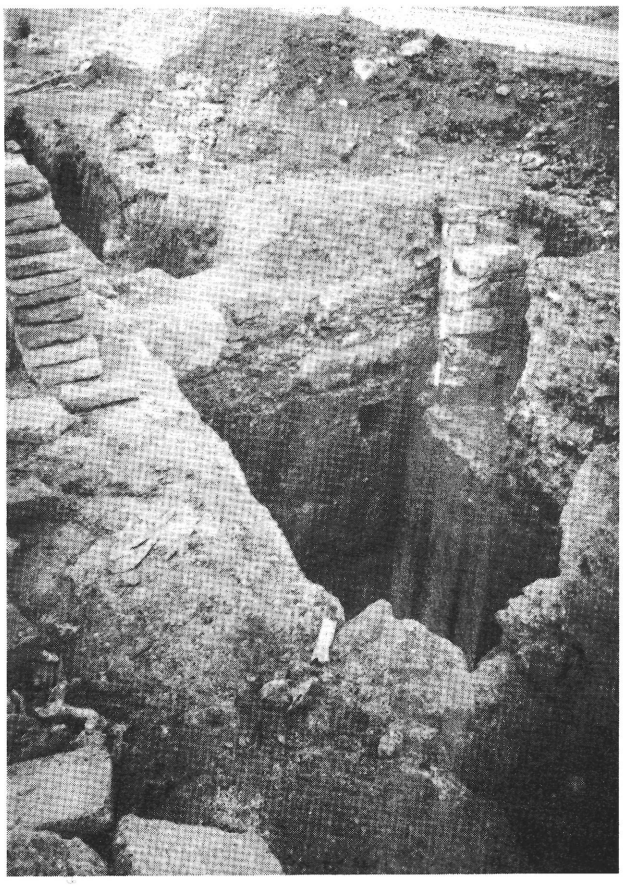

54

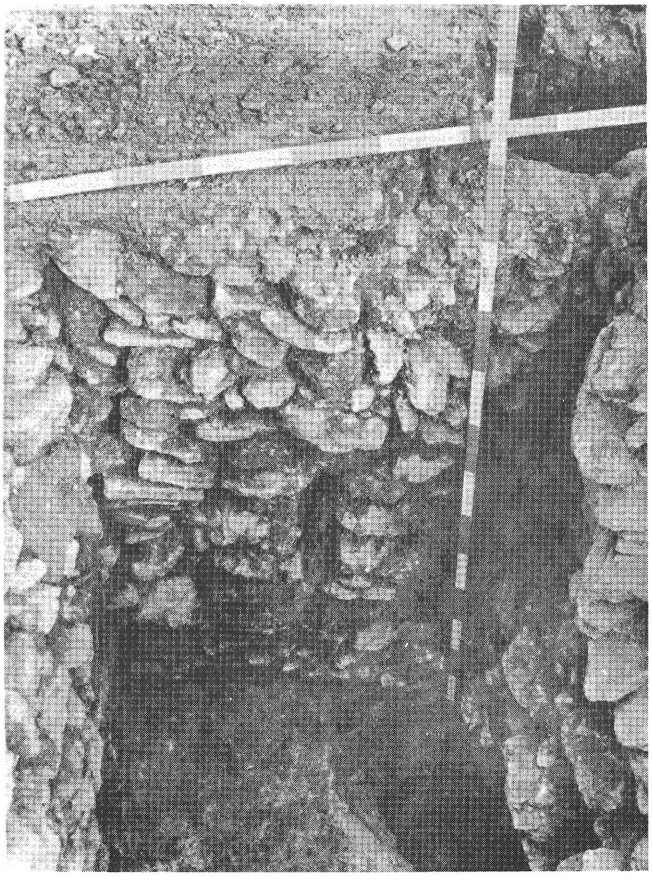

55

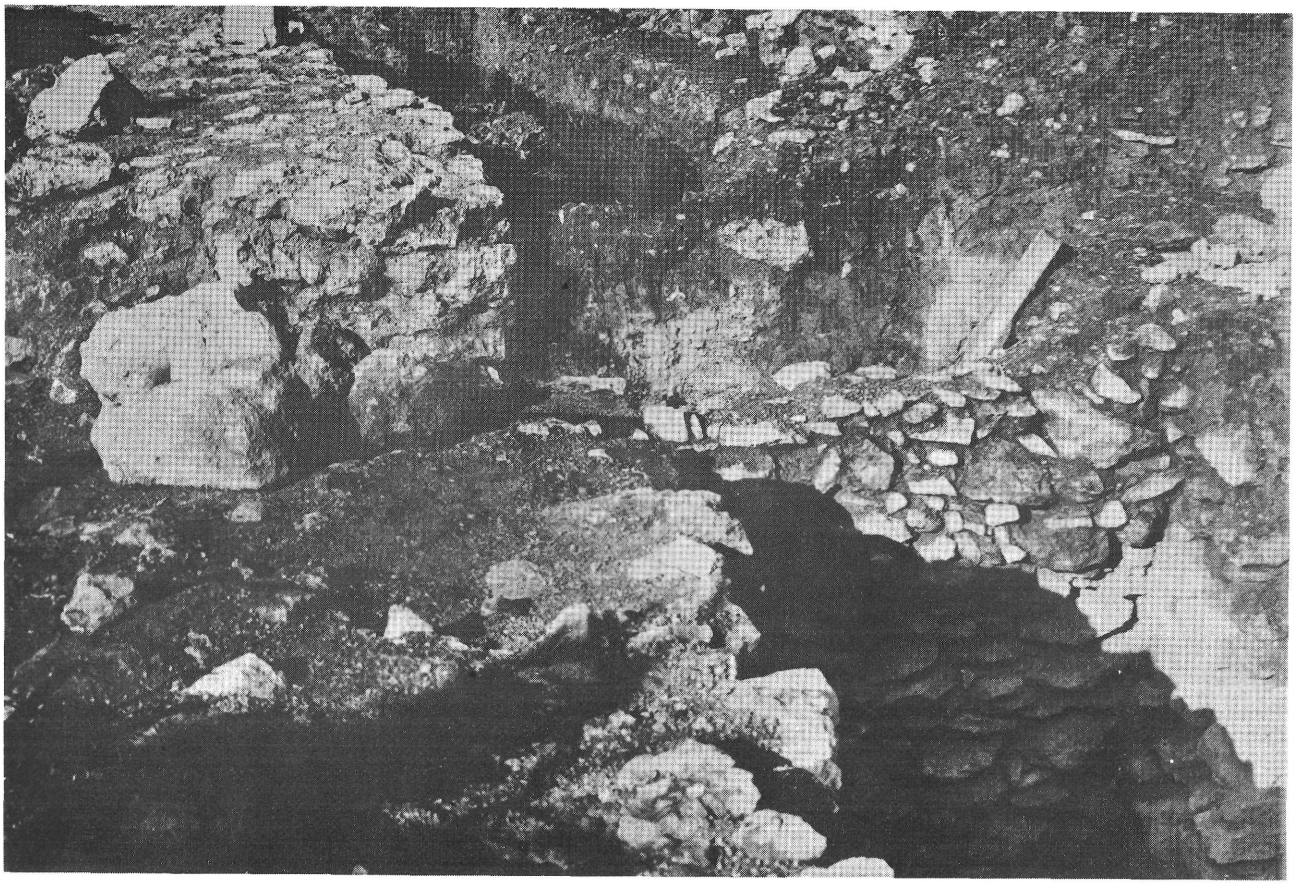

56

57

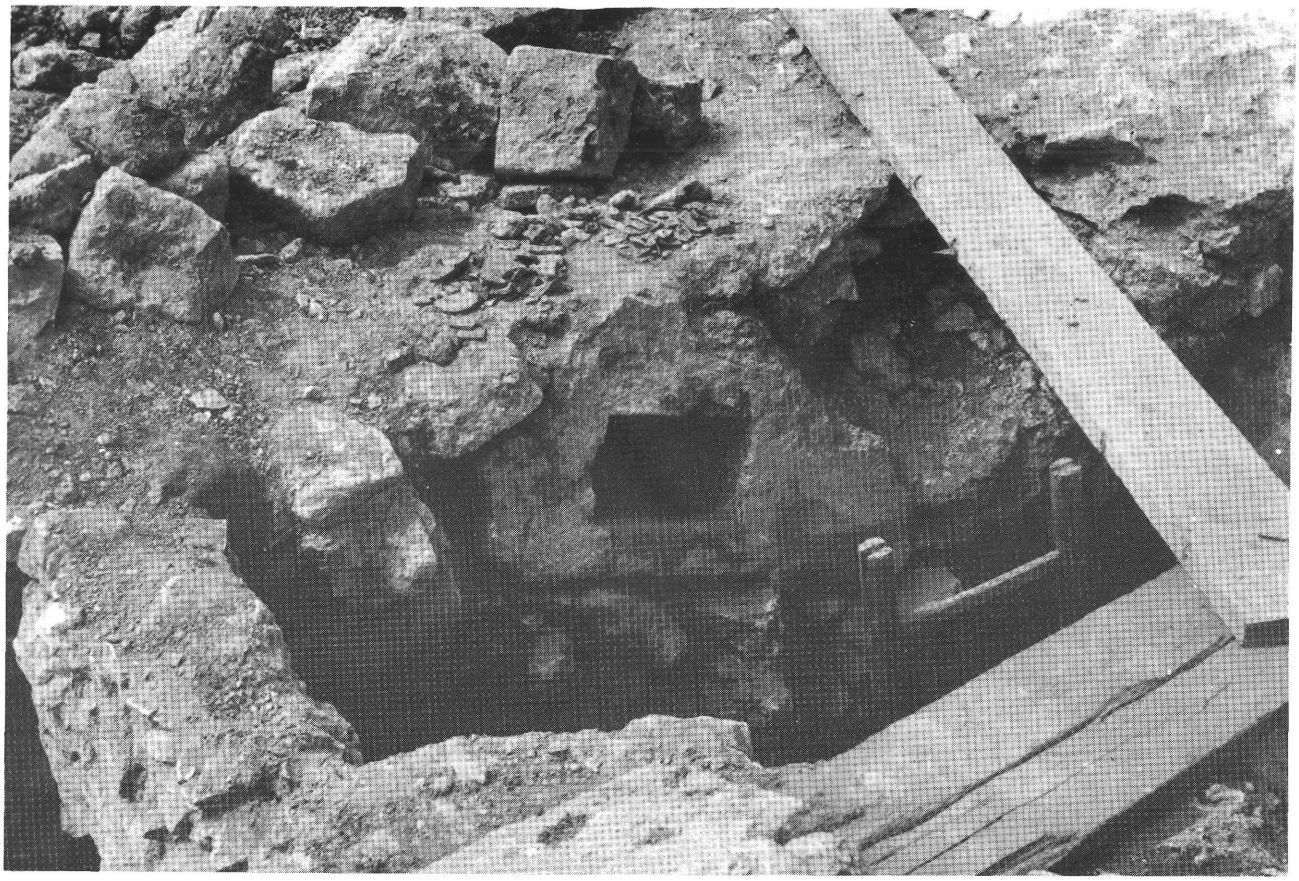

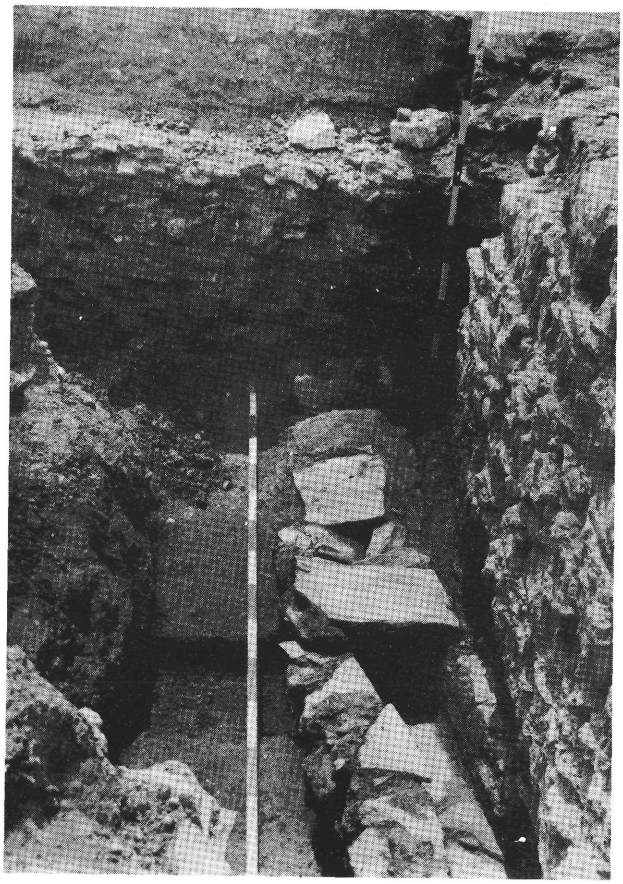

58

59

61

60

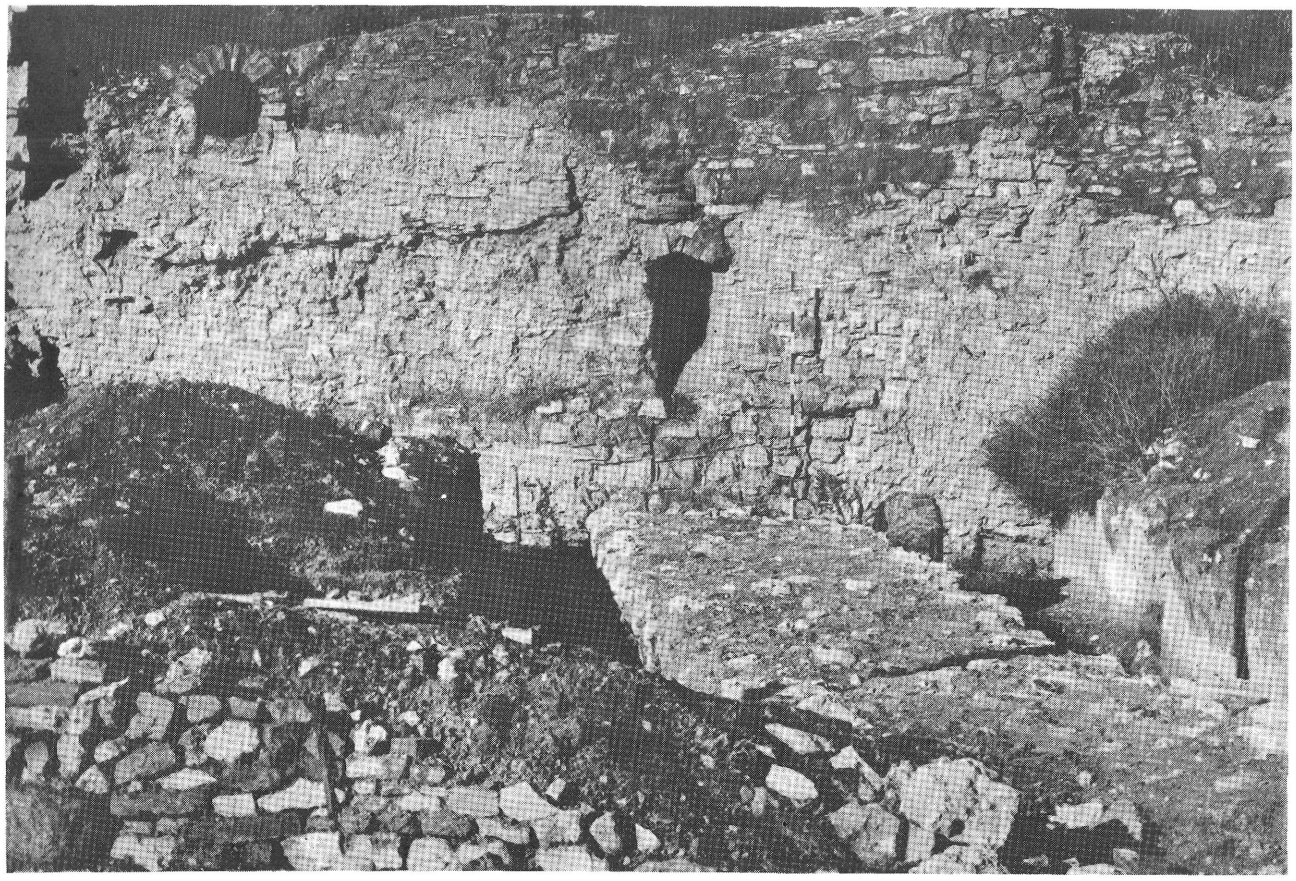

62

63

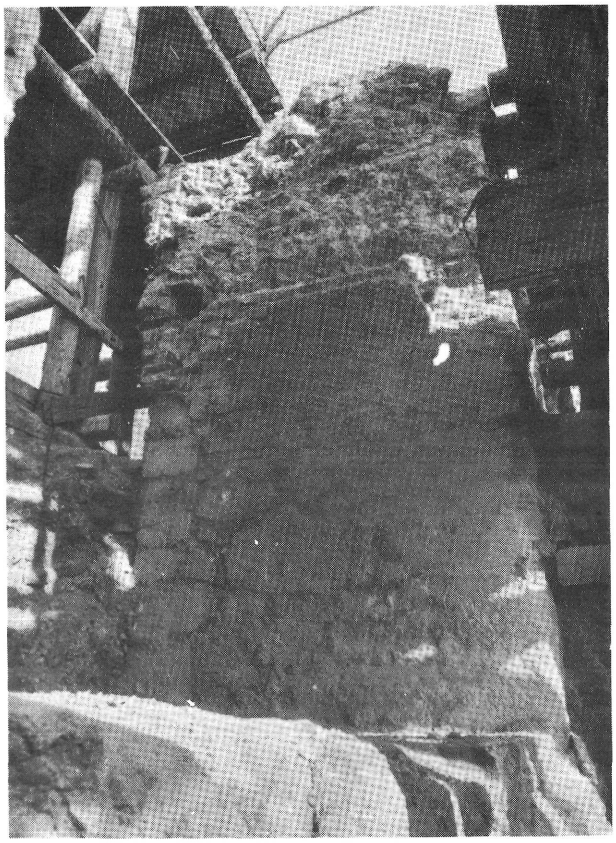

64

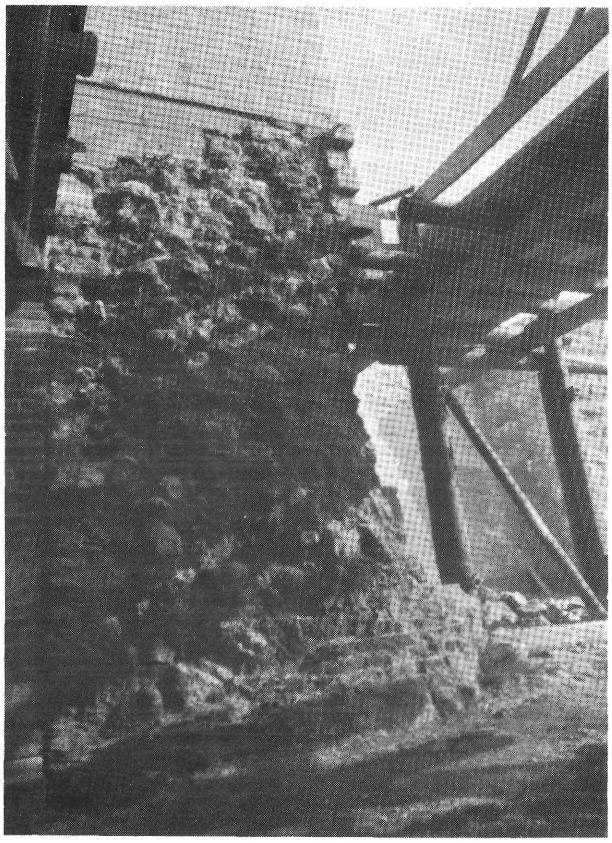

66

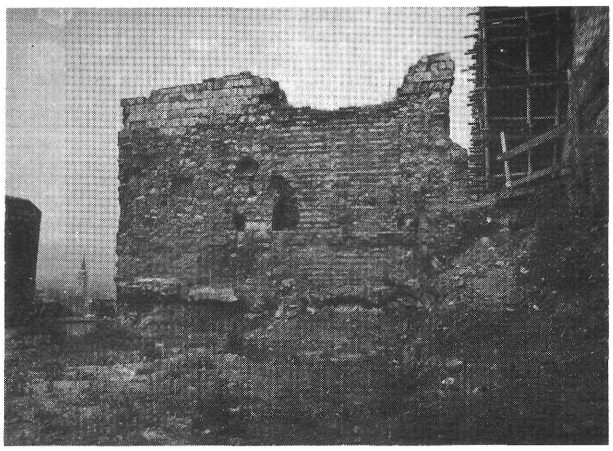

65

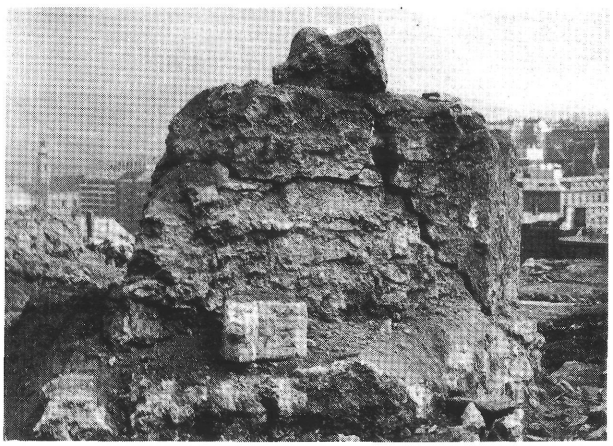

67

68

69

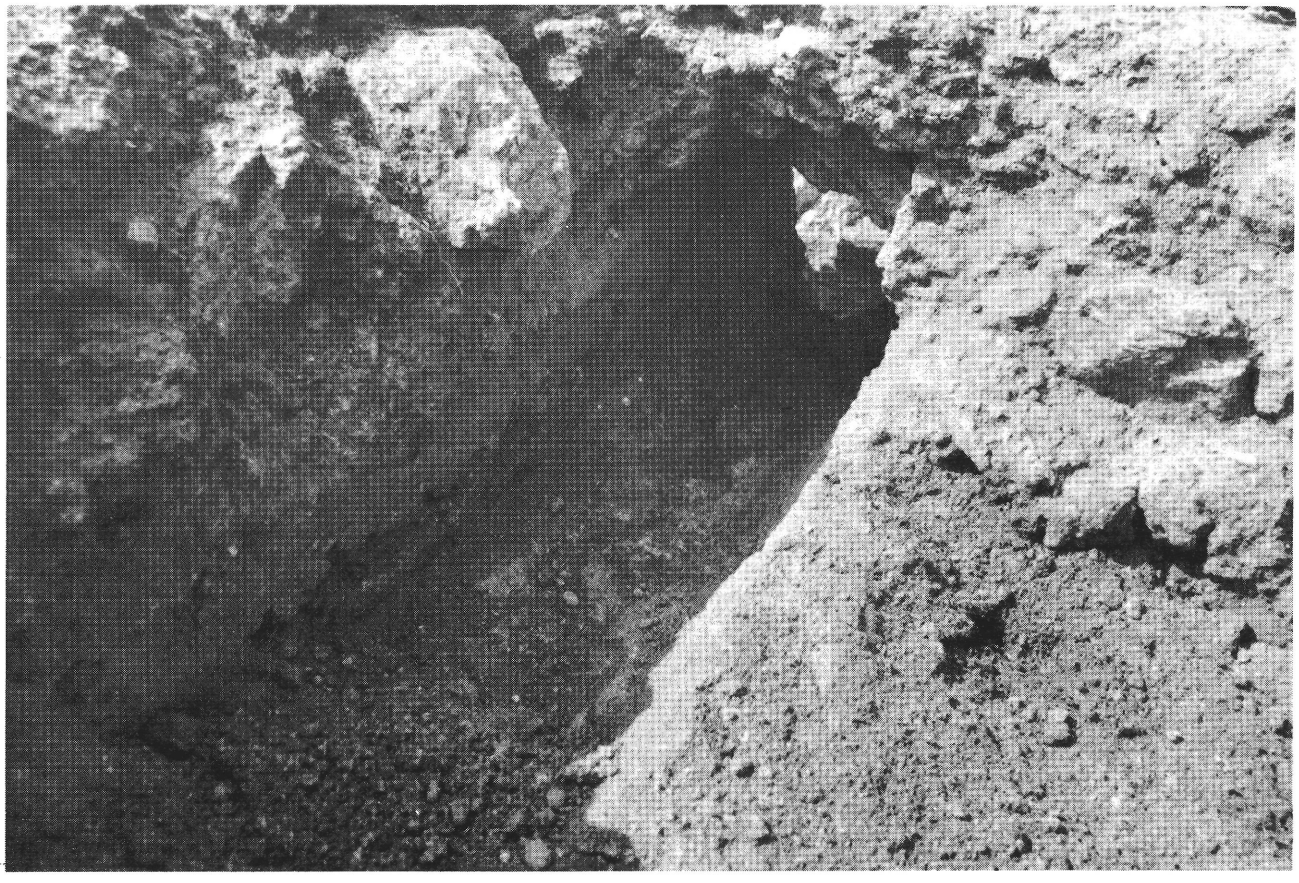

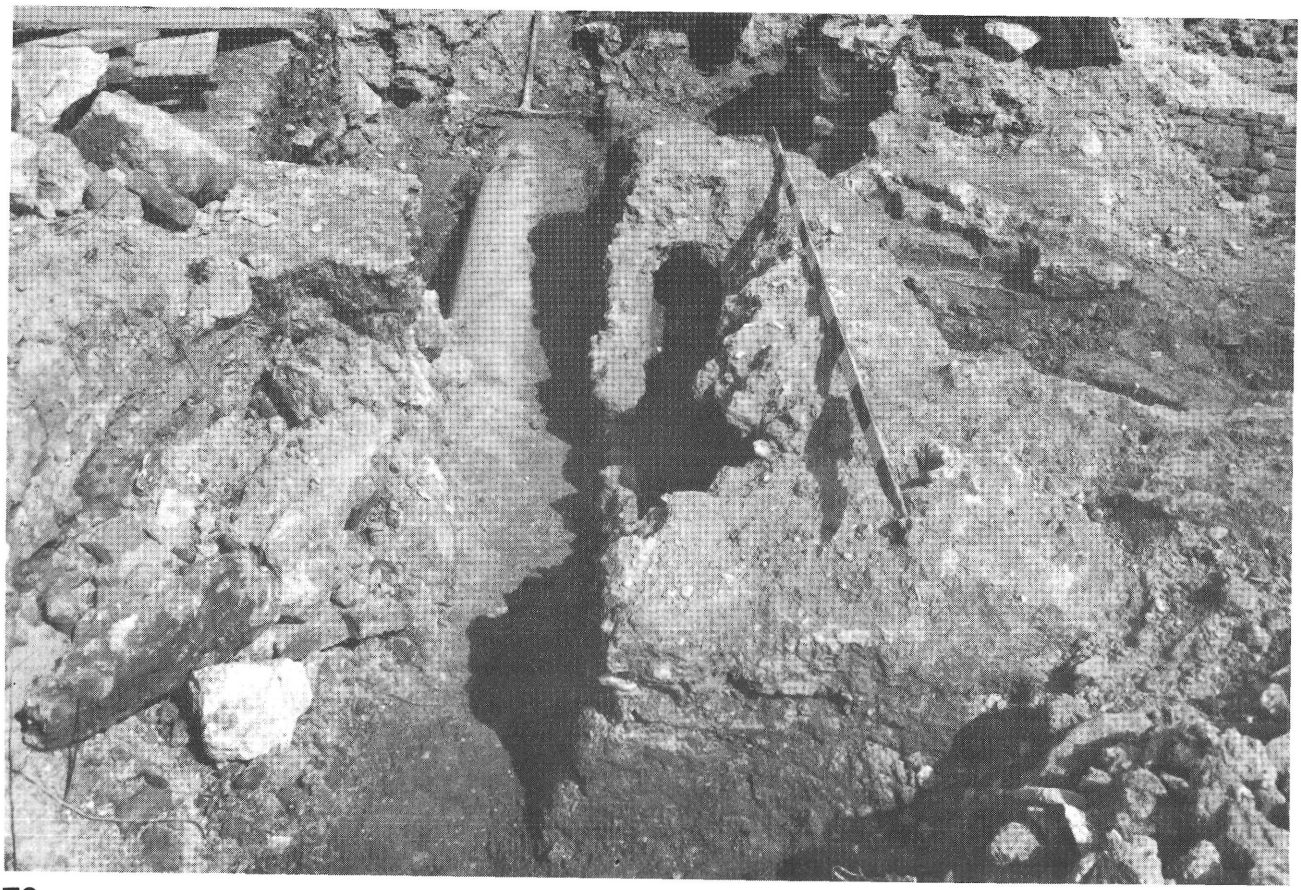

70

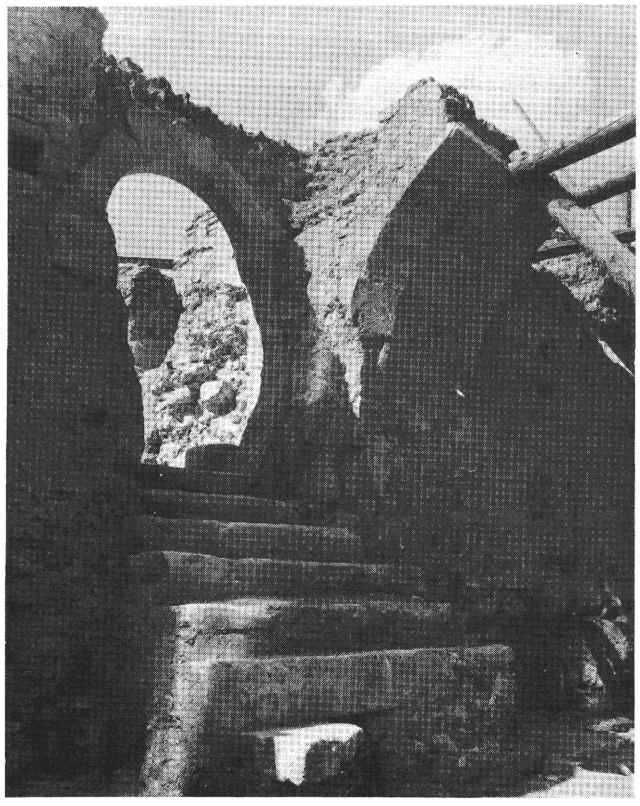

71

72

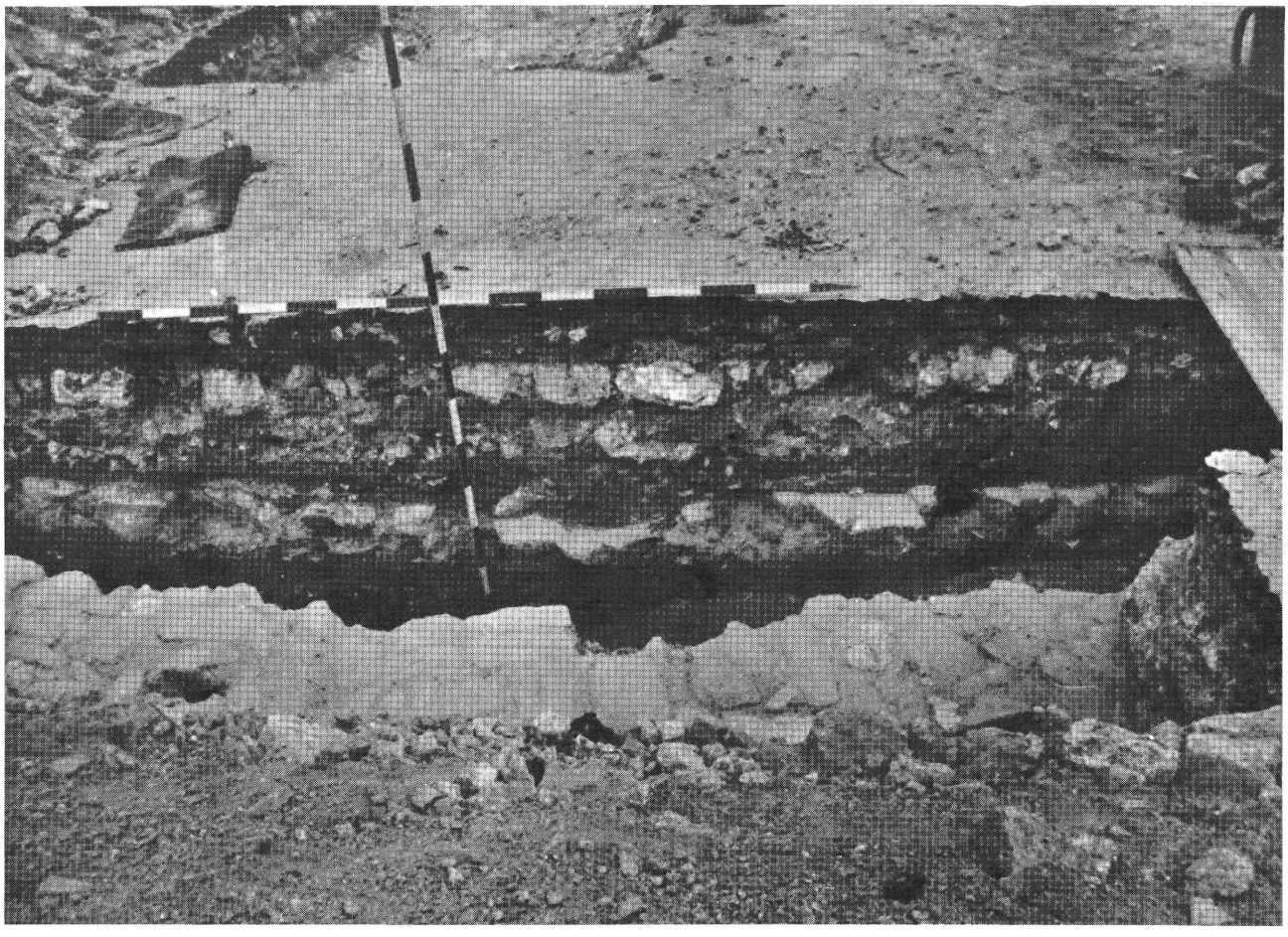

73

74

75

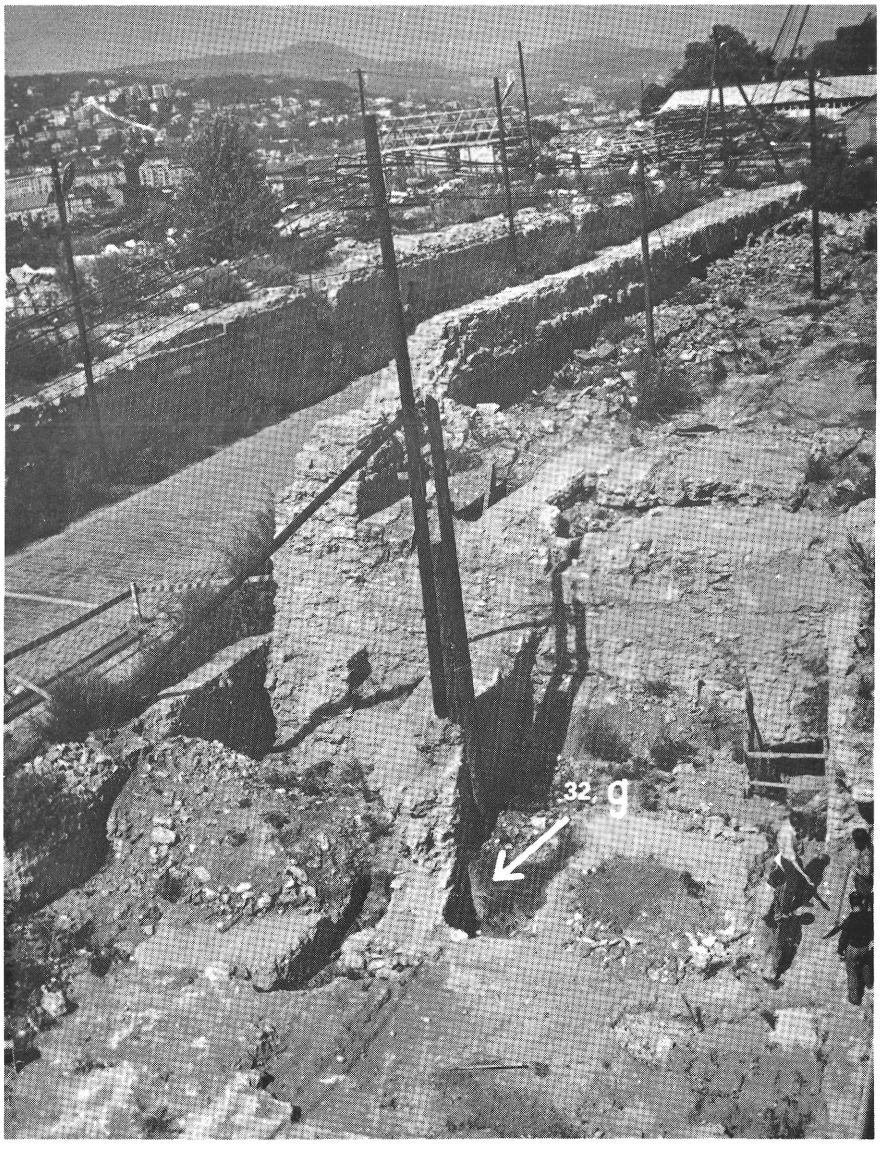

76

77

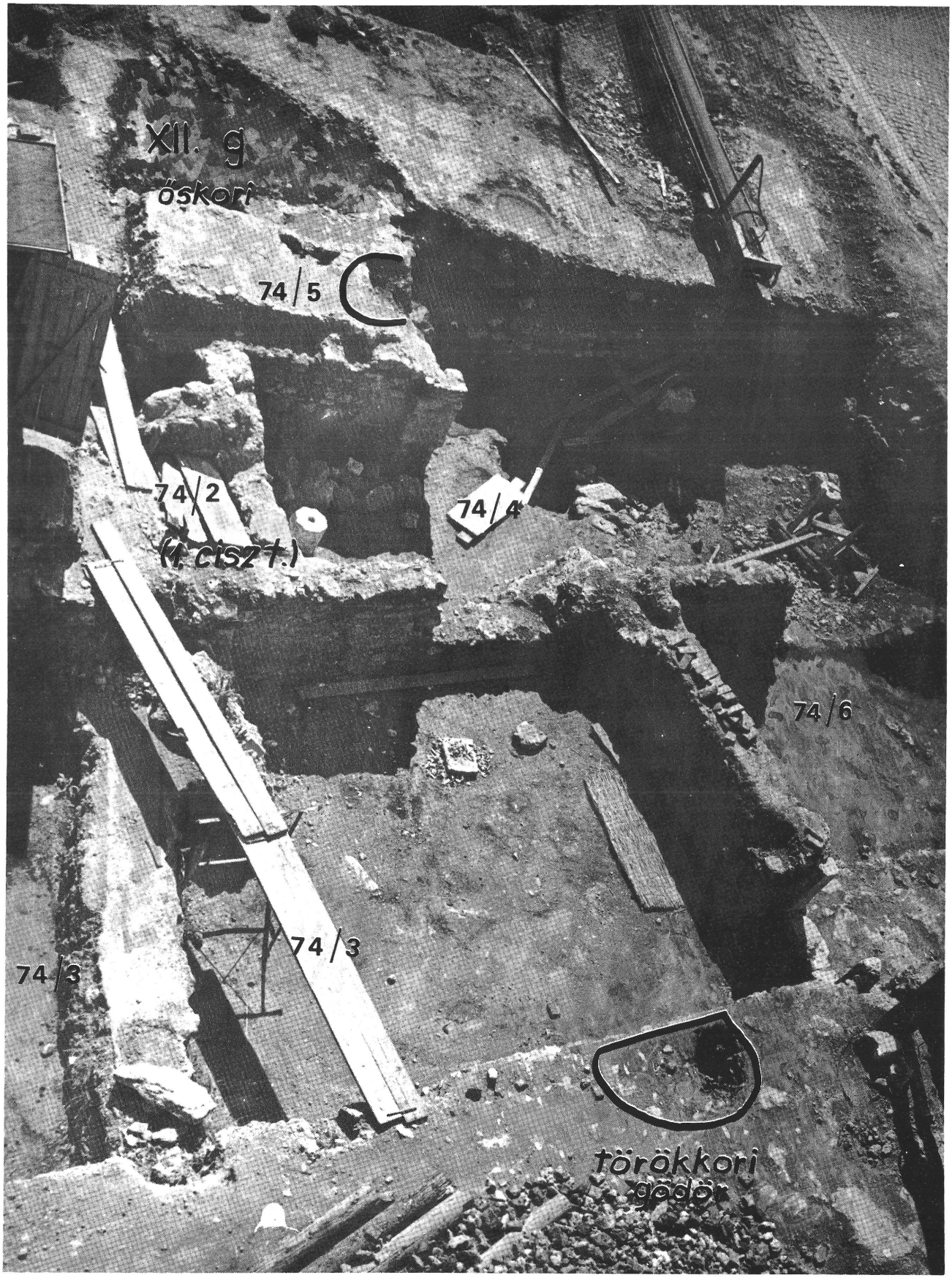

78

79

80

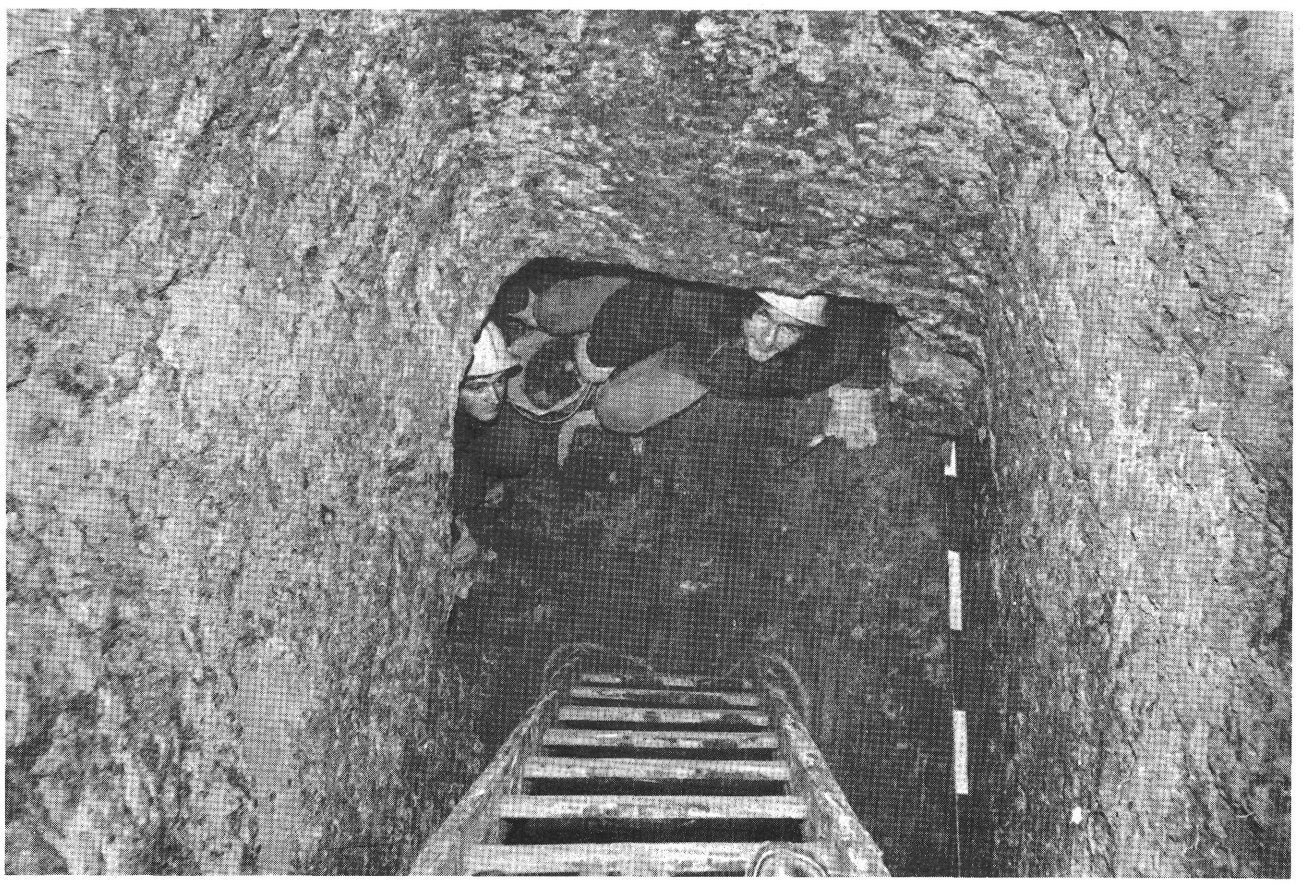

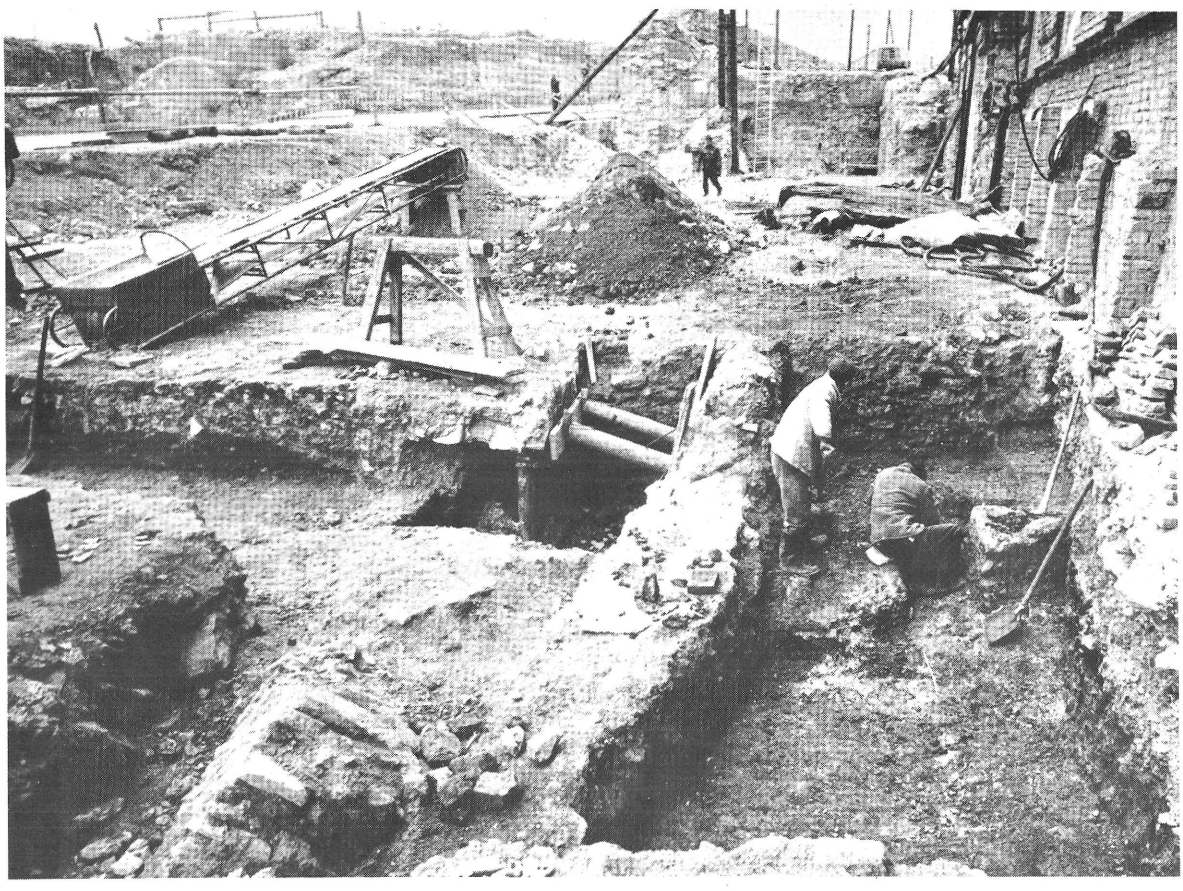

81

82

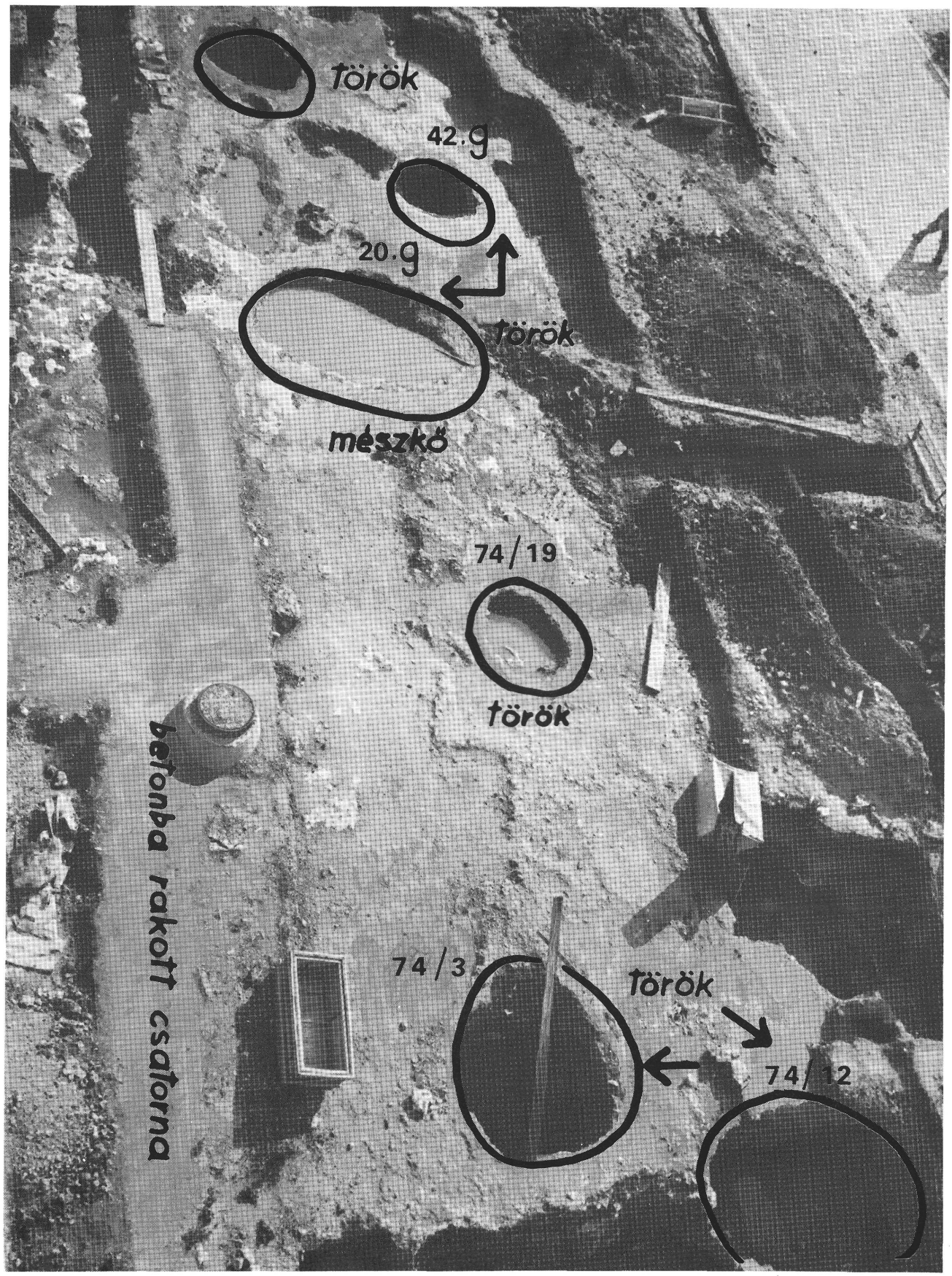
török
42.g
20.g
török
mészkő
74/19
török
betonba rakott csatorna
74/3
török
74/12

83

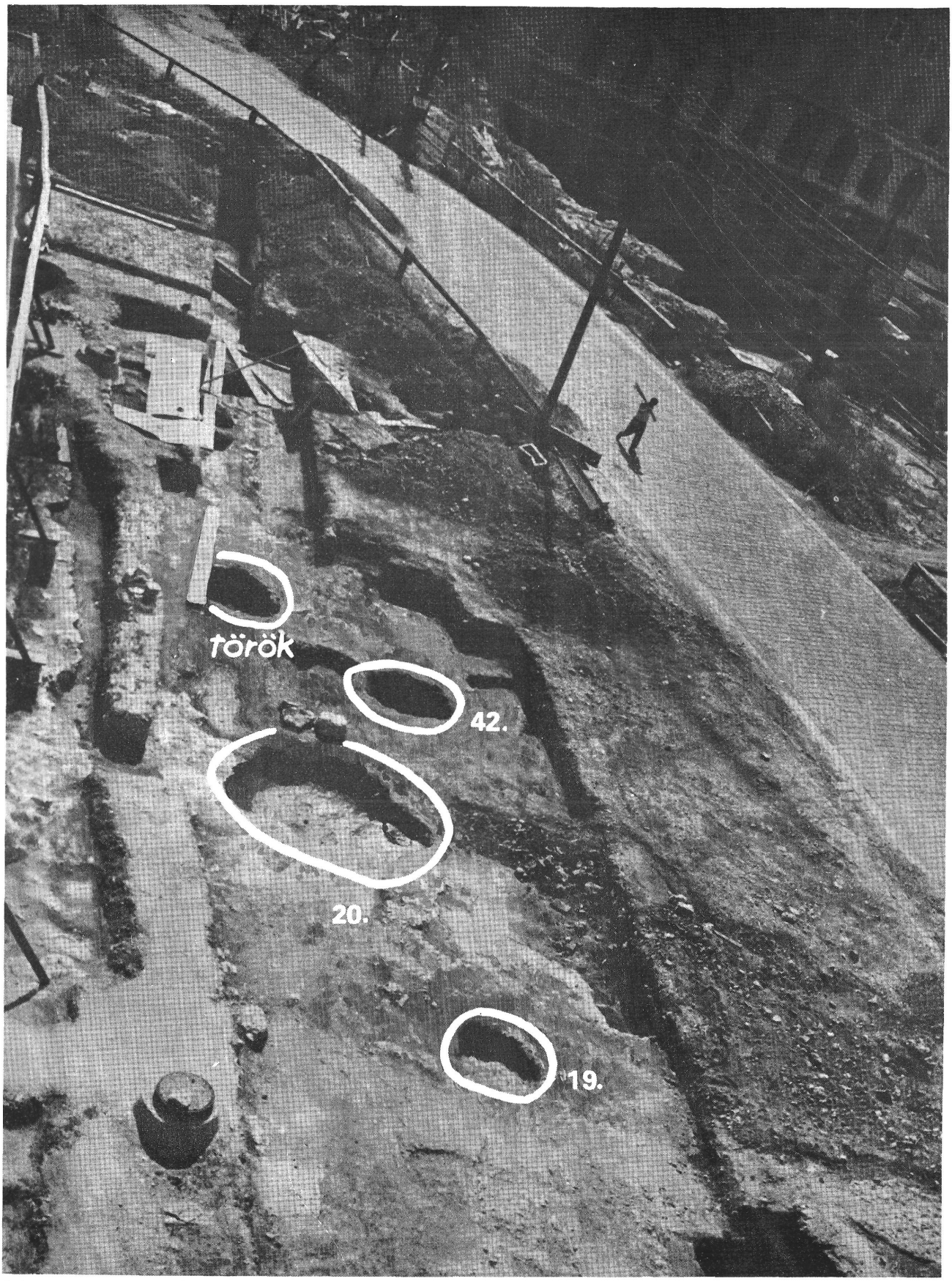

84

85

86

87

88

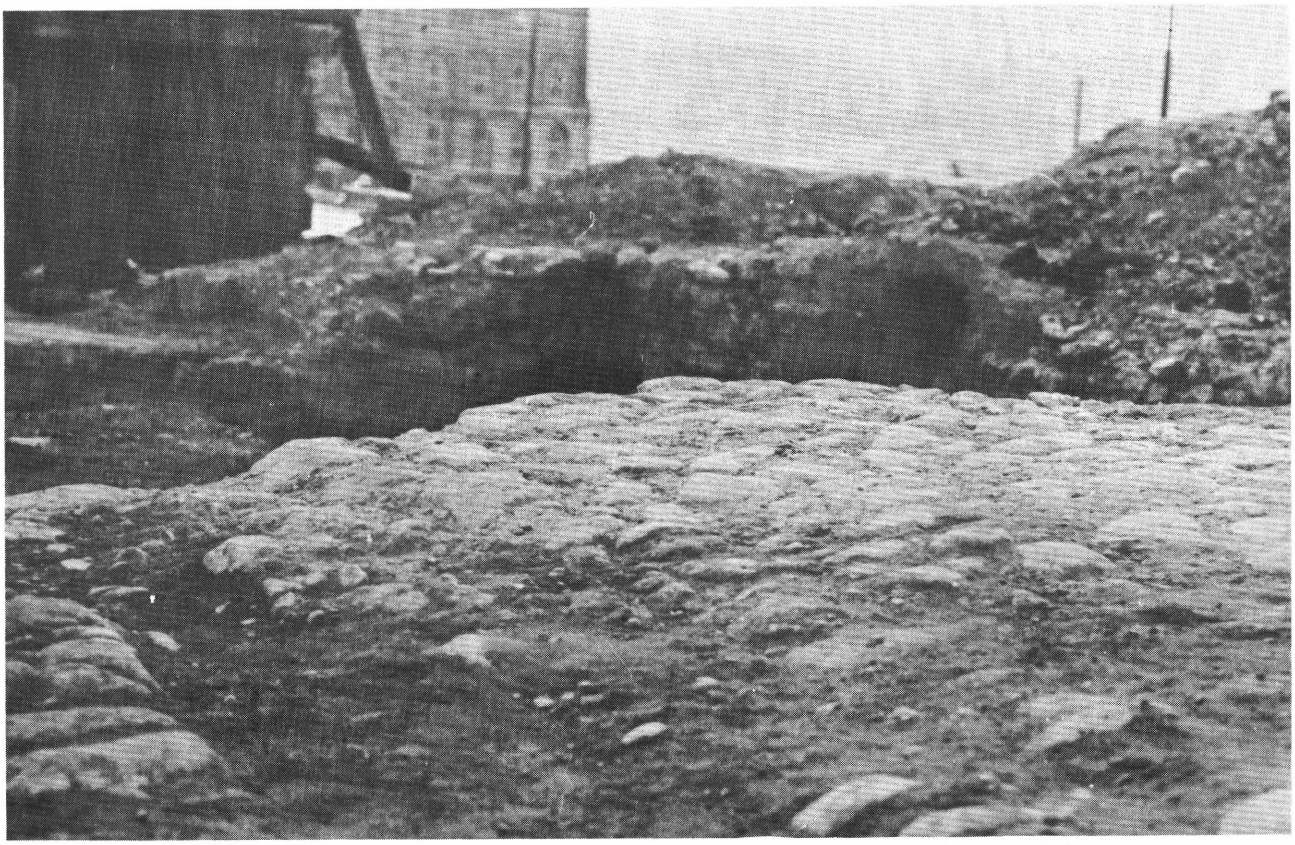

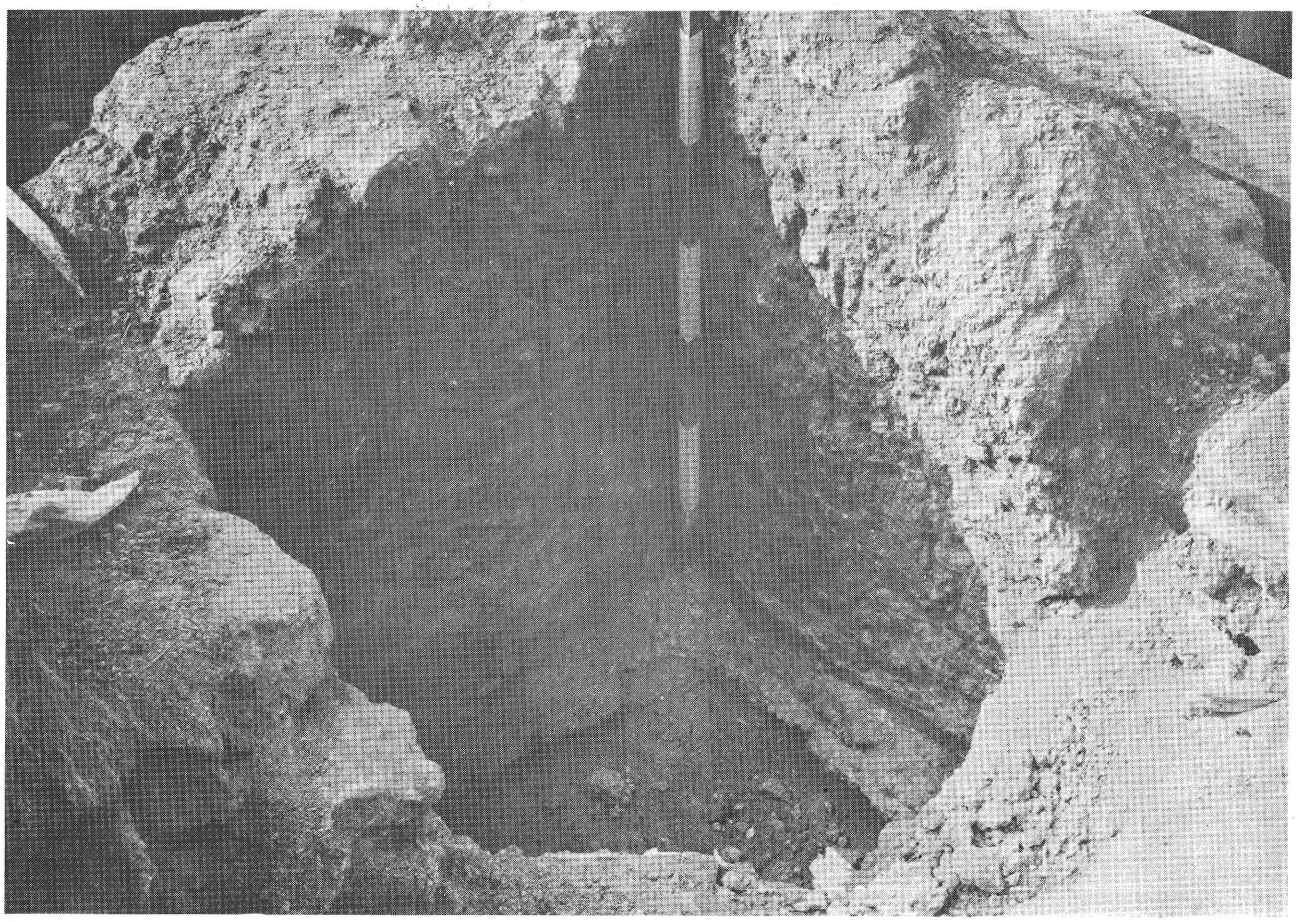

89

90

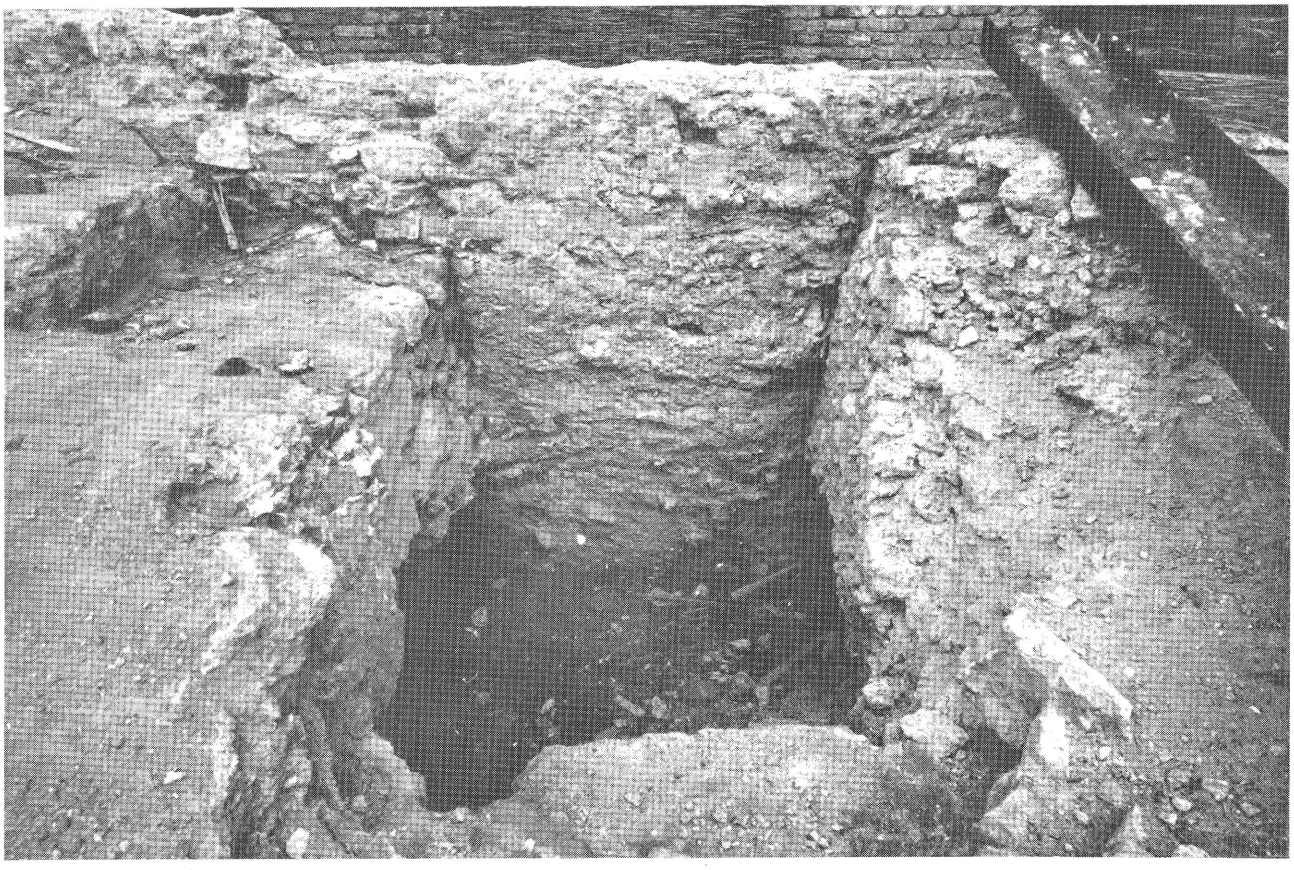

91

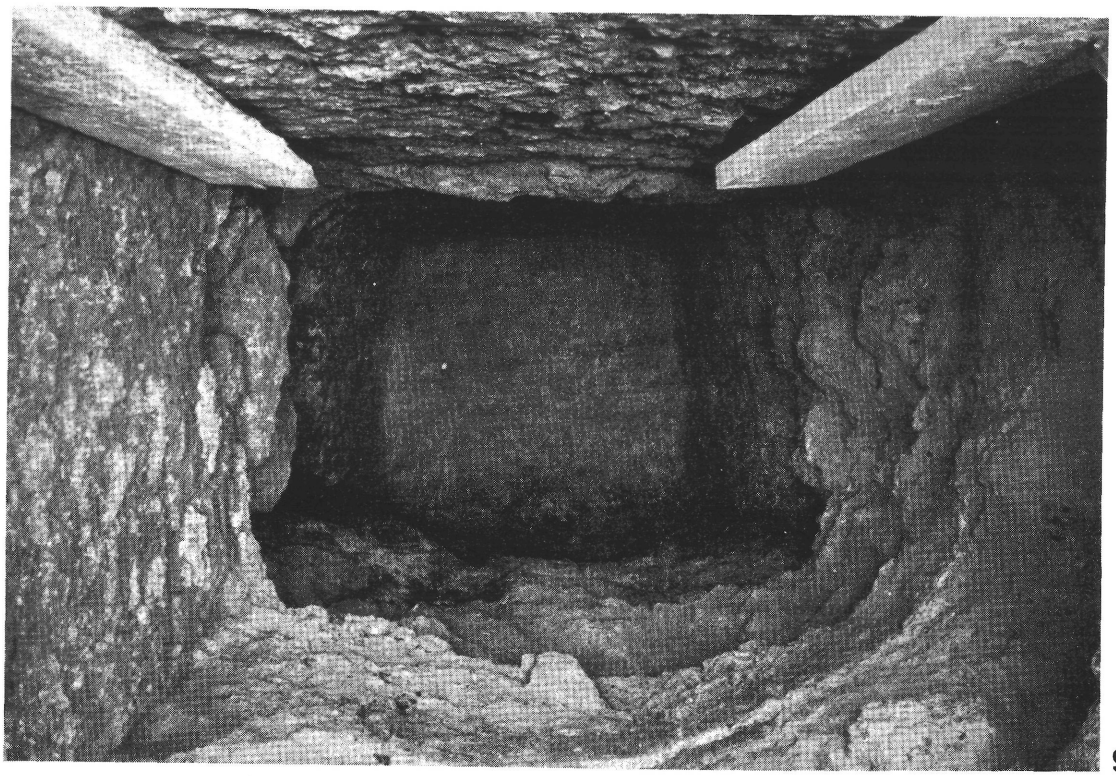

92

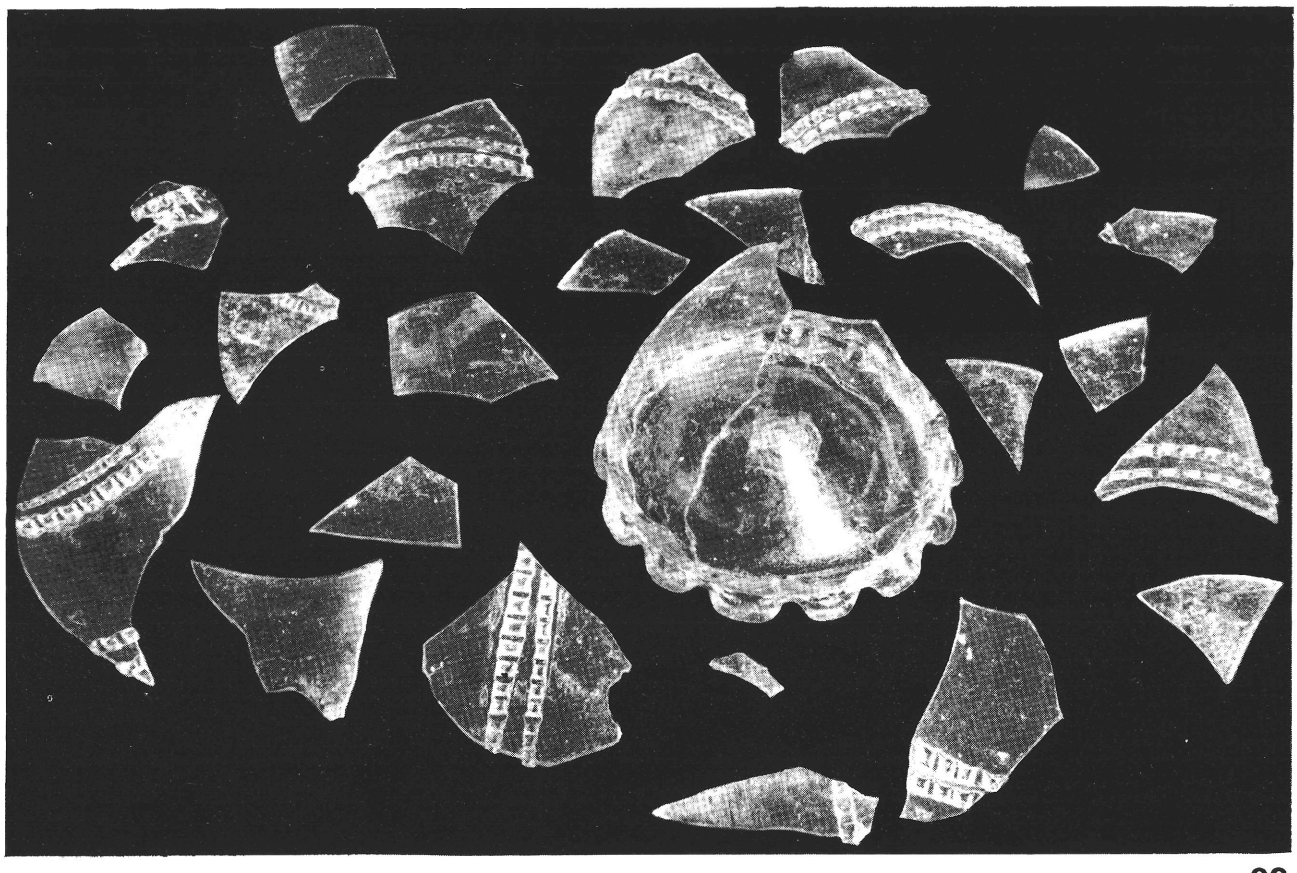

93

94

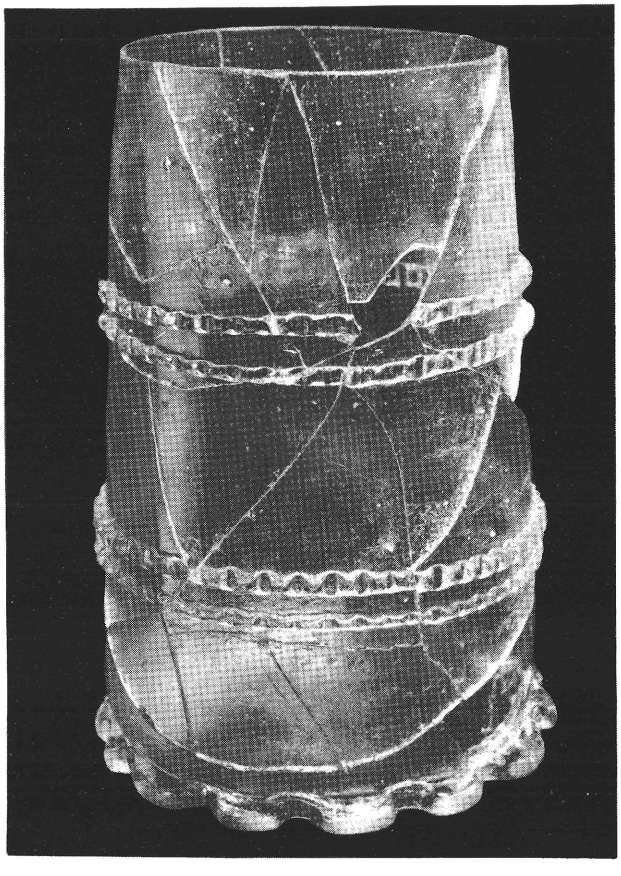

95

96

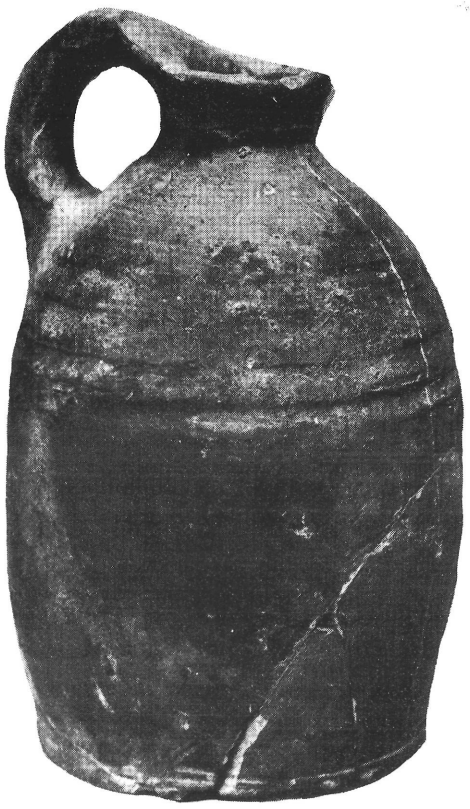

97

98

99

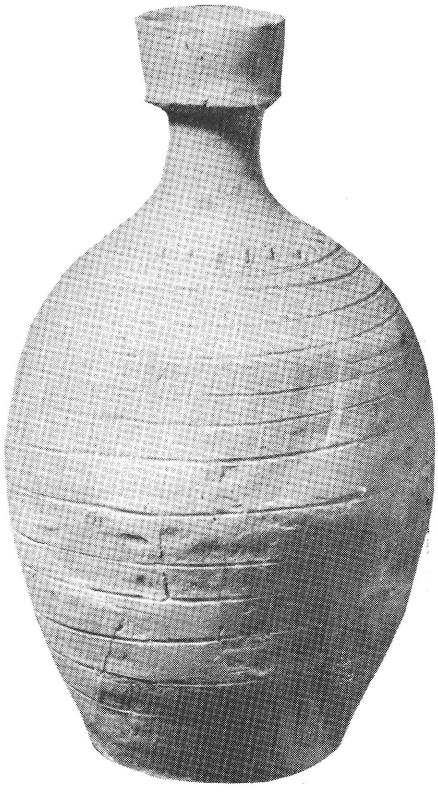

101

100

102

103

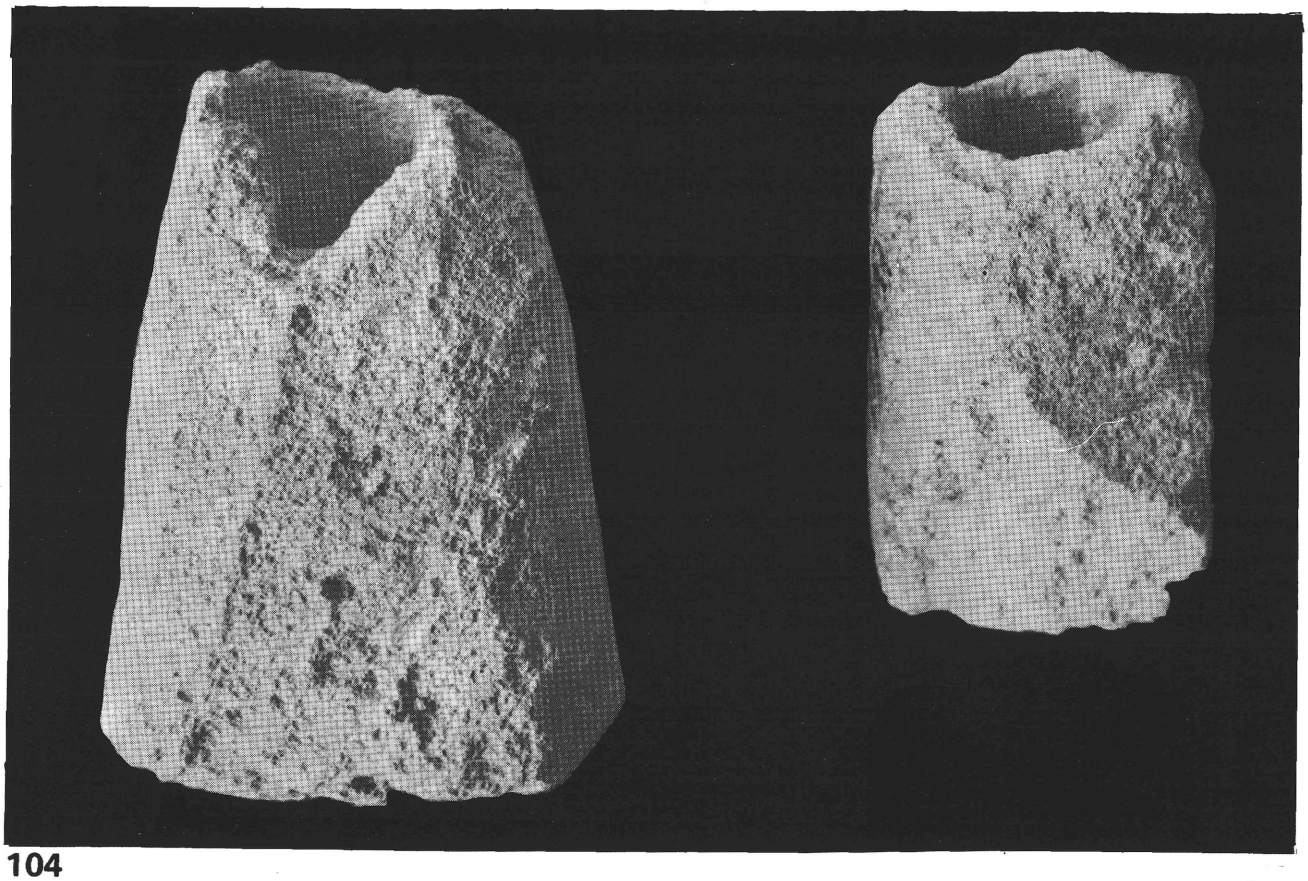

104

105

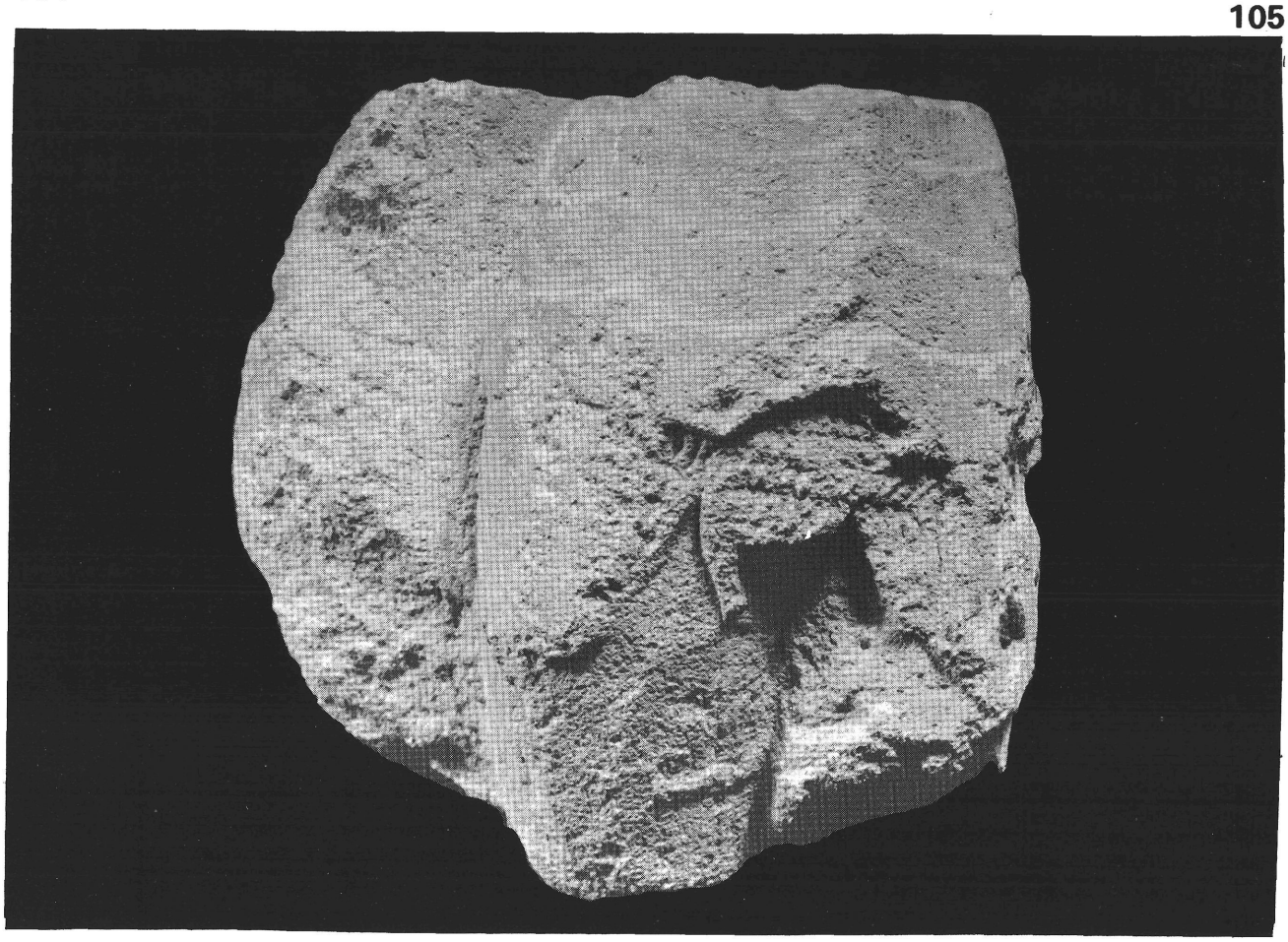

113

106

107

108

109

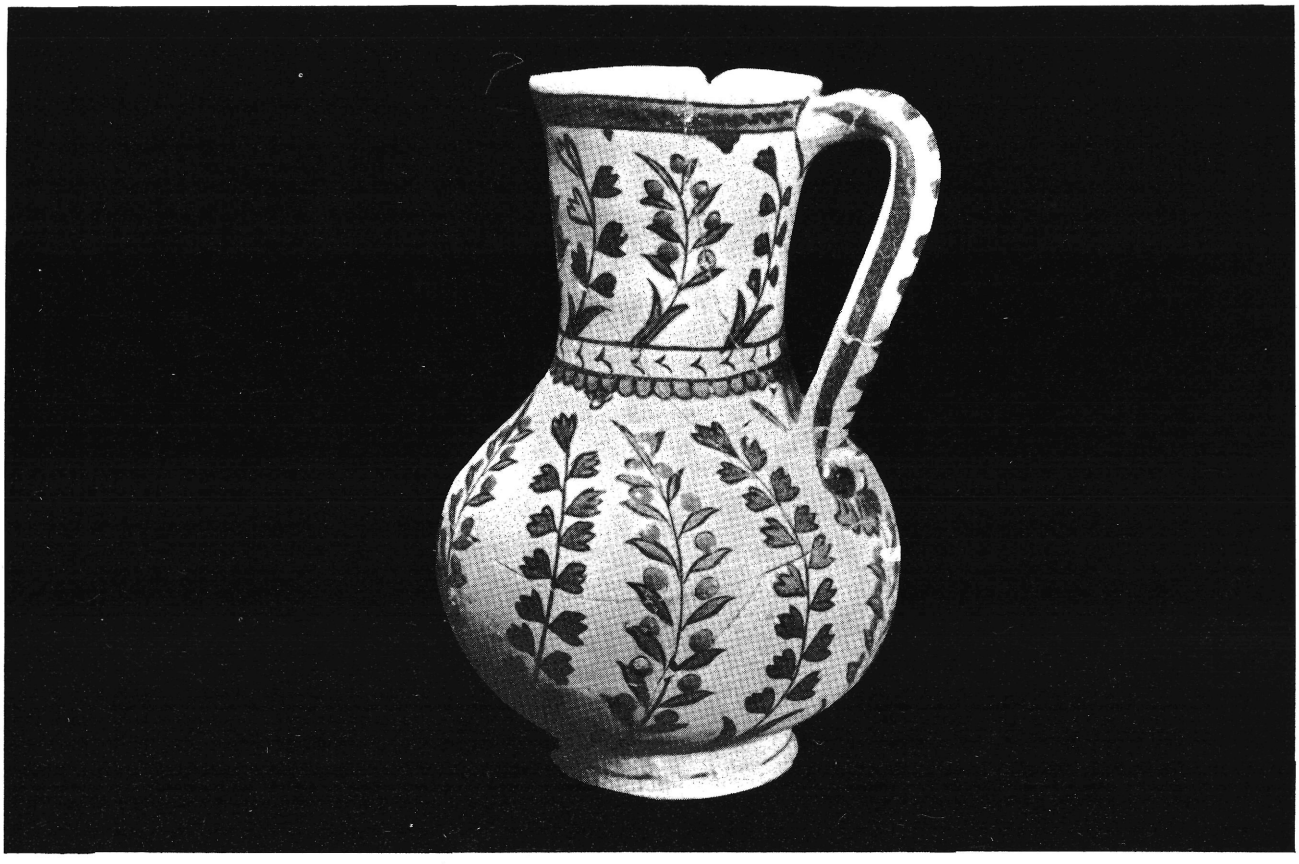

115

110

111

116

112

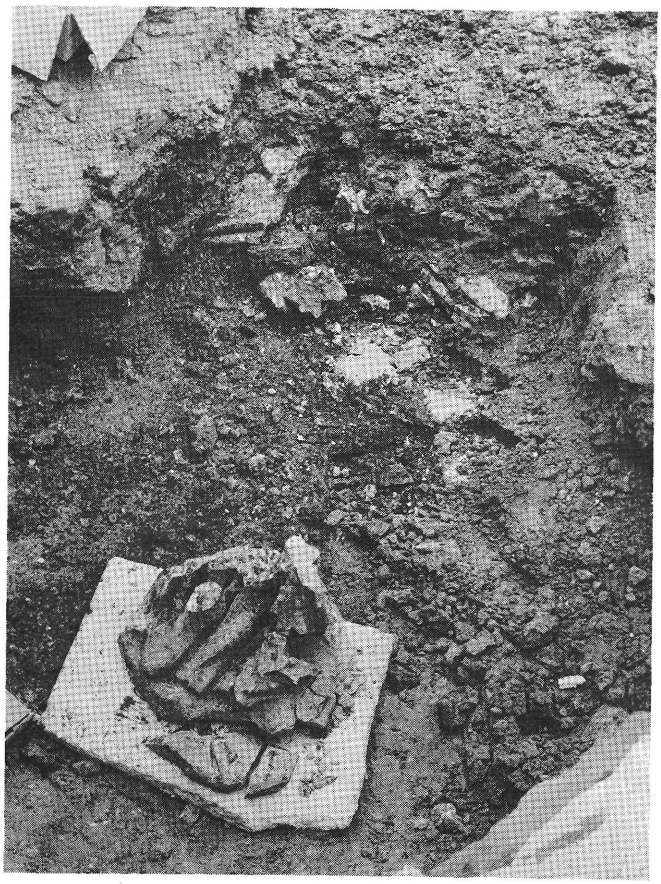

113

114

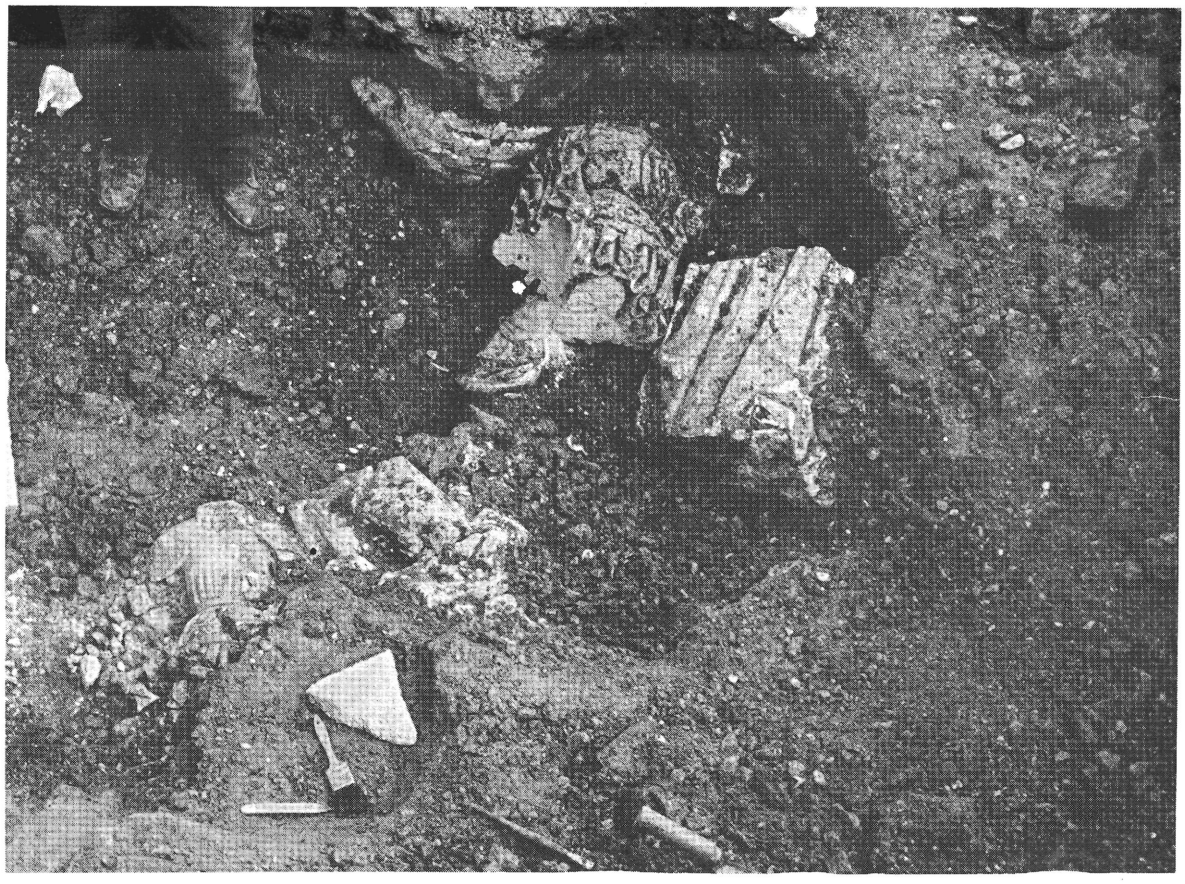

115

116

117

118

120

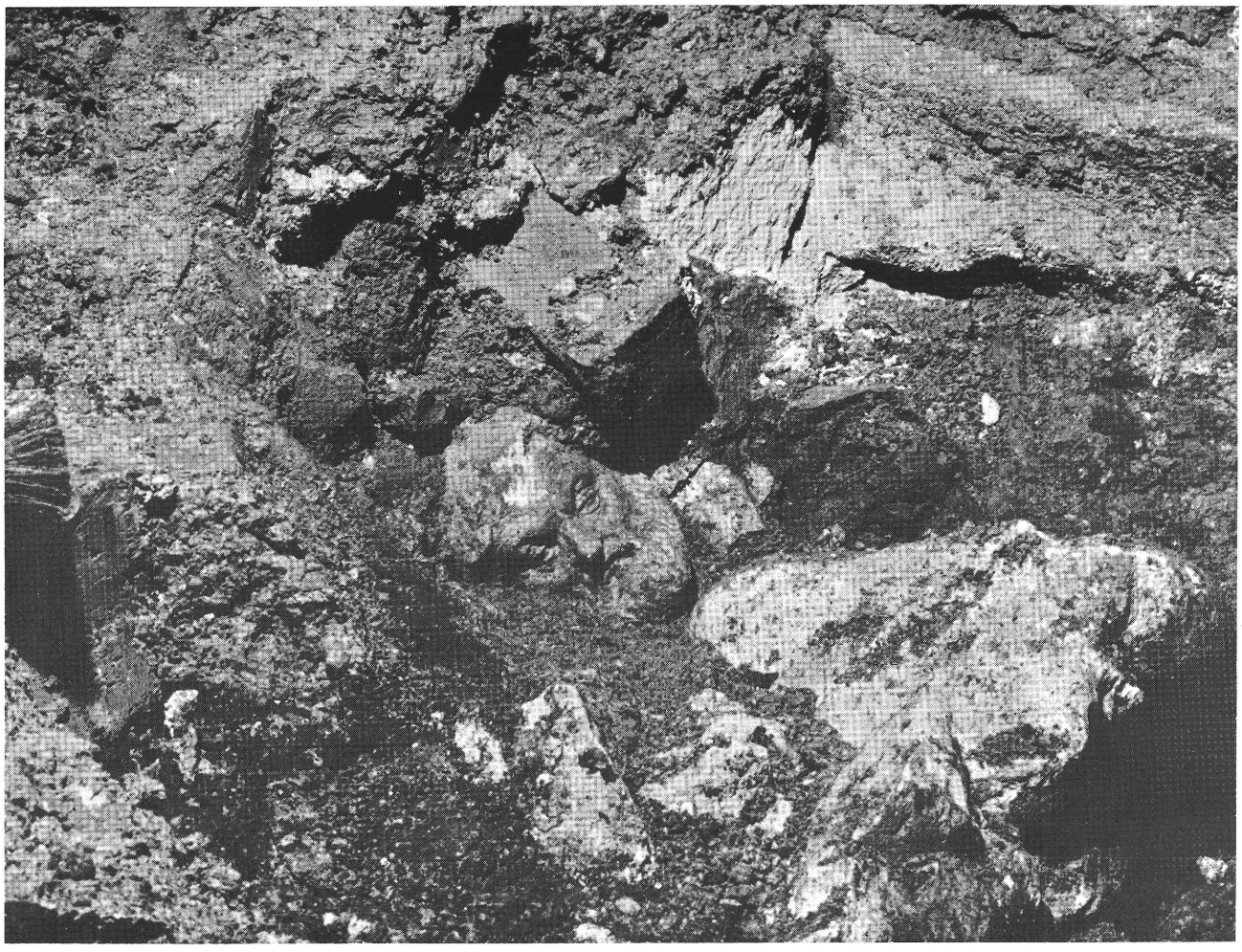

119

120

121

122

123

124

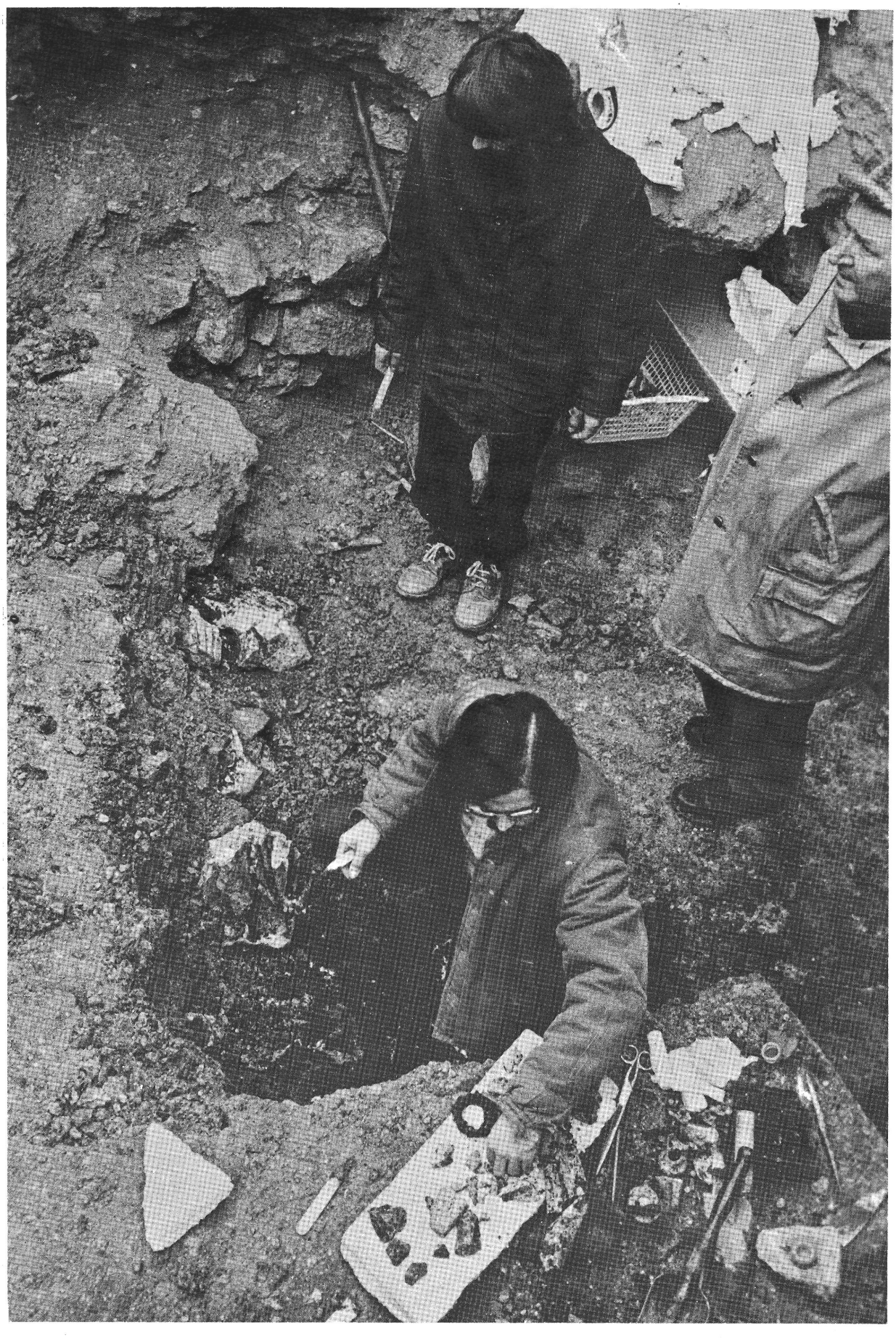

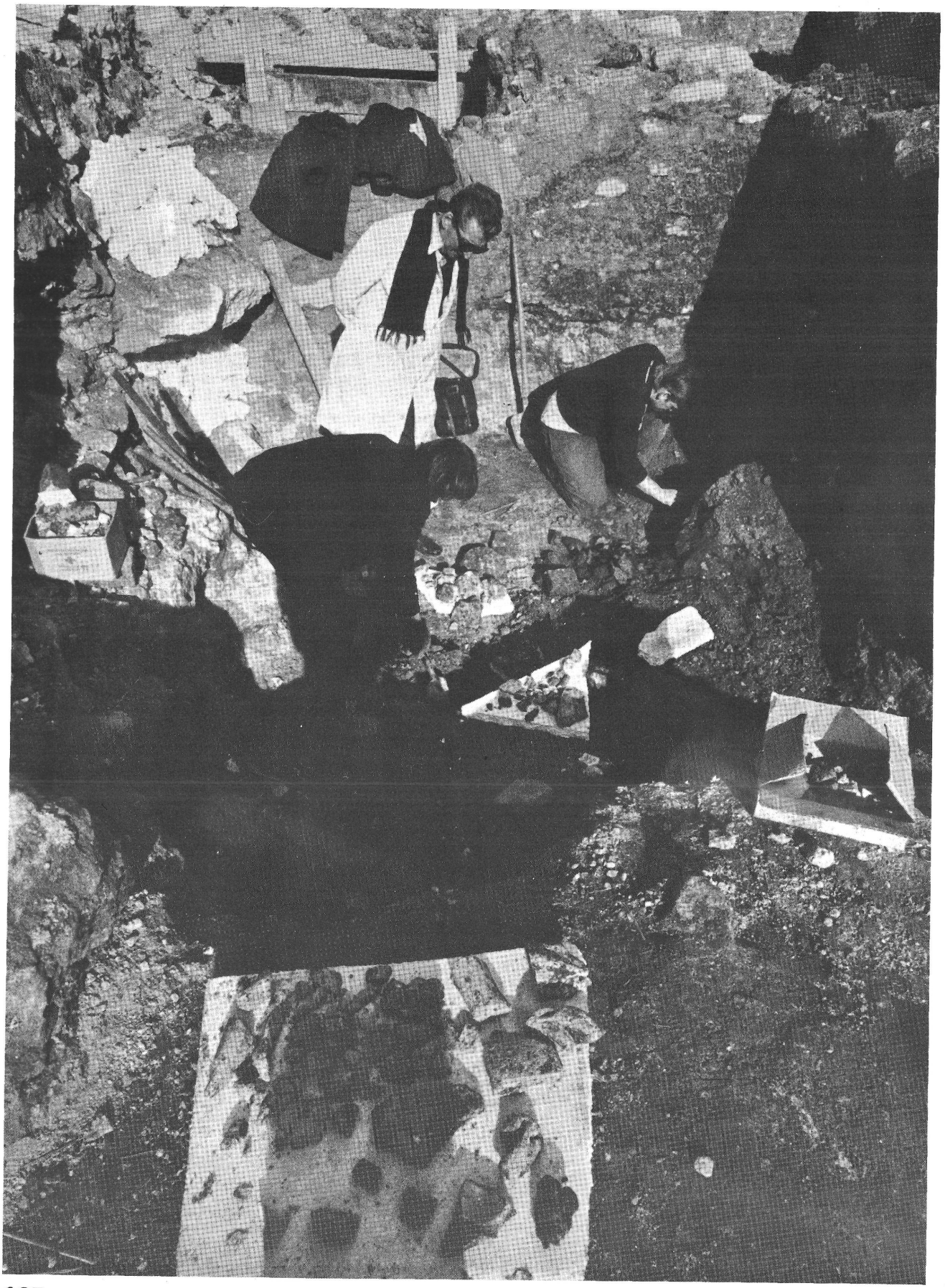

125

126

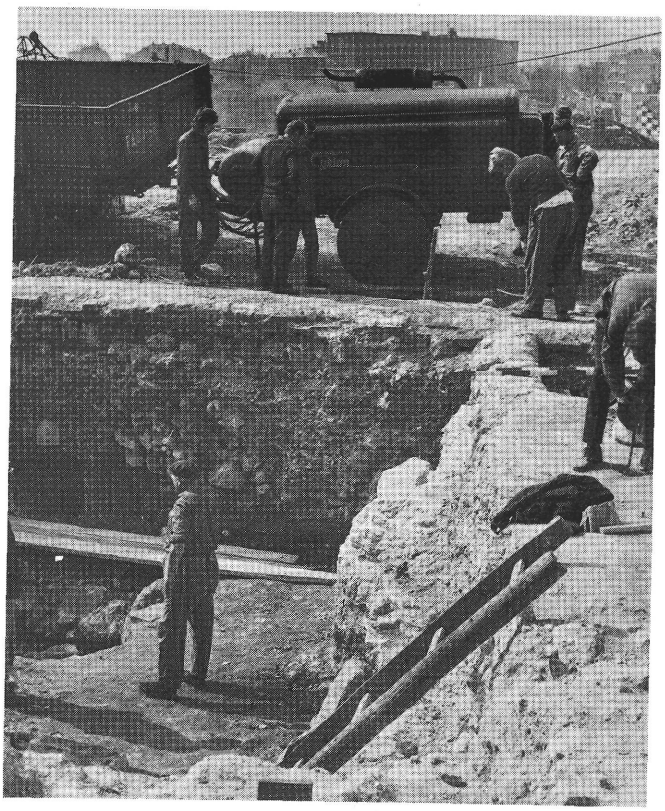

126

127

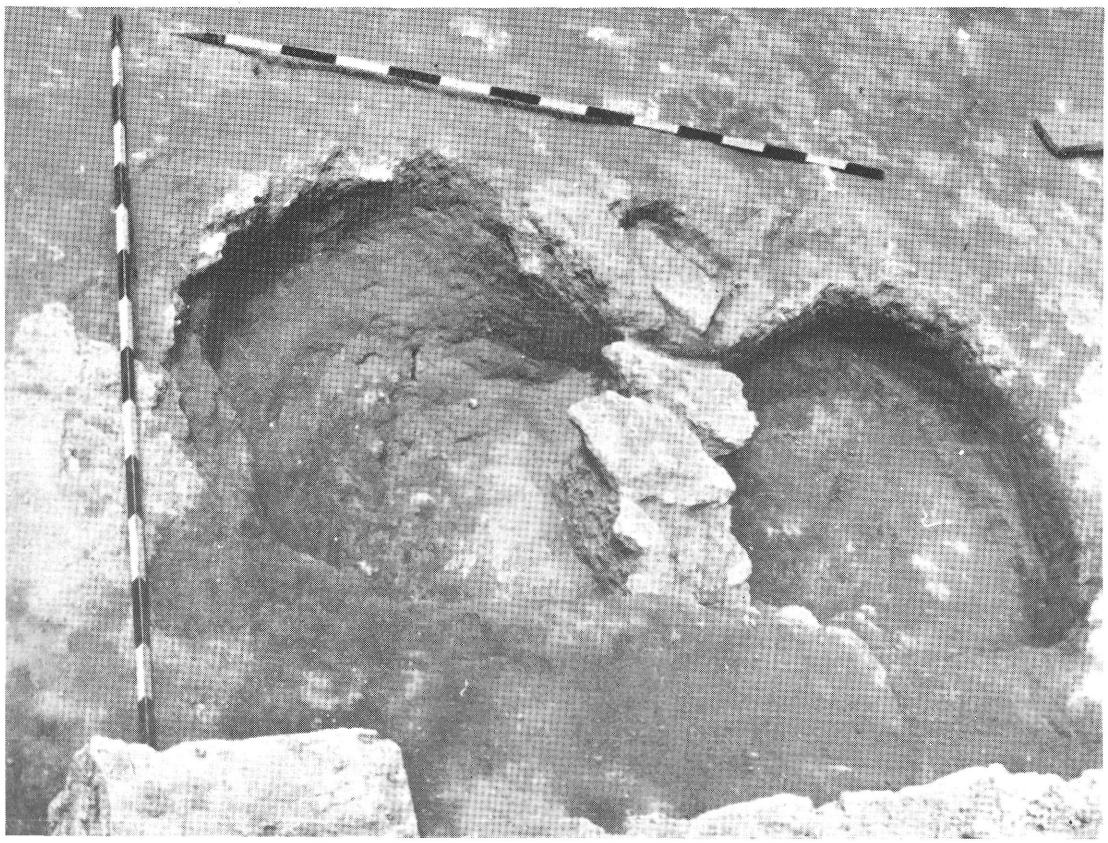

128

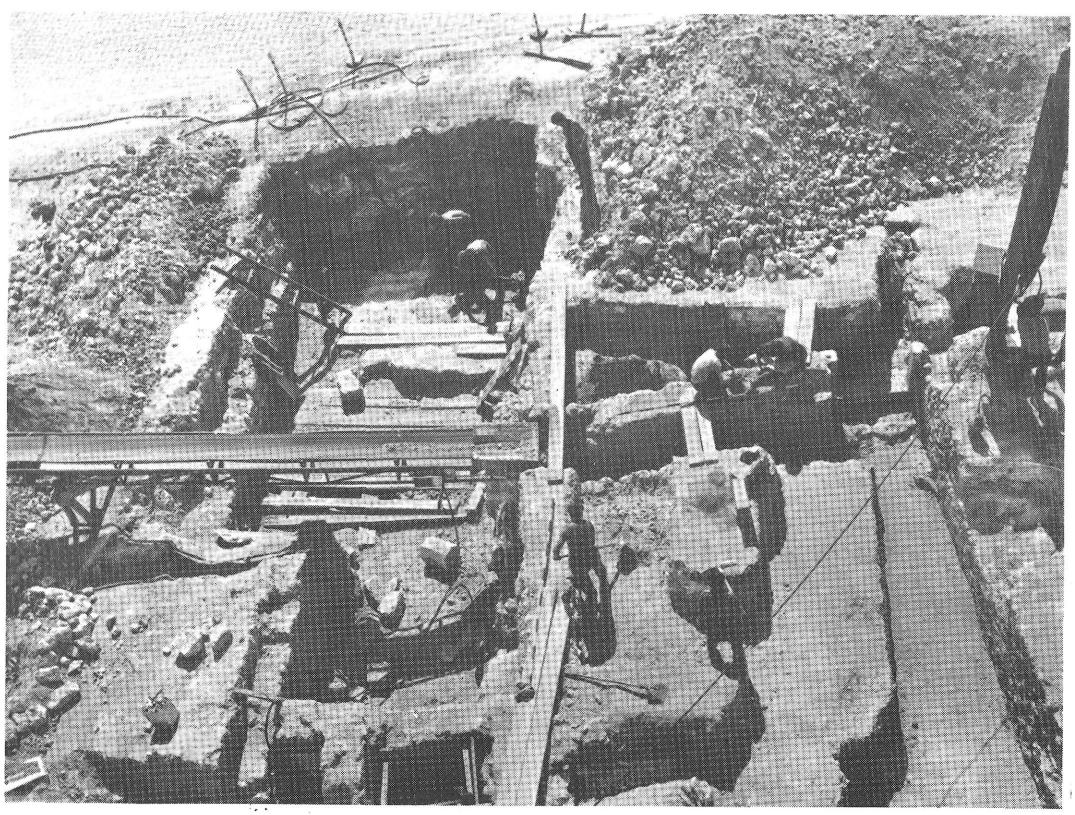

129

128

130

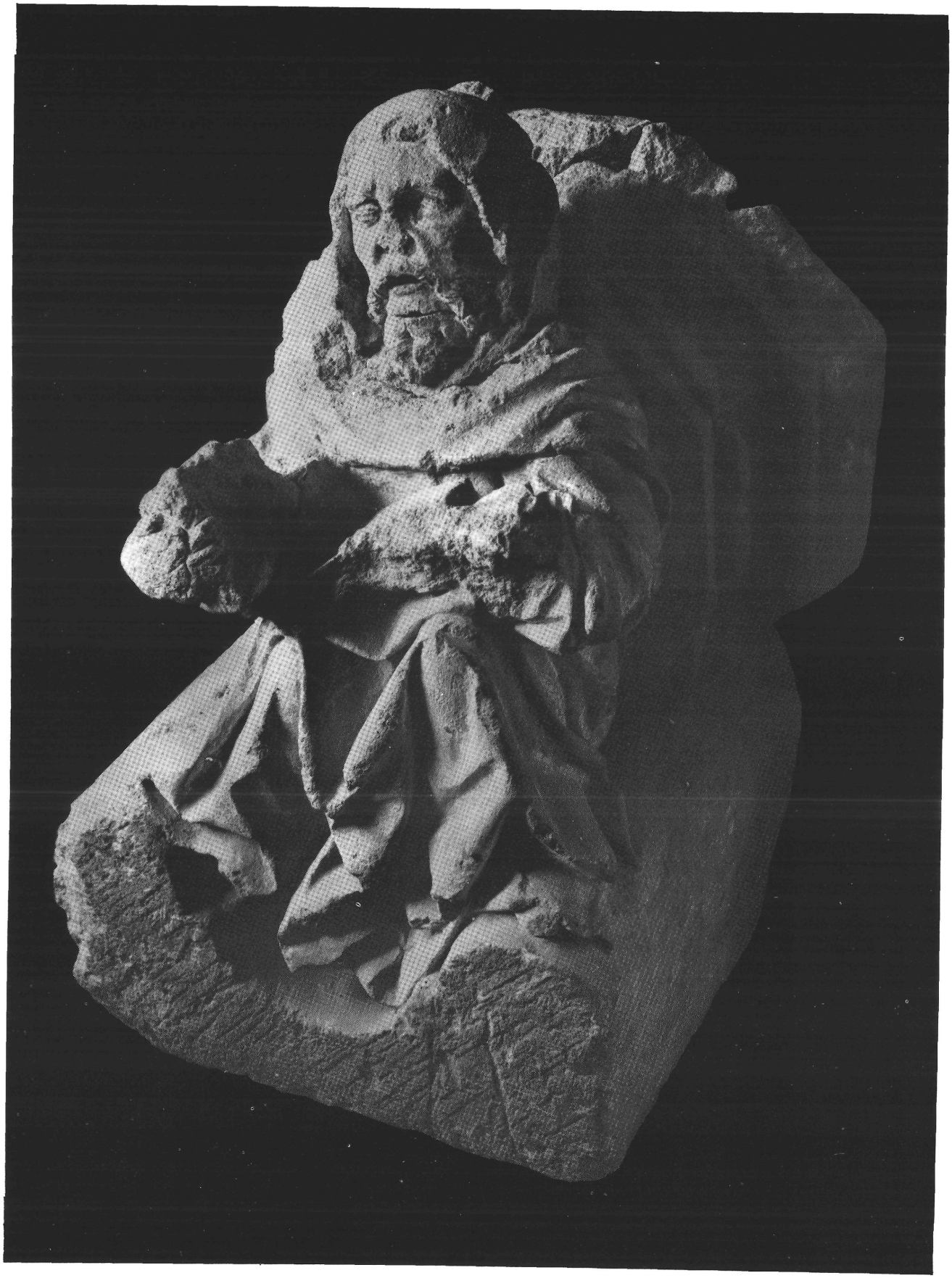

131

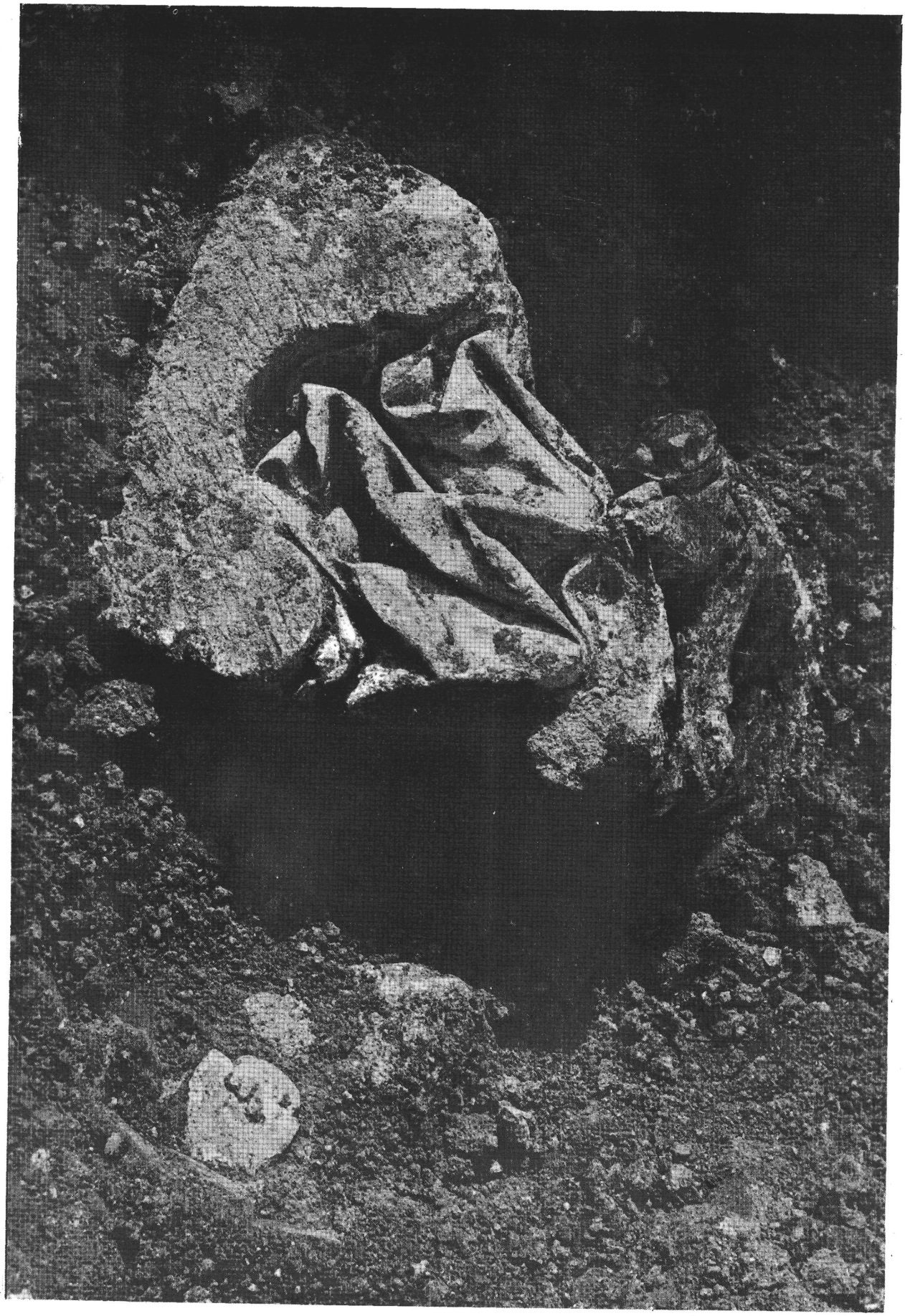

132

131

133

132

134

135

136

134

137

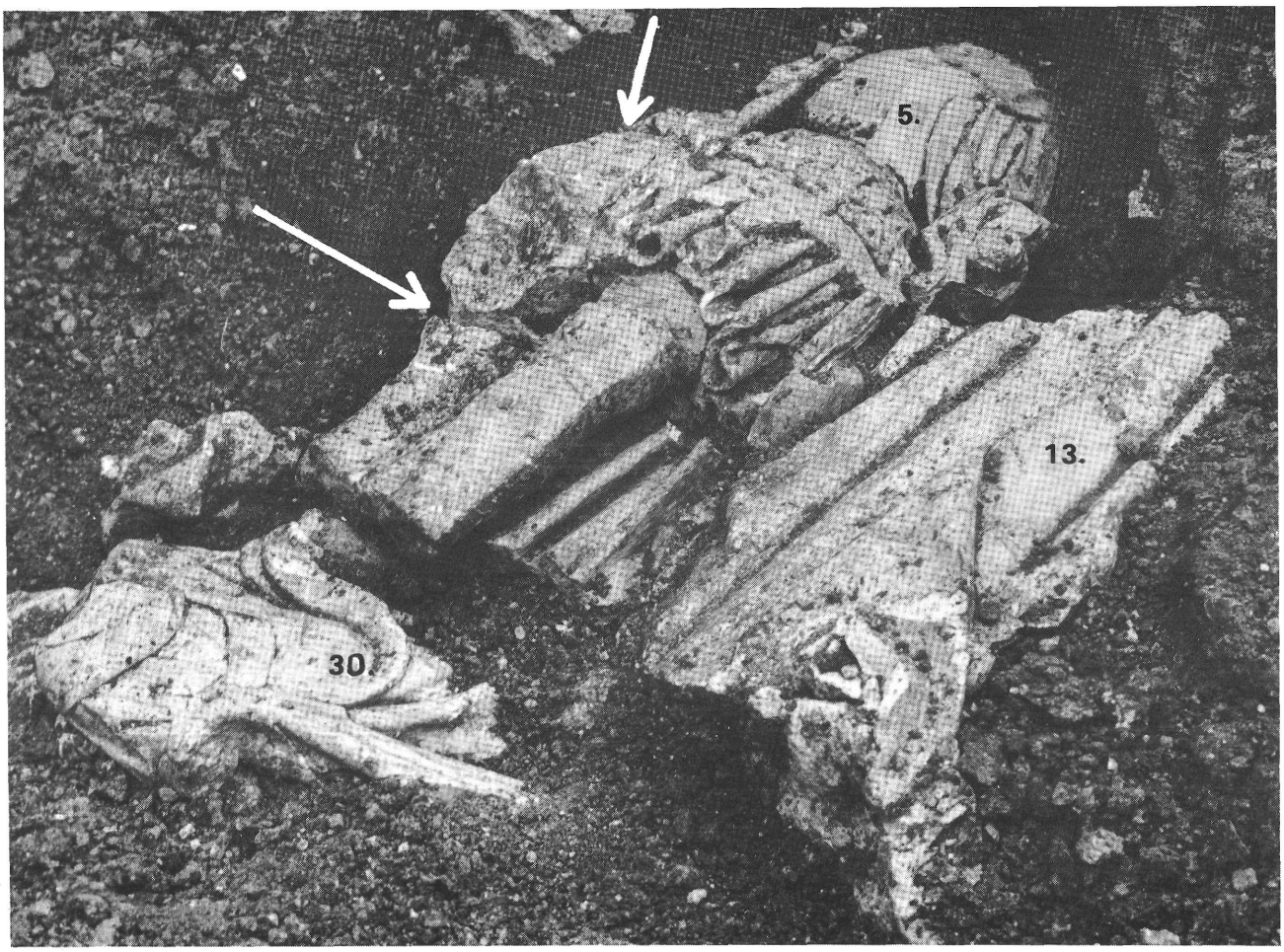

138

139

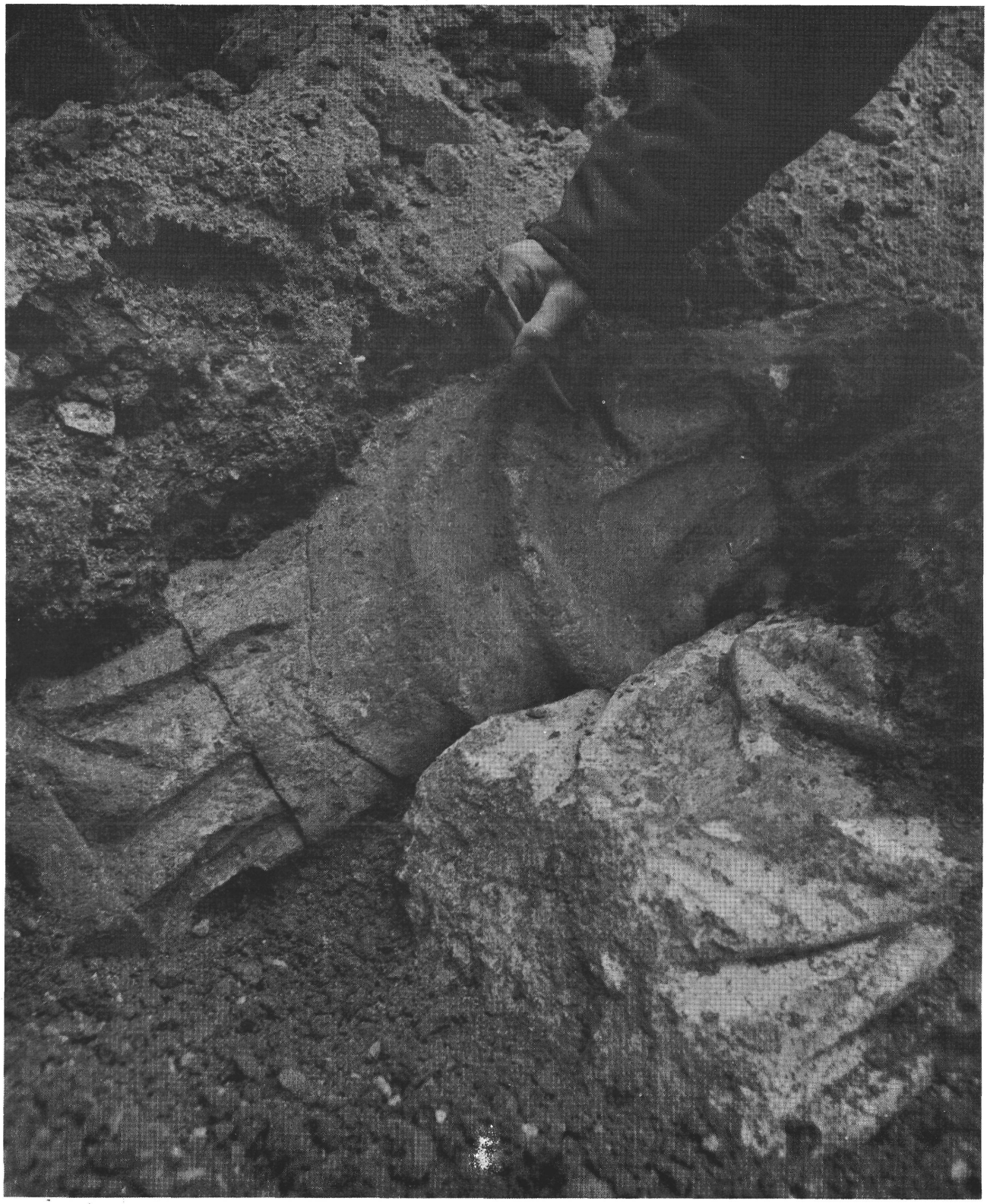

140

141

142

143

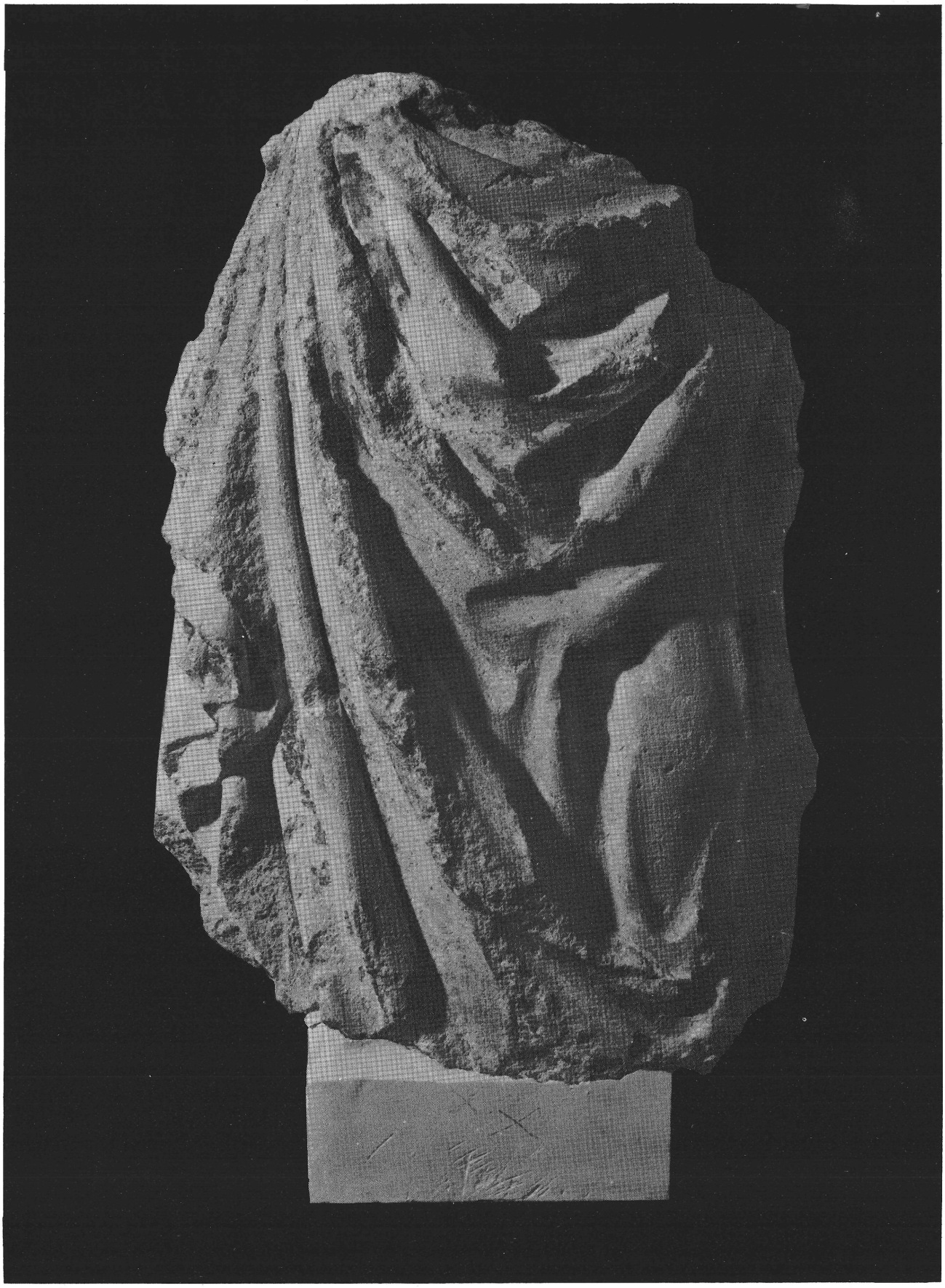

144

145

146

147

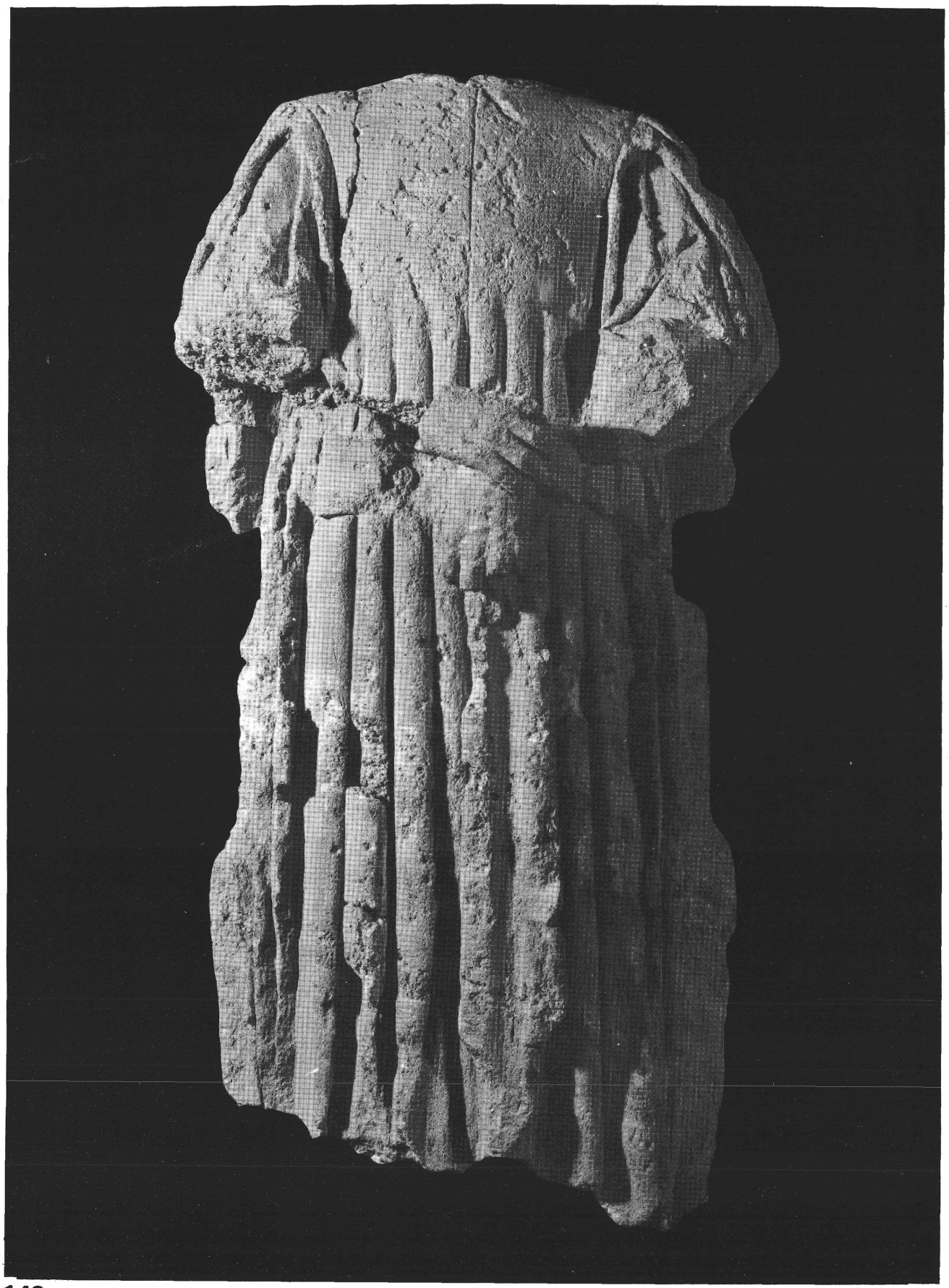

148

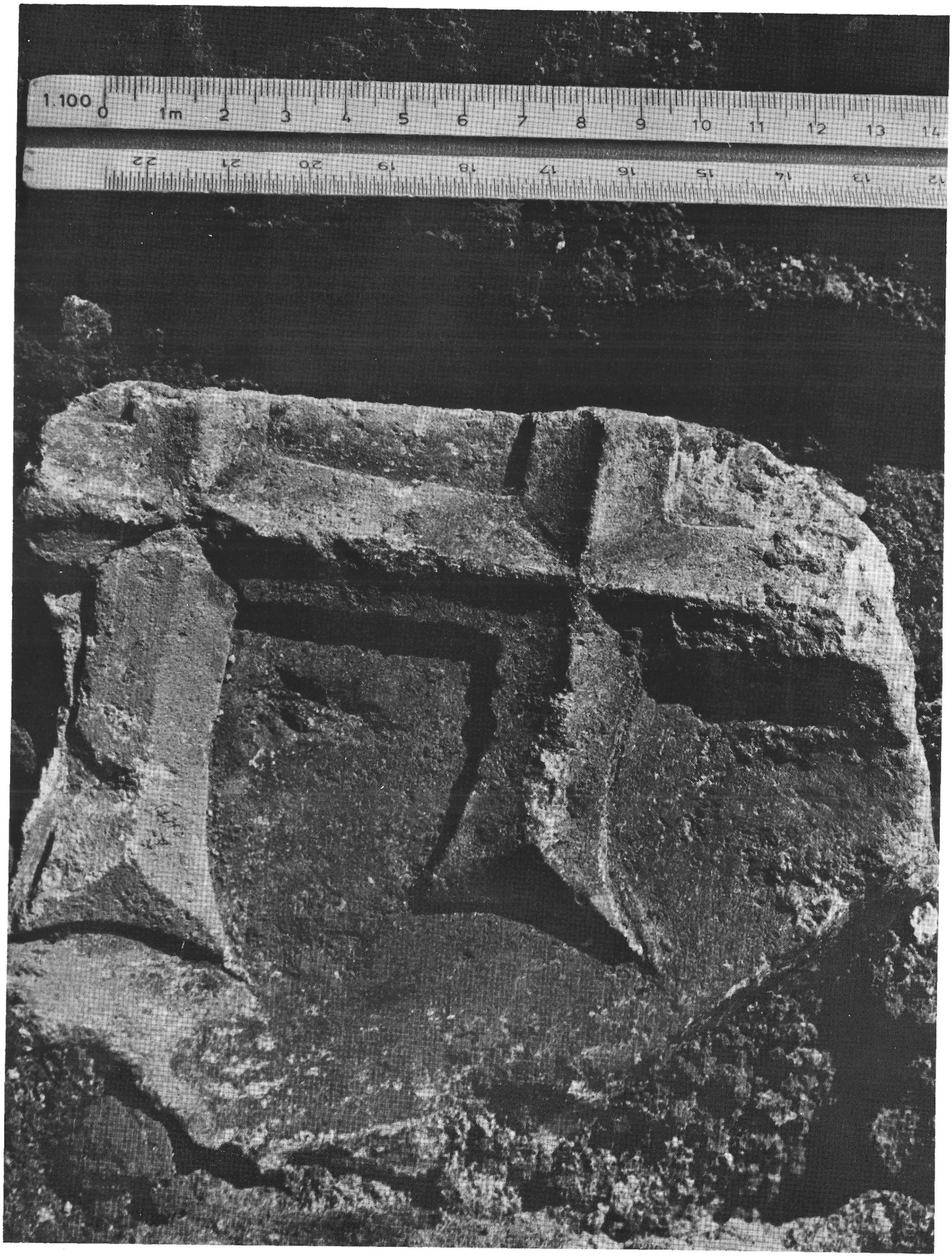

149

150

151

152

153

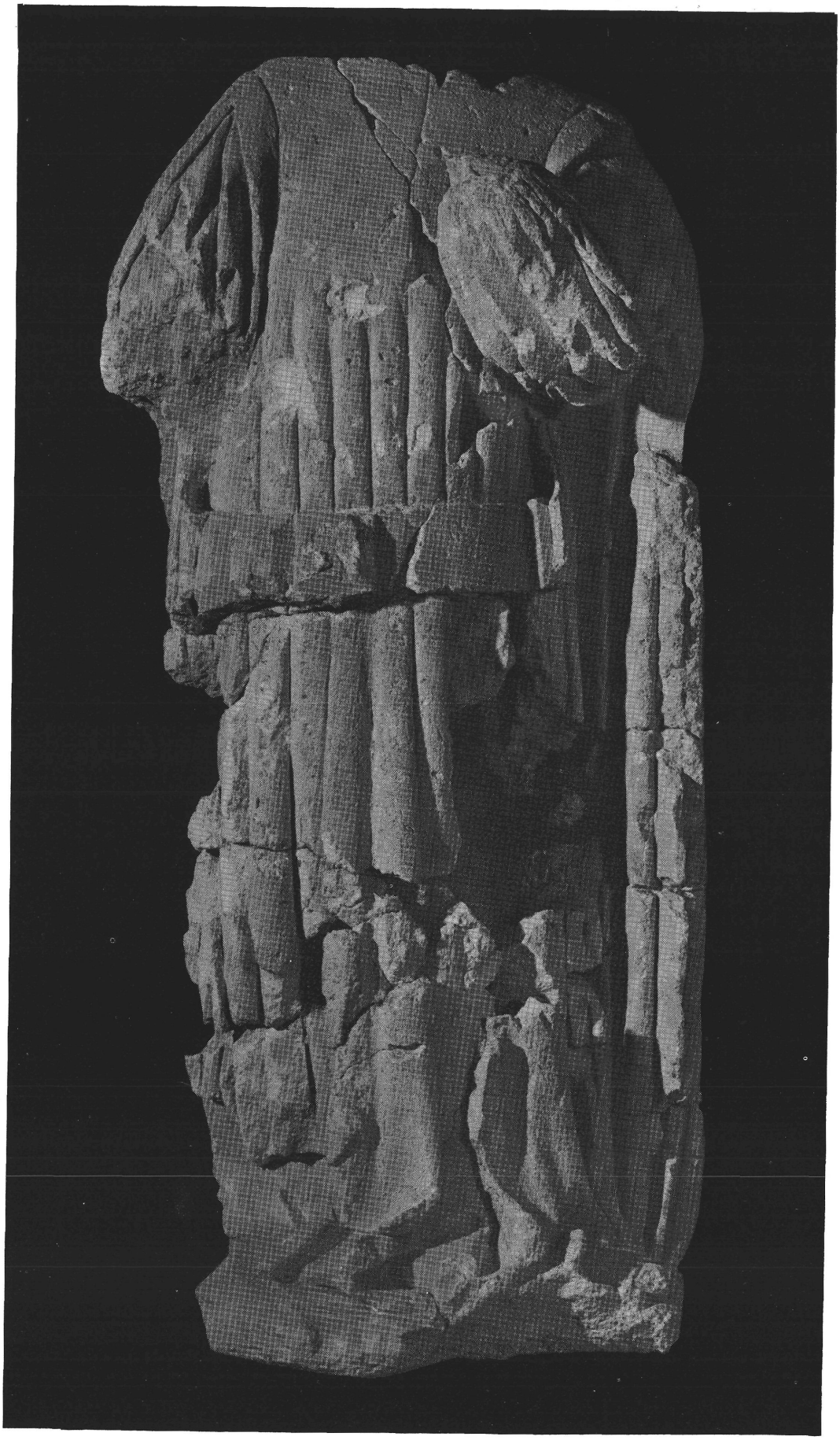

154

155

156

157

158

159

160

161

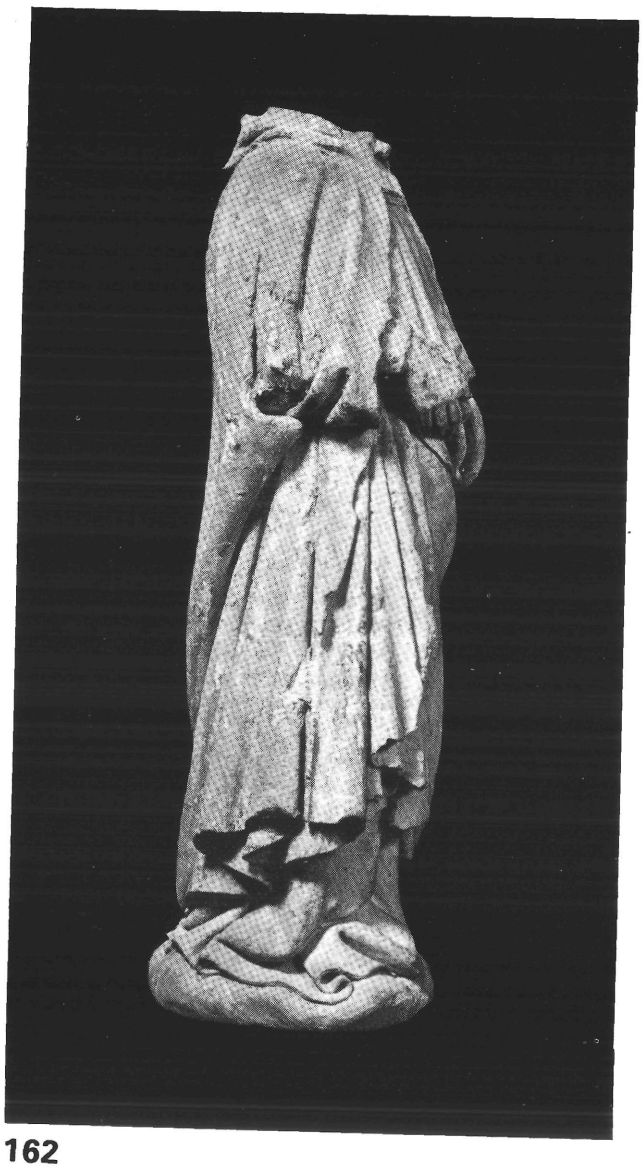

162

163

164

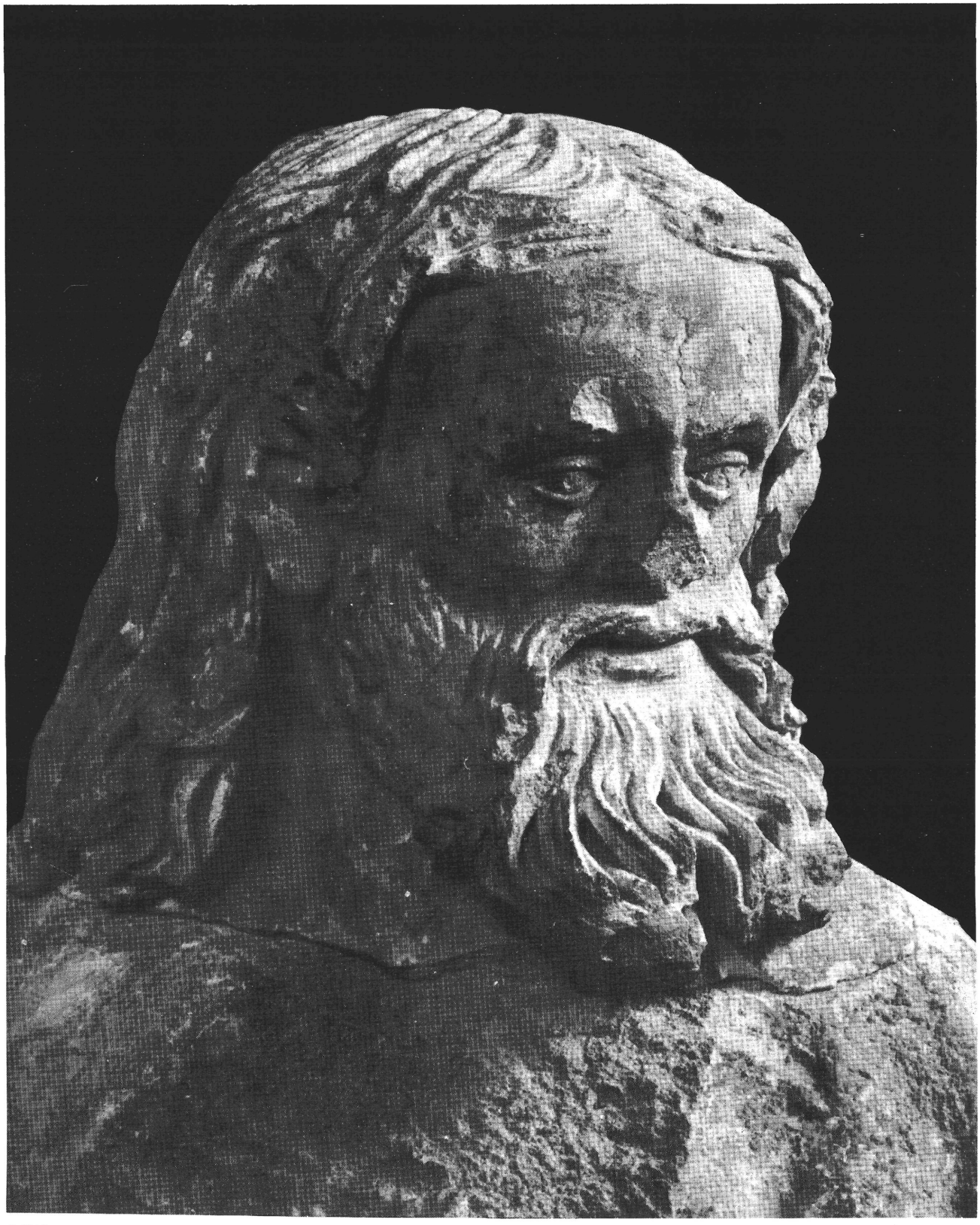

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

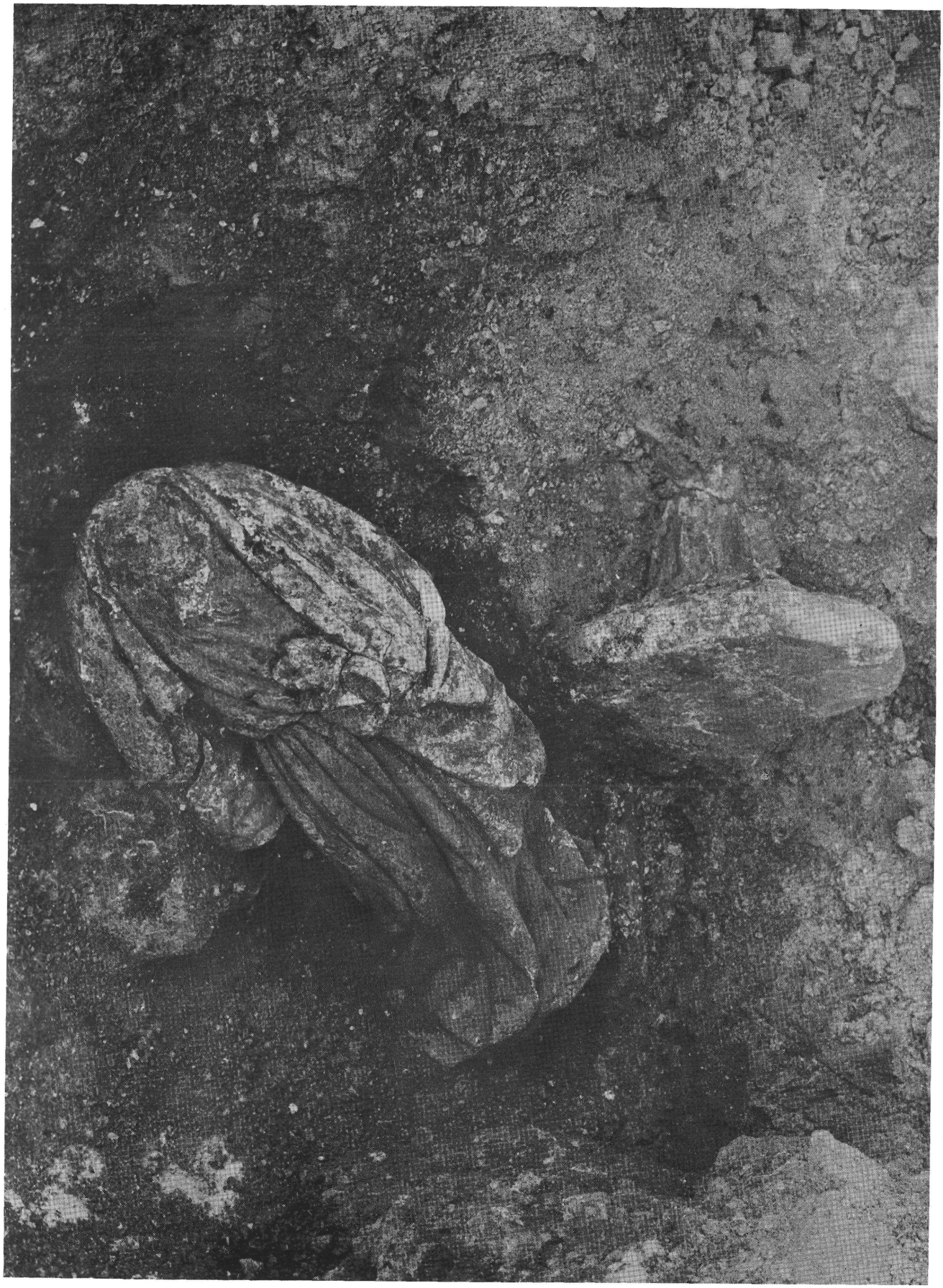

177

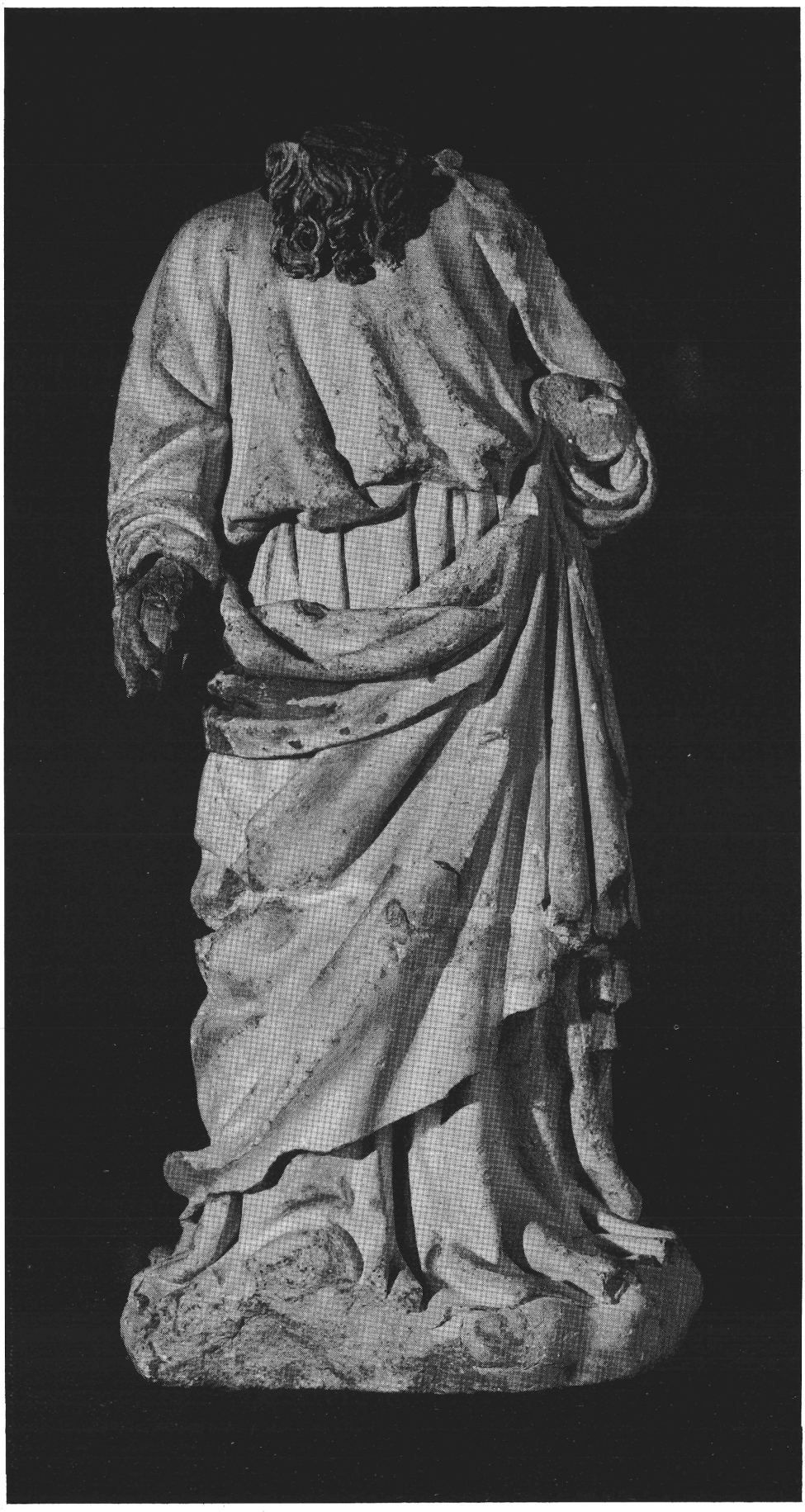

178

179

180

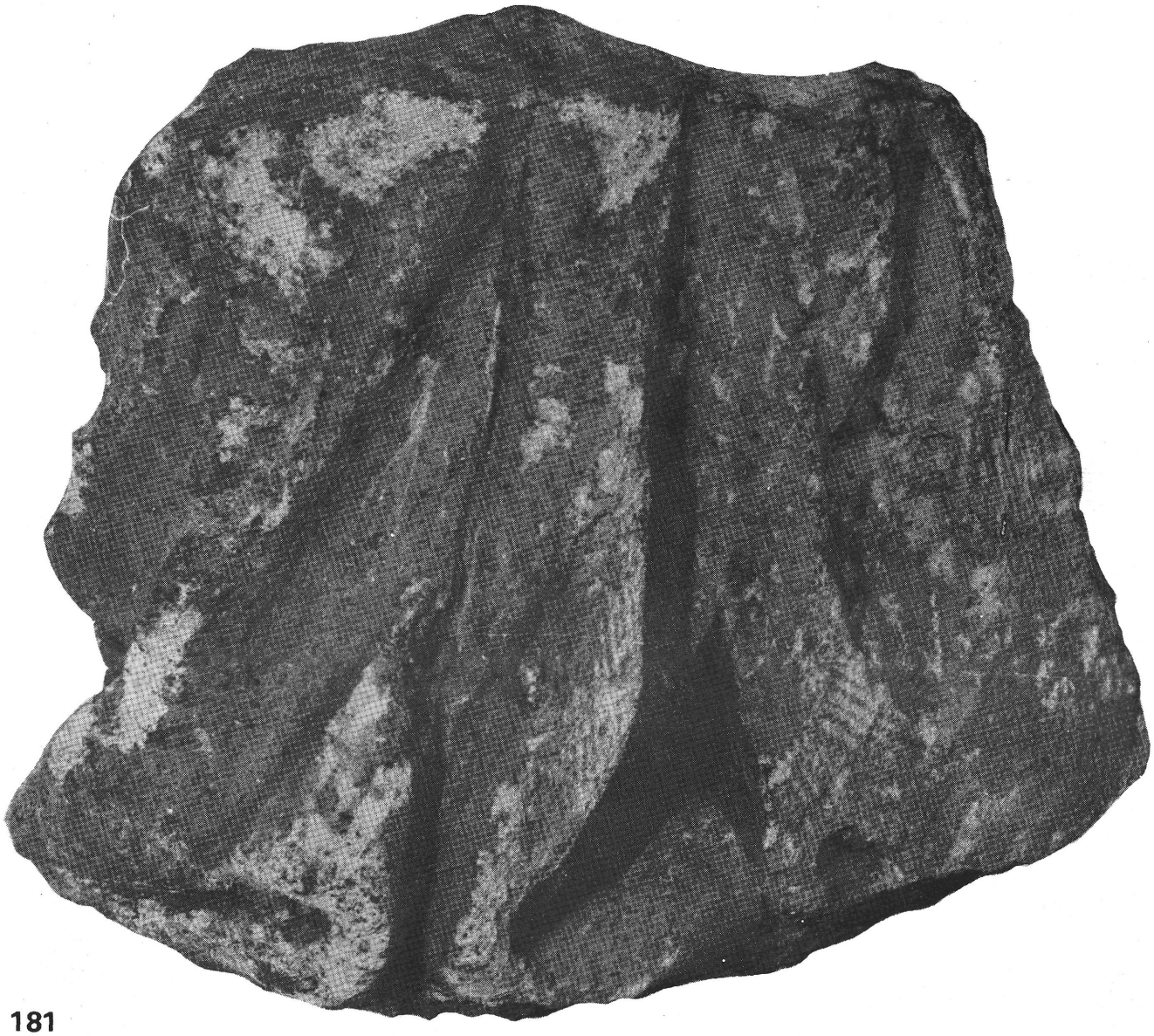

181

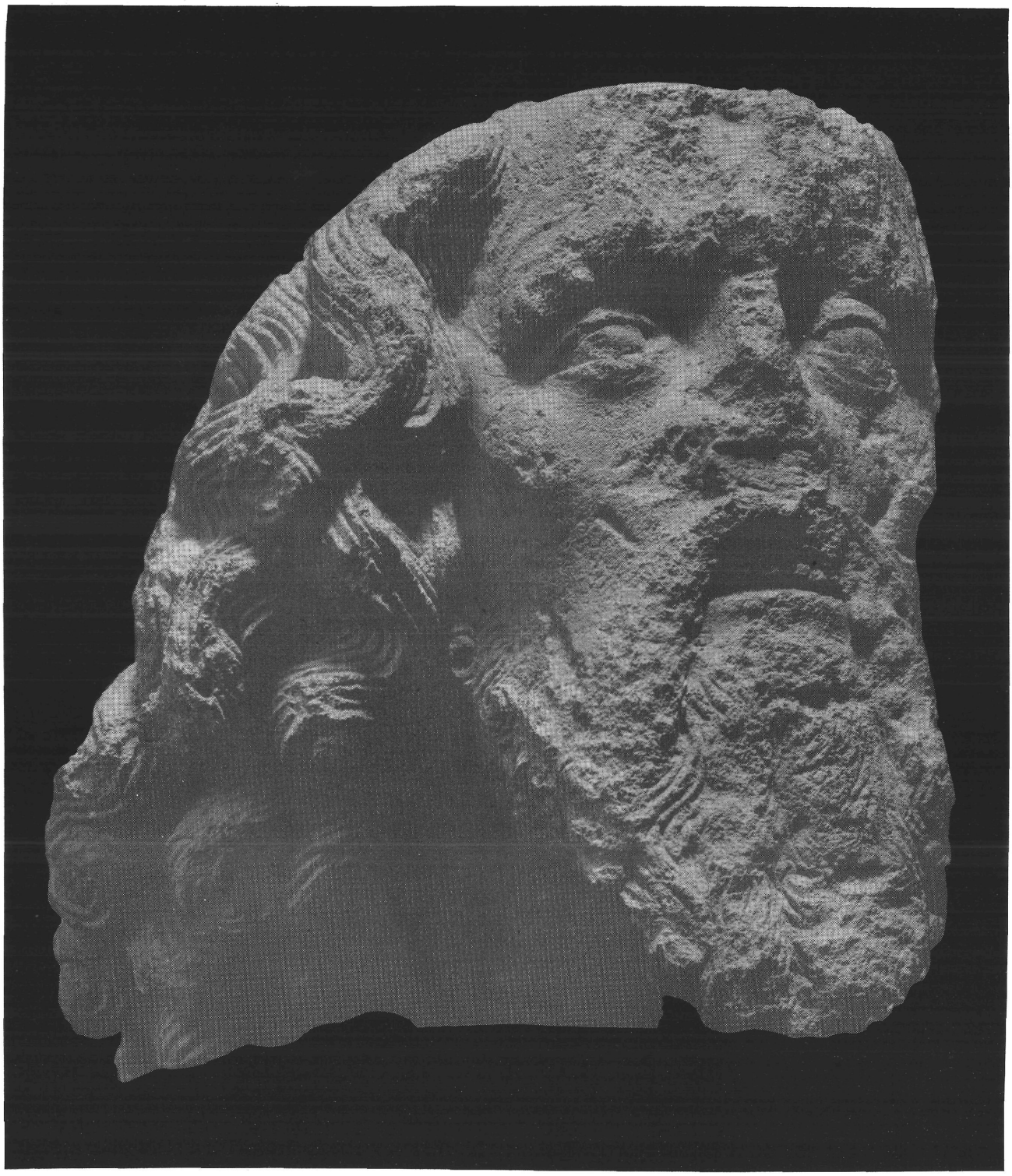

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

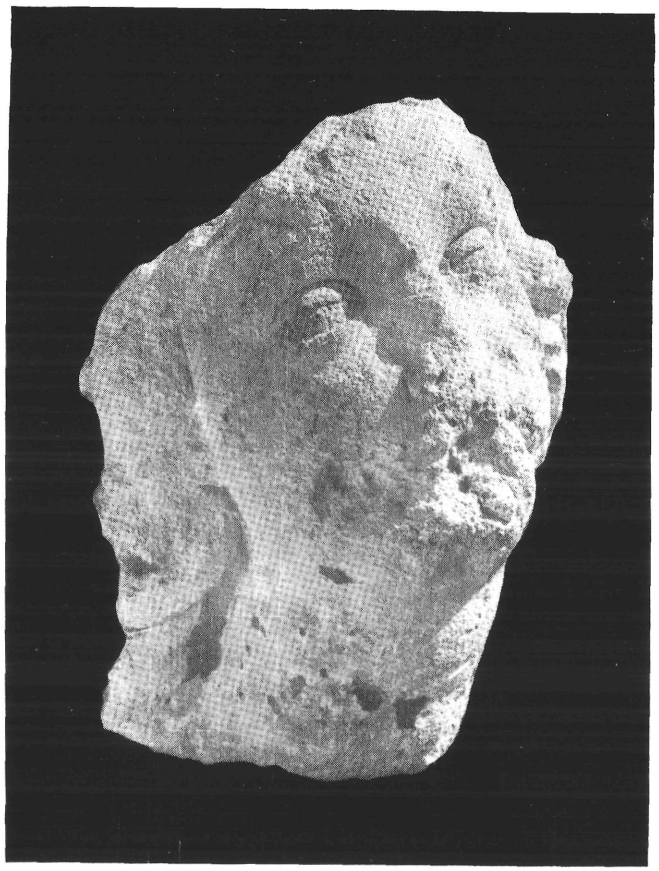

194

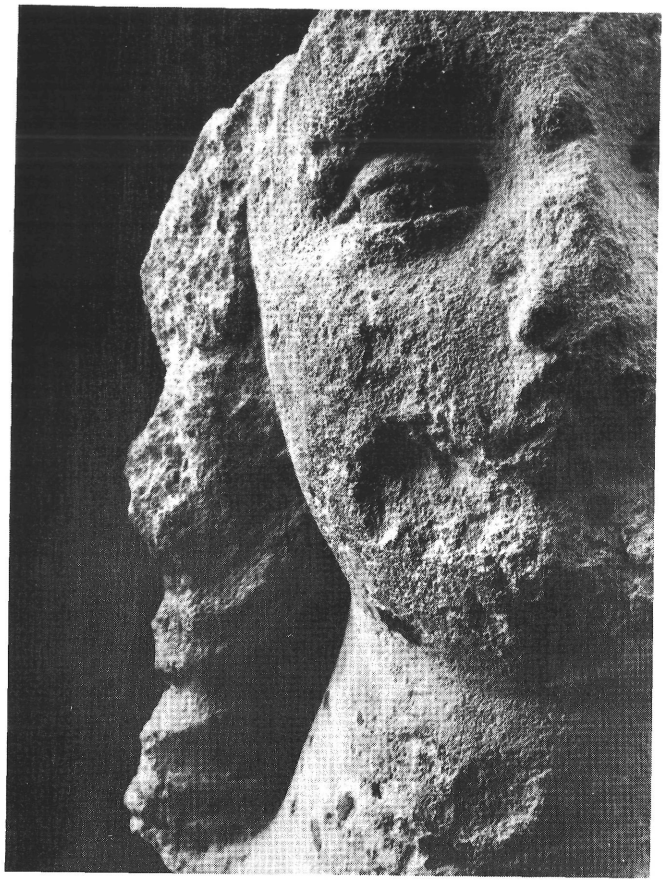

195

196

197

198

199

200

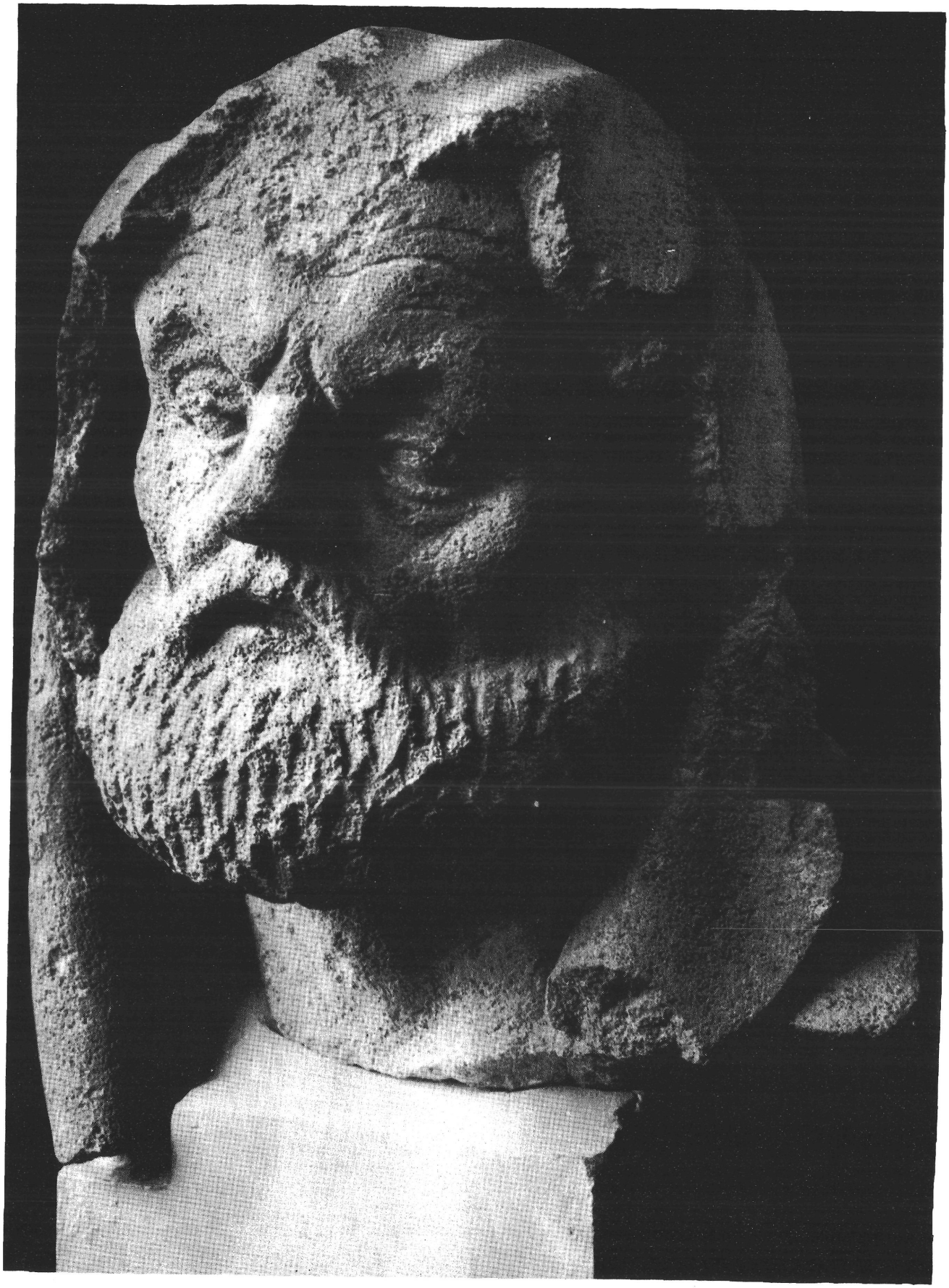

201

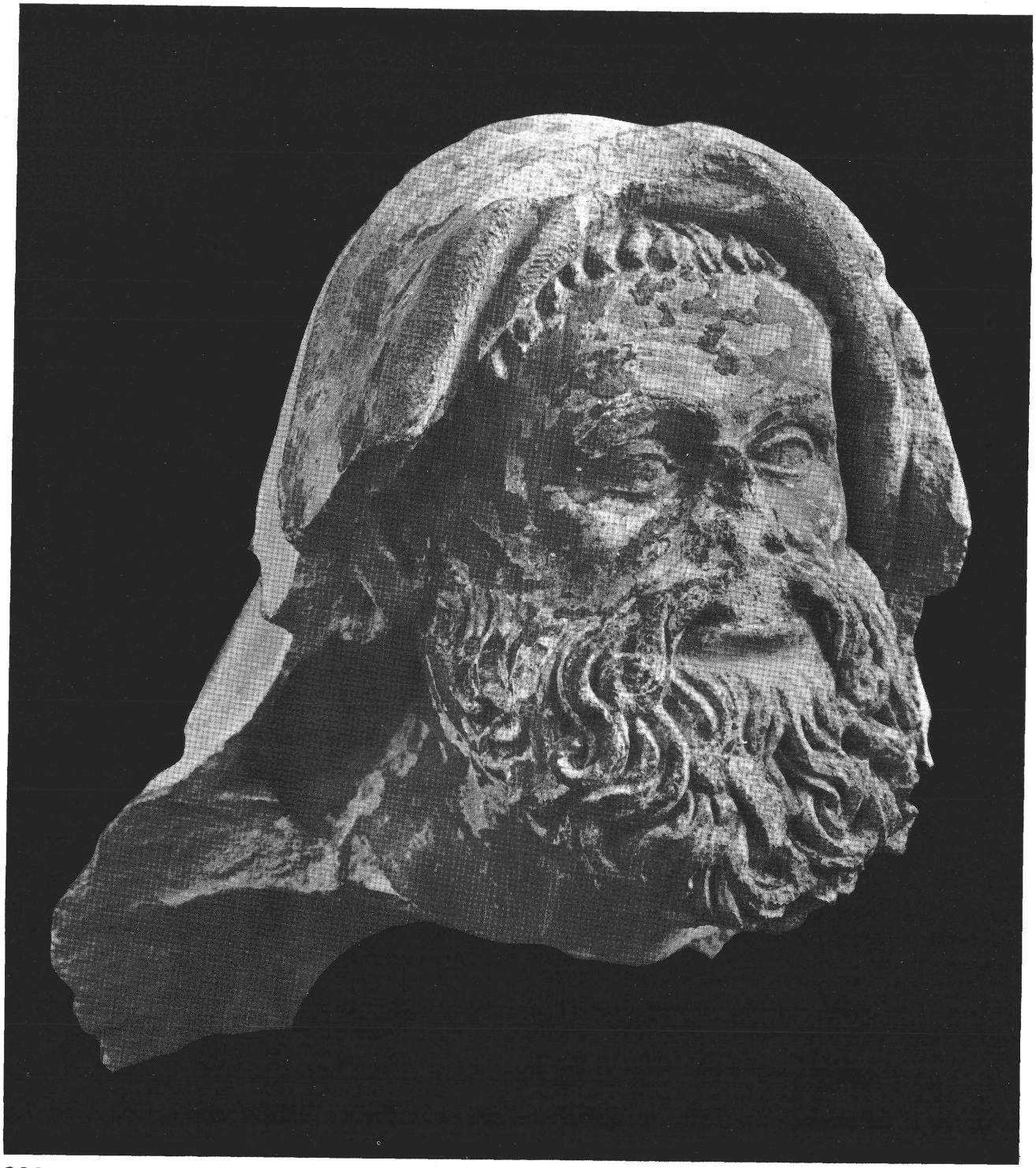

202

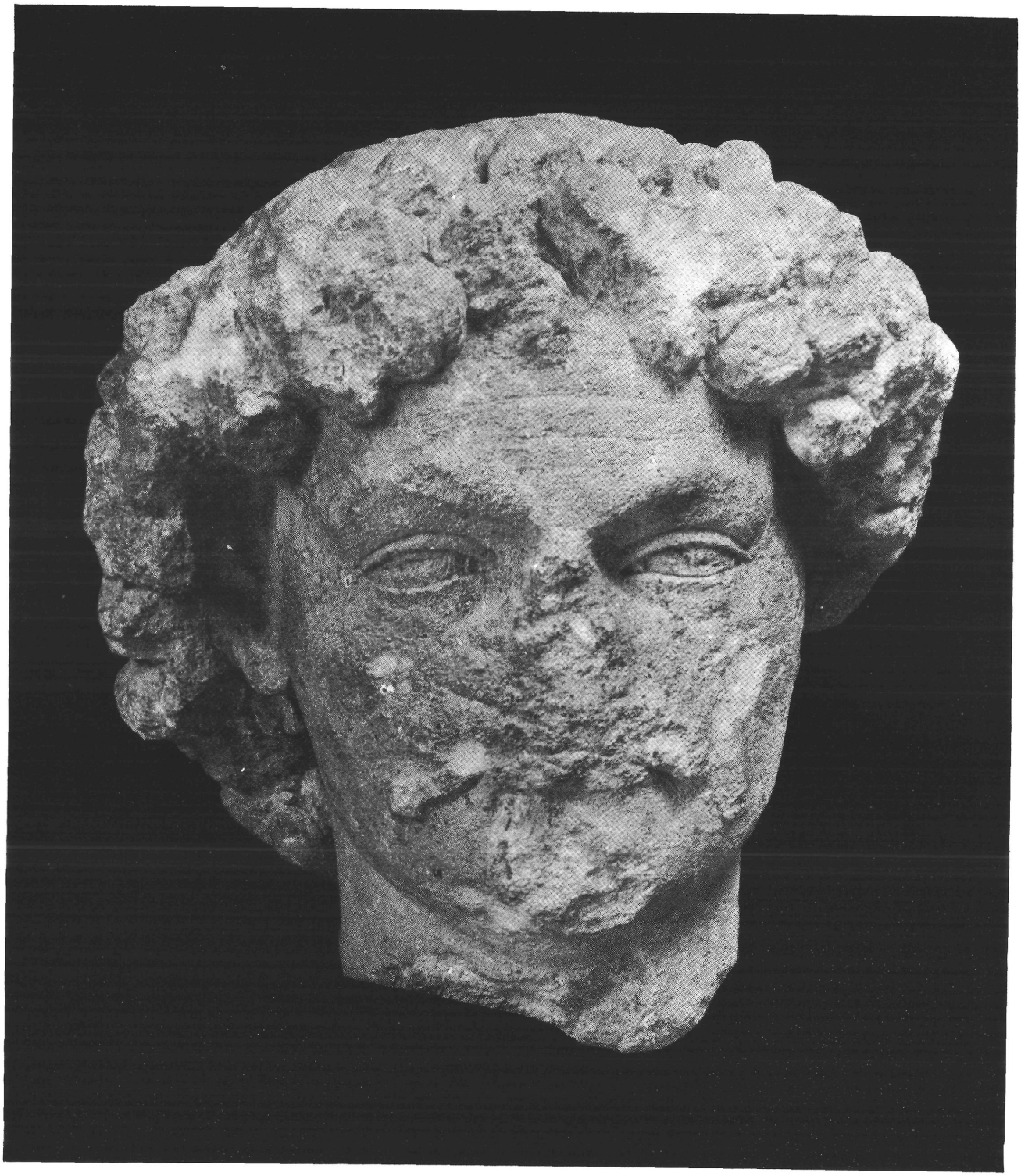

203

204

205

206

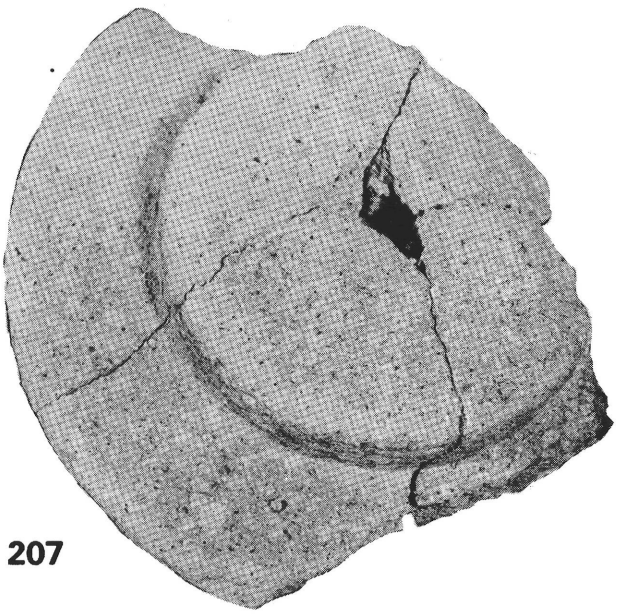

207

208

209

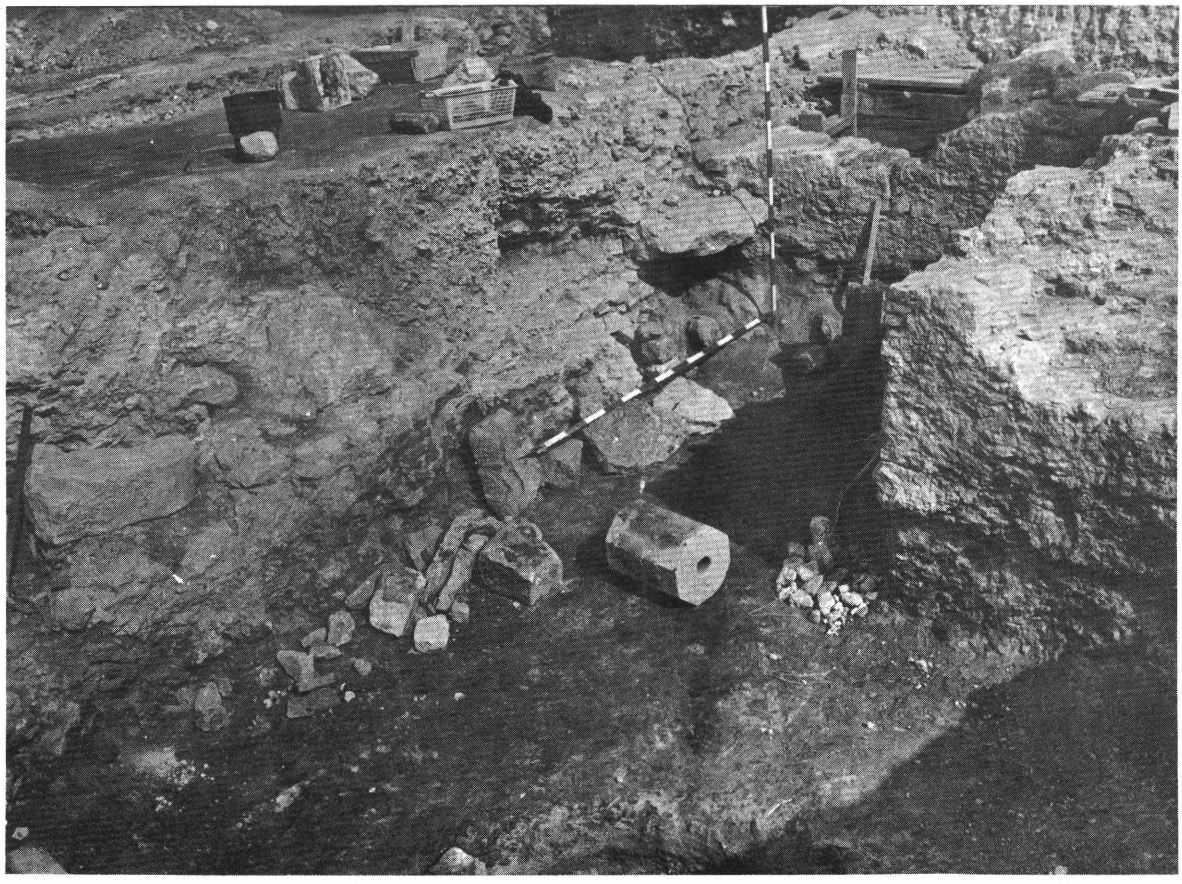

210

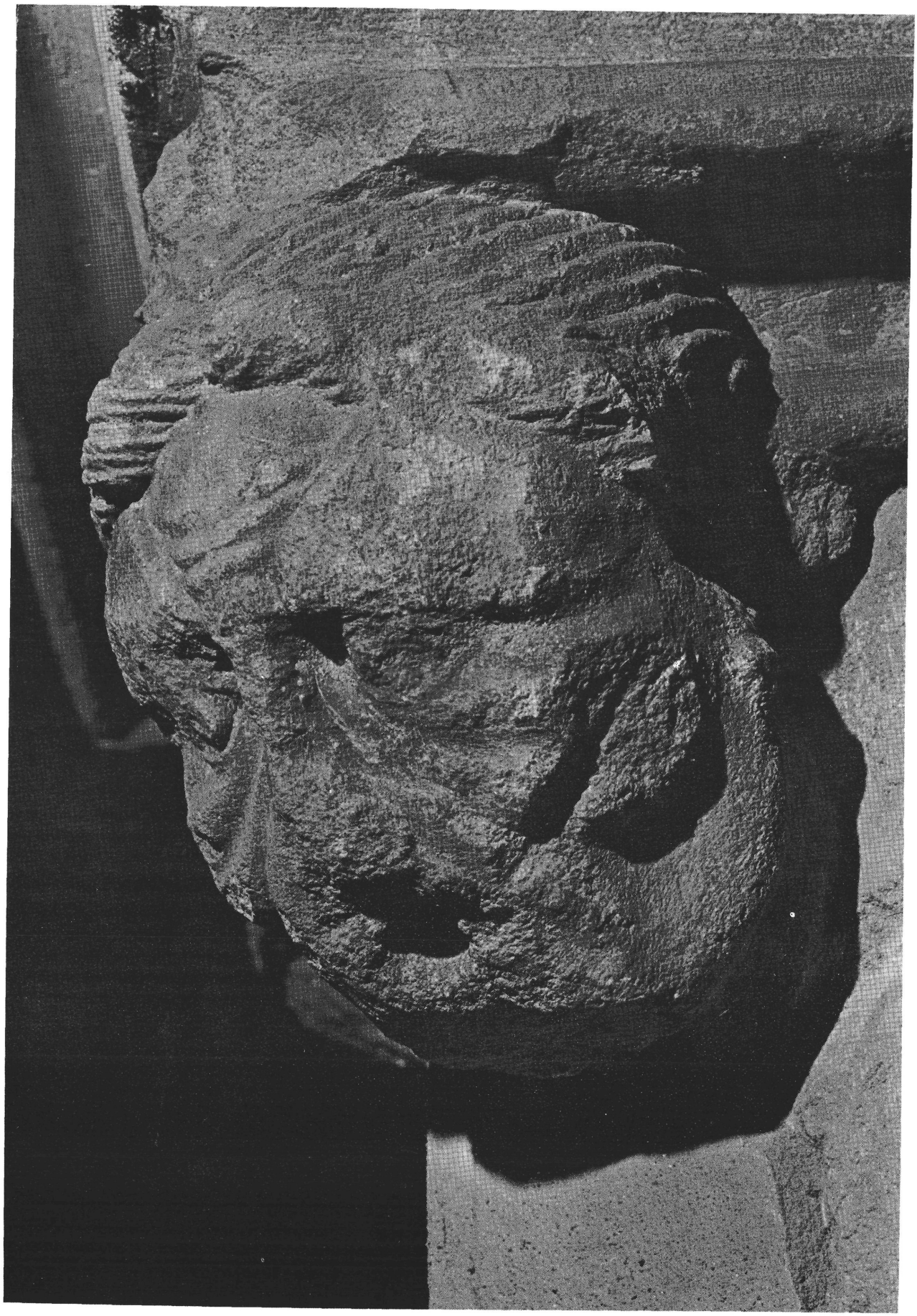

211

212

213

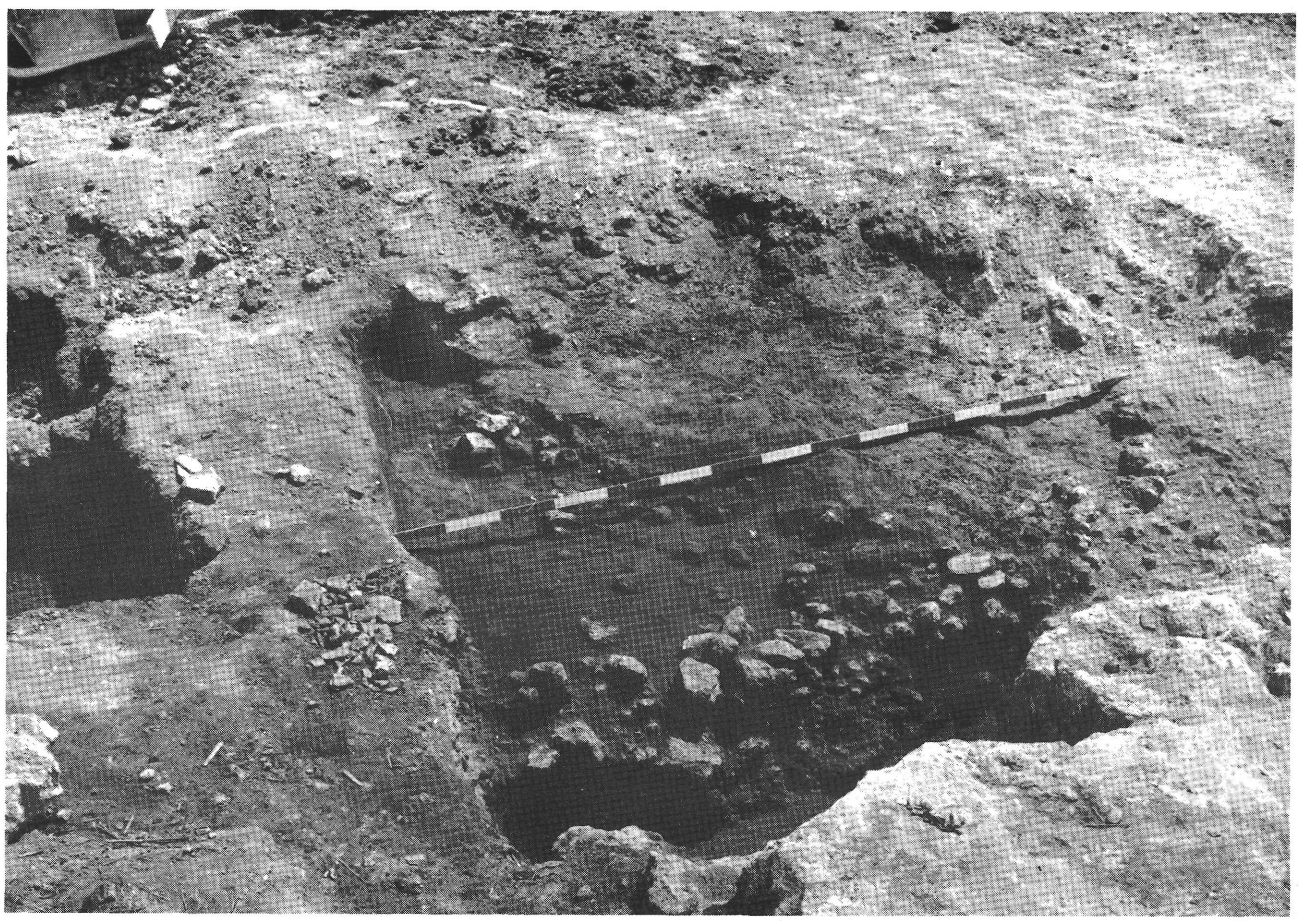

214

215

216

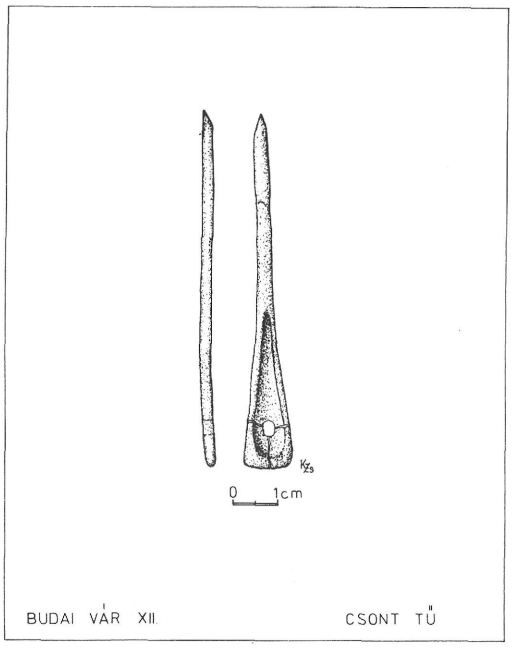

217

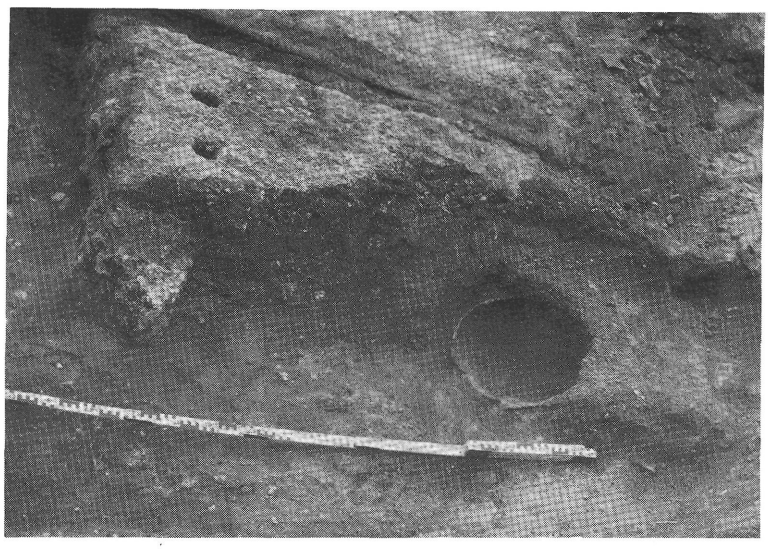

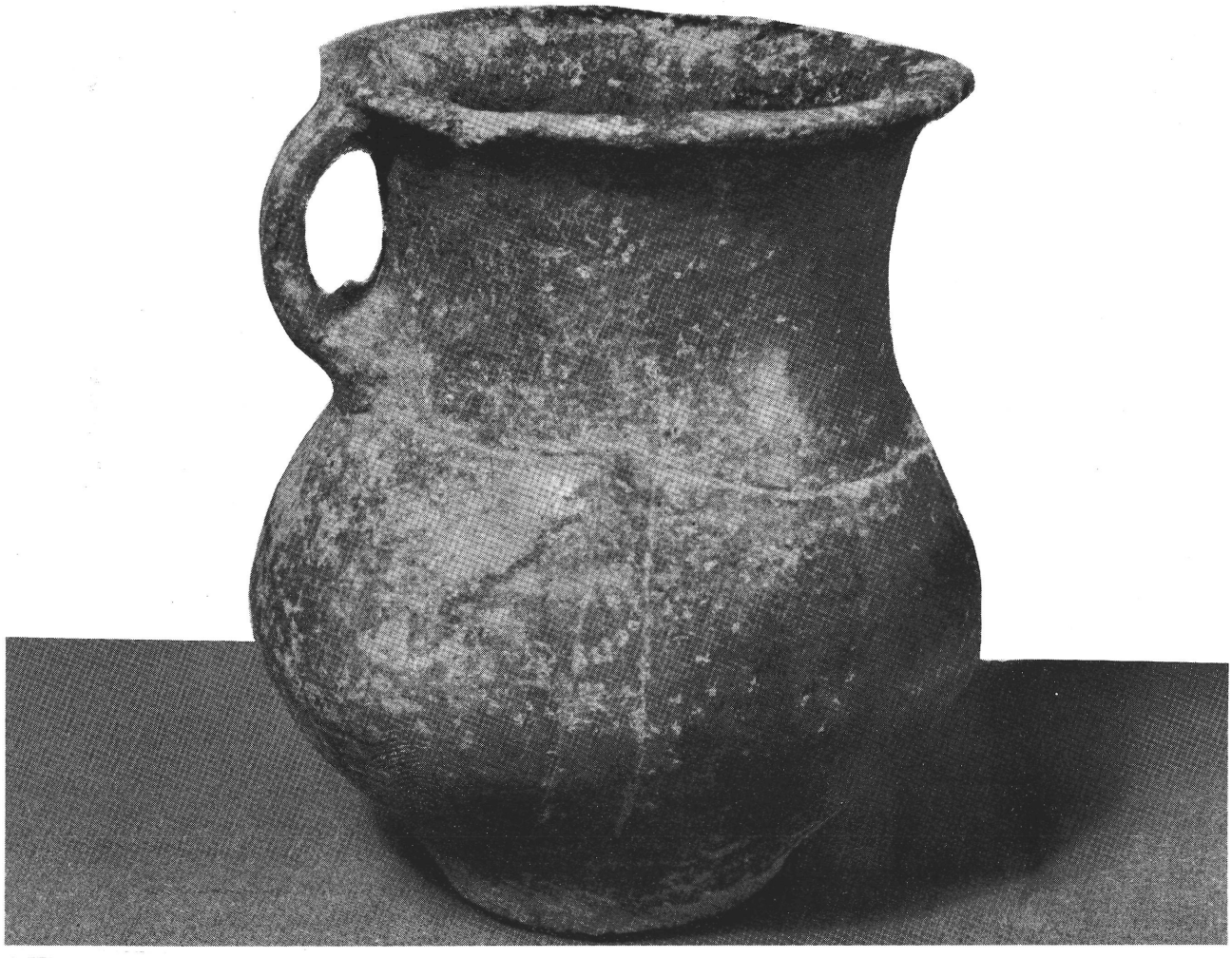

218

219

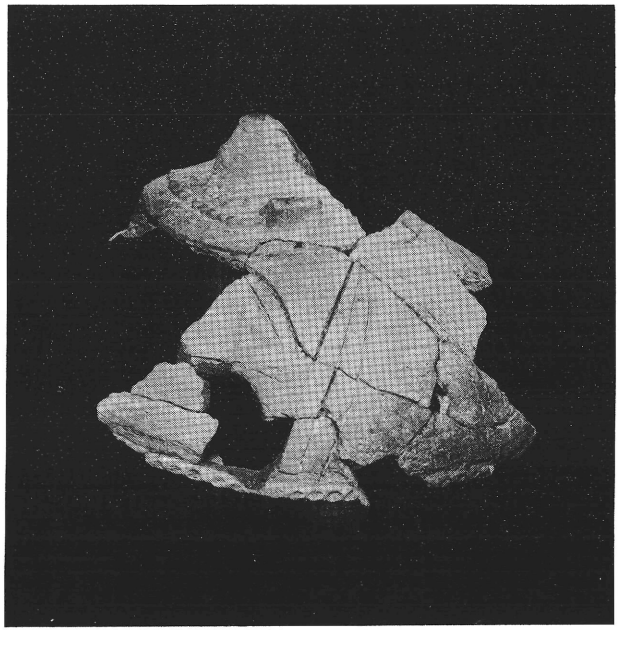

220

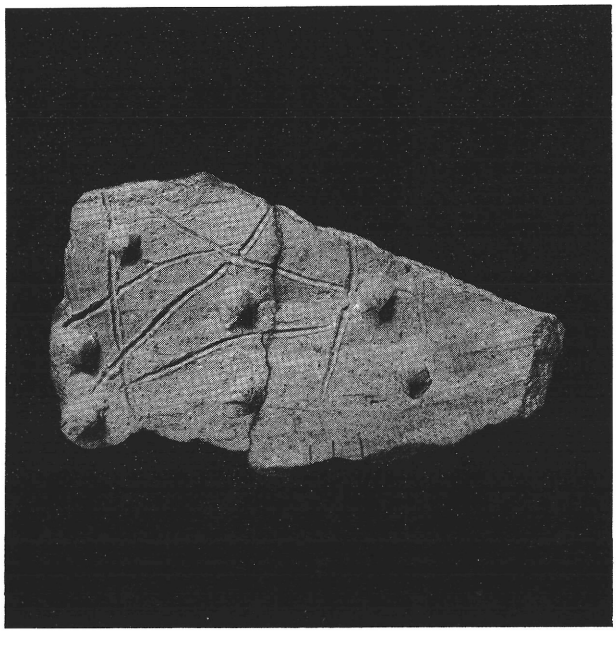

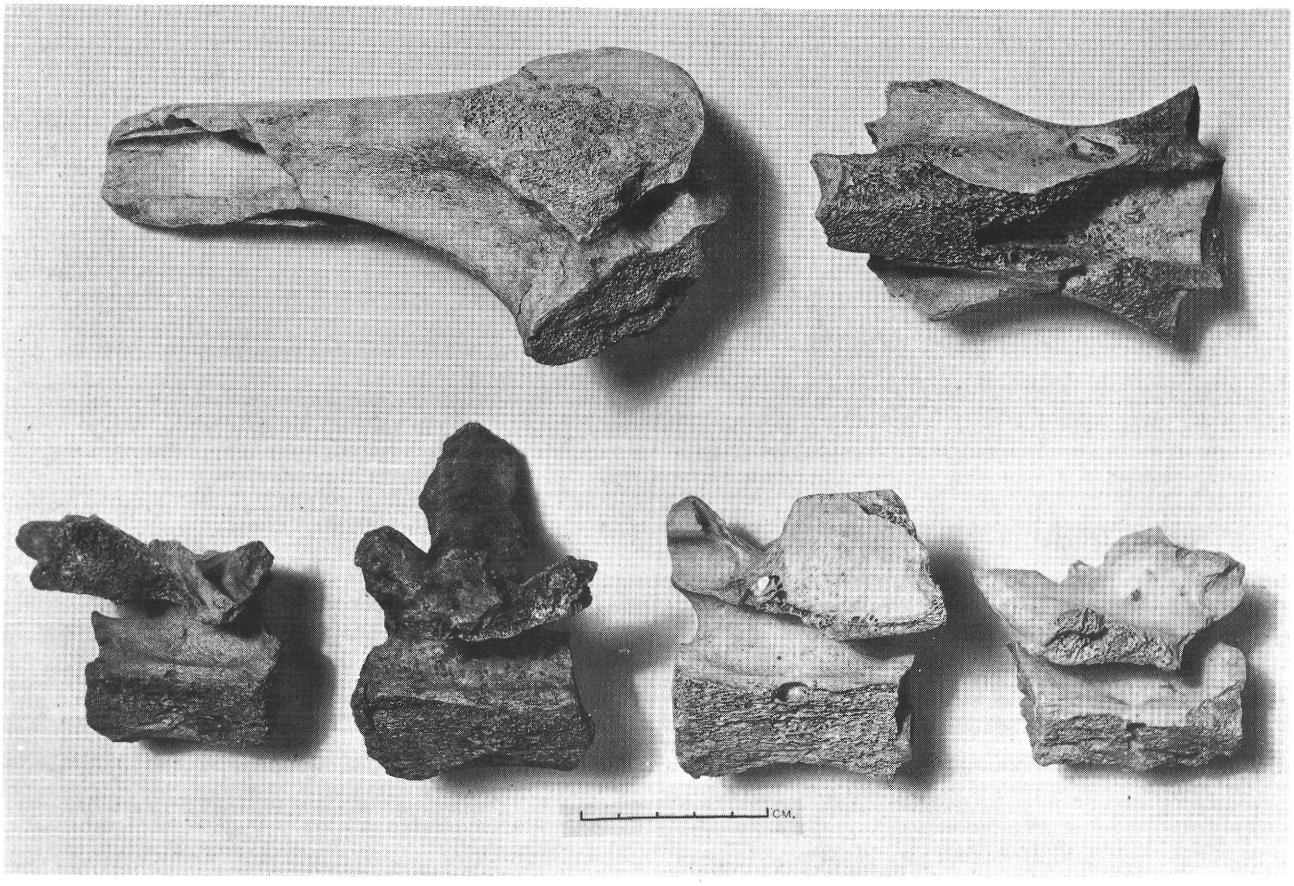

221

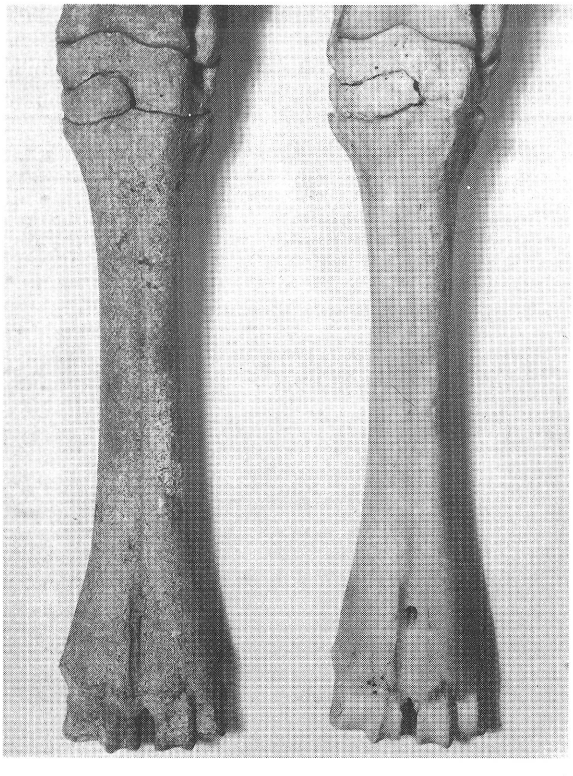

222

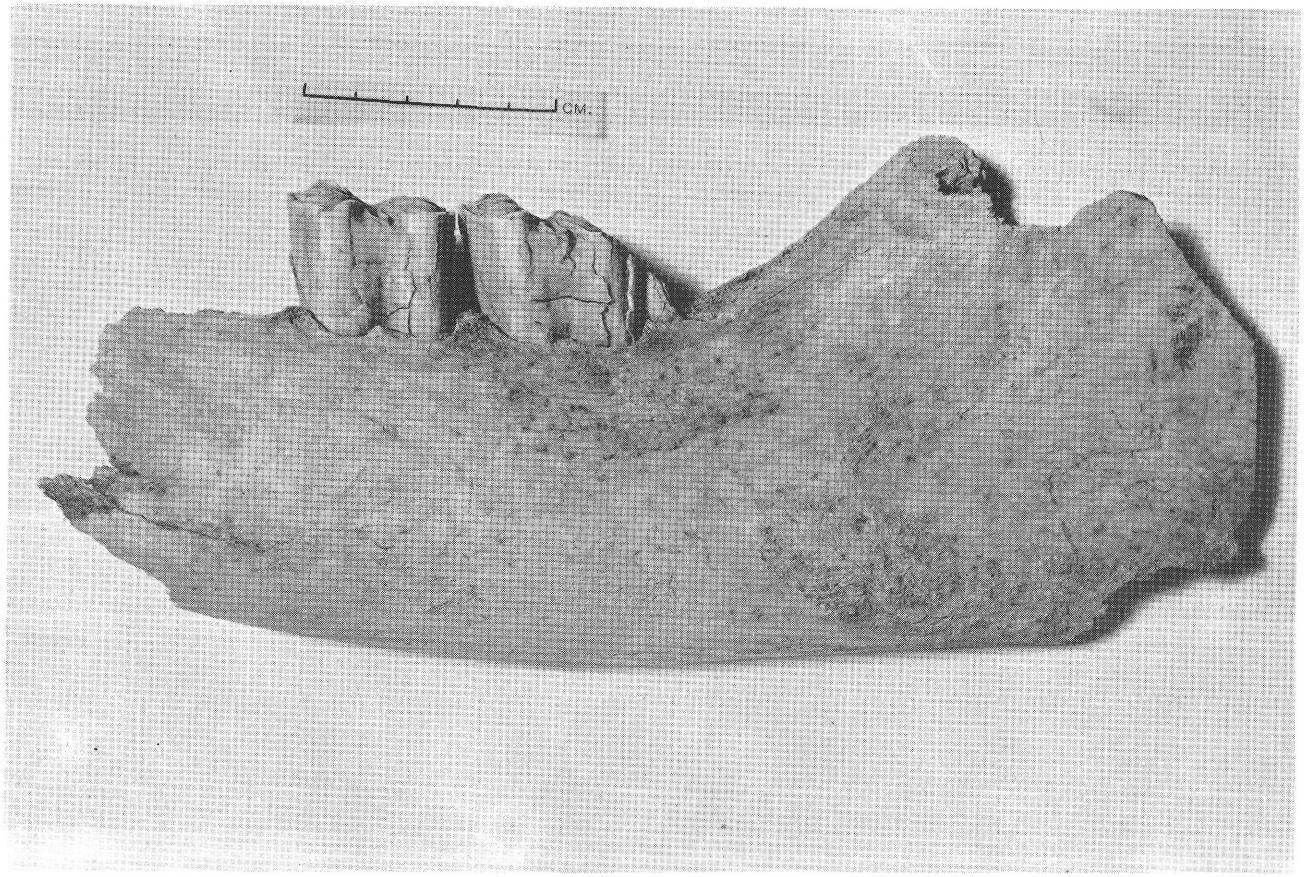

223

224

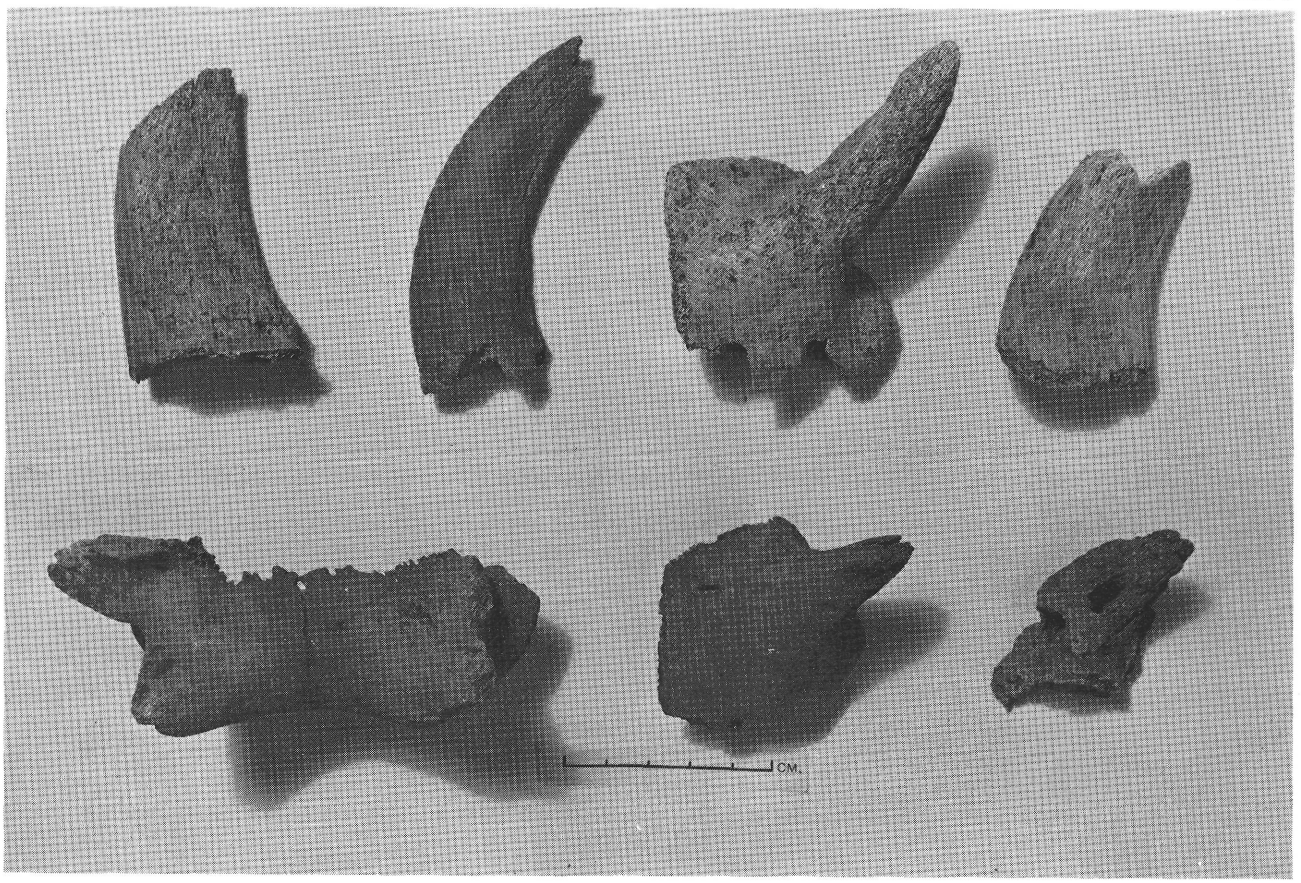

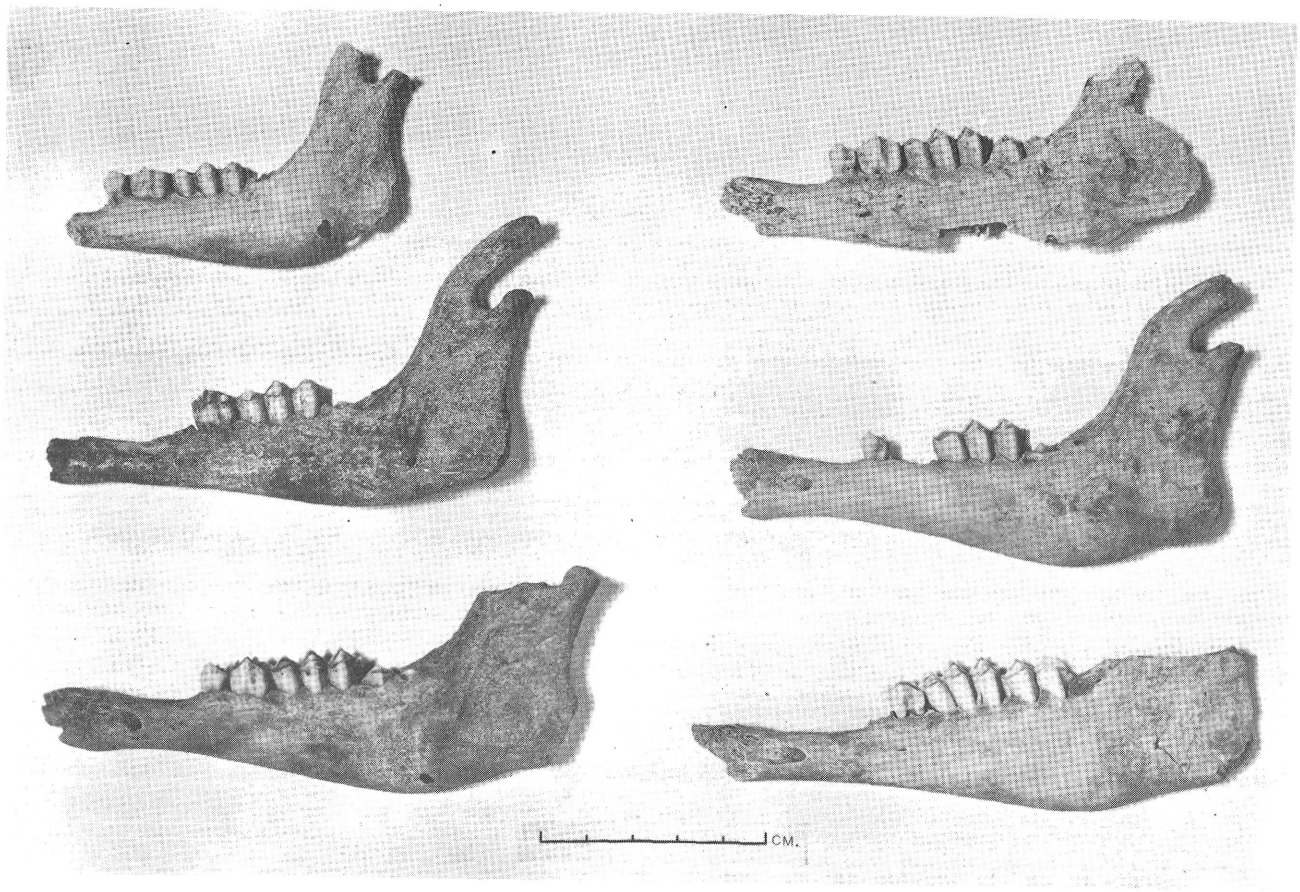

226

225

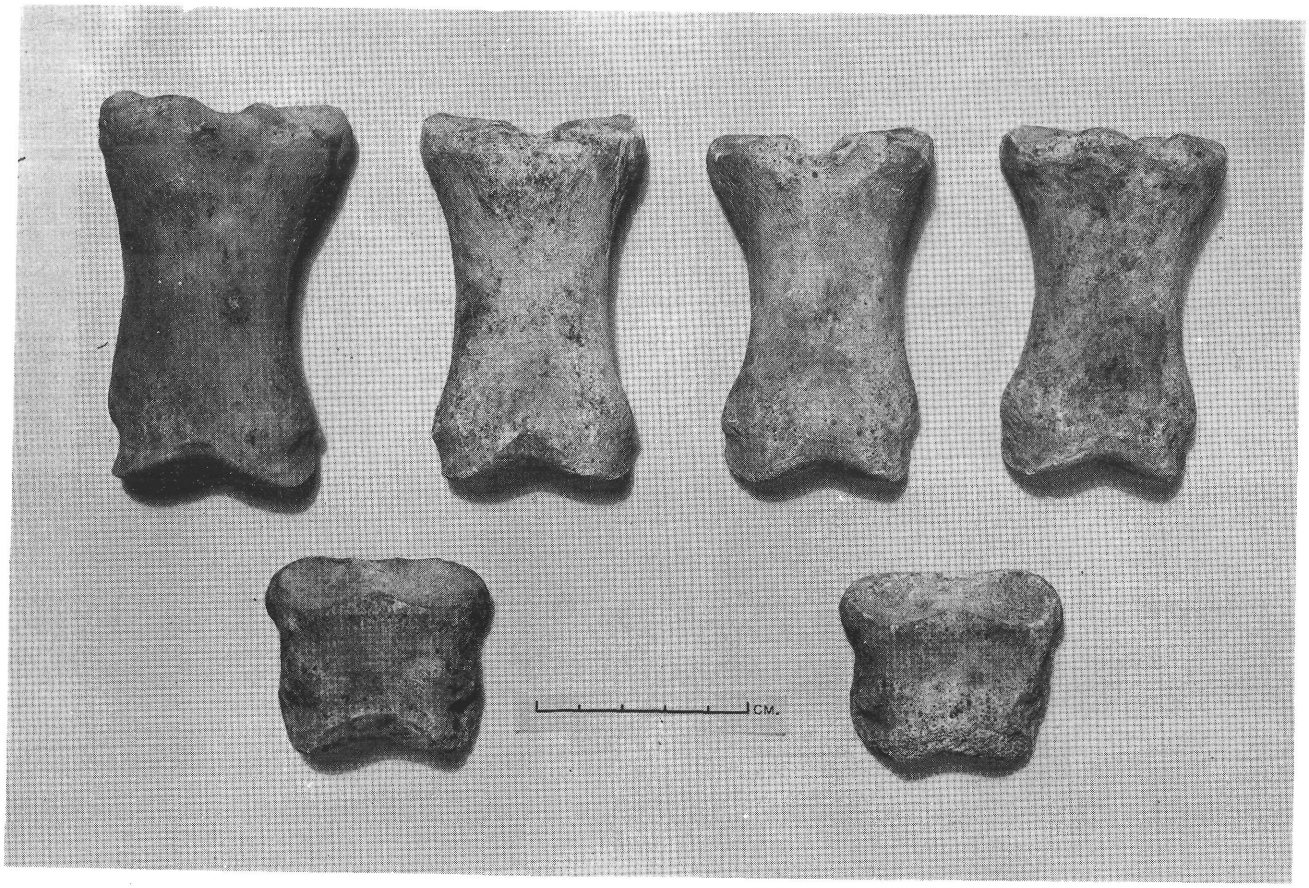

206

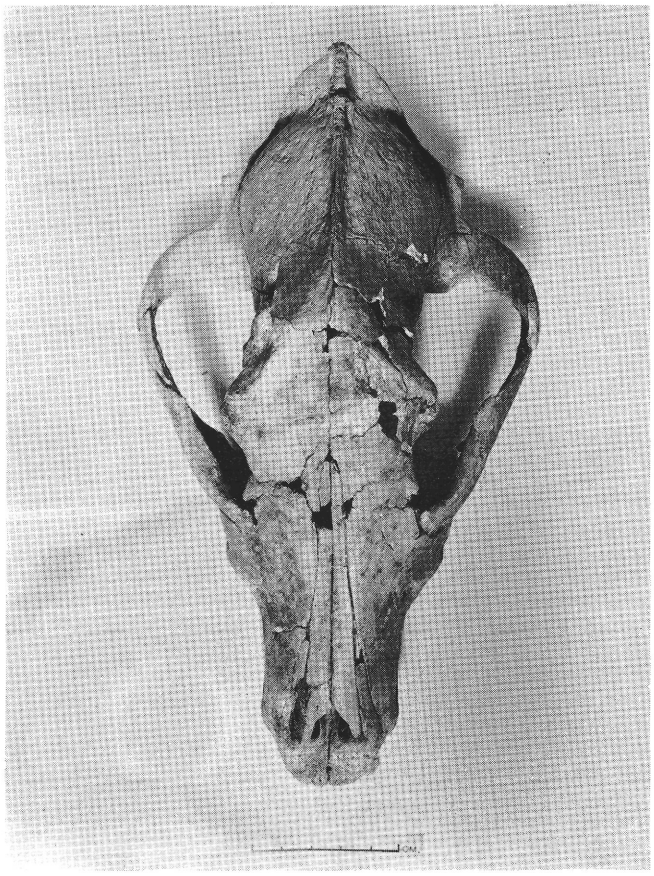

227

228

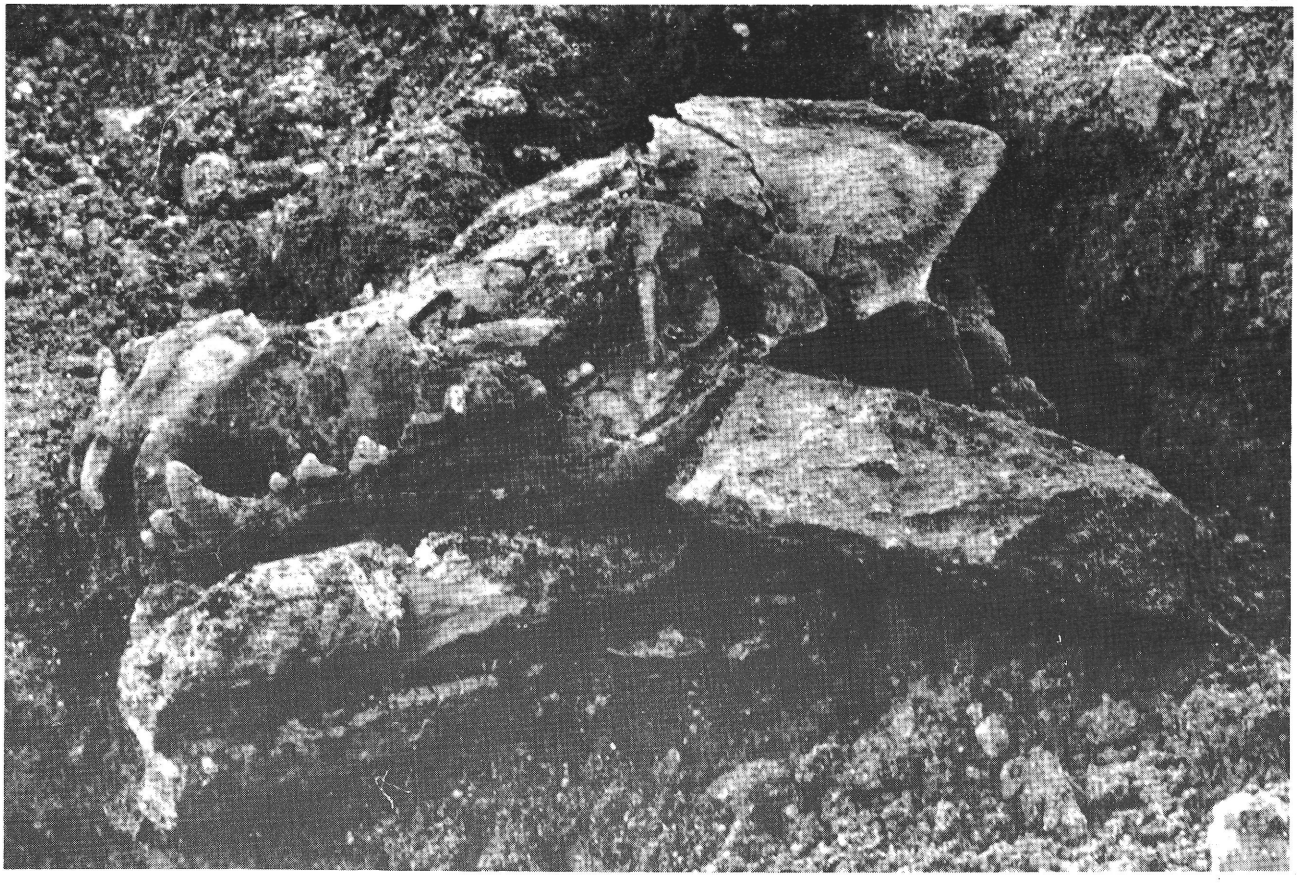

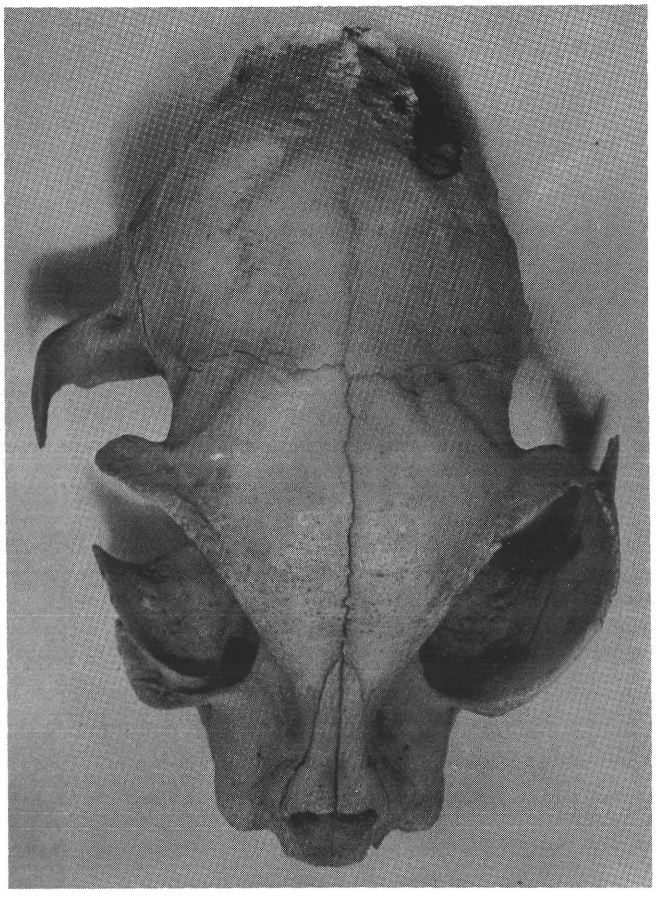

229

230

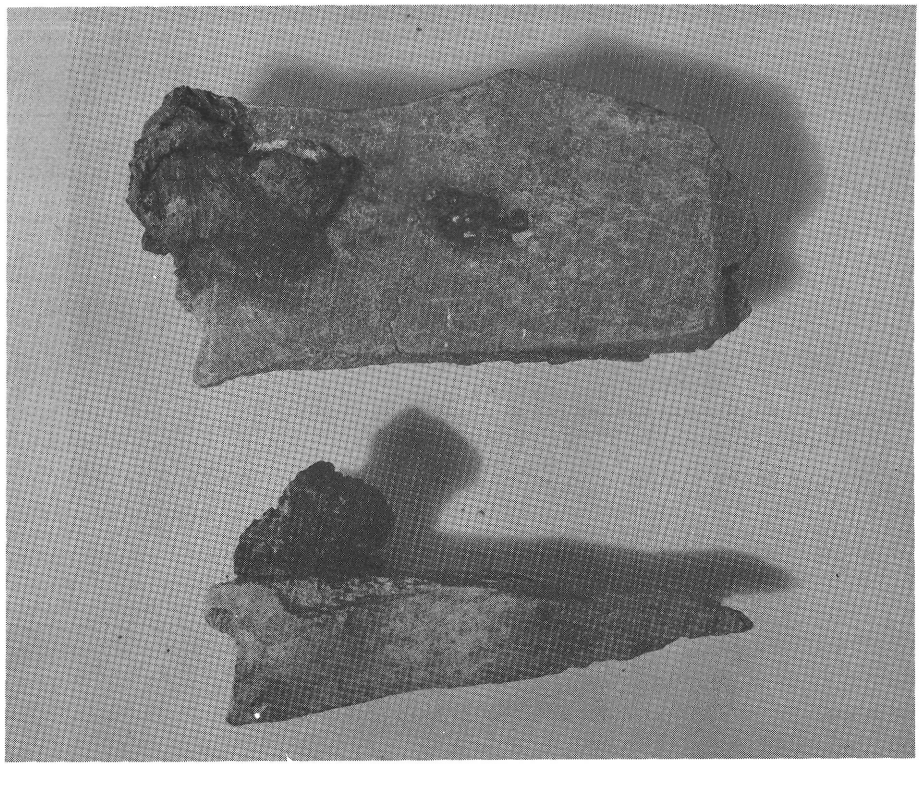

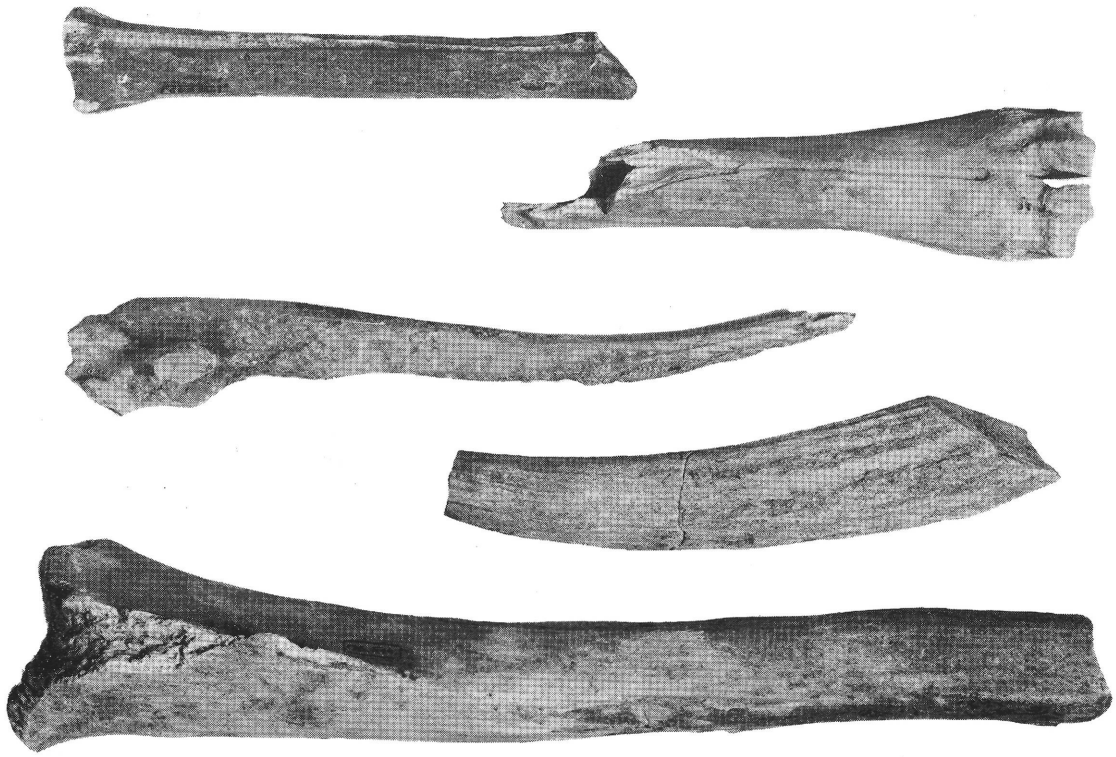

231

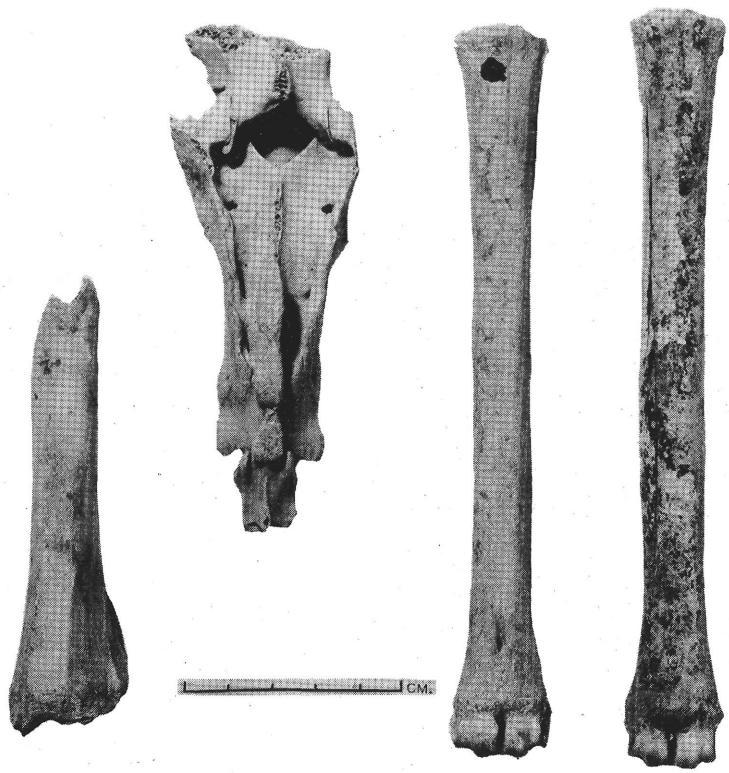

232

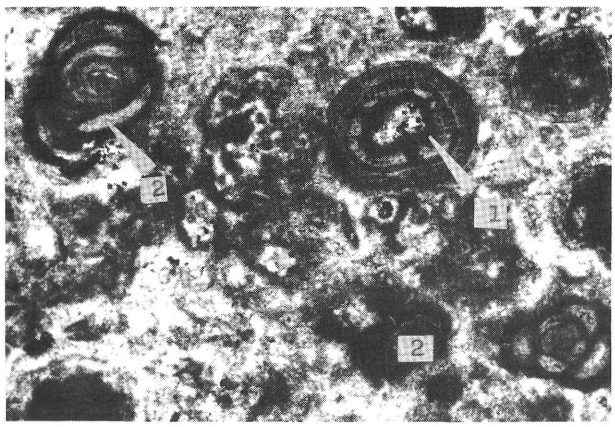

233

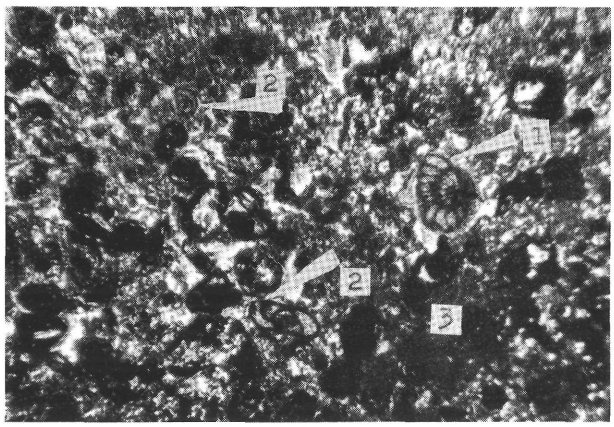

234

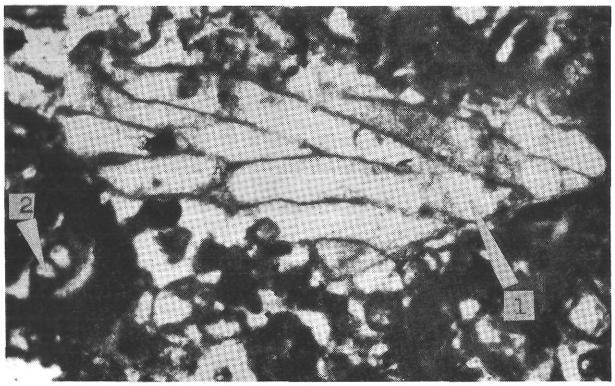

235

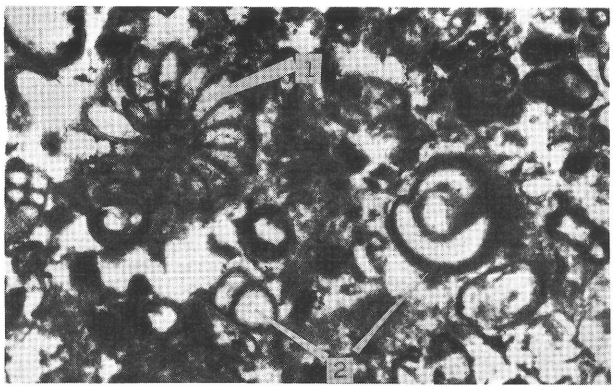

236

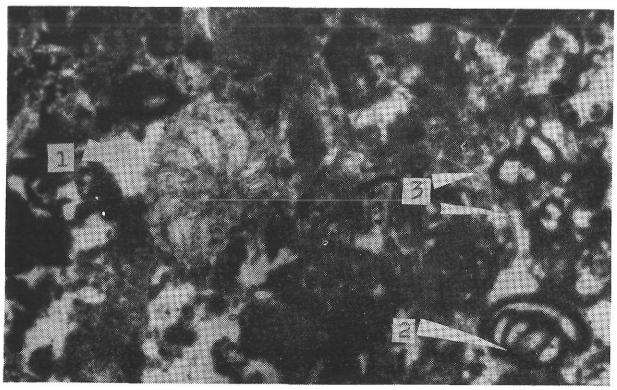

237

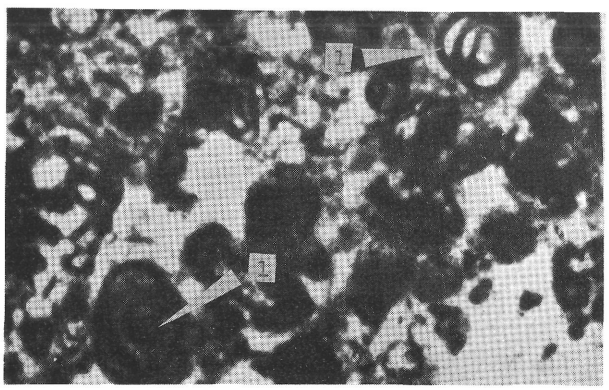

238

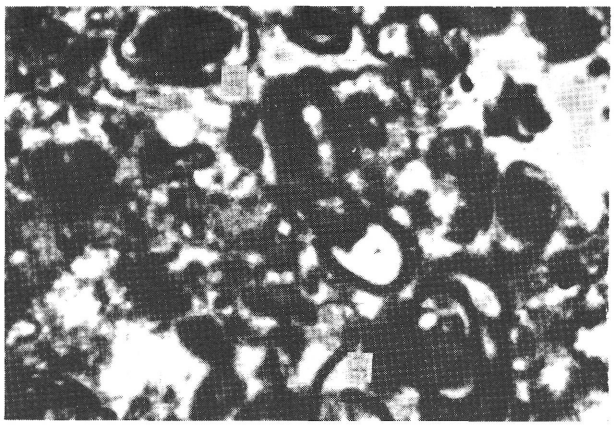

239

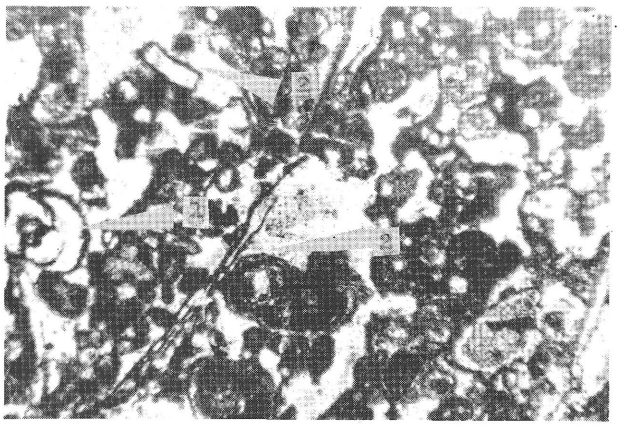

240

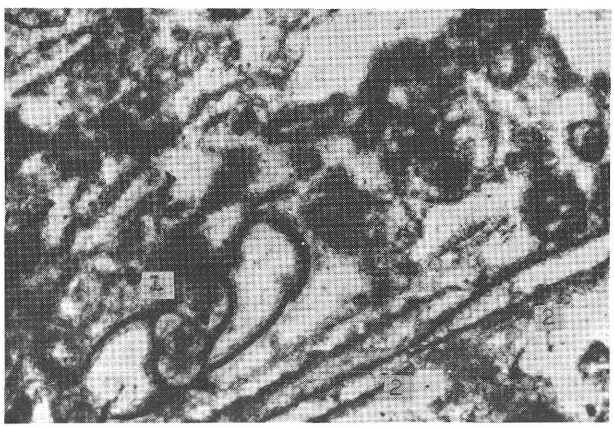

241

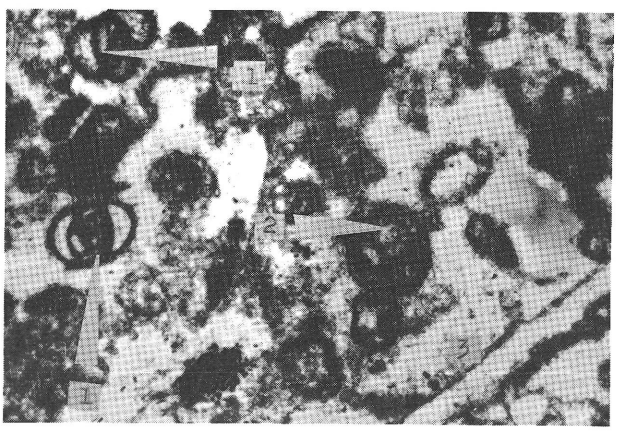

242

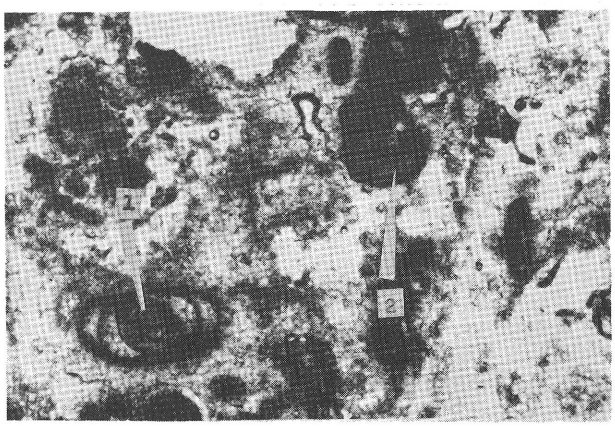

243

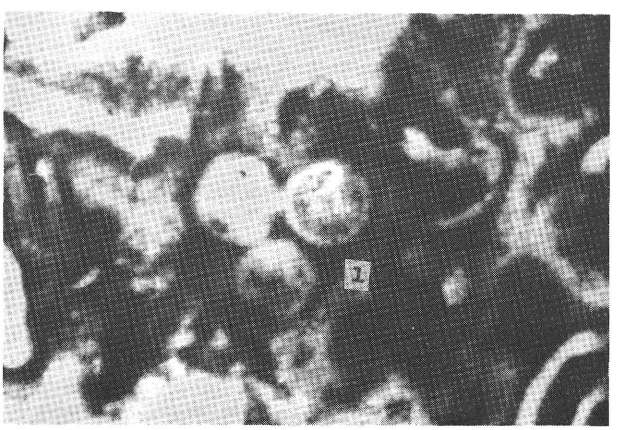

244

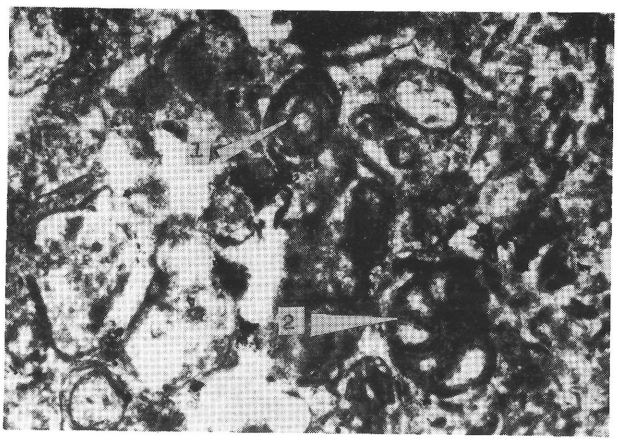

245

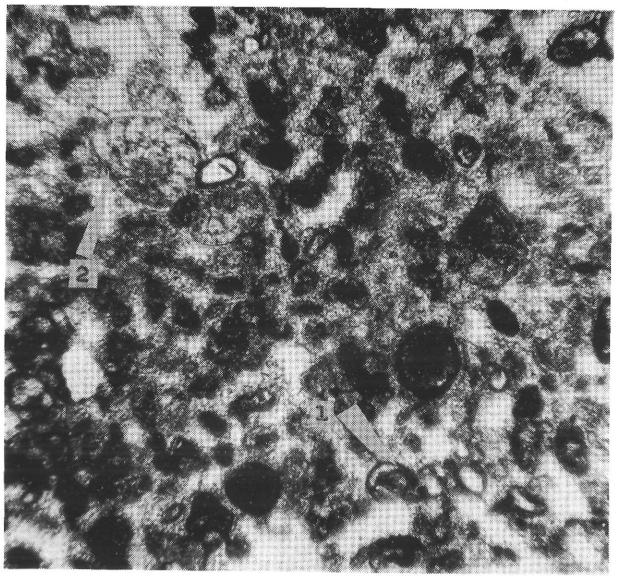

246

ÁBRÁK

1. Összefoglaló helyszinrajz.

2. A budai vár 1686-ban. Részlet Rabatta térképéről.

3. A gótikus diszudvar és a függőkert helye 1687-ben.

4. Hauszmann Alajos összehasonlitó alaprajza. (1686-1886).

5. Az északi előudvar helyszinrajza. 1902-45.

6. Középkori gyalogkapu a keleti várfalon.

7. A nyugati várfal összeépitettsége az északi kortinától délre.

8. A nyugati várfal belső árkádja.

9. A nyugati várfal és az un. "Öreg fal" alaprajza.

10. A VII. számu pince alaprajza és metszete.

11. Koraközépkori csatorna és metszetei.

12. Lelőhelyek a palotakomplexum legészakibb szárnyának az - un. "A" épületnek, a Munkásmozgalmi Muzeum uj otthonának - nyugati oldalán. A 74/3 és 74/6 számu épületmaradványok ahhoz a ciszternás udvarhoz tartoznak, amelynek XV. századeleji betöltésében a szobrokat feltártuk.

13. Az "A" épület nyugati homlokzata előtti terület hosszmetszetei.

14. A 74/3 helyiségben és a Táncsics Mihály u. 9-ben talált "in situ" ajtókeretek.

15. A szobros helyiség (74/4) alaprajza és A-A metszete.

16. Azonos leletek térképe. A nyilakkal összekötött lelőhelyeken egymást kiegészitő töredékek kerültek elő.

17. A szobros helyiség (74/4) B-B és C-C metszete.

18. A szobrok összetartozásának sorrendje.

19. A szobrok összetartozásának sorrendje.

20. Nyugat-európai kard felfüggesztés módja 1160-1220 között. (A 75.5.1. sz. szobortorzó analógiája.)

21. Hypocaustum dugók rajzai
    1. 74.146.1. leltári számon
    2. 74.141.1. leltári számon
    3. 74.142.1. leltári számon
    4. 74.144.1. leltári számon
    5. 74.149.1. leltári számon
    6. 74.143.1. leltári számon

22. Kőfaragó jelek a Zsigmond-korból:
    1. Zsigmond-kapu Várnai Dezső cikkéből Bud. Rég. XVI.
    2. Északi kortina kapu Várnai Dezső cikkéből Bud. Rég. XVI.
    3. Északi kortina kapu Várnai Dezső cikkéből Bud. Rég. XVI.
    4. Ujvilágkert:északi kapu Várnai Dezső cikkéből Bud. Rég. XVI.
    5. Északi kortina kapu Várnai Dezső cikkéből Bud. Rég. XVI.
    6. Déli nagyterem Várnai Dezső cikkéből Bud. Rég. XVI.
    7. Ujvilágkerti kapu Várnai Dezső cikkéből Bud. Rég. XVI.
    8. Az 1974-ben kiásott Zsigmond-kori északi zárófal főkapuján.

23. Edényleletek az I. ciszternából.

24. Edényleletek a II. ciszternából és a 74/2 és 74/4-es lelőhelyekről.

25. Festett és mázas edényleletek a szobrok mellett.

26. Az I. sz. ciszterna fémleletei.

27. Fémleletek az 1974-es feltárásból.

28. 1. Rákfarkas páncélzatu vitéz szobrocskája.
    2. Kőmozsár töredéke az V. sz. lelőhelytől Ny-ra.
    3. Kőmozsár töredéke a IV. sz. lelőhelyről ("Konzolos helyiség")
    4. Kőmozsár töredéke a IV. sz. lelőhelyről (A tárgy leltári száma: 73.79.2.)
    5. Kőmozsár töredéke a IV. sz. lelőhelyről.
    6. Kőmozsár töredéke (75.79.1. leltári szám).

29. Bronzcső darabok a szobrok mellett.

30. A II. ciszterna edényleletei.

31. Üvegleletek az 1973-75-ös ásatásból.

32- Szegkovács mühely anyaga.
33.

34. 1. XIII. századi oszlopfő töredék, 72.11.71. sz. (édesvizi kemény mészkő).
    2. Oszloptörzs és talp töredék, 72.233.

35. 1. Szekundér profilos ivkő-töredék (homokkő)
    2. Körtetag-töredék, torzó.
    3. Késógótikus ablakkeret saroktöredéke (kemény mészkő).
       Főpárkány koronázó részének töredéke (puha mészkő)
    4. 72.11./17 jelü késógótikus boltozati borda - dobok (tétényi homokkő)
    5. Nyiláskeret sarok-töredék (kemény mészkő)

36. 1. Nyiláskeret töredékek. Ist. Patkó T.-felirat (puha mészkő)
    2. 72.11./28. és 72.11/34-jelü bordatöredékek (tétényi homokkő)
    3. 72.11/25-jelü faliborda (tétényi homokkő)
    4. Ist. 74/3-jelü fültagozatos boltvállkő (homokkő)
    5. Gótikus osztósudár töredékek (tétényi homokkő)

37. 1. 73.79.41. számu gipszmakett boltváll a 4. (konzolos) helyiségből.
2. Ablakkönyöklő a volt Zsigmond-kápolna nyugati homlokzata előtt (kemény mészkő).
3. Ablakkönyöklő kövek az északi kaputorony területéről "in situ" a középfőfalban.

38. 1. Ist. feliratu fal 74/9-től délre, hullámives fejü konzoltöredék (kemény mészkő).
2. Ist. patko feliratu konzoltöredék.
3. Negyedkörives fejü konzol az északi kaputorony mellől.
4. Gótikus ablakosztó - sudár töredéke (kemény mészkő).
5. Gótikus borda-töredék (édesvizi mészkő).

39. 1. Negyedkörives-fejü konzol a profilos árkádiv-vállkő alatt a Hunyadi udvarban a Mátyáskut előtti kelet-nyugati irányu falban másodlagosan.
2. Ist. öregfal feliratu negyedkörives fejü konzol-töredék (kemény mészkő).
3. Konzolok, kőgyámok (kemény mészkő).
4. Profilos negyedkörives-hajlatu konzolpár a félszerben (kemény mészkő).

40. 1. T. 74/6-É-ÁH-jelü negyedkörives fejü konzol a Szt. György u. alatti helyiségből (kemény mészkő)
2. Negyedkörives fejükonzol ugyanarról a helyről (kemény mészkő).
3. Negyedkörives fejü konzol ugyanonnan (kemény mészkő)
4. Profilos kapukeretkő-töredék a nagyudvarban (kemény mészkő)
5. Árkádiv vállkő a Mátyás-kut előtti kelet-nyugati irányu falban.
6. Kettős negyedkörives fejü, élszedéses konzol a félszerben.

41. 1. Az északi előudvar idomtégla töredékeinek elméleti rekonstrukciója.
2. Idomtégla töredékek profiljai.
3. Vakmérmüves idomtégla (égetett anyag felülnézetben).
4. Idomtégla-sudár: 73.79.38; 73.79.39. számu töredékek.

42. 1. Korongos reneszánsz friztöredék és profilja 72.11/24. (vörös márvány).
2. Mellvédkorlát fedkőtöredék, nyolc darab sorközi, három darab sorzáró balluszter-töredék, közülük az utolsó Ist. 74/8-jelü.
3. Sorzáró pilléres félbalusztertöredéke.

43. Makett szerkezeti csomópont, a szobrokkal együtt előkerült lelet.

44. 1. 2. és 1. számu figurális konzolpár posztamenssel, homlok és oldalnézet.
2. 30. számu figurális konzolpár posztamenssel (puha mészkő); és a konzoltipus felülnézeti szerkesztése.

(Zolnay László tanulmányában)

45. Az Északi Előudvar őskori lelőhelyei.
(Marosi Soós Ágnes cikkéhez)

46. Cserépbogrács
1, 2: I. szemétgödör, 3, 4: a középkori csatorna északi oldalán, 5: II. ciszterna.

Vörösesbarna kerámia
6: V. lelőhely, 7, 8: II. ciszterna.

47. Vörös kerámia
1, 2: VII. pince, 3: 74/3 lelőhely, 4: 75/9. lelőhely, 5: 74/22 ciszterna, 6: a középkori csatorna északi oldalán, 7: VII. pince, 8: a középkori ciszterna északi oldalán, 9, 10: II. ciszterna, 11: 75/16. lelőhely, 12, 13: II. ciszterna.

48. Vörös kerámia
1, 2: II. ciszterna, 3: 74/6. lelőhely, 4: a középkori csatorna északi oldalán, 5: VII. pince, 6: II. ciszterna.

Szürke kerámia
7, 8, 9, 10, 11: VII. pince 12: 74/10. lelőhely, 13: II. ciszterna.

49. Szürke kerámia
1, 2: VII. pince, 3: V. és VII. lelőhelyek összeillő töredékei, 4: II. ciszterna, 5, 6: V. és VII. lelőhelyek összeillő töredékei, 7, 8: VII. pince 9: I. szemétgödör, 10: a középkori csatorna északi oldalán.

50. Szürke kerámia
1, 2: VII. pince, 3, 4, 5: II. ciszterna, 6: 75/19. lelőhely.

Vörös angobozott kerámia
7, 8, 9: II. ciszterna, 11, 12: IX. lelőhely, 13: II. ciszterna.

51. Vörös angobozott kerámia
1: II. ciszterna, 2: IX. lelőhely.

Fényesre besimitott felületü kerámia
3: II. ciszterna, 4, 5: VII. pince.

Vörös pohárkák
6: a fatengelyes pohárkészitès, a; fatengely, b; levágás, c; lesimitás, 7: XIII. szemétgödör, 8, 9, 10, 11: II. ciszterna.

Világosszürke kerámia
12: V. és VII. lelőhelyek összeillő töredékei.

Fehéráru fazekak
13: V. és VII. lelőhelyek összeillő töredékei, 14: a középkori csatorna északi oldalán.

52. Fehéráru fazekak
1, 2, 3: VII. pince, 4: V. lelőhely, 5, 6: VII. pince.

Fehéráru palackok, korsók
7, 8: VII. pince, 9: V. lelőhely.

53. Fehéráru fazekak
1, 2: XIII. szemétgödör, 3: V. lelőhely, 4: VII. pince.

Fehéráru palackok, korsók
5, 6, 7, 8: VII. pince, 9: 74/10, lelőhely.

Fehéráru csészék
10, 11, 12, 13, 14: VII. pince.

54. Fehéráru csészék
1: XIII. szemétgödör.

Fehéráru tálak
2, 3: VII. pince, 4: 74/10. lelőhely.

Fedők
5, 6, 7, 8, 9: 74/10. lelőhely, 10: IX. lelőhely, 11: I. szemétgödör, 12: a középkori csatorna északi oldalán.

Mécsestálak
13, 14, 15: VII. pince, 16: 74/10. lelőhely, 17: XIII. szemétgödör, 18: IX. lelőhely.

55. Szürke kancsók
1, 2: IX. lelőhely, 3, 4, 5: VII. pince.

Fehér anyagu vörös festésü kis kancsók, korsók
6, 7: II. ciszterna, 8: V. és VII. lelőhelyek összeillő töredékei, 9, 10; 74/3. lelőhely, 11: II. ciszterna.

Mázas kerámia
12: II. ciszterna, 13: 75/16. lelőhely.

56. Mázas kerámia
1:45. ciszterna, 2:VI. szemétgödör.

Játékkorongok
3, 4: V. lelőhely, 5: II. ciszterna, 6: VI. szemétgödör.

Padlótégla
7: 75/16. lelőhely

Üveg
8: VII. pince, 9: 74/10. lelőhely, 10: II. ciszterna.

57. Kerámiai leletek tipológiája - fenékbélyegek *(Zolnay László-Boldizsár Péter cikkéhez)*

58. A gótikus faágas kövek csoportja.

59. Gótikus szökőkut és elemei.

60-61. Épületplasztikai töredékek a szobrok lelőhelyéről (74/4)

62. A budai palota és gótikus előudvarának geológiai alapjai.

63. A XIII. században alapitott budai város déli lakótornyának házai.

64-66. Az 5. számu lovag analógiái.
(Zolnay László tanulmányához)

KÉPEK

1. A budai várpalota és környéke az 1730-as években, J. Matthey hadmérnök felméréséről.

2. A budai várpalota keleti oldala 1686 juliusában. Egy hesszeni tiszt rajza. (V. ö. 3. sz. képünkkel).

3. A budai vár nyugati oldala 1686-ban. Egy hesszeni tiszt rajzának másolata, Lux Kálmán gyüjteséből. BTM.

4. A Fehérvári rondella (előtérben) s az un. Karakas pasa tornya az 1849 május 21-i honvédroham idején. Ismeretlen festő munkája.

5. A palota északi erődfalának - északi kortinájának - nyugati szakasza a helyreállitott un. Karakas pasa tornyával, 1973-ban.

6. A keleti vároldalon 1967/68-ban feltárt korai falmaradvány dél felől. 1975-ben.

7. A keleti vároldalon 1967/68-ban feltárt korai falmaradvány észak felől.

8. A felső keleti várfal elfalazott gyalogkapujának maradványa; a felső északi iv inditása.

9. Gyalogkapu maradványa a felső és alsó iv inditásával.

10- Mészkőbe vágott szemétvermek, mint viztá-
11. rolók. *(Dénes Gy. tanulmányához.)*

12- A felső nyugati várfal és a XVIII-XIX. századi
15. királyi istállók alapfalainak - az alapfalak alatti, XVIII. századeleji feltöltésének - eltávolitása. (1972-73. évben)

16. Törökkori épület maradványa a Munkásmozgalmi Muzeum (Palota "A" szárny) épületétől nyugatra.

17. A törökkori épületmaradvány délnyugati sarokfalának elbontása.

18. A törökkori épület déli zárófalának elbontása a Munkásmozgalmi Muzeum (Palota "A" szárny) délnyugati sarkánál.

19. Törökkori épületmaradvány nyugatról nézve. A kép jobboldalán fenn még látható a hajdani téglapadló néhány téglája. Baloldalt - észak felé leszakitott törökkori boltozatmaradvány. (1973 februári állapot).

20. A XIII. századi s a XV. századi várfal. (Előbbi a kép bal, utóbbi a kép jobb oldalán). Észak felőli nézet.

21. A XIII. századi és a XV. századi várfal, kelet felől.

22. Letekintés dél felé az északi kortináról. Balra a régibb, jobbra az ujabb középkori nyugati várfal.

23. A kép előterében: négyes összeépitést mutató fal, az erőd középkori nyugati felső fala. Ezt a falrendszert metszi a háttérben az - ugyancsak középkori - északi kortina.

24. A nyugati felső várfal négyszeres összeépitettsége felülről, az északi kortináról nézve.

25. Eleinte kapunak nézett belső faltámasztó kőárkád a nyugati felső várfal s az északi kortina találkozásánál.

26. Gótikus támpillérek kihámozása az Udvarlaki Őrség lebontott épületének falköpenyei alól.

27. Csonkolt támpillérek (Zsigmond kor) a Csikós udvarról a Hunyadi udvarra felvezető ut felett.

28. Középkori várfalak és támpillérek kibontása a lebontott Udvarlaki Őrség épület alapjai alatt.

29. A Zsigmond-kori felső várfal nyugat felől. (A téglatörmeléktől délre állt a - Hauszmann Alajos emelte - Fedeles lovarda és a Vastagh féle Csikós szobor.)

30. Zsigmond-kori várfal és támpillér kibontása ujkori ráépitések (Udvarlaki Őrség épület, Ybl lépcső) alól. A háttérben a palota uj kupolája, jobbkézről a Széchenyi Könyvtár északi homlokzata.

31. A XIII. századi városfal ("Öreg fal") északi része, az I. sz. szemétgödörrel (amely a korábbi falnál), Észak felől nézve. A falnak a kép felső részén látható helyén: a II. szemétgödör, rajta deszkák. 1973. január.

32. Római kori sztélé töredéke a XVIII. századi épitésü királyi istálló északkeleti szárnyának alapozásából.

33. Koraközépkori oszlopfő töredéke. Szórvány a Szent György tér délnyugati sarkáról, 1 m mélységből.

34. Kosfejet ábrázoló szobormü töredéke a felső nyugati várfal mellett.

35. Gótikus faragás az Udvarlaki Őrség épület alatt végzett bontásból.

36. Gótikus kőfaragás a nyugati felső várudvar bontásából.

37. Gótikus oszloptörzs töredéke, stilizált hársfalevelek alakjával. Veresre festett. A Szent György térről a palotához vezető, elbontott uttest alól.

38. Gótikus faragás kék festéssel, arany csillaggal. A Szárazárok nyugati szakaszának feltöltéséből.

39. A késögótikus faágas konzolok feltárása.

40. A késögótikus faág motivumu konzolok, 1-2.

41- Ballusztrád elemek töredékei.
42.

43. Reneszánsz rozetta, vörösmárvány.

44- Reneszánsz ajtókeret töredéke.
45.

46. Reneszánsz párkánytöredék részlete.

47. Az I. sz. szemétgödör; erre már ráépitették a XIII. század városfalát.

48. Az I. sz. szemétgödör. A kép balsarkán a XV. sz.-i északi kortina alapjai, a képtér bal és jobb alsó sarkában a - gödörre ráépitett - XIII. századi városfal kövei.

49- A II. sz. törökkori szemétgödör. A beleszurt
50. kitüzőrud mellett még látszanak a deszka-bélés maradványai.

51. A IV. sz. nagy középkori pince ("Konzolos helyiség") Zsigmond-kori betöltésének égésrétegei; ide szórták az udvar szemetjét, hibás kályhaszemeket éppen ugy, mint a kályhák parazsas hamvát. A faszenes égésrétegek az un. "Öreg falra", a XIII. századi - s a XV. században kiiktatott régi városfalra támaszkodnak rá.

52. A IV. sz. koraközépkori pince. A kitüzőrud a XIII. századi városfalra támaszkodik. A városfalon látható konzol alatt félgömb alaku bemélyedés: egy őskori verem alja.

53. Az 52. képen jelzett őskori verem (benne hidegvérü ló maradványa a bronzkorból, 1. Matolcsi J. tanulmánya a Függelékben); a verem felett a XIII. századi városfal alapozása.

54. A IV. sz. - a XIII. századi városfalhoz támaszkodó - pince északi oldala, sziklába vágott mécstartó fülkével.

55. Négyzetesen körülfalazott akna a XIII. századi városfal keleti oldalán, alatta körszeletként jelentkezik egy régebbi, köralaprajzu szemétgödör széle. (V. és VI. sz. szemétgödrünk).

56. A XIII. sz.-i városfallal megsemmisitett korábbi lakóház verme. (A "VII. sz. szemétgödör"). A kép bal oldalán a városfal, jobboldalt a törtköves régebbi házfal látszik.

57. Korábbi kő ablak keretkő másodlagos elhelyezésében a XIII. századi városfalban. (Az itteni korábbi kőépitkezés dokumentuma).

58. Koraközépkori csatorna, amelyet a XIII. századi városfal épitésével romboltak szét.

59. Az északi kortina - a palota XV. századi erődrendszere északi zárófala -; nyugat felé lejtő lépcsős alapozás. Dél felől nézve.

60. A XIII. századi városfal, amelyre ráépitették a XV. századi északi kortinát. Dél felől.

61. Az északi kortina fala, észak felől nézve. Mérhető szélessége 2,5 méter. (1973. januári állapot).

62- Délnyugati félkör bástya (1973. és 1975. évi
63. feltárások).

64. A 65. képen jelzett kapuzat kibontása.

65. Az északi kortina, bal oldalán a Karakas pasa tornyának széle. (1972. tavaszi állapot). A falazat közepe táján jól látszik egy elfalazott kapuzat maradványa, a Csikós-udvaron.

66. Az északi kortina elmetszett falazata a Csikós-udvaron.

67. Az ujra kibontott sokszög-alaprajzu (tévesen "Patkótorony") bástya csonkja, a Szárazárok délnyugati oldalán. Dél felől.

68. A XIII. századi városfalhoz nyugat felől csatlakozó, négyzetalaprajzu gerendavázas bástya északi zárófalának kibontása. A kitüzőruddal párhuzamosan a kőfalban a gerenda helye.

69- A gerendavázas XIII. századi bástya gerenda-
70. fészkei.

71. Északi "Királypince".

72. Középkori utszintek.

73. Kőházak maradványai a Munkásmozgalmi Muzeum ("A" épület) nyugati oldalánál.

74. A megsemmisitett városrész házmaradványai. A kép baloldalán a IX. számu - már a XIII. századi városépités idején - megszüntetett kőház maradványa.

75. A IX. sz. - a XIII. században már kialakitott - épületmaradvány északi fala, délről nézve.

76. Az 1. és 2. jelzésü koraközépkori épületmaradvány s a 32. sz. szemétgödör, a Munkásmozgalmi Muzeum emeletéről nézve. A póznák mögött - az uttal elvágott - északi kortina falmaradványai és az északi főkapu nyugati kaputornyának maradványai látszanak. E torony falmaradványokba ágyazták bele a póznákat). 1974. szeptemberi állapot.

77. A 32. sz. szemétgödör s az északi kapu nyugati torony alapja alatt huzódó falak.

78. Épület és vizgyüjtő maradványok. (A 74/4. jelzésü lelőhely a szobrok lelőhelye). Munkafotó.

79. A Szt. György térről a palotába levezetett ut eltávolitása. A markológép 1972 év őszén pontosan ott áll, ahol utóbb 1974. februárjában szoboranyagunkat megtaláltuk. Munkája alighanem hozzájárult a szoboranyag köveinek fokozott romlásához. A kép hátterében a Munkásmozgalmi Muzeum nyugati homlokzata látszik.

80. A 45. sz. lelőhely - kutakna, alatta ciszterna - feltárás közben.

81. A 74/3. jelzésü kőház falmaradványai, dél felől nézve. A képtér közepén egy sulyháritó iv ducolása, a kép bal alsó részén ugyane sulyháritó iv kidőlt elemei.

82. A 74/3. jelü kőház maradvány északi zárófala és megducolt sulyháritó ive.

83. Feltárt terület a szobrok lelőhelyéről (74/4.) délebbre. Munkafotó. 1974. őszi állapot. A Munkásmozgalmi Muzeum nyugati homlokzatának egyik emeleti ablakából.

84. A 83. képen jellemzett terület délebbi szakasza.

85. Az 1974-ben feltárt terület legdélebbi szakasza.

86. A 74/3, 74/4. (utóbbi a szobrok lelőhelye), a feltárás után. A Munkásmozgalmi Muzeum nyugati homlokzatának emeletéről.

87. Középkori falmaradvány, amelyet a palota északi szárnya bővitésekor (1960-as évek) elvágtak.

88. A középkori északi főkapuhoz vezető ut kövezete.

89. Kis ciszterna a 74/4. - szobros - lelőhelytől délkeletre.

90. A 89. képen látott kis ciszterna nyugat felől. Háttérben a Munkásmozgalmi Muzeum téglafala.

91. A 74/4. lelőhely - a szobrok megtalálásának helye - mellett elhelyezkedő I. jelzésü mély ciszterna nyugat felől nézve.

92. A 74/4. lelőhellyel szomszédos I. sz. ciszterna 5.5 méter mélységig megtisztitott állapotban.

93. A 47. sz. gödörben talált üvegpohár-törmelék.

94. A 47. sz. szemétgödörben talált üvegtörmelék restauráltan: gótikus ivópohár.

95. XIII. századi üvegpohárka a VII. sz. lelőhelyről (a XIII. századi várfallal megszüntetett házpincéből).

96. Kis diszkancsó töredéke a IV. sz. lelőhelyről.

97. Kis import cserép butykos, ferde kiöntőnyilással a VII. sz. pincéből, XIII. sz. első fele.

98. XIII. századi import kancsó a 45. sz. ciszternából.

99-101. XIII-XIV. századi használati kerámiák.

102. XIV. századi mázas diszedény a II. sz. ciszternából.

103. Harci csákány, nyélrögzitő szeggel a 39-es sz. pincéből, XIV. sz. második fele.

104. Kő világitó eszköz (un. "fokla") maradványok a IV. sz. pince betöltéséből.

105. Rákfarkas páncélzatu vitéz mészkő szobrocskájának töredéke, XV. század. Szórványlelet az istállók alatti betöltésből.

106. Két leányarccal ékes kályhaszem az I. sz. ciszternából.

107. Mázas kályhaszem barettes férfi alakkal a IV. sz. lelőhelyről.

108. Török által importált kinai porcelántányér az 1550-es évekből.

109. Izniki korsó a 20. sz. szemétgödörből.

110. Az I. sz. ciszterna (kiducolva) s az abba a 74/4. sz. lelőhelyről vezetett csatorna fedőköve. Utóbbi a kép középterében. Készült 1974 februárjának első napjaiban.

111. A szobrok lelőhelye, 1974 február - ablakosztó és az első szobormaradványok.

112. Az elsőként megtalált szobortöredék; a 75.1.34. lelt. sz.

113. A 75.1.13. sz. lovagalak lábazatának kiemelése.

114. A 75.1.34. sz. herold törzse, a 75.1.30. sz. Fehér Madonna törzstöredéke, a 75.1.20. sz. Nőalak, a 75.1.9. sz. nagyméretü Nőalak alsó testfele, a 75.1.5. sz. mellvértes lovag és a 75.1.13. sz. Lovagalak töredéke, ugy, amint azokra rátaláltunk.

115. A 75.1.5. sz. lovag letört lábrészeinek és a 75.1.30. sz. "Fehér Madonna" torzónak felemelése után alattuk láthatóvá vált a 75.1.25. apostol alak torzója.

116. A 114. és 115. sz. képünkön látott szobrok felemelése. A 75.1.5., a 75.1.9., a 75.1.13. és a 75.1.30. lelt. számu torzók.

117. A 75.1.34. sz. szakállas herold törzsének kiemelése.

118. A 75.1.17. sz. bogláros nőalak felső testfele, kiemeléskor.

119. A 75.1.54. sz. apostol fő megtalálása. A fej mellett bedobott tégla. A kép jobb felső részén a 75.1.7. sz. torzó köpenyének redői látszanak. A képtér alsó jobb sarkán a 75.1.44. sz. kucsmás, szakállas férfifő szobrának töredékei látszanak.

120. A 75.1.22. sz. lovag torzójának jelentkezése. A torzó hason, hátával felfelé feküdt; öve hátán teljesen sima.

121. A 75.1.22. sz. lovagalak torzója kiemeléskor. Derekán virágszirom-diszes öv. A szoboralak mellett - a kép bal oldalán - ruharedőinek lenyomata.

122. A 75.1.28. sz. apostolalak jelentkezése. Lábánál egy másik apostol alak köpenyredői.

123. A 75.1.4. sz. lovagalak; alatta a 75.1.28. sz. apostol alak.

124. Feltárásközi részlet; a kép bal oldalán vallásos és világi torzók töredékei vegyesen kerülnek elő.

125. A 74/4. sz. lelőhely keleti oldalán lehatolunk a sziklás fenékig.

126. A 74/4. sz. lelőhely: több ház által határolt vizgyüjtő udvar volt. Vizét csatorna vezette az I. sz. - 5.5 m mély - ciszternába. A 74/4. sz. lelőhely északi oldalán elérjük a fenéket, a sziklás szüztalajt.

127. A 74/4. sz. lelőhely feltárás közben.

128. A 74/4. lelőhely alján kettős - köralaprajzu kimetszés, a kettő között nyerskövekből alakitott átjáró. Talán a legrégibb vizgyüjtő maradványa.

129. A 74/3. és a 74/4. lelőhely a Munkásmozgalmi Muzeum ablakából. 1974. április 10-én készült fotó.

130. A 75.1.1. sz. konzol összeillesztett állapotban.

131. A 75.1.2. sz. konzol összeillesztett állapotban.

132. A 75.1.1. sz. konzol kiemeléskor.

133. A 75.1.3. sz. torzó törzsének összeillesztése.

134. A 75.1.4. sz. torzó.

135- A 75.1.4. sz. lovag torzója törzsének helyzete
136. a lelőhelyen.

137. A 75.1.5. sz. mellvértes lovag torzója.

138. A 75.1.5. sz. mellvértes lovag torzója a lelőhelyen, a 75.1.13. sz. és a 75.1.30. sz. torzók szomszédságában.

139. A 75.1.6. sz. kinagyolt püspökalak.

140. A 75.1.6. sz. - kinagyolt - püspökalak torzója a lelőhelyen. (Mellette a 75.1.9. sz. torzó.)

141. A 75.1.7. sz. tarsolyos herold félalakja.

142. A 75.1.8. sz. lovagalak torzója.

143. A 75.1.8. sz. lovagalak kiemeléskor.

144. A 75.1.9. sz. nagyméretü női torzó (alsó félalak).

---

145. Nagyméretü lovagalak fegyverkabátjának alja, más nézetből. 75.1.10.

146. A 75.1.11. sz. nagyméretü lovagalak mellrészének töredéke. (Több darabja nem került elő, vagy legalábbis azonositható nem volt).

147. A 75.1.13. sz. köpenyes, harisnyanadrágos, gazdagon festett lovagalak alsó testfele.

148. A 75.1.14. sz. nagyméretü lovagalak torzója.

149. Magyarország kettőskeresztes cimerének töredéke a szobrok lelőhelyéről. (A tárcsát herold tartotta, ennek egyik ujjahegyét utóbb hozzáillesztették a lelethez). Lelt. sz.:75.1.15.

150- A 75.1.16. sz. püspökalak és részletei.
151.

152. A 75.1.17. sz. mellbogláros nőalak torzója.

153. A 75.1.18. sz. nagyméretü lovag torzója, százszorszépes övvel.

154. A 75.1.19. sz. lovagalak torzója, kazettás övvel.

155. A 75.1.19. sz. lovagalak torzója, kazettás övvel. A torzó feltárásakor.

156. A 75.1.22. sz. lovag.

157. A 75.1.22. sz. - százszorszépes övü - lovag, rövidülésnek megfelelő módon, alulról fényképezve.

158. A 75.1.20. sz. nagyméretü nőalak torzója.

159. A 75.1.23. lelt. számu diszes lovag törzsének töredéke.

160. A 75.1.24. sz. kisalaku, füzött inges herold.

161- A 75.1.25. sz. fejetlen apostol torzó.
162.

163- A 75.1.28. sz. - legépebb - apostol alakunk,
165. s részlete.

166. A 75.1.26. sz. apostolalak-lábazat.

167- A 75.1.29. sz. - alighanem a 75.1.22. sz.
168. lovagot kisérő - herold torzója, részletei.

169. A 75.1.30. sz. un. Fehér Madonna.

170- A 75.1.32. sz. kékruhás szent nő alakja, hom-
171. lok és hátnézetben; a torzó sérült jobb vállának ragasztása.

172. A 75.1.31. sz. torzó, egy hiányzó apostol alak bal lábának töredéke.

173. Apostol, csuklyás könyvvel (talán Szent Bertalan); 75.1.33. lelt. sz. A kiegészitett torzó.

174- A 75.1.34. sz. szakállas herold torzója, fel-
175. tárása.

176- A 75.1.35. sz. szakállas apostol torzójának
177. feltárása, részletei. (Jobb kezének megmunkálása egyezik a 75.1.5. sz. mellvértes lovag kezének megmunkálásával.

178- A 75.1.36. sz. apostol alak és részletei.
180.

181. Drapéria töredék az ásatás IV. sz. lelőhelyéről. (Az un. "konzolos helyiségből") 75.1.37. sz.

182. A 75.1.40. sz. Archaikus férfifej, szakállal. (Un. "királyfő).

183- A 75.1.41. sz. Archaikus férfifej szakállal,
184. I. sz.

185- A 75.1.43. sz. Archaikus fejtöredék, II. sz.
186.

187. A 75.1.44. sz. férfi fej.

188- A 75.1.45. sz. férfi fej.
189.

190. A 75.1.42. sz. Kucsmás férfifej és külön faragott kő kucsma.

191. A 74.1.1. sz. gyámkő, gyöngyhálós hajzatu leány arcával.

192. A 75.1.47. sz. Női fej töredéke.

193. Leányfej töredéke.

194-195. A 75.1.48. sz. Aranyhaju hölgy és részletei.

196. A 75.1.49. sz. Leány fő.

197. A 75.1.50. sz. Angyal vagy kerub fő.

198-199. A 75.1.51. sz. Nagy capuccios lovagi fő; feltáráskor.

200. A 75.1.52. sz. capucciós lovagi fő.

201. A 75.1.53. sz. ép arcu apostol vagy próféta fő.

202. A 75.1.54. sz. csuklyás apostol vagy próféta fő.

203. A 75.1.55. sz. heroikus fő.

204-205. A 75.1.59. sz. Castor-kalapos férfi fő és részletei.

206-208. A szobrokkal együtt talált padlófütés elzáró dugóiból.

209-210. A szobrok töredékeit tartalmazó 74/4. sz. lelőhely, a feltárás végén. A lelőhely alján láthatóak a szökőkut elemek.

211. A Parler műhelynek tulajdonitott vizköpős szökőkut egyik torzófeje.

212. Mérmüves gótikus makett töredéke. A szobrokkal együtt került elő.
(Zolnay László tanulmányához)

213. Egyfülü bögre és csonteszköz töredéke a "régi várfal" alatti gödörből, 1973-as ásatás. (Ltsz: 73.79.13. és 73.79.15.)

214. A XII. lelőhely, őskori lakógödör a szobrok lelőhelyétől délre.

215. A XII. gödör leleteiből. 1974-es ásatás.

216. Csont tü a XII. gödörből. (Kuczogi Zsuzsa rajza.)

217. 1975/6. gödör, őskori lelőhelyen hombáredény és cölöplyukak.

218. Az 1974-ben feltárt 46. számu gödörből ép edény.

219. Diszitett nagy edény töredékei 1968-ból.

220. Előbbi edény belső részlete.
(Marosi Soós Ágnes cikkéhez)

221. Szarvasmarhacsigolyák és combcsont egyenes metszés-felületekkel.

222. A XIV-XV. századi magyar alföldi szürke marha hátulsó lábközépcsontjai (balra), és a mai magyar alföldi szürke marha hátulsó lábközépcsontjai (jobbra).

223. A bivaly állkapocscsontjának baloldali teste a M_2 és az M_3 fogakkal.

224. Felnőtt és növendék juhok szarvcsapjának töredékei.

225. Juh és kecske állkapocscsontok.

226. Lovak csüd- és pártacsontjai.

227. XIV-XV. századi kutyakoponya sulyos sérülésből eredő horpadásokkal, törésekkel.

228. A kutyakoponya feltárás közben.

229. Kifejlett, 4 éves macska koponyája.

230. Szarvascsontok a beléjük hatolt nyilhegyekkel.

231. Végtagcsontok vadászott szarvasból.

232. Elejtett őzek végtagcsontjai.
(Matolcsi János cikkéhez)

233. Részlet az I. számu minta csiszolati képéből (73-szoros nagyitás)
1. Oolit. A világosszinü idegen testet (valószinüleg homokszemcse) koncentrikus mészkéreg vonja be.
2. Miliolina-k keresztmetszetei.

234. Részlet az I. számu minta csiszolati képéből (24-szeres nagyitás)
1. Nonion sp. aequatoriális metszete.
2. Miliolina keresztmetszetek.
3. Oolit szemcsék. Tömött szerkezetük miatt nem világithatók jól át, igy sötét foltokként látszanak.

235. Részlet a III. számu minta csiszolati képéből (64-szeres nagyitás)
1. Bryozoa-zoarium hosszmetszete.
2. Miliolina ferde metszete.

236. Részlet a III. számu minta csiszolati képéből (66-szoros nagyitás)
1. Nonion sp. közelitőleg aequatoriális metszete.
2. Miliolina-k kereszt- és ferde metszetei.

237. Részlet a IV. számu minta csiszolati képéből (70-szeres nagyitás)
1. Elphidium sp. aequatoriális metszete.
2. Miliolina sp. keresztmetszete.
3. Molluszka - váztöredékek metszetei.

238. Részlet a VI. számu minta csiszolati képéből (90-szeres nagyitás)
1. Miliolina-k keresztmetszetei.

239. Részlet a VI. számu minta csiszolati képéből (68-szoros nagyitás)
1. Miliolina-k hosszmetszetei.

240. Részlet a VII. számu minta csiszolati képéből (30-szoros nagyitás)
1. Miliolina ferdemetszet.
2. Molluszka váztöredékek.

241. Részlet a VII. számu minta csiszolati képéből
1. Miliolina sp. hosszmetszete.
2. Molluszka váztöredékek.

242. Részlet a VII. számu minta csiszolati képéből (83-szoros nagyitás)
1. Miliolina-k keresztmetszetei.
2. Oolitszemcse.
3. Molluszka váztöredékek.

243. Részlet a IX. számu minta csiszolati képéből (65-szörös nagyitás)
1. Miliolina hosszmetszete.
2. Miliolina keresztmetszete.

244. Részlet a IX. számu minta csiszolati képéből (66-szoros nagyitás)
1. Acicularia nevü mészalga gömbalaku sporangiumai.

245. Részlet a X. számu minta csiszolati képéből (62-szeres nagyitás)
1. Miliolina keresztmetszete.
2. Rotalia sp. aequatoriális metszete.

246. Részlet a XXII. ker. Budatétény, Vöröskereszt u. 25. előtti mészkő kibuvásból származó minta csiszolati képéből.
1. Miliolina sp.
2. Nonion sp. aequatoriális metszete.

(Boda Jenő cikkéhez)

LÉGENDES

1. Plan général
2. Le chateau de Buda en 1686. Détail du plan de Rabatta
3. L'emplacement de la cour d'honneur gothique de jardin suspendu en 1687
4. Plan comparatif d'Alajos Hauszmann (1686-1886)
5. Plan de l'avant-cour nord (1902-1945)
6. Porte pietonne médiévale dans la muraille est
7. La jonction de l'enceinte ouest, au Sud de la courtine nord
8. La galerie intérieure de l'enceinte ouest
9. Plan de l'enceinte ouest et du tronçon dit 'vieille Muraille''
10. Plan et coupe de la cave No. VII
11. Tuyau de descente médiéval et ses coupes
12. Sites ouest de l'aile nord de l'ensemble du palais, dit "Batiment A",, abritant actuellement le Musée du Mouvement Ouvrier. Les vestiges de batiment Nos. 74/3 et 74/6 appartiennent a la cour a citerne dans le remblaidu début du XVe siecle - dont nous avons découvert les statues
13. Coupes longitudinales de l'air de devant le front ouest du "Batiment A"
14. Chambranles retrouvés "in situ" dans le local No. 74/3 et dans la maison No. 9 de la rue Tancsics Mihály
15. Plan et coupe A-A du local aux statues (74/4)
16. Plan des trouvailles identiques. Dans les sites reliés par des fleches, nous avons trouvé des fragments qui se completent
17. Coupes B-B et C-C du local aux statues (74/4)
18. Les statues dans l'ordre de leur appartenance commune
19. Les statues dans l'ordre de leur appartenance commune
20. Façon de ceindre l'épée en Europe occidentale, entre 1160 et 1220 (analogie du torse No. 75. 5. 1)
21. Dessins des bondes d'hypocauste 1. n^{o} du registre d'inventaire 74. 146. 1
    2. n^{o} du registre d'inventaire 74. 141. 1
    3. " " 74. 142. 1
    4. " " 74. 144. 1
    5. " " 74. 149. 1
    6. " " 74. 143. 1
22. Marques d'un tailleur de pierre a l'époque du Sigismond
    1. Porte Sigismond (d'apres l'article de Dezső Várnai Bud. Rég. t. XVI
    2. Porte de la courtine nord "
    3. Porte de la courtine nord "
    4. Jardin du Nouveau Monde: porte nord "
    5. Porte de la courtine nord "
    6. Grande Salle sud "
    7. Porte de Jardin du Nouveau Monde "
    8. Sur la porte principale de la muraille de cloture de l'époque de Sigismond, mise au hour en 1974
23. Pots dans la citerne No. I et aux sites
24. Pots dans la citerne No. II et aux sites 84/2 et 74/2
25. Pots peints et vernis trouvés aupres des statues
26. Objets en métal dans la citerne No. I
27. Objets en métal mis au jour aux fouilles
28. 1. Statuette de chevalier vetu d'une armure a écrevisse
    2. Fragment de mortier en pierre, a l'Ouest du site No. V
    3. Fragment de mortier trouvé au site No. IV (Piece a consoles'')
    4. Fragment de mortier en pierre trouvé dans le site No. UV (numéro d'inventaire de l'objet 73. 79. 2)
    5. Fragment de mortier en pierre, trouvé au site No. IV
    6. Fragment de mortier en pierre (N. d'inventaire: 75. 79. 1)
29. Morceaux de tuyau en bronze, trouvés pres des statues
30. Vaisselle provenant de la citerne No. II
31. Objets en verre des fouilles de 1973-75
32-33. Objets provenant de l'atelier de cloutier
34. 1. Fragment de chapiteau, XIIIe siecle, No. d'inv. 72. 11. 71 (calcaire dur d'eau douce)
    2. Fragments de fut et de base de la collone, 72. 233
35. 1. Fragment de pierre d'arc a chantournage secondaire (grés)
    2. Fragment de pore, torse
    3. Fragment du coin d'encadrement d'une fenetre du gothique tardif en calcaire dur.
    Fragment de couronnement de la frise principale (calcaire tendre)
    4. Nerf de voute du gothique tardif (gres de Tétény) No. 72. 11/17
    5. Fragment du coin d'encadrement d'une fenetre (calcaire dur)
36. 1. Fragment de l'encadrement d'une fenetre. Inscription Ist. Patkó T. (calcaire tendre)
    2. Fragments de nerf, Nos. 72. 11/28 et 72. 11/34 (gres de Tétény)
    3. Nerf mural No. 72. 11/25 (gres de Tétény)
    4. Imposte signée Ist. 74/3 (gres)
    5. Fragments de galbe gothique (gres de Tétény)
37. 1. Maquette en platre de l'imposte No. 73. 79. 41 de la salle No. 4 (a consoles)
    2. Appui de fenetre devant le front ouest de l'ancienne chapelle de Sigismond (calcaire dur)
    3. Pierres d'appui de fenetre "in situ" dans le mur principal médian, dans l'aire de la tour portiere de la porte nord
38. 1. Mur portant l'inscription "Ist." au Sud de 74/9. fragment de console a arc ondulé (calcaire dur)
    2. Fragment de console portant l'inscription "Ist. patko"

3. Console a tete en cintre, du coté de la tour portiere nord
4. Fragment de remplage galbé gothique (calcaire dur)
5. Fragment de nerf gothique (calcaire d'eau douce)

39. 1. Console a tete en cintre sous imposte d'arc chantournée, dans le mur est-ouest situé devant la fontaine Mátyás de la cour Hunyadi.
2. Fragment de console a tete en cintre portant l'inscription "Ist. öregfal" (calcaire dur)
3. Consoles, impostes (calcaire dur)
4. Paire de consoles hantournées en cintre dans l'appentis (calcaire dur).

40. 1. Console a tete en cintre signé T. 74/6-E-AH provenant du local situé au-dessous de la rue Szt. György (calcaire dur)
2. Console a tete en cintre du meme endroit (calcaire dur)
3. Console a tete en cintre du meme endroit (calcaire dur)
4. Fragment chambranlé d'un jambage de porte dans la grande cour (calcaire dur)
5. Imposte d'arc dans le mur est-ouest situé devant la fontaine Mátyás
6. Console double a tete en cintre dans l'appentis

41. 1. Reconstruction théorique des fragments de briques profilées de l'avant-cour nord
2. Fragments de briques profilées
3. Brique profilée de remplage aveugle en (argile cuite vue d'en haut)
4. Brique de galbe profilée: fragments Nos. 73. 79. 38; 73. 79. 39

42. 1. Fragment de frise Renaissance et son profil - 72. 11/24 (Marbre rouge)
2. Fragment de pierre de recouvrement, avec les morceaux de 8 balustres et de 3 balustres terminaux dont le dernier signé Ist. 74/8
3. Fragment de tige de balustre terminal

43. Maquette de cintre mise au jour avec les statues

44. 1. Paire de consoles figurées avec postement, Nos. 2 et 1 vues frontale et latérale
2. Paire de consoles figurées avec postement, No. 30 (calcaire tendre); vue d'en haut de la construction de de ce type de console.

45. Les sites préhistoriques de l'avant-cour nord

46. Gros pot
1-2 Fose a ordures No. I-3, 4: coté de l'égout médiéval -
5. citerne No. II
Poterie rousse
6. site No. V -7-8 citerne No. II

47. Poterie rouge
1, 2: cave No. VII-3: site No. 74/3-4: site No. 75/9 - coté nord de l'égout médiéval - 7: cave No. VII-8: coté nord de la citerne médiévale - 9,10: citerne No. II-11 site No. 75/16-12, 13: citerne No. II

48. Poterie rouge
1, 2: citerne No. II - 3: site No. 74/6 - 4 coté nord de l'égout médiéval - 5: cave No. VII-6: citerne No. II
Poterie grise
7, 8, 9; 11: cave No. VII-12: site No. 74/10 - 13: citerne No. II

49. Poterie grise
1, 2: cave No. VII - morceaux pouvant etre assemblés des sites Nos. V et VII-4: citerne No. II 5,6 morceaux pouvant etre assemblés des sites Nos V et VII - 7, 8 cave No. VII - 9: fosse a ordures No. I-10: coté nord de l'égout médiéval

50. Poterie grise
1, 2: cave No. VII - 3, 4, 5: citerne No. II - 6: site No. 75/79
Poterie rouge engobés
7, 8, 9: citerne No. II - 11, 12: site No. IX - 13 citerne No. II

51. Poterie rouge engobée
1: citerne No. II - 4, 5: cave No. VII
Petits verres rouges
6: fabrication de verres a essieau en bois- a: essieur en bois - b: coupage - c: lissage - 7: fosse a ordures No. XIII - 8, 9, 10: citerne No. II
Poterie gris clair
12: morceaux pouvant etre assemblés des sites Nos V et VII
Pots de gres blanc
13: morceaux pouvant etre assemblés des sites Nos V et VII
14: coté nord de l'égout médiéval.

52. Pots de gres blanc
1, 2, 3: cave No. VII - 4: site No. V - 5, 6, cave No. VII
Bouteilles, cruches de gres blanc
7, 8: cave No. VII - 9: site No. V

53. Pots de gres blanc
1, 2: fosse a ordures No. XIII - 3: site No. V - 4: cave No. VII
Bouteilles, cruches de gres blanc
5, 6, 7, 8: cave No. VII - 9: site No. 74/10

54. Tasses de gres blanc
I: fosse a ordures No. XIII
Plats de gres blanc
2, 3 cave No. VII - 4: site No. 74/10
Couvercles
5, 6, 7, 8, 9: site No. 74/10 - 10: site No. IX-11: fosse aux ordures No. I-12: coté nord de l'égout médiéval
Veilleuses plates
13, 14, 15: cave No. VII - 16: site No. 74/10 - 17: fosse aux ordures No. XIII-18: No. IX
Cruches de gres gris
19, 20: site No. V.

55. Cruches de gres gris
1, 2 site No. IX - 3, 4, 5: cave No. VII
Cruchons et cruches de gres blanc, peints en rouge
6, 7: citerna No. II - 8: morceaux pouvant etre assemblées des sites Nos. V et VII 9, 10: site No. 74/3 - 11: citerne No. II
Poterie vernie
12: citerne No. II - 13: site No. 75/16

56. Poterie vernie
1:citerne No. 45 - 2:fosse aux ordures No. VI
Jetons
3, 4:site No. V - 5:citerne No. II - 6:fosse aux ordures No. VI
Carreau
7:site No. 75/16
Verrerie
8:cave No. VII - 9:site No. 74/10 - 10:citerne No. II

57. Typologie des objets céramiques - marques de fond
58. Groupe de pierres gothiques arborisées
59. Jet d'eau gothique et ses éléments
60-61. Fragments de pierre d'ornement, trouvés avec les statues (site 74/4)
62. Les fondements géologiques de palais du Buda et de son avant-cour gothique
63. Les maisons du donjon sud de la ville de Buda, fondée au XIIIe siecle.
64-66. Analogie du chevalier No. 5.

TABLEAU

1. Le Chateau de Buda et ses environs aux années 1730. D'apres le levé de terrain de J. Matthey, ingenieur du génie.
2. Le coté est du Chateau de Buda en juin 1686. Dessin d'un officier Hessois (Cf. notre tableau 3).
3. Le coté ouest du Chateau de Buda en 1686. copie du dessin d'un officier hessois. Collection Kálmán Lux. M. H. B.
4. La barbacane de Fehérvár (au premier plan) et la tour dite du pacha Karakas, lors de l'attaque des "honvéd" le 21 mai 1849. Oeuvre d'un peintre inconnu.
5. Le tronçon ouest de la muraille nord - ceinture nord - du chateau avec la tour dite du pacha Karakas, restaurée en 1973
6. Vestiges de mur primitif, mis au jour sur le coté est du chateau, en 1967/68. vus du sud, en 1975
7. Reste d'un mur primitif découvert sur le coté est an 1967/68, vu du nord.
8. Vestiges de la porte piétonne emmurée dans la muraille est supérieure; départe de l'arc nord supérieur.
9. Reste de la porte piétonne, avec les départs des arcs supérieur et inférieur.

10 et 11 - Fosse aux ordures, creusée dans le calcaire, en guise de citernes (pour l'étude de. Gy. Dénes)

12 et 15 - Déblaiement de la muraille ouest supérieure et des murs de fondation des écuries royales des XVIIIe et XIXe secles, c'est-a-dire du remblait datant du début du XVIIIe siedes (en 1972-73).

16. Restes d'un batiment de l'époque turque, a l'Ouest du Musée du Mouvement Ouvrier (aile "A" du chateau)
17. Démolition du mur d'angle sud-ouest d'un reste du batiment de l'époque turque
18. Démoliton du mur de cloture sud de l'édifice de l'époque turque, a l'angle sud-ouest du Musée du Mouvement Ouvrier (aile "A" du palais)
19. Reste de batiment de l'époque turque, vu de l'Ouest. Sur le coté droit, en haut de l'image on voit encore quelques briques de l'ancien plancher. A gauche, vers le Nord, reste de voute effondrée de l'époque turque (son état en février 1973)
20. Murs d'enceinte des XIIIe et XVe siecles. (Le premier a gauche, le dernier a droite de l'image). Vue du nord.
21. Murs d'enceinte de XIIIe et XVe siecles, coté est
22. Vue vers le sud, a partir de la courtine nord A gauche, l'ancien mur d'enceinte a droite, la muraille ouest médiévalé plus récente.
23. Au premier plan: mur présentant un assemblage quadruple, muraille supérieure ouest de la forteresse médiévale. Ce systeme de murs et coupé, au fond, par la courtine nord, datant également du moyen age.
24. L'assemblage quadruple de la muraille supérieure ouest vu d'en haut, a partir de la courtine nord.
25. Arcade de contrefort - prise d'abord pour une porte - au point de jonction de la muraille supérieure ouest et de la courtine nord
26. Dégagement de contreforts gothiques sous les murs du batiment démoli de la Garde Palatine
27. Contreforts tronqués (époque de Sigismond) au-dessus du passage allant de la cour Csikós a la cour Hunyadi
28. Dégagement de murs d'enceinte et de contreforts médiévaux sous les fondements du batiment démoli de la Garde Palatine
29. Le mur d'enceinte supérieur de l'époque de Sigismond, vu du coté ouest. (Au Sud des décombres de brique se dressait le Manege Couvert - oeuvre d'Alajos Hauszmann - et la statue "Gardien de chevaux" de Vastagh)
30. Dégagement de mur d'enceinte et de contreforts de l'époque de Sigismond, sous des constructions modernes (batiment de la Garde Palatine, escalier Ybl) Au fond, la nouvelle coupole du palais, a droite le front nord de la Bibliotheque Széchenyi.
31. Troncon nord du mur d'enceinte ("Vieux mur") du XIIIe siecle avec la fosse aux ordures No. I (antérieur au mur), vu du Nord. Dans la partie supérieure de l'image: fosse aux ordures No.II, couverte de planches. Janvier 1973
32. Fragment de stele de l'époque romaine, retrouvé dans les fondements de l'aile nordest de l'écurie royale, batie au XVIIIe siecle
33. Fragment de chapiteau médiéval. Trouvaille isolée, site au coin sud-ouest de la place St. Georges, a une profondeur de 1 m.
34. Fragment de sculpture, représentant une tete de bouc, a coté du mur d'enceinte ouest supérieur
35. Sculpture gothique trouvée aux démolissements effectués sous le batiment de la Garde Palatine
36. Sculpture gothique provenant des démolissements de la cour ouest supérieure du Chateau
37. Fragment de fut de colonne gothique avec feuilles de tilleul stylisées. Peint en rouge. Provenant de dessous le passage démoli allant de la place St. Georges au Chateau.
38. Sculpture gothique, peinte en bleu, avec étoile dorée. Provient du remblayage du tronçon ouest du Fossé sec
39. Mise au jour de consoles de pierre du gothique tardif
40. Consoles du gothique tardif, aux motifs en branches d'arbre 1-2.

41 et 42 - Fragments d'éléments de balustrade

43. Rosette Renaissance, marbre rouge

44 et 45 - Fragments de chambranle Renaissance

46. Détail du fragment d'appui Renaissance

47. Fosse aux ordures No.I: le mur d'enceinte du XIIIe siecle est déja bati au-dessus de cette fosse

48. Fosse aux ordures No.I Au coin gauche de l'image, les fondements de la courtine du XVe siecle, et aux coins inférieurs droit et gauche, les pierres du mur d'enceinte du XIIIe siecle, élevé sur cette fosse.

49 et 50 - Fosse aux ordures No.II de l'époque turque. Pres du revetement en planches.

51. Les couches du comblement, a l'époque de Sigismond, de la grande cave médiévele No.IV ("Piece a consoles"); c'est la que l'on jetait les ordures de la cour, les carreaux de poele endommagés, aussi bien que les cendres et la braise des poeles. Les couches de braise s'appuient sur le "Vieux mur", mur d'enceinte du XIIIe siecle - désaffecté a partir du XVe siecle.

52. Cave No.IV du haut moyen age. Le jalonmire se pose sur le mur d'enceinte du XIIIe siecle. Sous le console qu'on voit sur le mur, se trouve un renforcement semi-sphérique: le fond d'une fosse préhistoriqe.

53. La fosse préhistorique signalée au tableau 52/ avec les restes du cheval a sang-froid de l'époque du bronze; v. l'étude de J. Matolcsy, dans l'appendice; au-dessus de la fosse, fondement du mur d'enceinte du XIIIe siecle.

54. Coté nord de la cave No.IV. - adossée au mur d'enceinte du XIIIe siecle - avec une niche pour veilleuse, creusée dans la roche.

55. Fosse ceinte de mur en carré sur le coté est du mur d'enceinte du XIIIe siecle; au-dessous de la fosse apparait, en segment de cercle, le bord d'une fosse plus ancienne, au plan circulaire (Nos fosses aux ordures Nos. V et VI).

56. La fosse de la maison d'habitation plus ancienne, anéantie par le mur d'enceinte du XIIIe siecle (Fosse aux ordures No. VII) Sur le coté gauche du tableau, le mur d'enceinte, a droite on voit le mur de maison plus ancien.

57. Pierre d'encadrement d'une fenetre antérieure en position secondaire, dans le mur d'enceinte du XIIIe siecle (Document de la construction en dur antérieure dans ce site)

58. Tuyau du haut moyen age, détruit lors de la construction du mur d'enceinte du XIIIe siecle.

59. La courtine nord: mur d'arret nord du systeme de fortifications du chateau au XVe siecle. Vers l'Ouest: fondations étagées. Vue du coté sud.

60. Le mur d'enceinte du XIIIe siecle, sur lequel a été construite la courtine du XVe siecle. Vue du sud.

61. Le mur de la courtine nord, vu du coté nord. L'épaisseur mesurable est de 2, 5 m (son état en janvier 1973)

62 et 63 - Demi-lune semi-circulaire (fouilles des années 1973 et 1975)

64. Dégagement de la porte signalée sur le tableau 65

65. La courtine nord, avec a sa gauche, le bord de la tour du pacha Karakas (état au printemps 1972) Vers le milieu du mur, on voit clairement les restes d'une porte emmurée, dans la cour du Gardien de chevaux.

66. Le mur coupé de la courtine nord, dans la Cour du Gardien de chevaux.

67. Bastillon tronqué au plan polygonal (dénommé a tort "Tour en fer a cheval "qui a été dégagé de nouveau, sur le coté sud-ouest du Fossé sec. Vue de coté sud.

68. Dégagement du mur d'arret nord du bastillon carré a charpente en bois, se rattachant - de l'ouest - au mur d'enceinte du XIIIe siecle. Parallelement au jalonmire, l'emplacement de la poutre dans la muraille.

69 et 70 - Les niches de poutres du bastillon a charpente du XIIIe siecle.

71. La "cave royale" nord.

72. Niveaux de routes au moyen-age.

73. Restes de maisons en pierre sur le coté ouest du Musée du Mouvement Ouvrier (batiment "A")

74. Restes de maisons du quartier détruit. Sur le coté gauche du tableau, le reste de la maison en pierre n° IX, détruite déja a l'époque de la construction de la ville du XIIIe siecle.

75. Le mur nord de la maison en pierre n° IX, détruite déja au XIIIe siecle, vu du sud.

76. Vestiges de batiment n° 1 et 2 et de la fosse aux ordures n° 32 datant du haut moyen age. Vus du premier étage du Musée du Mouvement Ouvrier. Derriere les poteaux on voit les restes du mur de la courtine nord (coupée par un chemin) et les restes de la tour ouest de l'entrée principale nord (Les poteaux ont été incorporés dans ces restes de mur de tour). (état en septembre 74).

77. La fosse aux ordures n° 32 et les murs passant sous les fondements d la tour ouest de la porte nord.

78. Restes du batiment et de citerne (Le site n° 74/4 est le site des statuts (Photos de travail.

79. Suppression de la voie menant de la place St. Georges au Chateau. En automne 1972, la drague se trouve exactement au point ou nous avons découvert nos statues plus tard, en février 1974. Le travail de la drague a probablement contribué a la déterioration des pierres de nos statues. Au fond du tableau, on aperçoit le front ouest du Musée du Mouvement Ouvrier

80. Le site n° 45 - puits, avec au-dessous une citerne pendant la mise au jour.

81. Les restes des murs de la maison en pierre n° 74/3, vus du Sud; Au milieu du tableau, étayage d'un arc de soutien, dans la partie inférieure gauche du tableau, les éléments écroulés de ce meme arc.

82. Le mur de cloture nord de la maison en pierre n° 74/3 et son arc de soutien étayé

83. Aire fouille, au Sud du site des statues (74/4 Etat en automne 1974. Photo de travail, prise de l'étage du front ouest du Musée du Mouvement Ouvrier.

84. La section la plus méridionale de l'espace lequel est caracterisé au tableau no. 83.

85. La section la plus méridionale de l'espace, lequel étuit déterrée en 1974.

86. N° 74/3, 74/4 (le dernier nous montre la place ou les statues sont trouvées), aprés le déterrement, de l'étage de la facade occidentale du Musée du Mouvermenyt Ouvrier.

87. Restes d'un mur médiéval, coupé lors de l'agrandissement de l'aile nord du palais (années 1960)

88. Pavé du chemin conduisant a la porte principale médiévale.

89. Petite citerne au sud-est du site 74/4 site des statues).

90. La petite citerne présentée sur le tableau 89 vue de l'Ouest. Au fond, le mur de brique du Musée du Mouvement Ouvrier

91. La citerne profonde n° 1 pres du site 74/4 - site des statues - vue du Sud.

92. Citerne n° 1 voisine du site 74/4, nettoyée jusqu'a une profondeur de 5, 5 m

93. Eclats de verre, trouvés dans la fosse n° 47.

94. Les éclats de verre trouvés dans la fosse aux ordures n° 47 apres la restauration: verre a boire gothique.

95. Petit verre a boire du XIIIe siecle, trouvé dans le site VII (cave de la maison détruite par la construction du mur d'enceinte du XIIIe siecle)

96. Fragment d'une petite cruche, trouvée dans le site IV.

97. Petite gourde, céramique importée, avec becverseur tordu, de la cave n° VII, premiere moitié du XIIIe siecle.

98. Petite cruche importée, du XIIIe siecle, trouvée dans la citerne n° 45.

99 et 101 - Objets usuels de céramique des XIIIe et XIVe siecles.

102. Poterie décorative vernie du XIVe siecle, trouvée dans la citerne n° II.

103. Hache d'arme, avec clou pour fixer le manche, trouvée dans la cave n° 39, IIe moitié du XIVe siecle.

104. Restes d'un objet d'éclairage en pierre (dit "fokla"), du remblayage de la cave n° IV.

105. Fragment de la statuette en pierre calcaire du chevalier a barde de fer. Trouvaille isolée dans le remblayage de dessous les écuries.

106. Carreau de poele, orné de deux visages de fille, trouvé dans la citerne No. 1.

107. Carreau de poele verni, avec figure d'homme a barette. Site No. IV.

108. Assiette de porcelaine chinoise, importée par les Turcs, des années 1550 (No. D' inv. 74.1982.2)

109. Cruche d'Iznik, trouvé dans la fosse aux ordures de l'époque ottomane No. 20.

110. La citerne No. I (étresillonnée), et la dalle du tuyau qui y a été conduit du site No. 74/4. La dalle est dans le champ central de l'image, elle a été prise aux premiers jours de février 1974.

111. Le site des statues, février 1974 - meneau et premiers restes de statues.

112. Le premier fragment de statue retrouvé No. d'inv.: 75.34.1.

113. Mise au jour du socle de la figure de chevalier No. 75.13.1.

114. Tronc de héraut No. 75.34.1, fragment de tronc de la Madone Blanche No. 75.30.1, Figure de femme No. 75.20.1, partie inférieure du corps de la Figure de Femme de grandes dimensions No. 75.9.1, fragments du chevalier a cuirasse No. 75.5.1 et figure de Chevalier No. 75.13.1, tels que nous les avons découverts.

115. Le déblaiement des parties brisées de la jambe du chevalier No. 75.5.1 et du torse de la Madone Blanche No. 75.30.1, a fait apparaitre le torse de l'apotre No. 75 25.1.

116. Le soulevement des statues présentées sur nos tableaux Nos. 114 et 115. Les torses Nos. 75.5.1, 75.9.1, 75.30.1.

117. Dégagement du tronc du héraut a barbe No. 75.34.1.

118. La partie supérieure du corps de la Figure de Femme No. 75.17.1, quand elle a été dégagée.

119. La découverte de la tete d'apotre No. 75.54.1 Une brique a été jetée pres de la téte. Dans la partie supérieure du tableau adroite, on voit les plis de la cape du torse No. 75.7.1 En bas, dans l'angle droit, on aperçoit les fragments de la tete d'homme barbu, a bonnet fourré No. 75.44.1.

120. Apparition du torse du chevalier n° 75.22.1 Le torse était couché a plat ventre: au dos la ceinture est tout a fait lisse.

121. Le torse de chevalier No. 75.22.1 lors de sa mise au jour. La ceinture est ornée de pétales. Pres de la statue - sur la gauche de l'image - empreinte des plis de son costume.

122. L'apparition de la figure d'apotre No. 75.28.1 A ses pieds, plis de la cape d'une autre figure d'apotre.

123. Figure de chevalier No. 75. 4.1; au dessous de ce torse, la figure d'apotre No. 75.28.1.
124. Scene de la mise au jour: sur la gauche de l'image on voit des fragments de torses de statues laiques et culturelles.
125. Au coté est du site No.74/4 nous descendons jusqu'au fond de roche.
126. Le site 74/4: c'était une cour-citerne, entourée de plusieurs maisons. Un tuyau en conduisait l'eau dans la citerne No. I d'une profondeur de 5, 5 m Sur le coté nord nous atteignons le fond, le sol de roche vierge.
127. Le site 74/4 pendant la mise au jour.
128. Au fond de site 74/4 double découpage circulaire, avec un passage formé de pierre brute entre les deux découpages. C'est le reste de citerne peut-etre le plus ancien.
129. Les sites 74/3 et 74/4 vus de la fenetre du Musée du Mouvement Ouvrier. Photo prise le 10 avril 1974.
130. La console No.75.1.1 apres son assemblage
131. La console No.75.1.2 apres son assemblage
132. La console No. 75.1.1 a sa mise au jour
133. Assemblage du tronc du torse No. 75. 3.1
134. Le torse No. 75. 4.1
135 et 136 - Position du tronc du torse de chevalier No. 75. 4.1 dans le site.
137. Torse du chevalier au plastron No.75.1.1
138. Torse du Chevalier au plastron dans le site, a proximité des torses No. 73.13.1 et 75. 30.1
139. Figure dégauchie d'éveque No. 75. 6.1
140. Le trose de la figure dégauchie d'éveque No. 75. 5. 1. dans le site (A coté, le torse No. 75. 9. 1).
141. La demi figure du héraut avec ceinturon a aumoniere No. 75. 7.1
142. Torse de la figure de chevalier No.75.8.1
143. La figure de chevalier No. 75. 8. 1 a sa mise au jour.
144. Grand torse de femme No. 75. 9. 1 (partie inférieure)
145. Le bas de la veste de la figure de chevalier de grandes dimensions, vu sous un autre angle. No. 75. 10. 1
146. Fragment du buste du chevalier de grandes dimensions No. 75. 11. 1 (Nous n'en avons retrouvé aucun autre fragment, au moins qui eut été identifiable).
147. Partie inférieure du corps de la figure de chevalier en cape et en collant, richement colorée, n° 75. 13. 1
148. Fragment des armes a double croix de la Hongrie Trouvé au site des statues (L'écu a été tenu par un héraut dont on a rajouté un bout de doigt a la trouvaille). No. 75. 15. 1.
149. Torse d'une figure du chevahier de grandes dimensions No. 75. 14. 1
150 et 151 - Figure d'éveque No. 75. 16. 1 et ses détails.
152. Torse de la figure de femme a agrafe No. 75. 17. 1.
153. Torse de chevalier de grandes dimensions, a la ceinture ornée de paquerettes No. 75. 17. 1.
154. Torse de chevalier a la ceinture agreméntée No. 75. 19. 1.
155. Torse de chevalier a la ceinture agrementée No. 75. 19. 1 a sa mise au jour.
156. Fragment du tronc de la figure de chevalier de grande dimensions non identifié. (Trouvé en 1973. Vraisemblablement il a été mis au jour du site 74/4, lors des travaux de fondation des Ecuries au XVIIIe siecle.)
157. Le chevalier a la ceinture ornée de paquerettes No. 75. 22. 1 photographie d'en bas en haut, conformément a son raccourci.
158. Torse de la figure de femme de grandes dimensions No. 75. 20. 1.
159. Fragment du tronc du chevalier No. 75. 23. 1.
160. Héraut de petites dimensions, a la chemise a lacets.
161 et 162 - Torse sans tete d'apotre No. 75. 25. 1.
163 et 164-165 - Figure d'apotre - notre statue la plus intacte - No. 75. 28. 1 et un détail.
166. Socle de la figure d'apotre No. 75. 26. 1
167 et 168 - Torse de héraut No. 75. 26.1 vraisemblablement valet d'armes du chevalier No. 75. 22. 1 et ses détails.
169. La Madame dite blanche No. 75-30. 1.
170 et 171 - Figure de la sainte No. 75. 32. 1 a robe bleue, vue de face et de derriere; recollage de l'épaule droite endommagée du torse.
172. Torse No. 75. 31. 1 fragment de la jambe droite d'une figure d'apotre.
173. Apotre peut-etre saint Barthélémy (avec un livre capuchonné. No. 75. 33. 1 le torse complété.
174 et 175 - La torse du héraut a barbe No. 75. 34. 1 sa mise au jour.
176 et 177 - La mise au jour et les détails du torse de l'apotre a barbe No. 75. 35. 1 (Le façonnement de la main droite est le meme que celui de la main du chevalier au plastron No. 75. 5. 11)
178 et 180 - Figure et détails de l'apotre No. 75. 36. 1
181. Fragment de draperie du site No. IV des fouilles (De la Salle dites aux consoles) (No. 75. 31. 1)
182. Tete archaique, a barbe (dite "Tete de roi") n° 75. 41. 1.
183 et 184 - Tete archaique a barbe I, No. 75. 42. 1.
185 et 186 - Fragment de tete archaique II, No. 75. 43. 1.
187. Tete d'homme No. 75. 45. 1
188 et 189 - Tete d'homme No. 75. 46. 1
190. Tete d'homme coiffée d'un castor et le castor taillé séparément. No. 75. 44. 1

191. Console avec visage de jeune fille a filet orné de perles sur les cheveux.
192. Fragment de tete de Femme No. 75.44.1
193. Fragment de tete de jeune fille.
194 et 195 - La dame aux cheveux dorés No. 75.50.1 et détails.
196. Tete de jeune fille No. 75.51.1
197. Tete d'ange ou de chérubin No. 75.52.1
198 et 199 - Grande tete de chevalier a capuchon No. 75.53.1; sa mise au jour.
200. Tete de chevalier a capuchon No. 75.54.1
201. Tete d'apotre ou de prophete au visage intact No. 75.56.1.
202. Tete d'apotre ou de prophete a capuchon, No. 75.56.1
203. Tete héroique No. 75.57.1.
204 et 205 - Tete d'homme coiffée d'un castor No. 75.61.1 et ses détails.
206 et 208 - Bouchons de fermeture de chauffage central, trouvés avec les statues.
209 et 210 - Le site 74/4 contenant les fragments de statues a la fin de la mise au jour au fond du site, on voit les éléments du jet d'eau.
211. Une chimere de gargouille du jet d'eau attribué a l'atelier Parler.
212. Fragment de maquette de fenetre gothique, trouvée avec les statues.

213. Fragments d'un bol a une anse et d'un cutil en os, provenant de la fosse située au-dessous de "l'ancienne muraille", fouilles de 1973.
214. Le site No. XII, trou d'habitation préhistorique; au sud du site des statues
215. Trouvailles du trou No. XII - fouilles de 1974.
216. Aiguille en os du trou No. XII (dessin de Zsuzsa Kuczogi)
217. Fosse No. 1975/6, site préhistorique, jarre et trous de pilotis
218. Pot d'une parfaite conservation, découvert dans la fosse n° 45, mis au jour en 1974
219. Fragments d'un grand pot orné, trouvé en 1968.
220. Détail de l'intérieur du pot précédent (Photos de Tivadar Szemenyei)
221. Vertebres et fémur de boeuf avec surfaces de coupe droites.
222. Métatarse arriere d'un boeuf gris hongrois de la grande-plaine aux XIVe et XVe siecles (a gauche), et métatarse arriere d'un boeuf gris de la grande-plaine de nos jours (a droite).
223. Corps gauche du maxillaire de buffle avec les dents M_2 et M_3
224. Fragments de germe de corne de moutons et d'agneaux
225. Os maxillaires de mouton et de chevre
226. Os de jointe et de couronne chevalins
227. Crane de chien gravement endommagé, XIVe XVe s.
228. La mise au jour du crane de chien
229. Crane de chat adulte de 4 ans
230. Os de cerf, avec des pointes de fleche enfoncées
231. Os de cerf tué a la chasse
232. Os de chevreuils tués.

233. Détail de la facette de l'échantillon n° I (grossissement 73)
1. Oolithe. Le corps étranger de couleur claire (vraisemblablement parcelle de sable) est couvert d'une couche calcaire concentrique
2. Coupes transversales de milioles
234. Détail de la facette de l'échantillon No. I (grossissement 24)
1. Coupes équatoriales de nonion sp.
2. Coupes transversales de milioles
3. Parcelles d'oolithe. A cause de leur structure dense intransluminables, elle apparaissent comme des taches sombres
235. Détail de la facette de l'échantillon No. III (grossissement 64)
1. Coupe longitudinale de bryozoa-zoarium
2. Coupe oblique de miliole
236. Détail de la facette de l'échantillon No. III (grossissement 66)
1. Coupe a peu pres équatoriale de monion sp.
2. Coupes transversales et oblique de miliole sp.
3. Coupe de fragments de coquille de mollusque
238. Détail de la facette de l'échantillon n° VI (grossissement 90)
1. Coupes transversalles de miliole
239. Détail de la facette de l'échantillon n° VI (grossissement 68)
1. Coupes longitudinales de milioles
240. Détail de la facette de l'échantillon No. VII (grossissement 30)
1. Coupes obliques de miliole
2. Fragments de coquillage de mollusque
241. Datail de la facette de l'échantillon No. VII (grossissement 83)
1. Coupe longitudinale de miliole sp.
2. Fragments de coquillage de mollusque
242. Détail de la facette de l'échantillon No. VII (grossissement 83)
1. Coupe transversales de miliole
2. Parcelle d'oolithe
3. Fragments de coquille de mollusque

243. Datail de la facette de l'échantillon No. IX (grossissement 65)
1. Coupe longitudinale de miliole
2. Coupe transversale de miliole

244. Datail de la facette de l'échantillon No. IX (grossissement 66)
1. Sproranges globiformes d'alque calcaire acicularia

245. Détail de la facette de l'échantillon No. X (grossissement 62)
1. Coupe transversale de miliole
2. Coupe équatoriale de rotalia ap.

246. Détail de la facette de l'échantillon provenant de la sortie calcaire devant le No. 25 de la rue Vöröskereszt, Budatétény, XXIIe arrodissement
1. Miliole sp.
2. Coupe équatoriale de nonion sp.

СПИСОК ФИГУР

I. Объединенный план.

2. Будайский замок в I686 году. Деталь карты Рабатты.

3. Расположение готического парадного двора и висячего сада в I687 году.

4. Сравнительный план Алайоша Гаусманна /I686-I886 шш./.

5. План северного парадного двора. I902-I945 гг.

6. Средневековые ворота для пешеходов в восточной замковой стене.

7. Застройка западной крепостной стены в югу от северной куртины.

8. Внутренняя аркада западной крепостной стены.

9. План западной крепостной стены и так называемой "Старой стены".

I0. План и разрез подвала № VII.

II. Канал раннего средневековья и его профили.

I2. Местонахождения на западной стороне самого северного крыла дворцового комплекса - так называемого крыла "А", где находится сейчас Музей рабочего движения. Остатки строений №№ 74/3 и 74/6 относятся ко двору с цистерной, в заполнении которого, относящемся к началу XV века, нами были обнаружены статуи.

I3. Продольные разрезы участка перед западным фасадом крыла "А".

I4. Дверные рамки in situ, найденные в пункте 74/3 и по ул. Танчич Михай, дом 9.

I5. План и разрез А-А местонахождения статуй /пункт 74/4/.

I6. План местонахождений аналогичных памятников. В пунктах, соединенных стрелками, обнаружены фрагменты одного предмета.

I7. Разрезы В-В и С-С пункта находки статуй /74/4/.

I8. Порядок взаимосвязи статуй.

I9. Порядок взаимосвязи статуй.

20. Способ крепления западно-европейского меча в II60-I220 гг. /Аналогия к торсу статуи № 75.5.I./

2I. Рисунки бочарных пробок:
I. Инв. № 74.I46.I
2. Инв. № 74.I4I.I
3. Инв. № 74.I42.I
4. Инв. № 74.I44.I
5. Инв. № 74.I49.I
6. Инв. № 74.I43.I

22. Знаки каменорезчиков эпохи Жигмонда:
I. На воротах Жигмонда /по статье Д. Варнаи в Bud. Reg. XVI/.
2. Ворота северной куртины /оттуда же/
3. Ворота северной куртины /оттуда же/
4. Сад нового мира: северные ворота /оттуда же/
5. Ворота северной куртины /оттуда же/
6. Южный большой зал /оттуда же/
7. Ворота Сада нового мира /оттуда же/
8. На главных воротах в северной замочной стене эпохи Жигмонда, раскопанных в I974 г.

23. Сосуды из цистерны № I.

24. Сосуды из цистерны № II и из пунктов 74/2 и 74/4.

25. Крашеная и глазурная керамика, найденная рядом со статуями.

26. Металлические находки из цистерны № I.

27. Металлические находки из раскопок I974 года.

28. I. Скульптура витезя в панцыре с изображением хвоста рака.
2. Фрагмент каменной ступы, обнаруженный к западу от пункта V.
3. Фрагмент каменной ступы, обнаруженный в пункте IV/"помещение с консолями"/.
4. Фрагмент каменной ступы, обнаруженной в пункте IV /Инв. № 73.79.2/.
5. Фрагмент каменной ступы, обнаруженный в пункте IV.
6. Фрагмент каменной ступы /Инв. № 75. 79.I/.

29. Фрагменты бронзовой трубки, найденные рядом со статуями.

30. Сосуды из цистерны № II.

3I. Стеклянные находки из раскопок I973-I975 гг.

32-33. Материал из цеха по ковке гвоздей.

34. I. Фрагмент капители XIII века. Инв. № 72.II.7I/твердый пресноводный известняк/.
2. Фрагмент грушевидного члена, торс.
3. Фрагмент позднеготической оконной рамы /твердый известняк/.
Фрагмент венка главного карниза /мягкий известняк/.
4. Позднеготический гурт № 72.II/I7 - барабаны /песчаник из Тетени/.
5. Фрагмент рамки стенного отверстия /твердый известняк/.

36. I. Фрагменты рамок стенных отверстий. Надпись: Ist. Patkó T. /мягкий известняк/.
2. Фрагменты гуртов №№ 72.II/28 и 72.II/ /34 /песчаник из Тетени/.
3. Стенная балка № 72.II/25 /песчаник из Тетени/.
4. Членная пята свода № 74/3 /песчаник/.
5. Фрагменты верхней части готических разделительных колонн /песчаник из Тетени/.

37. I. Гипсовый макет верхней части колонны /№ 73. 79. 4I/ из помещения № 4 /с консолью/
2. Подоконник перед западным фасадом часовни Жигмонда /твердый известняк/.
3. Камни подоконника с территории северной привратной башни "in situ" в главной средней стене.

38. I. Фрагменты консоли к югу от стены с надписью Ist, № 74/9 /твердый известняк/.
2. Фрагмент консоли с надписью Ist patko.
3. Консоль, найденная рядом с северной привратной башней.
4. Фрагмент готической срединной части оконной рамы /твердый известняк/.
5. Фрагмент готического гурта /пресноводный известняк/.

39. I. Консоль, обнаруженная под профилированным пятовым камнем свода перед фонтаном Матиаша во дворе Хуняди. Она помещена вторично в стену западно-восточного направления.
2. Фрагмент консоли с надписью Ist. Öregfal /твердый известняк/.
3. Консоли, кронштейны /твердый известняк/.
4. Пара профилированных консолей под навесом /твердый известняк/.

40. I. Консоль № Т.74/6-Е-АН из помещения на ул. Сент Дёрдь /твердый известняк/.
2. Консоль, найденная там же /твердый известняк/.
3. Консоль, концовка которого оформлена в четверть круга. Найден там же /твердый известняк/.
4. Фрагмент профилированной рамы ворот в большом дворе /твердый известняк/.
5. Пятовый камень арки в стене, идущей с востока на запад, перед фонтаном Матиаша.
6. Консоль с двойной концовкой, оформленной в четверть круга, под навесом.

4I. I. Предполагаемая реконструкция фигурного кирпича, найденного в северном переднем дворе.
2. Профили фрагментов фигурных кирпичей.
3. Кирпич с ажурным готическим орнаментом /сверху - обожженная глина/.
4. Верхняя часть орнаментированного кирпича: фрагменты №№ 73. 79. 38; 73. 79. 39.

42. I. Фрагмент дисковидного фриза в стиле ренессанс и его профиль - 72.II/24 /красный мрамор/.
2. Фрагмент каменной облицовки перил, восемь фрагментов промежуточных балясин и три концевых. Последний из них имеет метку Ist. 74/8.
3. Фрагмент концевой полубалясины с пиллером.

43. Макет, изображающий структуру узлового пункта. Находка обнаружена вместе со статуями.

44. I. Пары фигурных консоле №№ 2 и I с их базами. Вид спереди и сбоку.
2. Пара фигурной консоли № 30 с базой /мягкий известняк/; план консольного типа, вид сверху.

45. Пункты нахождения памятников первобытной эпохи в северном переднем дворе.

46. Глиняные котлы

I,2: мусорная яма № I; 3,4: на северной стороне средневекового канала, 5: из цистерны № II.

Красновато-коричевая керамика

6: V-ое местонахождение, 7, 8: цистерна I, II.

47. Красная кепамика

I,2: подвал № VII, 3: пункт 74/3, 4: пункт 75/9, 5: цистерна № 74/22, 6: на северной стороне средневекового канала, 7: подвал № VII, 8: на северной стороне средневековой цистерны, 9, I0: цистерна № II, II: пункт 75/I6, I2, I3: цистерна № II.

48. Красная керамика

I,2: цистерна № II, 3: пункт 74/6, 4: на северной стороне средневекового канала, 5: подвал № VII, 6: цистерна № II.

Серая керамика

7, 8, 9, I0, II: подвал № VII, I2: пункт 74/I0, I3: цистерна № II.

49. Серая керамика

I,2: подвал № VII, 3: фрагменты одних и тех же сосудов, найденные в разных пунктах: местонахождения V и VII, 4: цистерна № II, 5, 6: фрагменты одних и тех же сосудов и местонахождения V и VII, 7, 8: подвал № VII, 9: мусорная яма № I, I0: на северной стороне средневекового канала.

50. Серая керамика

I, 2: подвал № VII, 3, 4, 5: цистерна № II, 6: пункт 74/I9.

Красная керамика с ангобом

7, 8, 9: цистерна № II, II, I2: IX-ое местонахождение, I3: цистерна № II.

5I. Красная керамика с ангобом

I: цистерна № II, 2: местонахождение № IX.

Лощеная керамика

3: цистерна № II, 4, 5: подвал № VII.

Красные стаканы

6: изготовление стаканов на гончарном круге с деревянной осью. а: деревянная ось, б: срез, с: лощение, 7: мусорная яма № XIII, 8, 9, I0, II: цистерна № II.

Светлосерая керамика

I2: фрагменты одних и тех же сосудов, обнаруженные в местонахождениях V и VII.

Столая посуда

I3: фрагменты одних и тех же сосудов, найденные в местонахождениях V и VII, I4: на северной стороне средневекового канала.

52. Столовые горшки

I, 2, 3: подвал № VII, 4: V-ое местонахождение.
5, 6: подвал № VII.

Столовые бутыли и кувшины

7, 8: подвал № VII, 9: местонахождение № V.

53. Столовые горшки

I, 2: мусорная яма № XIII, 3: V-ое местонахождение, 4: подвал № VII.

Столовые бутыли, кувшины

5, 6, 7, 8: подвал № VII, 9: пункт 74/I0.

Столовые чаши

I0, II, I2, I3, I4: подвал № VII.

54. Столовые чаши

I: мусорная яма № XIII.

Столовые блюда

2, 3: подвал № VII, 4: пункт 74/I0.

Крышки

5, 6, 7, 8, 9: пункт 74/I0, I0: IX-ое местонахождение, II: мусорная яма № I, I2: на северной стороне средневекового канала.

Блюда-светильники

I3, I4, I5: подвал № VII, I6: пункт 74/ /I0, I7: мусорная яма № XIII, I8: местонахождение № IX.

Серые кувшины

I9, 20: V-ое местонахождение

55. Серые кувшины

I, 2: IX-ое местонахождение, 3, 4, 5: подвал № VII.

Белоглиняные с красной окраской кувшинчики, кружки

6, 7: цистерна № II, 8: фрагменты одних и тех же сосудов, найденные в разных местах: в местонахождениях V и VII, 9, I0: пункт 74/3, II: цистерна № II.

Глазированная керамика

I2: цистерна № II, I3: пункт 74/I6.

56. Глазированная керамика

I: цистерна 45, 2: мусорная яма № VI.

Игрушечные диски

3, 4: местонахождение № V, 5: цистерна № II, 6: мусорная яма № VI.

Кирпичи от пола

7: пункт 74/I6.

Стекло

8: подвал № VII, 9: пункт 74/I0, I0: цистерна № II.

57. Типология керамики - клейма на днищах.

58. Группа готических каменных памятников с изображением ветвистого дерева.

59. Готический фонтан и его элементы.

60-61. Фрагменты каменной пластики от зданий, найденные в местонахождении со статуями /74/4/.

62. Геологическая подошва Будайского замка и готического переднего двора.

63. Дома у южной жилой башни Будайского города, основанного в XIII веке.

64-66. Аналогии к фигуре рыцаря № 5.

СПИСОК РИСУНКОВ

I. Будайский замковый дворец и его окрестность в I730-ых года. Съемка военного инженера Й. Маттеи.

2. Восточная сторона Будайского замкового дворца в июле I686 года. Рисунок офицера из Ессена /Сравни с рис. 3./

3. Западная сторона Будайского замка в I868 году. Копия рисунка офицера из Ессена. Будапештский Исторический Музей, собрание Кальмана Лукса.

4. Фехерварская ронделла /на переднем плане/ и так называемая башня паши Каракаша во время атаки 2I мая I849 г. Работа неизвестного художника.

5. Западный участок северной куртины - северных оборонительных стен дворцового замка и реконструкция так называемой башни паши Каракаша. I973 год.

6. Древные стены на восточной стороне замка, раскрытые в I967-I968 гг. Вид с юга.

7. Остатки древней стены, раскрытой в I967--I968 гг. на восточной стороне крепости. Вид с севера.

8. Застроенный вход в восточной верхней крепостной стене.

9. Ворота для пешеходов с началом отклонений верхней и нижней арок.

I0-II. Мусорные ямы, прорубленные в известняке, как водохранилища /к статье Дь. Денеша/.

I2-I5. Западная верхняя крепостная стена и устранение /в I972-I973 гг./ стен фундамента королевских конюшен XVIII-XIX веков и заполнения XVIII века под ними.

I6. Здание турецкой эпохи к западу от Музея рабочего движения ,дворцовое крыло "А"/.

I7. Вскрытие угловой юго-западной стены здания турецкой эпохи.

I8. Вскрытие южной замочной стены здания турецкой эпохи рядом с юго-западным углом Музея рабочего движения /дворцовое крыло "А"/.

I9. Здание турецкой эпохи,вид с запада.Справа вверху заметно несколько кирпичей от пола турецкой эпохи. Слева - на север: обрушившийся свод турецкой эпохи/февраль I973 г./.

20. Крепостная стена XIII/слева/ и XIV/справа/ века. Вид севера.

2I. Крепостные стены XIII и XV веков. Вид с востока.

22. Вид на юг с северной куртины. Слева более ранние крепостные стены средневековья, справа - более поздние.

23. На переднем плане стена, демонстрирующая четверную застройку - верхняя западная стена крепости. Эту оборонительную линию перерезает на заднем плане северная опять-таки средневековая куртина.

24. Верхняя западная крепостная стена с четверной застройкой. Вид сверху, с северной куртины.

25. Внутренняя, подпирающая стены каменная арка, принятая сначала за ворота, расположенная у стыка верхней западной крепостной стены и северной куртины.

26. Вскрытие готических контрфорсов из-под стен снятого здания Удварлакского Караула.

27. Контрфорсы эпохи Жигмонда над дорогой, идущей из двора Чикош во двор Хуняди.

28. Раскрытие средневековых крепостных стен и контрфорсов под фундаментом здания Удварлакского Караула.

29. Верхняя крепостная стена эпохи Жигмонда. Вид с запада. /К югу от кирпичного лома находился манеж и статуя жеребца Вштага. По наблюдениям Алайоша Гаусманна./

30. Раскрытие крепостной стены и конрфорсов эпохи Жигмонда из-под позднейших застроек /здания Удварлакского Караула и лестницы Ибля/. На заднем плане - новый купол дворца, справа - северный фасад здания Венгерской Государственной Библиотеки им. Сечени.

3I. Северная часть крепостной стены XIII века /"Старая стена"/ и мусорная яма № I рядом с упомянутой стеной. Вид с севера. Сверху видна мусорная яма № II с положенными на нее досками. Январь I973 г.

32. Фрагмент стеллы римского времении, обнаруженный в фундаменте северо- восточного крыла здания королевской конюшни XVIII века.

33. Фрагмент капители колонны раннего средневековья. Спорадическая находка на глубине I метра у юго-западного угла пл. Сент Дёрдь.

34. Фрагмент статуи, изображающей голову барана. Обнаружен у верхней западной крепостной стены.

35. Готическая резьба, памятник обнаружен во время раскопок под зданием Удварлакского Караула.

36. Камни с готической резьбой, найденные во время раскопок в верхнем западном дворе крепости.

37. Фрагмент готической колонны с орнаментом из стилизированных листьев липы. Обнаружен под вскрытой мостовой, ведущей с пл. Сент Дёрдь ко дворцу.

38. Готическая резьба с синей краской и золотой звездой из заполнения в западной части Сухого рва.

39. Раскрытие позднеготических консолей с изображением ветвей дерева.

40. Позднеготические консоли с орнаментальным мотивом ветвей дерева, I-2.

41-42. Фрагменты элементов от балюстрады.

43. Розетка в стиле ренессанс из красного мрамора.

44-45. Фрагмент дверной рамы в стиле ренессанс.

46. Часть каменного карниза в стиле ренессанс.

47. Мусорная яма № I. На нее уже в XIII веке поставили городскую стену.

48. Мусорная яма № I. В левом углу - фундамент северной куртины XV века, в нижнем левом и правом углу - камни городской стены XIII века, поставленной на яму.

49-50. Мусорная яма № II турецкой эпохи. Рядом с воткнутым в нее измерительным шестом заметна ее внутренняя дощечная облицовка.

5I. Горелые слои эпохи Жигмонда в заполнении большого средневекового подвала № IV /"помещения с консолями"/. Сюда сбрасывали как придворные отбросы и бракованные изразцы печей, так и тлеющую печную золу. Горелые слои смыкаются с так называемой "Старой стеной" XIII века - ранними городскими стенами, разобранными в XV веке.

52. Раннесредневековый подвал № IV. Шест опирается на городские стены XIII века. На стенах под консолью заметно полушаровидное углубление. Это - дно одной из ям первобытной эпохи.

53. Яма, отмеченная на рис.52. /В ней остатки коня эпохи бронзы, смотри в приложении статью Й. Матольчи./ Над ямой расположен фундамент городских стен XIII века

54. Северная сторона подвала № IV, опирающаяся на городские стены XIII века, с нишей для светильника, прорубленной в скале.

55. Идущие квадратом стены окружают забой в восточной стороне городских стен XIII века, под ним край более ранней круглой мусорной ямы /мусорные ямы №№ V и VI/.

56. Яма от древнего дома, разрушенного городской стеной XIII века /"мусорная яма" № VII/. Слева - городские стены, справа - стены более раннего дома, сложенные из щебня.

57. Каменная более ранняя оконная рама, вторично помещенная в кладку городской стены XIII века. /Доказательство раннего строительства каменных зданий./

58. Раннесредневековая канава, разрушенная во время возведения городских стен XIII века.

59. Северная куртина - северная замыкающая стена дворца XV века. На запад фундамент спускается ступенчато. Вид с юга.

60. Городские стены XIII века, на которые поставвили северную куртину XV века. Вид с юга.

6I. Стена северной куртины, ее поддающаяся определению ширина равна 2,5 метрам. Январь I973 г. Вид с севера.

62-63. Юго-западная полукруглая башня /раскопки I973 и I975 гг./.

64. Вскрытие ворот, изображенных на рис. 65.

65. Северная куртина. Слева край башни паши Каракаша /весна I973 г./. В средней части стены хорошо заметны остатки ворот. Двор Чикош.

66. Северная куртина, перерезанная стеной. Двор Чикош.

67. Вторично раскопанные руины башни /ошибочно названной Вышкой-подковой/, имеющей многоугольный в основании план. Расположены на юго-западной стороне Сухого рва. Вид с юга.

68. Вскрытие северной замыкающей стены срубной, квадратной в плане башни, которая примыкает с западной стороны к городским стенам XIII века. В каменной кладке видно место от столба сруба, идущее параллельно измерительному шесту.

69-70. Гнезда срубных столбов башни XIII века.

7I. Северный "Королевский погреб".

72. Средневековые уровни дороги.

73. Остатки каменных домов у западной стороны Музея рабочего движения /дворцовое крыло "А"/.

74. Остатки домов снесенного городского квартала. Слева - уничтоженный уже во время перестройки города в XIII веке каменный дом № IX.

75. Северная стена дома № IX, возведенная уже в XIII веке. Вид с юга.

76. Раннесредневековые постройки №№ I и 2, мусорная яма № 32. Вид со стороны Музея рабочего движения. За шестами видны сохранившиеся остатки перерезанной дорогой стены северной куртины и западная привратная башня северных главных ворот. /Шести были вделаны в кладку стен этой башни./ Сентябрь I974 года.

77. Мусорная яма № 32 и стены, тянущиеся под фундаментом западной башни северных ворот.

78. Остатки здания и водохранилища. Пункт 74/4 - место находки статуй./Рабочая фотография/.

79. Вскрытые дороги, ведущей от пл. Сент Дёрдь ко дворцу. Экскаватор стоит /осенью 1972 г./ как раз на том месте, где в феврале 1974 года нами обнаружены статуи. Благодаря ему усугубилось, по всей вероятности, разрушение материала каменных статуй. На заднем плане виден западный фасад Музея рабочего движения.

80. Местонахождение № 45 - колодезная яма, под которой расположена цистерна, во время раскопок.

81. Стены каменного дома № 74/3, вид с юга. Всередине - крепление подпорной арки, внизу слева - обрушившиеся элементы подпорной арки.

82. Стена каменного дома № 74/3 и установленная подпорная арка.

83. Раскопанная территория к юго от пункта нахождения статуй /74/4/. Рабочий снимок осенью 1974 г. с верхнего этажа западного фасада Музея рабочего движения.

84. Вид к югу от участка, охарактеризованного на рис. 83.

85. Самый южный участок раскопок 1974 года.

86. Пункты 74/3 и 74/4/последний - место нахождения статуй/ после раскопок. Вид из окна западного фасада Музея рабочего движения.

87. Средневековые стены, перерезанные во время расширения северного крыла дворца в 1960-ых годах.

88. Каменная кладка дороги, ведущей к средневековым главным северным воротам.

89. Небольшая цистерна, расположенная к юго-востоку от местонахождения статуй/74/4/.

90. Та же цистерна с запада. На заднем плане - кирпичная стена Бузея рабочего движения.

91. Глубокая цистерна № I, расположенная рядом с пунктом 74/4 - местом нахождения статуй. Вид и запада.

92. Цистерна № I, находящаяся рядом с пунктом 74/4, расчищенная на глубину 5,5 метров.

93. Фрагменты стеклянного стакана, обнаруженные в яме № 47.

94. Фрагменты стеклянного стакана, найденные в мусорной яме № 47, после реставрации - готический стакан для питья.

95. Питьевой стаканчик XIII века, обнаруженный в местонахождении № VII/подвал дома, разрушенного крепостной стеной XIII века/.

96. Фрагмент парадного кувшинчика, найденный в местонахождении № IV.

97. Импортная керамика с кривым сливом из подвала № VII. Первая половина XIII века.

98. Привозной кувшин XIII века из цистерны № 45.

99-101. Керамика, употреблявшаяся в XIII-XIV веках.

102. Парадный глазированный сосуд XIV века из цистерны № II.

103. Боевая секира с гвоздем, закрепляющем рукоятку, из подвала № 39. Вторая половина XIV века.

104. Остатки каменного светильного орудия/так называемой фоклы/ из заполнения подвала № IV.

105. Фрагмент известняковой статуэтки витезя в панцыре в виде хвоста рака. XV века. Спорадическая находка из-под заполнения конюшен.

106. Изразец печи, орнаментированный двумя лицами девушки, обнаруженный в цистерне № I.

107. Изразец печи, орнаментированный фигурой мужчин в берете, из местонахождения № IV.

108. Китайская фарфоровая тарелка 1550-ых годов, импортированная турками.

109. Кружка из Изника, обнаруженная в мусорной яме № 20.

110. Цистерна № I /скрепленная подпорками/ и наклодной камень канала, ведущего в нее из пункта 74/4. Снимок сделан в первый день февраля 1974 года.

111. Место нахождения статуй, оконная рама и первые детали статуй. Февраль 1974 года.

112. Фрагмент первой обнаруженной статуи. Инв. № 75. I. 34.

113. Поднятие пьедестала статуи рыцаря. Инв. № 75. I. 13.

114. Скульптуры в момент их нахождения: корпус герольда № 75.I.34, фрагмент корпуса Белой Мадонны № 75.I.30, женская фигура - нижняя половина крупной женской фигуры № 75.I.9, рыцарь в панцырном нагруднике № 75.I.5 и фрагмент фигуры рыцаря № 75. I. 13.

115. Торс фигуры апостола № 75.I.25. показавшийся после поднятия сломанного пьедестала статуи рыцаря № 75.I.5 и торса Белой Мадонны № 75.I.30.

116. Поднятие статуй, фигурирующих на рис.114 и 115: торсы №№ 75.I.5, 75.I.9, 75.I.13 и 75.I.30.

117. Поднятие скульптуры герольда с бородой № 75.I.34.

II8. Верхняя половина статуи женщины с брошью № 75.I.I7, во время поднятия.

II9. Нахождние статуи апостола № 75.I.54. Рядом с головой - брошенный сюда кирпич. Справа сверху видны складки плаща торса № 75.I.7, в нижнем правом углу - фрагменты фигуры мужчины с бородой и в папахе.

I20. Появление торса фигуры рыцаря № 75.I.22. Торс находился в земле на животе спиной вверх. Пояс на животе совершенно гладкий.

I2I. Торс рыцаря № 75.I.22 во время поднятия. На пояснице - пояс,украшенный орнаментом из лепестков цветка. Рядом со статуей, на рисунке слева - отпечаток складок одежды.

I22. Появление статуи апостола № 75.I.28. У ног видны складки плаща другой статуи апостола.

I23. Статуя рыцаря № 75.I.4. Под ней статуя апостола № 75.I.28.

I24. Снимок во время раскопок. Слева - общее появление фрагментов статуй религиозного и светского характера.

I25. На восточной стороне пункт 74/4 раскопан нами до конца - до скалы.

I26. Пункт 74/4 был двором с цистерной, окруженным рядом домов. Вода стекала в цистерну глубиною 5,5 м по каналу № I.На северной стороне это местонахождение раскопано до конца - до скалы.

I27. Пункт № 74/4 во время раскопок.

I28. На дне пункта 74/4 имеется двойной круглый в плане врез и проход из неотесанных камней, расположенный между этими двумя линиями. Возможно, это остатки самого древнего водохранилища.

I29. Пункты 74/3 и 74/4. Фотография сделана из окна Музея рабочего движения I0 апреля I974 г.

I30. Консоль № 75.I.I. в склеенном виде.

I3I. Консоль № 75.I.2 в склеенном виде.

I32. Консоль № 75.I.I во время поднятия.

I33. Составление тулова торса № 75.I.3.

I34. Торс № 75.I.4.

I35. Расположение статуи рыцаря № 75.4.4. на месте нахождения.

I37. Торс рыцаря в панцырном нагруднике № 75.I.5.

I38. Торс рыцаря № 75.I.5 на месте нахождения вместе со статуями №№ 75.I.I3 и 75.I.30.

I39. Торс грубо отделанной фигуры епископа № 75.I.6.

I40. Торс грубо отделанной фигуры епископа № 75.I.6. Рядом - статуя № 75.I.9.

I4I. Половина фигуры герольда с сумкой № 75. I. 7.

I42. Торс фигуры рыцаря № 75.I.8.

I43. Статуя рыцаря № 75.I.8 во время поднятия из земли.

I44. Крупный торс женской фигуры № 75.I.9. /нижняя половина/.

I45. Подол одежды, предназначенной для ношения оружия, у статуи рыцаря крупных размеров № 75.I.I0.

I46. Грудь крупной статуи рыцаря № 75.I.II /остальных частей найдено не было или, точнее, их не удалось определить/.

I47. Низ статуи рыцаря № 75.I.I3 в плаще,рейтузах. Статуя богато покрашена краской.

I48. Торс крупной фигуры рыцаря № 75.I.I4.

I49. Фрагмент венгерского двукрестного герба с места находки статуй./Гербовой жезл держал в руках герольд, его пальцы впоследствии были с ним соединены./ Инв. № 75. I.I5.

I50-I5I. Статуя епископа № 75.I.I6 и ее детали.

I52. Торс фигуры женщины с брошью № 75.I.I7.

I53. Большая статуя рыцаря с поясом, украшенным орнаментом из маргариток. Инв. № 75. I. I8.

I54. Торс фигуры рыцаря с поясом, украшенным касетами. Инв. № 75.I.I9.

I55. Торс фигуры рыцаря с поясом, украшенным касетами, во время раскопок. Инв. № 75. I. I9.

I56. Рыцарь № 75.I.22.

I57. Статуя рыцаря с поясом,украшенным маргаритками, № 75.I.22. Снимок снизу.

I58. Крупный торс женской фигуры № 75.I.20.

I59. Фрагмент богато украшенного корпуса рыцаря № 75.I.23.

I60. Небольшая статуя герольда в рубахе со шнурками № 75.I.24.

I6I-I62. Торс апостола без головы № 75.I.25.

I63-I64-I65. Наиболее полно сохранившаяся фигура апостола № 75.I.28 и ее детали.

I66. Дьедестал статуи апостола № 75.I.26.

167-168. Торс герольда № 75.I.29, который стоял, повидимому, рядом с рыцарем № 75.I.22, и его детали.

169. Так называемая Белая Мадонна /Инв. № 75. I. 30./

170-171. Фигура святой в голубом платье № 75.I. 32. Вид спереди и сзади; склеивание правого плеча торса.

172. Левая нога торса апостола № 75.I. 3I.

173. Апостол с книгой в кожаном мешочном переплете /возможно, Святой Варфоломей/. Инв. № 75.I.33. Вид дополненной статуи.

174-175. Торс фигуры герольда с бородой № 75.I. 34; раскоп статуи.

176-177. Торс апостола с бородой № 75.I.35 во время раскопок и его детали./Выделка его правой руки точно такая, как и руки рыцаря в панцырном нагруднике № 75.I.5./

178-180. Фигура апостола № 75.I.36 и её детали.

181. Фрагмент с драперией, обнаруженный в местонахождении № IV /в так нахываемом помещении с консолями/. Инв. № 75.I.37.

182. Архаическая голова бородатого мужчины. Инв. № 75.I.40. /Так называемая "голова короля"/.

183-184. Архаическая голова бородатого мужчины № I. Инв. № 75.I.4I.

185-186. Фрагмент архаической головы бородатого мужчины № 2. Инв. № 75.I.43.

187. Голова мужчины. Инв. № 75.I.44.

188-189. Голова мужчины. Инв. № 75.I.45.

190. Голова мужчины в папахе /Инв.№ 75.I.42./ и отдельно сделанная каменная папаха.

191. Кронштейн № 74.I.I с изображением девичей головы, волосы которой покрыты сеткой с бусинами.

192. Фрагмент женской головы № 74.I.47.

193. Фрагмент девичей головы.

194-195. Статуя дамы с золотыми волосами № 75.I. 48 и детали статуи.

196. Девичья голова. Инв. № 75.I.49.

197. Голова ангела или херувима. Инв. № 75.I. 50.

198-199. Крупная голова рыцаря в капюшоне. Инв. № 75.I.5I. Тот же памятник во время раскопок.

200. Голова рыцаря в капюшоне. Инв.№ 75.I.52.

201. Голова апостола или пророка, лицо сохранилось целиком. Инв. № 75.I.53.

202. Голова апостола или профеты в капюшоние. Инв. № 75.I.54.

203. Героическая голова. Инв. № 75.I.55.

204-205. Голова мужчины в шляпе и ее детали. Инв. № 75.I.59.

206-208. Каменные заслонки подпольного отопления, найденные вместе со статуями.

209-210. Местонахождение № 74/4 со статуями в конце раскопок. На дне видны фрагменты фонтана.

211. Один из фонтанных декоров - голова, выплевывающая воду, выделку которой ранее приписывали цеху Парлера в Праге.

212. Фрагмент макета с готическим ажурным орнаментом, найденный вместе со статуями.

213. Фрагменты кружки с одной ручкой и костяного орудия, найденные в яме под "Старой стеной". Раскопки I973 года. Инв. №№ 73. 79.I3 и 73.79.I5.

214. Местонахождение № XII - жилая яма первобытной эпохи к югу от места нахождения статуй.

215. Находки из ямы № XII /раскопки I974 г./.

216. Костяная игла из ямы № XII. /Рисунок Ж. Куцоги./

217. Яма № I975/6.В этом местонахождении первобытной эпохи обнаружен пифосообразный сосуд и ямки от столбов.

218. Целый сосуд, обнаруженный в яме № 46 во время раскопок I974 года.

219. Фрагменты крупного орнаментированного сосуда. Раскопки I968 г.

220. Детали внутренней поверхности того же сосуда.
/Фотографии Т. Семенеи/

221. Позвонки и бедренная кость крупного рогатого скота с прямо срезанными поверхностями.

222. Плюсна задней ноги серой масти коров Большой венгерской низменности XIV-XV вв./слева/ и плюсневые кости задней ноги современной масти серой коровы Большой венгерской низменности /справа/.

223. Правая сторона челюсти буйвола с зубами M_2 и M_3.

224. Фрагменты отростков рогов взрослых и молодых баранов.

225. Челюсти барана и козы.

226. Путовая и венцевая кости лошади.

227. Череп собаки XIV-XV века с лунками и надломами от травмы.

228. Череп собаки во время раскопок.

229. Череп развитой четырехлетней кошки.

230. Кости оленей с застрявшими в них стрелами.

231. Кости конечностей оленя, служащего предметом охоты.

232. Кости конечностей сбитых козулей.

233. Деталь шлифованной поверхности пробы № I. /Увеличено в 73 раза./
I. Оолит. Тела светлого цвета /по всей вероятности, частицы песчаника/ окружены известковой оболочкой.
2. Поперечные разрезы милиолин.

234. Деталь шлифовочной поверхности пробы № I. /Увеличено в 24 раза./
I. Экваториальный разрез нонионы сп.
2. Поперечные разрезы милиолин.
3. Частицы оолита. В силу плотности своей структуры не поддаются хорошему просвечиванию и кажутся темными пятнами.

235. Деталь шлифовочной поверхности пробы № III. /Увеличено в 64 раза./
I. Бриозоя-зоарий. Продольный разрез.
2. Косой разреза милиолины.

236. Деталь шлифовочной поверхности пробы № III. /Увеличено в 66 раз./
I. Нонион. Разрез, приближающийся к экваториальному.
2. Поперечный и косой разрез милиолин.

237. Деталь шлифовочной поверхности пробы № IV. /Увеличено в 70 раз./
I. Экваториальный разрез эльфидия сп.
2. Поперечный разрез милиолины сп.
3. Моллюски. Разрезы фрагментов скелета.

238. Деталь шлифовочной поверхности пробы № VI. /Увеличено в 68 раз./
I. Продольные разрезы милиолин.

240. Деталь шлифовочной поверхности пробы № VII. /Увеличено в 30 раз./
I. Косой разрез милиолины.
2. Фрагменты скелета моллюски.

241. Деталь шлифовочной поверхности пробы № VII. /Увеличено в 83 раза./
I. Поперечные разрезы милиолин.
2. Фрагменты склета моллюски.

242. Деталь шлифовочной поверхности пробы № VII. /Увеличено в 83 раза./
I. Поперечные разрезы милиолин.
2. Частицы оолитов.
3. Фрагменты скелета моллюсков.

243. Деталь шлифовочной поверхности пробы № IX. /Увеличено в 65 раз./
I. Продольный разрез милиолины.
2. Поперечный разрез милиолины.

244. Деталь шлифовочной поверхности пробы № IX. /Увеличено в 66 раз./
I. Шаровидные спорангии известняковых водорослей под названием Ацикулирий.

245. Деталь шлифовочной поверхности пробы № X. /Увеличено в 62 раза./
I. Продольный разрез милиолины.
2. Экваториальный разрез роталии сп.

246. Деталь шлифовочной поверхности пробы, взятой при выходе известнякового пласта в XXII р/е Будапешта /Будатетень, ул. Вёрёшкерест, перед домом 25/.
I. Милиолина сп.
2. Экваториальный разрез нониона сп.